

Luleå kommun 2022

Dokumenttyp	Dokumentnamn	Fastställt	Giltighetstid
Årsredovisning	Årsredovisning	2023-04-24	
Dokumentansvarig	Senast reviderad	Beslutsinstans	Dokument gäller för
Avdelningschef Planering & analys		Kommunfullmäktige	Alla nämnder & styrelser

Innehåll

1	Inledning	5
2	Förvaltningsberättelse	6
	2.1 Översikt över verksamhetens utveckling	6
	2.2 Den kommunala koncernen	7
	2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	8
	2.4 Händelser av väsentlig betydelse	12
	2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	13
	2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	17
	2.7 Balanskravsresultat	23
	2.8 Väsentliga personalförhållanden	24
	2.9 Förväntad utveckling	29
3	Finansiella rapporten	30
	3.1 Koncerninterna förhållanden	30
	3.2 Resultaträkning	31
	3.3 Balansräkning	31
	3.4 Kassaflödesanalys	32
	3.5 Noter	33
4	Revisionsberättelse	43
5	Uppföljning av Kommunfullmäktiges mål	44
	5.1 Ökad jämlikhet	44
	5.2 Mer jämställd fördelning av makt och resurser	47
	5.3 Minskad klimatpåverkan	49
	5.4 Starkare ekonomi för tillväxt	51
6	Verksamhetsredovisning	54
	6.1 Nämnder	54
	6.2 Koncernbolag	75
7	Bilaga: Nämnder och bolags måluppföljning	80

Inledning

Världens framtid finns i Luleå

Först en pandemi och sedan ett krig på det. En verklighet som skakade om oss när Ryssland startade sin fullskaliga invasion i Ukraina den 24 februari 2022. För att visa vår solidaritet med det ukrainska folket vajar Ukrainas flaggor framför Stadshuset sedan dess. Luleå kommun tog emot 120 flyktingar från Ukraina enligt massflyktningdirektivet. Vi anordnade även två rekryteringsmässor där arbetsgivare kom i kontakt med potentiella medarbetare. Rysslands krig i Ukraina påverkade våra verksamheter även genom stigande priser på bland annat bränsle, mat och en allmän stigande inflation.

Under 2022 tog samhällsomställningen en rejäl fart. Luleå kommun ingick flera samarbetsavtal med bland andra Bodens kommun, SSAB, LKAB och Uniper. Om vi trodde innan att intresset för Luleå som ett nav för omställningen var stort, så visade det sig växa sig ännu större under 2022.

Industrins gröna omställning koncentreras till Luleå Industripark. Här ska LKAB etablera sin cirkulära gruvpark, SSAB bygga ett nytt stålverk och hamnen rustas för ökad kapacitet. Då krävs det ett nära samarbete med olika aktörer under en pressad tidsram för att lyckas. Vi har lärt oss att samverka ännu mer med olika aktörer för att påskynda processerna angående infrastruktur och energiförsörjning.

I följd med alla etableringar hamnar stadsdelen Hertsön i fokus, vid Hertsöheden ska det byggas ett nytt bostadsområde. Under året var det byggstart för ett nytt badhus och det beslutades också om en ny skola, efter att den gamla fick stängas på grund av mögelskador.

Vi lanserade ett nytt kommunikationskoncept för platsvarumärket Luleå "Luleå + DU", som kommunen delar öppet via webben där alla som vill kan använda det i sina egna presentationer och därmed bidra till att sprida en positiv bild av vårt Luleå i utveckling. En viktig del i ambassadörskapet för vår gemensamma plats.

I september genomfördes allmänna val till riksdag, region- och kommunfullmäktige. Totalt deltog 500 frivilliga röstmottagare som ställde upp och säkerställde att valet genomfördes på ett säkert och rätt sätt. Valet resulterade i en ny politisk majoritet, bestående av socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet, som bland annat gav i uppdrag att se över delar av nämnds- och förvaltningsorganisationen.

Under 2022 växte Luleå med 377 nya Luleåbor. Det är glädjande att Luleå växer, men tillväxttakten måste skruvas upp ännu mer för att nå målet om 100 000 invånare år 2040. Under året formades också sex strategiska initiativ för att nå Framtidens Luleå.

Luleå kommun visar ett mycket gott resultat år 2022, 438 miljoner, jämfört med 368 miljoner föregående år. Det beror till stor del på att skatteintäkterna blev betydligt högre än förväntat, samt reavinster vid försäljning av tomträtter. Tack vare starka resultat har vi inte behövt ta några nya lån och i högre grad kunnat finansiera själva våra investeringar.

Med andra ord: vi har goda förutsättningar att fortsätta bygga ett hållbart och attraktivt Luleå.

Carina Sammeli

Kommunstyrelsens ordförande

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Fem års översikt

I detta avsnitt lämnas en översikt över utvecklingen av kommunen och den kommunala koncernen de fem senaste åren.

KOMMUNEN	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Invånare	79 244	78 867	78 549	78 105	77 822
Kommunal skattesats	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5 327	5 103	4 865	4 673	4 488
Verksamhetens nettokostnad	4 901	4 739	4 543	4 602	4 520
Årets resultat, mkr	438	368	355	173	79
Resultat i % av skatter och utjämning. Mål: bör uppgå till minst 2 %	8,2	7,6	7,3	3,7	1,8
Eget kapital, mkr	6318	5 880	5 512	5 157	4 984
Soliditet, %	70	68	68	68	68
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser, %	53	50	48	46	44
Nettoinvesteringar, mkr	515	379	604	753	596
Nettoinvesteringar i % av skatter och utjämning. Mål: bör ej överstiga 10 %	9,7	7,4	12,4	16,1	13,3
Låneskuld, kr/invånare	8 833	11 412	11 458	10 243	7 710
Antal tillsvidareanställda	5 963	5 993	5 861	5 928	6 128
KOMMUNKONCERNEN	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Årets resultat, mkr	590	559	503	203	144
Eget kapital, mkr	9 592	8 996	8 350	7 859	7 644
Soliditet, %	62	60	60	59	58
Nettoinvesteringar, mkr	925	872	983	1147	1017
Antal tillsvidareanställda	6 605	6 528	6 363	6 412	6 601

Luleå kommun visar ett mycket gott resultat år 2022, 438 miljoner kronor (368 miljoner kronor), vilket till stor del beror på att skatteintäkterna blev betydligt högre än förväntat, samt reavinster vid försäljning av tomträtter. Kommunens målsättning är att ha ett resultat på minst 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag vilket motsvarar cirka 107 miljoner kronor år 2022. De senaste åren har kommunen haft en mycket god likviditet på grund av de höga resultaten och 2-procentsmålet har nåtts sedan år 2019, vilket har inneburit att kommunen inte behövt ta några nya lån och i högre grad självfinansierat sina investeringar. De höga resultaten ger även en förbättrad soliditet (ett mått som visar den långsiktiga finansiella styrkan) för Luleå kommun. Kommunkoncernen gör ett bättre resultat jämfört med tidigare år, 590 miljoner kronor (559 mkr), ökningen är 5,6 procent mellan de två senaste åren.

Låneskuld per invånare har minskat med 29 procent mellan år 2021 och 2022, vilket till stor del beror på att kommunen har sålt tomträtter under året vilket genererat reavinster som har kunnat användas för att lösa en del av kommunens lån. Kommunen har på så sätt minskat sin skuldsättning och kunnat egenfinansiera mer av sina investeringar. Kommunens totala lån år 2022 var 700 miljoner kronor, vilket är en minskning på 200 miljoner kronor jämfört med år 2021.

Befolkningsutvecklingen är fortsatt positiv i Luleå kommun, ökningstakten har ökat jämfört med föregående år, men nådde inte riktigt upp till den beräknade prognosen på 400 invånare mellan 2021 och 2022. Antal invånare i Luleå kommun har under året ökat med 377 stycken och uppgår till 79 244 personer, något bättre än genomsnittet den senaste femårsperioden som är 356 invånare per år.

Volymen för nettoinvesteringar för kommunen var 136 miljoner kronor högre än föregående års genomförda investeringar och låg på 515 miljoner kronor vid utgången av år 2022. Investeringsnivån är på väg upp efter år 2021 där covid-19 orsakade förseningar och förskjutningar av ett flertal inves-

teringsprojekt. Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag är 9,7 procent, vilket medför att kommunen klarar målet att ej överstiga 10 procent med liten marginal. Behovet av investeringar är fortsatt stort på grund av den kommande befolkningsutvecklingen.

Skattesats	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Kommun	22,50	22,50	22,50	22,50	22,50
Region	11,34	11,34	11,34	11,34	11,34
Luleå kommun total	33,84	33,84	33,84	33,84	33,84
Norrbottnens län	33,91	33,91	33,91	33,91	33,91
Riket	32,24	32,27	32,28	32,19	32,12

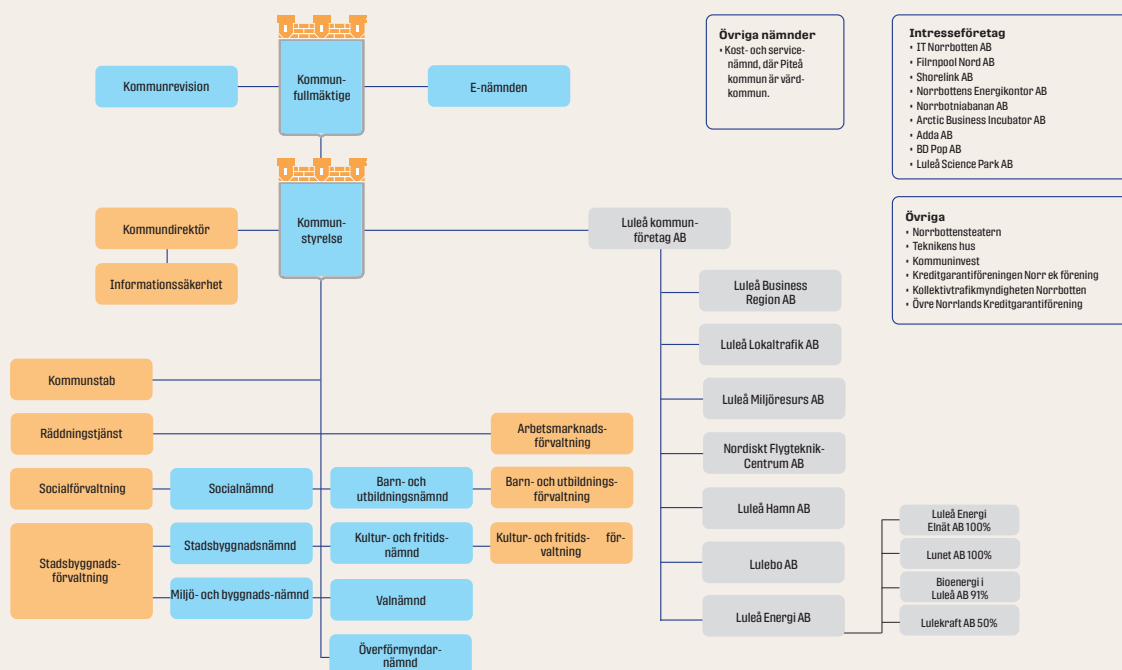
2.2 Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten i Luleå kommun drivs i nämnds- och förvaltningsorganisation samt i ett helägt holdingbolag Luleå

kommunföretag AB som i sin tur äger ett antal bolag. Därutöver har kommunen ägarintressen och huvudmannaintressen i ett antal andra bolag och organisationer. För att få en fullständig ekonomisk information om verksamheten upprättas en sammanställd redovisning. Kommunkoncernens organisation och bolag framgår av organisationsbild.

Luleå kommun koncernorganisation

2022-09

Även privata utförare¹ som inte är kommunala koncernföretag får uppdrag av kommunen, utifrån kommunallagens regler att lämna över kommunala angelägenheter. Luleå kommun anlitar privata utförare inom följande väsentliga områden:

- Vikarieverksamhet inom förskola och skola (14,9 mkr / 0,7 % av barn- och utbildningsnämndens bruttokostnader).
- Skolskjutsverksamhet (21,6 mkr / 1,0 % av barn- och utbildningsnämndens bruttokostnader).

- Turbåtstrafik i skärgården (8,9 mkr / 2,0 % av kultur- och fritidsnämndens bruttokostnader).
- Myndighetsutövning socialtjänst, placeringar avseende barn och unga, samt vuxna på institution, stödboende, förstärkta familjehem (48,9 mkr till och med 2022-11-30 / 2,4 % av socialnämndens bruttokostnader).
- Vinterväghållning, enskilda vägar, belysning gata, gatubeläggningsunderhåll, skogsavverkning, slyavverkning, grönyteskötsel, klottersane-

¹ En privat utförare är en juridisk person eller en enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet (kommunallagen 10:7).

ring och parkeringsövervakning (110,7 mkr/9,1 % av stadsbyggnadsnämndens bruttokostnader (exklusive VA)).

- Vuxenutbildning (10,4 mkr/9,8 % av arbetsmarknadsförvaltningens bruttokostnader)
- Sotningsverksamhet, rengöring och brand-skyddskontroll.

Program för privata utförare kommer att beslutas av kommunfullmäktige under 2023. Luleå kommun kommer därför att utveckla uppföljning och återrapportering från och med 2023.

Nämnder utför även vissa uppgifter genom avtals-samverkan².

Under 2022 har ledningssystemet Räddsam Nord startat, där Luleå kommuns räddningstjänst ingår. Ledningssystemet innebär ett samarbete mellan 19 kommuner i Norr- och Västerbotten. Räddningstjänsterna i Norrbotten har via avtal sedan länge bistått Region Norrbotten med tjänster i form av att transportera skadade och sjukvårdspersonal i terräng, såväl som att respondera på akuta sjukvårdslarm IVPA främst i Råneå.

Kultur- och fritidsnämnden har avtals-samverkan med föreningslivet inom verksamhetsområdet drift och underhåll av idrotts- och friluftsanläggningar.

Socialnämnden har avtals-samverkan med Piteå kommun avseende måltider till äldreomsorgen. De har också skett avtals-samverkan med E-nämnden och Region Norrbotten.

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Uppföljning av föregående års omvärldsanalys

Omvärldsrapporten föreslog i november 2021 ett antal prioriterade insatser för att möta en förväntad utveckling och för att ge underlag till Strategisk plan och budget för 2022-2024 samt verksamhetsplaner och affärsplaner.

Hela omvärldsrapporten finns publicerad på kommunens hemsida.

Insatser som rekommenderades i november 2021:

Att vi minskar skillnader mellan olika befolkningsgrupper och områden. För att göra detta måste vi bättre samla in fakta och göra analyser. Satsningar behövs där behoven är som störst.

Att vi ökar vår kommunikation med invånarna

² En kommun eller ett landsting får ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun eller ett annat landsting (kommunallagen 9:37).

i syfte att nå deltagande och delaktighet. För att göra detta måste vi bemöta missförstånd, hitta rätta kanalerna och metoderna.

Att vi klarar av att öka den biologiska mångfalden. För att göra detta behövs skydd, kunskap och samhällsplanering som tar med naturen och ekosystemtjänsterna. Tillgången till natur är en av våra unika kvaliteter.

Att vi hanterar klimatutmaningen genom att öka farten i omställningen för ett Luleå utan klimatpåverkan. Vi måste våga göra på nytt sätt och hantera klimatfrågan som något som påverkar allt. För kvinnor och unga är klimatet i fokus.

Att vi bygger och utvecklar bostadsområden som ger de goda mötena och inte delar upp oss i grupper. Bostadsmarknaden driver på i fel riktning och riskerar att öka kostnaderna för de med minst resurser.

Att vi samverkar på nya och gamla sätt med civilsamhälle, näringsliv och universitet. Vi behöver tänka nytt tillsammans med andra för att lösa samhällets utmaningar.

Att vi skapar miljöer och sammanhang som unga kvinnor uppskattar för att därmed skapa en kommun som lockar fler.

Väsentliga händelser under året

Efter två år med pandemi började restriktionerna lätta i början av året. Förutom att hantera pandemins långsiktiga konsekvenser så kvarstår behovet att kunna omhänderta de kommande demografiska behoven, samt de möjligheter och utmaningar den gröna omställningen kommer att innebära.

Förutom det mänskliga lidande som kriget i Ukraina orsakat så har framtidsscenarioet vad gäller ekonomin runt om i världen påverkats av faktorer som inte kommunen råår över. Även om kommunen gör ett starkt resultat för 2022 så har året ekonomiskt präglats av en stor osäkerhet främst kopplat till den stigande inflationen, vilket får till följd att kostnaderna ökar inom en mängd områden. Utöver det så har räntor höjts och finansiella placeringar minskat i värde. De höjda energikostnaderna har varit ett bekymmer för många kommuner men Luleå har klarat det bra eftersom kommun under året har haft ett fastprisavtal som var tecknat innan priserna började stiga.

Kommunens goda resultat de senaste åren är en bra grund inför den ekonomiska utmaning som väntar Sverige kommande år.

Kommunstyrelsens har under året beslutat om markanvändning och etableringar:

- I mars beslutades om en avsiktsförklaring gällande att godkänna Letter of Intent med H2GS Boden AB som handlade om infrastruktur och utrustning i hamnen.
- I juni beslutades om en avsiktsförklaring för utveckling genom samverkan mellan Luleå och Boden som uttrycker båda kommunernas ömsidiga vilja att i samverkan agera för en positiv samhällsutveckling i den riktning som sammanfattas av konceptet Twin Cities där båda parter utifrån sina unika förutsättningar bidrar till att stärka den gemensamma helheten.
- I augusti beslutades om en avsiktsförklaring med Uniper för att möjliggöra utvecklingen av ett projekt i Luleå genom att utvärdera lämpligheten av olika markalternativ och möjligheten att exploatera mark, samt vidare diskutera villkor för ett eventuellt köp eller arrende av mark.
- I november beslutades om en avsiktsförklaring Luleå SSAB: Luleå Stripark som syftade till samarbete för långsiktiga och hållbara helhetslösningar till nytta för parterna i nutid (2022-2024), närtid (2024-2030) och framtid (2030 och framåt).

Som en konsekvens av det mer osäkra ekonomiska läget i landet har kommunstyrelsen, i slutet av året, också beslutat om ett flertal förlängda markanvisningar på Kronan.

Efter en grundlig utredning av skolstrukturfrågan, där dialoger genomförts med vårdnadshavare, personal, rektorer och elever, fattades i april beslut av barn- och utbildningsförvaltningen om ny skolstruktur för områdena Gammelstad och Tuna/Notviken.

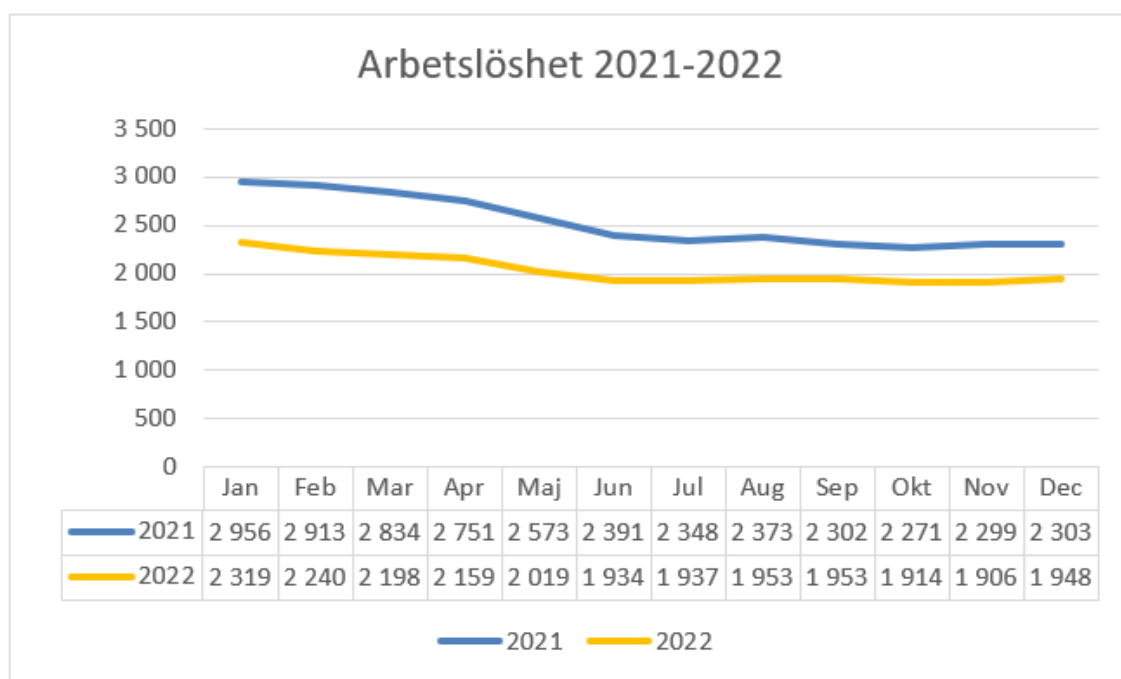
Efter valet i september beslutades om en ny nämndsorganisation som påverkar flera nämnder. Ett uppdrag om att forma förvaltningsorganisationen har startats av kommundirektören.

I december annonserades det att Luleå Science Park AB avvecklas som bolag och Luleå Business Region AB kommer driva Science Park-verksamheten vidare.

För att förbereda Luleå Hamn AB:s organisation för kommande investeringar, så har två ärenden beslutats i december. Kommunstyrelsen har beslutat om att inventera möjligheter för extern finansiering. Kommunfullmäktige har beslutat om utökad borgensram för att möjliggöra byggnation av en lång flexibel kaj i stället för två separata kajlägen, för att klara alla nya godsslag/volymer som de nya industrisatsningarna innebär.

Utveckling på arbetsmarknaden

Arbetslösheten har under hela året sjunkit i både Luleå och länet. Vid december månads utgång låg Norrbotten bland de tre län i landet med lägst arbetslöshet på 4,6 procent. Västerbotten har rikets lägsta arbetslöshet med 4,1 procent. I Norrbotten finns fyra kommuner som har en arbetslöshet under 4 procent och ytterligare tre kommuner som ligger under 6 procent, varav Luleå är en av dem med en arbetslöshet på 5,0 procent. I januari hade Luleå drygt 2 300 inskrivna arbetslösa och vid årets slut var siffran drygt 1 900 personer. Antalet arbetslösa har därmed minskat med cirka 400 personer under året. Jämför man med december förra året har antalet arbetslösa minskat med 350 personer.

Även långtidsarbetslösheten har minskat i Luleå under året. I slutet av december hade arbetslösheten för individer som varit arbetslösa 12 månader eller mer minskat med 19,4 procent. Arbetsökande som varit utan arbete 24 månader eller mer har under större delen av året legat ungefär på ungefär samma nivå som föregående år. I december skedde däremot en avsevärd minskning jämfört med samma period 2021, -14,3 procent. Bland utrikesfödda har arbetslösheten minskat från 15,2 procent föregående år till 13,3 procent i slutet av december 2022. Minskningen motsvarar cirka 80 personer.

Med den samhällsomställning som sker i länet är en låg arbetslöshet inte enbart positivt. De individer som idag står till arbetsmarknadens förfogande räcker inte till på lång väg. Därtill måste man även ta i beaktning att de som står längst ifrån arbetsmarknaden har ett större behov av stöd innan de når den reguljära arbetsmarknaden.

Kompetensbehovet är stort över hela arbetsmarknaden, men största behovet volymmässigt finns fortfarande inom vård och omsorg. Arbetsmarknadens återhämtning har varit stark efter pandemin, men inflationens påverkan med höjda priser kan komma att påverka på kort och lång sikt. Stora satsningar är aviserade i länet och kommunen och näringslivet behöver förbereda sig. Aviserade etableringar kan även innebära en rörlighet på arbetsmarknaden vilket i sin tur innebär ett stort behov av arbetskraft inom alla branscher.

Demografiska förändringar

Luleås befolkning ökade under 2022 med 377 personer och det ger 79 244 invånare för helåret. Vidare analys visar att folkökningen består av 222 kvinnor och 155 män, vilket innebär att kvinnornas andel av befolkningen ökar något till 48,8 procent av Luleås befolkning. Största skillnaden i andel män respektive kvinnor, om befolkningen delas in i 5-årsintervall, är andelen kvinnor i åldern 20–24 år som uppgår till knappt 41 procent.

Den demografiska försörjningskvoten (antal yngre respektive äldre det går per 100, 20–64-åringar) ligger på 72,8, denna nivå ligger långt under riks-

snittet på knappa 89 och ju lägre kvot desto bättre. 45 856 personer var i arbetsförålder mellan 20–64 år, i slutet av 2022. Flyttning från övriga kommuner i Norrbotten bidrog mest till att flyttningsöverskottet blev positivt (424 personer) jämfört med det negativa flyttningsnettot till övriga Sverige. Födelsenettet låg på -98 personer vilket beror på en nationell trend med minskat antal födselar, för Luleås del minskade antalet nyfödda med 125 barn från 785 födselar, totalt sett, 2021. Födelsenettet har sedan 2017 pendlat stadigt runt 55 personer med undantag för en mindre avvikelse 2020. Förra årets låga notering av antalet nyfödda har inte varit på sådana låga nivåer sedan bottenåret 1999 med 655 nyfödda i Luleå, 5 färre än årets nivå. Antalet födda går i cykler och fler föds i en växande stad vilket innebär att årets nivå förmodligen blir ett bottenår för nuvarande decennium.

Finansiella risker och riskhantering

Skuldförvaltning

Under 2022 har kriget i Ukraina medfört en inflation som slog rekordhöga nivåer gång på gång och som i slutet av året uppgick till 10,2 procent. För att minska inflationen mot Riksbankens mål om 2,0 procent har de höjt styrräntan stegvis med totalt 2,5 procentenheter under året. En ytterligare höjning genomfördes i början av 2023 till 3,0 procent och fortsatt höjning väntas. Det är en kraftig ökning från att ha legat på nollnivå och även negativ ränta under flera år. Inflationen och styrräntans höjning kommer att medföra ökade låneräntor och därmed kraftigt ökade kostnader vid om- eller nytecknande av lån för kommunkoncernen.

Under året har kommunkoncernen minskat upplåningen med -280 miljoner kronor till 2 975 miljoner kronor. Av det har kommunen amorterat -200 miljoner kronor och bolagskoncernen -80 miljoner kronor. Koncernen har haft förfall av räntederivat på 365 miljoner kronor som inte har bundits om. Amorteringarna, i samband med att snitträntan har minskat, medförde lägre räntekostnader jämfört med föregående år.

Nyckeltal		2022	2021
Aktuell skuld	totalt, mkr	2 975	3 255
	varav nominellt derivat, mkr	530	895
	andel nominellt derivat/skuld	17,8%	27,5%
Snittränta	senaste 12 mån	1,1%	1,6%
	senaste 12 mån exkl derivat	0,4%	0,2%
Räntekostnad	senaste 12 mån, mkr	35,2	50,2
	senaste 12 mån exkl derivat, mkr	13,3	6,7
Räntebindning	antal år	1,21	1,89
	andel <1 år	55,3%	25,4%
	andel <1 år exkl derivat	65,9%	41,6%
Kapitalbindning	antal år	1,21	1,89
	andel <1 år	55,3%	25,4%
Lån	rörlig ränta, andel	5,7%	0,0%
	fast ränta, andel	94,3%	100,0%

Kommunkoncernen har en stor andel av både ränte- och kapitalbindning som förfaller inom ett år vilket inte uppfyller målet om att minst 10 procent men högst 50 procent av räntebindningen får förfalla inom en 12-månaders period. Det beror främst på att hela kommunens låneportfölj förfaller inom ett år. För att minska finans- respektive ränterisken

framöver behöver kommunens låneportfölj få en bättre spridning över tid vid om- och nytecknande av lån. Målen om en ränte- respektive kapitalbindning som förfaller inom 2 till 6 år med en avvikelse om max 1 år åt vardera håll är uppnått, men även här är det tydligt att det behövs en större spridning framöver.

Kommunkoncern	Gränsvärden	2022-12-31	2021-12-31
Räntebindning	1,0 - 7,0 år	1,29 år	1,89 år
Kapitalbindning	1,0 - 7,0 år	1,29 år	1,89 år
Andel av räntebindning mindre än 1 år	10,0 - 50,0 %	55,29%	25,35%

Kommunkoncernen står inför stora investeringar som leder till ökade upplåningsbehov samtidigt som många befintliga lån förfaller inom närmaste året. Det innebär med marknadens rådande ränteläge en

stor risk för kraftigt ökade lånekostnader kommande år. Enbart en höjning med 1 procentenhet skulle innebära en ökad kostnad med 31 miljoner kronor de närmaste fem åren.

Period	Räntekostnad, mkr	Ränterisk förändring 1%, mkr	Räntekostnad om +1%, mkr
2023	61,0	2,8	63,8
2024	84,4	6,2	90,6
2025	86,6	7,4	94,0
2026	96,5	7,4	103,9
2027	99,0	7,4	106,4

Kommunkoncernen nyttjade 52,5 procent av låne- respektive borgensutrymmet som kommunfullmäktige fastställt. Alla lån är tecknade hos Kommuninvest, förutom ett som är tecknat hos

Nordic Investment bank. Kommunens låneportfölj består av 71 procent gröna lån vilket innebär att de är kopplade till gröna hållbara projekt och ger en rabatt på låneräntan.

	Fastställt låne-/ borgensutrymme, mkr	Aktuell skuld, mkr	Andel gröna lån
Luleå Kommun	1 700	700	71%
Luleå Kommunföretag AB	3 075	1 745	0%
Lulebo AB	895	530	0%
Totalt, mkr	5 670	2 975	

Kapitalplacering

Kommunen respektive bolagskoncernen har placerat överlikviditet i räntefonder samt en grön obligation utgivna av svenska banker enligt regelverket för finansverksamheten. Räntefonderna och obligationen har en duration, dvs genomsnittlig löptid för de värdepapper som de äger, på ett snitt av 1,7 år. Det ligger inom målvärdet på 0,2–8,0 år och även inom rekommenderat spann på 1 år +/-1 år. Placeringarna är ratade inom kreditvärderingsinstitutens högre skala av kreditvärdighet. All placering sker i svensk valuta för att minska valutarisken.

De stigande räntorna på marknaden kommer att medföra högre avkastning för kommunkoncernen både på placeringar och på kapitalet på bankkontot, vilket väger upp en del av de stigande lånekostnaderna.

Pensionsförpliktelse

Luleå kommuns pensionsförpliktelser är uppdelad

i två delar. De pensionsåtaganden som är intjänade 1997 eller tidigare redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelsen måste dock beaktas i bedömningen av kommunens ekonomi eftersom dessa pensionskostnader redovisas i resultaträkningen det år som pensionen utbetalas. Ansvarsförbindelsen inklusive löneskatt uppgår till 1 472 miljoner kronor (1 538 mkr 2021). Pensioner som är intjänade från år 1998 och framåt redovisas direkt i balansräkningen som en avsättning. År 2022 uppgår avsättning för pensioner i kommunen till 371 miljoner kronor (354 mkr 2020). År 2022 uppgår det totala pensionsåtagandet inklusive löneskatt till 1 843 miljoner kronor (1 892 mkr 2021). Den totala skulden för pensioner på 1 843 miljoner kronor har helt och hållet återlånats till verksamheten. Pensionsskulden minskar succesivt tack vare att utbetalningarna av pensioner är större än årets nyintjänade. Det är ansvarsförbindelsen för tidigare intjänade pensioner som minskar medan avsättningen ökar. Kommunens externa pensionsförvaltare är KPA.

Total pensionsförpliktelse inkl löneskatt i balansräkningen, mkr	2022	2021	2020	2019
Avsättning	353	342	304	288
Avsättning förtroendevalda	18	13		
Ansvarsförbindelse anställda	1464	1532	1571	1642
Ansvarsförbindelse förtroendevalda	8	7		
Pensionsåtagande i försäkring	0	0	0	0
Pensionsåtagande i pensionsstiftelse	0	0	0	0
Summa pensionsåtagande	1843	1892	1875	1930
Pensionsförsäkringskapital	0	0	0	0
Kapital pensionsstiftelse	0	0	0	0
Finansiella placeringar	0	0	0	0
Summa förvaltad pensionsmedel	0	0	0	0
Finansiering				
Återlånade medel	1843	1892	1875	1930
Konsolideringsgrad	0	0	0	0
Aktualiseringsgrad	0,98	0,98	0,98	0,98

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Försäljning av tomträtter uppgår till 140 miljoner kronor under 2022.

Kommunfullmäktige beslutar i april om finansiering av nybyggnation av Hertsöskolan. Samtidigt beslutas om att kostnaden för rivning samt kvarvarande restvärde för fuktskadad skola belastar finansförvaltningen. Under året har en utrantering av Hertsöskolan gjorts med cirka 40 miljoner kronor.

I och med kriget i Ukraina fick arbetsmarknadsför-

valtningen vid halvårsskiftet ett nytt uppdrag då Migrationsverket lämnade över ansvaret för bosättning av massflyktingar till kommunerna enligt ett nytt massflyktingsdirektiv. Det nya direktivet trädde i kraft från och med 1 juli och redan samma månad började mottagandet av flyktingar i Luleå.

Efter beslut i kommunfullmäktige i augusti har det genomförts en strukturaffär i Luleå Kommunföretagskoncernen. I och med affären blev det tidigare gemensamt Luleå Energi AB och Lulebo AB-ägda bolaget Lunet AB ett helägt dotterbolag till Luleå Energi AB.

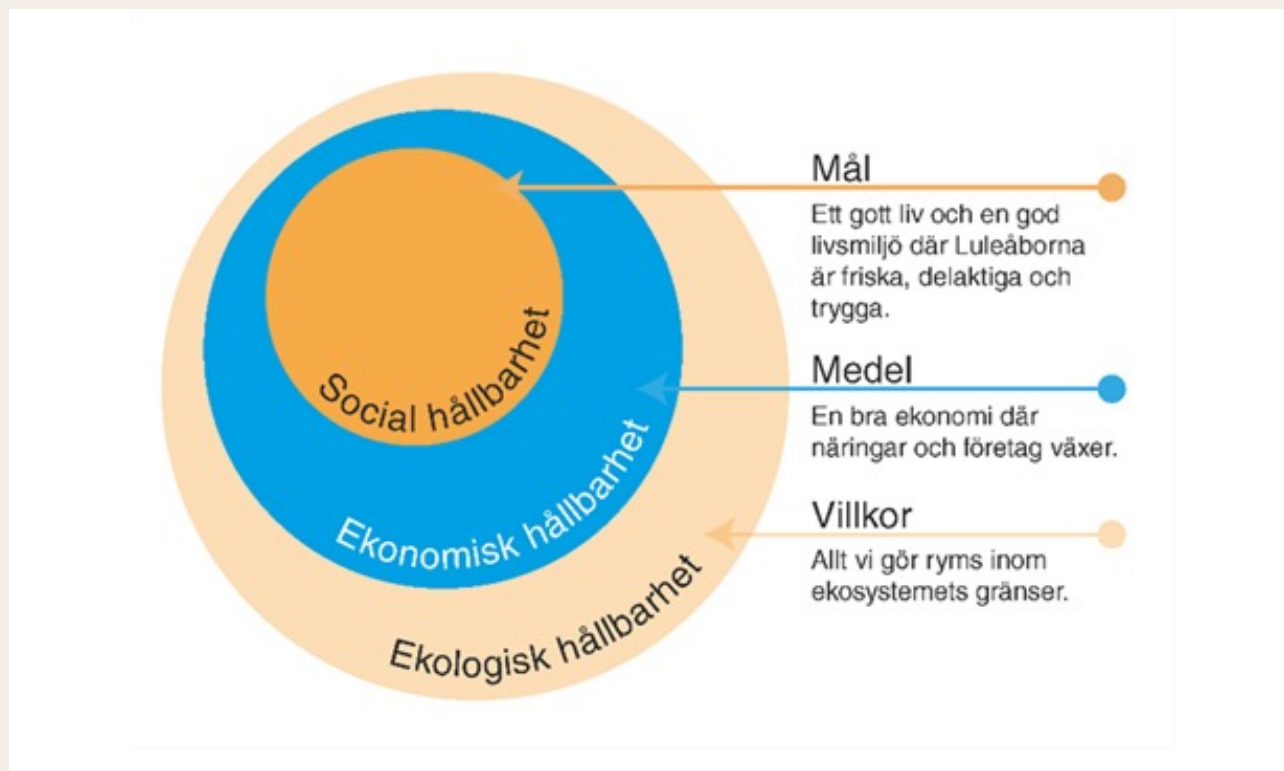
2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Så styrs Luleå kommun

Styrsystemet

Grunden för styrsystemet är Vision Luleå 2040 och de övergripande målen till 2040 som tillsam-

mans med vår översiktsplan gör den långsiktiga och hållbara utvecklingen tydlig. Definitionen av hållbar utveckling är beskriven i Vision Luleå 2040. Hållbar utveckling har tre delar ömsesidigt beroende av varandra; social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Alla delar av hållbarhet är lika viktiga.

Från globalt till lokalt

Med de nio övergripande målen visar vi vårt sätt att omhänderta de globala målen i Agenda 2030. Vi har integrerat de globala målen i våra lokala mål som kommunfullmäktige beslutat om. Politiker styr utifrån de mål de sätter upp och ger signaler om de resultat som de förväntar sig att kommunens verksamheter ska uppnå. Alla nio övergripande mål följs upp och redovisas i en "närvärldsrapport" varje höst.

De globala målen syftar till att leda världen till en fredlig och hållbar utveckling, de antogs i september 2015 på FN:s toppmöte i New York. De globala målen är den internationella agendan för en hållbar utveckling. Luleå kommun är deltagare i Global Agenda 2030 tillsammans med andra kommuner och regioner, där arbetet leds av Svenska FN-förbundet.

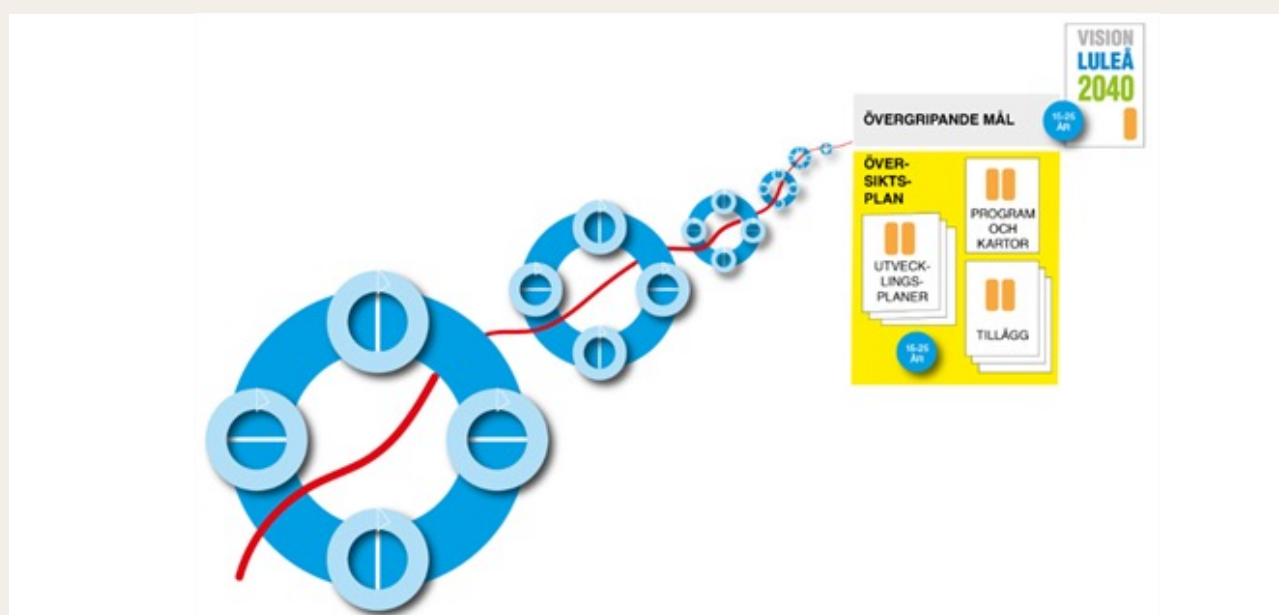

Bilden visar förhållandet mellan våra övergripande mål till 2040 och de globala målen i Agenda 2030

Styrningens delar

Vårt långsiktiga perspektiv från Vision Luleå 2040 och de övergripande målen tas om hand med hjälp av utvecklingsområden för mandatperioden och en strategisk plan och budget i det korta tidsperspektivet. Utvecklingsområden är politiskt

prioriterade områden där kommunfullmäktige vill se en större förflyttning under mandatperioden. Verksamhetsplaner visar de åtaganden, mål och mått som behövs för att gemensamt nå den mer långsiktiga utvecklingen.

Bilden visar den röda tråden från vision och övergripande mål till utvecklingsområdena för mandatperioden samt den årliga processen med planering och uppföljning. Den årliga processen ligger i det fyraåriga mandathjulet.

Utvecklingsområden för mandatperioden

Kommunfullmäktige beslutade i november 2018 om fyra utvecklingsområden för mandatperioden 2019–2022. De fyra var ökad jämlikhet, mer jämställd fördelning av makt och resurser, minskad klimatpåverkan och starkare ekonomi för tillväxt.

2022 är mandatperiodens sista år, vilket betyder att en uppföljning och utvärdering av hela mandatperioden ska göras samt att nya politiska prioriteringar ska tas fram för nästa mandatperiod.

Styrande dokument

Strategisk plan och budget är ett "aktiverande" dokument som säger vad som ska uppnås för de närmaste åren. Det finns även andra styrande dokument som påverkar nämnders och styrelsers verksamhet.

Det finns fyra olika typer av styrande dokument i kommunen:

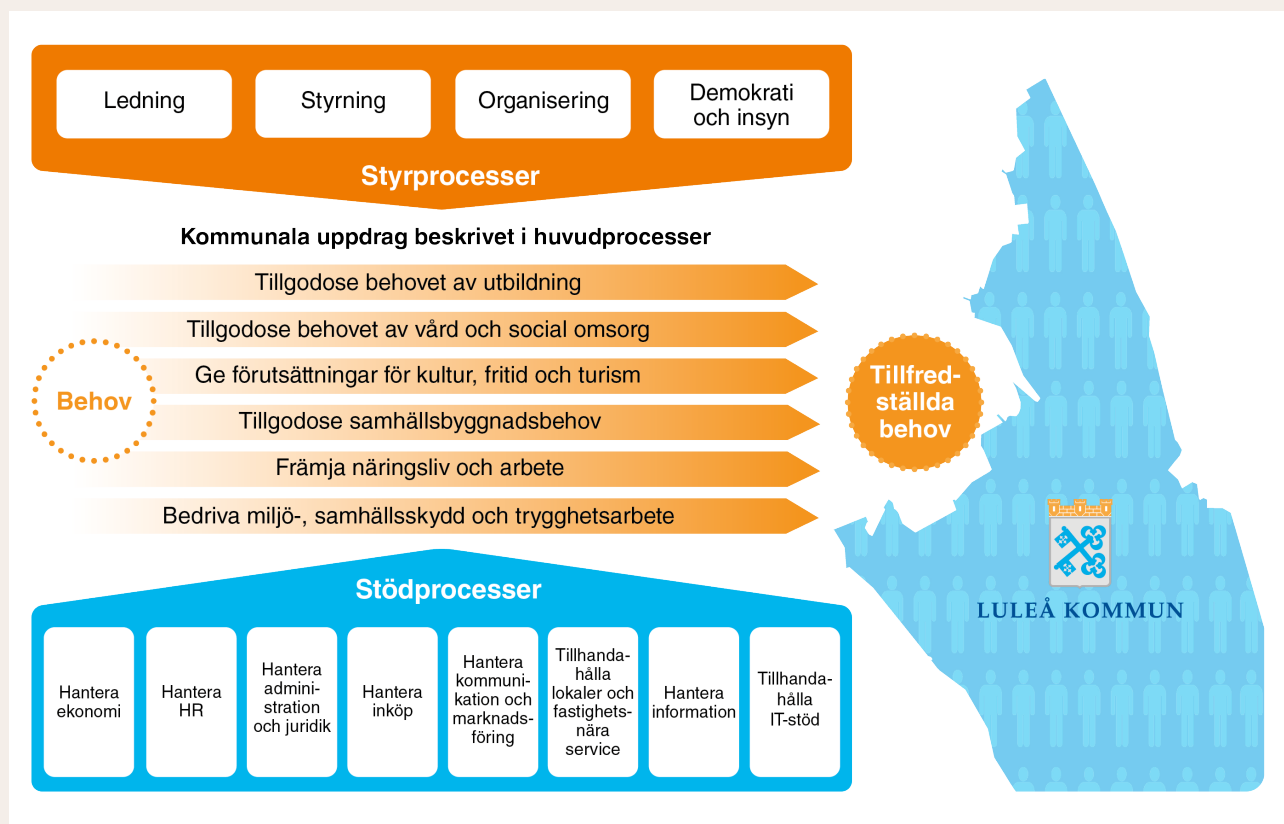
Aktiverande, de som säger vad som ska uppnås som översiktsplan, strategisk plan och budget, verksamhetsplaner, affärsplaner och andra planer

Organiserande, de som pekar ut ansvar som reglemente, direktiv och delegationsordning.

Normerande, de som säger hur vi ska tänka och göra som policies, riktlinjer, rutiner, vägledningar etcetera.

Reglerande, de som tydliggör olika regler, bestämmelser, föreskrifter etcetera för de som bor, verkar eller vistas i kommunen

Kommunens uppdrag beskrivet i processer

Bilden ovan visar en förenklad bild av hela kommunorganisationens uppdrag uppdelat i processer.

Det finns tre typer av processer som tillsammans ska göra att vi verkar för att uppfylla lagkrav, nå en hållbar utveckling och ge de välfärdstjänster

som medborgarna behöver. I verksamhetsplanerna beskrivs respektive nämnds och styrelsers uppdrag mer utförligt.

Styrprocesserna beskriver uppdragen att leda genom olika funktioner och strukturer med till exempel ett ledningssystem och olika styrande dokument.

Huvudprocesserna beskriver uppdragen att ge bättre tjänster till de vi finns till för.

Stödprocesserna beskriver uppdragen som gör att arbetet fungerar effektivt.

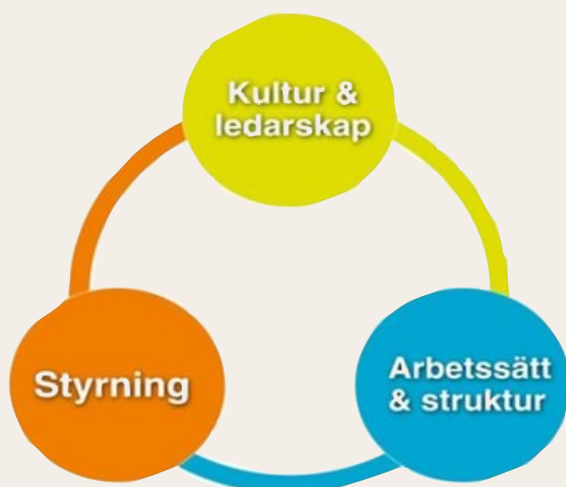
Tillitsbaserad styrning och ledning

Styrningen ska bygga på ett förtroendefullt samspel och öppna upp för dialog mellan politiker och tjänstepersoner, mellan chef och medarbetare och mellan kommunen och dess invånare, företag och organisationer. För att ytterligare utveckla samspelet har Luleå kommun börjat ett arbete för att nå en ännu mer tillitsbaserad styrning och ledning. En styrning och ledning som vilar på tillit är en viktig pusselbit i vårt utvecklingsarbete med framtidens Luleå.

Tillitsbaserad styrning och ledning handlar om styrning, kultur, ledarskap, arbetssätt och struktur med fokus på verksamhetens uppdrag och invånarnas behov där varje beslutsnivå aktivt verkar för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv, bygga förtroende och tillitsfulla relationer samt att säkerställa förmåga, integritet och hjälpvillighet.

Tillitsbaserad styrning innebär en förskjutning av fokus från traditionell, formell styrning till en starkare betoning på kultur och ledarskap. Det betyder också ett nytt sätt att följa upp verksamheten exempelvis i dialoger om hur det har gått och hur vi kan få de resultat vi vill ha.

Att styra och leda med tillit innebär ett ökat fokus på invånarna att vi tar vara på invånarnas och medarbetarnas förmågor och engagemang. Det vi

Bilden ovan visar de tre hörnstenarna för tillitsbaserad styrning och ledning.

gör ska ge större effekt och bättre värde för invånarna genom att professionerna ges större utrymme samtidigt som kvaliteten i de tjänster som ges säkerställs. Vi ska främja en kultur av tillit i vilken vi vågar pröva nytt, där vi testar och delar med oss och tillsammans lär oss för att skapa nya framgångar. Medarbetarna ges mandat, kunskap och utökat handlingsutrymme i mötet med invånarna. Tillit innebär inte att medarbetaren fritt kan välja vad hen ska arbeta med utan bygger på samarbete inom tydliga ramar, med tydliga mål och mandat. Tilliten är ömsesidig och går åt båda håll.

Luleå kommun har vägledande principer som sammanfattar vad tillitsbaserad styrning och ledning ska vara för oss. De nio principerna är:

1. Invånaren i fokus
2. Positiva förväntningar
3. Öppenhet och involvering
4. Nära och samordnat stöd
5. Delegera och skapa handlingsutrymme
6. Se helheten
7. Livslångt lärande
8. God etik
9. Långsiktigt hållbara lösningar

Så styrs de kommunala bolagen

Kommunfullmäktige är det organ i kommunen som utövar ägarfunktionen över de kommunala bolagen. Det är kommunfullmäktige som beslutar om bolagsordning och ägardirektiv. Bolagsordningen är aktiebolagens regelverk, som tillsammans med lagstiftning anger ramarna för verksamheten. Ägardirektivet fungerar som ett komplement till bolagsordningen. Av ägardirektivet framgår ägarens förväntningar och krav på bolaget.

Kommunens bolag lyder under samma lagar som privatägda bolag och måste dessutom anpassa verksamheten efter kommunallagen. Kommunallagen ställer bland annat krav på inflytande och kontroll över all kommunal verksamhet, även den som ägs och bedrivs i bolagsform. Kommunstyrelsen har ansvaret för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter, det gäller såväl nämnder som bolag. Ansvaret kräver en löpande uppsikt över bolagens utveckling, resultat och ställning. Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen uppsiktsplikt över de kommunala bolagen. Det är därför naturligt att bolagsverksamheten samordnas med kommunens övriga verksamhet som en kommunkoncern. Strategisk plan och budget är ett av kommunfullmäktiges dokument för att styra kommunens verksamheter. Varje bolag

ska följa kommunfullmäktiges beslutade planeringsdirektiv och därmed arbeta för Luleås vision, värdegrund och utvecklingsområden.

Luleå kommun organiserar helägda bolag i ett av kommunen helägt holdingbolag, Luleå Kommunföretag AB. Syftet med detta är att åstadkomma en bra ägarstyrning och samordning inom bolagskoncernen samt att ta tillvara de ekonomiska fördelar som koncernbildningen medger.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att upprätthålla en god intern kontroll. Nämnderna och bolagsstyrelserna ansvarar, enligt kommunallagen, för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. De ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera

Årligen arbetas förslag till kommungemensamma kontrollområden för intern kontroll fram utifrån riskanalys, där förtroendevalda och tjänstepersoner samverkar, och beslutas av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens riskbedömning omfattar helheten. Mottagande nämnd/bolagsstyrelse gör särskild riskbedömning med avseende på risken i den egna verksamheten. De lägger vid behov även till ytterligare kontrollområden. Nämnder och bolagsstyrelser tar fram och beslutar om en intern kontrollplan som innehåller kontrollmoment, -ansvar, -metod och -frekvens. Planerna för det kommande året delges kommunstyrelsen.

Nämnd och bolagsstyrelse ska i samband med årsredovisningen, med interna kontrollplanen som utgångspunkt, utvärdera verksamhetens samlade system för intern kontroll. Kommunstyrelsen ska sedermera med utgångspunkt från dessa uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll.

2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Mål för god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Lu-

leå kommun har fyra långsiktiga finansiella mål som ska säkerställa en god ekonomisk hushållning. För Luleå kommun innebär god ekonomisk hushållning:

- En balanserad budget och flerårsplan utan skattehöjning.
- Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2 procent.
- Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 procent.
- Soliditeten ska vara oförändrad.

Ett överskott i verksamheten skapar ett handlingsutrymme för att utveckla den kommunala verksamheten och samhället vilket ger goda förutsättningar inför framtiden. Det är också lika viktigt med ett effektivt och ändamålsenligt användande av kommunens resurser i verksamheten och att resurserna är rätt anpassade utifrån de demografiska förutsättningarna. För att undvika framtida underhållsskulder måste kommunens tillgångar omhändertas och underhållas.

En balanserad budget och flerårsplan utan skattehöjning

En ekonomi i balans utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet på kort sikt. Varje generation bör bära kostnaderna för den service som den generationen beslutat om och själv konsumerar. Detta betyder att ingen generation ska behöva betala för det som en annan generation förbrukar. I ett normalfall innebär detta att kapacitetsnivån, det vill säga förmågan att även i framtiden producera service på nuvarande nivå, måste säkerställas. Överskottet (resultatet) måste därför vara tillräckligt stort för att nuvarande servicekapacitet ska kunna garanteras även för nästkommande generation (brukare/skattebetalare) utan att dessa ska behöva uttaxera en högre skatt för att erhålla samma service. Resultatet bör vara tillräckligt stort så att motsvarande servicenivå kan garanteras även för nästkommande generation utan att den ska behöva uttaxeras en högre skatt. Målet om en balanserad budget uppnås år 2022 då resultatet visar ett överskott. Av strategisk plan och budget 2023–2025 framgår det att Luleå kommun ska ha en balanserad budget och flerårsplan utan skattehöjningar.

Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2 procent

Ett överskott i verksamheten skapar förutsättningar för att långsiktigt finansiera ny- och reinvesteringar av anläggningstillgångar, långsiktigt finansiera de pensionsåtaganden som redovisas som ansvarsförbindelser och en beredskap för

oförutsedda kostnader. Utfallet för år 2022 visar att målet har uppnåtts genom att årsresultatets andel uppgick till 8,2 procent (7,6 % 2021). En följd av det positiva resultatet för 2022 är att kommunen inte har behövt låna lika mycket pengar för investeringar under året.

Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 procent

Höga investeringsnivåer ökar sårbarheten i kommunens ekonomi när behovet av lånefinansiering ökar. Lånefinansiering av investeringar innebär på sikt ökade finansiella kostnader som tar resurser från verksamheterna. Måttet visar hur stor del av årets skatte- och utjämningsintäkter som används till investeringar. Utfallet för år 2022 visar att andelen uppgick till 9,7 procent (7,4 % 2021) och målet har därmed uppnåtts under året.

Soliditeten ska vara oförändrad

Soliditet är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv. Soliditeten anger hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital, det vill säga inte genom lån. Soliditeten är beroende av förhållandet mellan förändringen av tillgångarnas storlek i balansräkningen och den förändring som tillförs det egna kapitalet genom årets resultat. Om det egna kapitalet och totala tillgångarna förändras i samma procentuella takt så uppnås en oförändrad soliditet.

Soliditeten, %	2022	2021	2020	2019	2018
Kommun	70	68	68	68	68
Kommunkoncern	62	60	60	59	58

Soliditeten har förbättrats mot föregående år och är för 2022 70 procent för kommunen, soliditeten för kommunkoncernen har också förbättrats mot föregående år.

Samlad bedömning av god ekonomisk hushållning

Utifrån uppfyllelsegraden av målen för god ekonomisk hushållning bedöms Luleå kommun sammantaget ha en god ekonomisk hushållning. Uppföljningen av kommunens fyra långsiktiga finansiella mål visar att måluppfyllelsen är mycket god inom samtliga mål. Samtidigt når kommunen tre av de fyra utvecklingsområden som kommunfullmäktige prioriterat under mandatperioden.

En framåtblick visar dock att kommunen och dess bolag behöver uppnå resultatnivåer som är långsiktigt hållbara för att möjliggöra tillväxtambitionerna. Ökade avskrivningar och ökade räntekostnader tillsammans med ökade volymer, kommer att påverka driftsbudgeten framgent. Även de demografiska förändringarna, med framför allt fler äldre över 80 år, är utmaningar i verksamheterna och påverkar ekonomin. Därför kommer nämnderna och verksamheterna även fortsättningsvis att behöva vidta åtgärder för återhållsamhet kombinerat med fortsatt effektivisering och förändrade arbetssätt bland annat med hjälp av digitalisering.

Driftsredovisning

Budgetföljsamhet

Avvikelse, budgetföljsamhet, mkr	2022	2021
Verksamhetens nettokostnader	186	203
Jämförelsestörande poster - netto reavinst/förlust	143	80
Verksamhetens nettokostnad exkl jämförelsestörande poster	43	123
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	177	150
Finansiella poster	22	-33
Årets resultat, exkl jämförelsestörande poster	242	240

Budgetföljsamhet är ett mått på kommunens finansiella kontroll och är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och ekonomi i balans. Den bör ligga så nära noll som möjligt vilket är en svår bedömning då skatteintäkterna kan variera mycket mellan beslutad budget och Skatteverkets faktiska utfall för året. Budgeten för skatteintäkter år 2022 baserades på skatteunderlagsprognos, cirkulär 21:31 från Sveriges kommuner och regioner som kom i augusti 2021. Skatteintäkter och statsbidrag är 177 miljoner kronor bättre än budgeterat främst tack vare den kraftigt förbättrade skatteunderlagsprognosen som medförde att slutavräkning för 2022 blev 117 miljoner kronor bättre än budgeterat, skatteunderlaget stärktes med 40 miljoner kronor samt en ökning av de generella statsbidragen på 20 miljoner kronor. De finansiella posterna avviker positivt mot budget med 22 miljoner kronor delvis på grund av en felbokning från tidigare år avseende årliga insatser till Kommuninvest.

Årets resultat

Resultaträkning, mkr	Utfall År 2022	Budget År 2022	Avvikelse utfall budget	Utfall År 2021
Verksamhetens nettokostnader	-4 901	-5 087	186	-4 739
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5 327	5 150	177	5 103
Finansiella poster	11	-11	22	5
Årets resultat	438	52	386	368

Luleå kommun uppvisade ett mycket gott resultat för året, det uppgick till 438 miljoner kronor (368 mkr), vilket är 70 miljoner kronor bättre än 2021 års resultat. Verksamheternas nettokostnad var 186 miljoner kronor bättre än budget och består till stor del av en realisationsvinst som uppstått vid försäljning av tomträtter.

Årets resultat för Luleå kommunkoncern uppgick till 590 miljoner kronor (564 mkr) vilket är 26 miljoner kronor högre än föregående år. Resultatet beror främst på en ökning av skatteintäkter och generella statsbidrag jämfört med år 2021.

Resultatanalys för år 2022

Årets resultat exklusive de finansiella posterna är 427 miljoner kronor, 8 procent av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning, vilket är en förbättring med 1 procent jämfört med föregående år. Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning har ökat med 224 miljoner kronor, 4,4 procent, jämfört med föregående år. Nettokostnaderna ska över tid inte öka mer än skatteintäkterna och bör hållas på en

nivå på högst 98 procent av skatteintäkter och generella bidrag, för 2022 låg nettokostnaderna på 93 procent. År 2022 var verksamhetens nettokostnad 186 miljoner kronor lägre än budget men ökade 2,9 procent jämfört mot 2021. I verksamhetens nettokostnad ingår avskrivningar som var 14 miljoner kronor sämre än budget vilket beror på att nedskrivningar av gata samt nedskrivning av belysning i byarna har gjorts under året. Nämndernas nettokostnader är -3 miljoner kronor sämre än budgeterat vilket kan läsas om i avsnittet för verksamhetens budgetavvikelse 2022.

Kommunkoncernens totala omsättning uppgick till 3 308 miljoner kronor (3 025 mkr), en ökning med 9,3 procent. Kommunkoncernens soliditet var vid årsskiftet 62 procent (60 %) en ökning med 2 procent jämfört med föregående år. De totala investeringarna under året uppgick till 897 miljoner kronor (872 mkr).

Verksamhetens budgetavvikelse år 2022

Driftsredovisning, mkr	Utfall År 2022	Budget År 2022	Avvikelse utfall budget	Utfall År 2021
KS-Kommunstab	-280	-291	10	-251
KS-Kollektivtrafiken	-145	-138	-7	-131
KS-Arbetsmarknadsförvaltningen	-105	-108	3	-107
KS-Räddningstjänsten	-63	-67	4	-63
Barn- och utbildningsnämnd	-1 933	-1 947	14	-1 883
Kultur- och fritidsnämnd	-329	-332	3	-329
Miljö- och byggnadsnämnd	-23	-25	2	-23
Socialnämnd	-1 883	-1 871	-12	-1 832
Stadsbyggnadsnämnd	-277	-256	-21	-207
Valnämnd	-2	-2	0	0
Överförmyndarnämnd	-8	-10	2	-9
Kommunrevision	-3	-3	0	-3
Finansförvaltning				
-Pensioner, löneskuld, arbetsgivaravgifter	-1 061	-1 130	69	-1 096
-Internt återförda kostnader	1 455	1 479	-23	1 468
-Anslag för näringslivsbefrämjande åtgärder	0	-9	9	0
-Realisationsvinster	201	0	201	102

Driftsredovisning, mkr	Utfall År 2022	Budget År 2022	Avvikelse utfall budget	Utfall År 2021
-Realisationsförluster	-58	0	-58	-23
-Övrigt	-1	-6	5	-1
Avskrivningar	-385	-371	-14	-351
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-4 901	-5 087	186	-4 739
Skatteintäkter	4 572	4 415	157	4 331
Generella stadsbidrag	755	735	20	772
SKATTER OCH UTJÄMNING	5 327	5 150	177	5 103
Finansiella intäkter	34	11	23	12
Finansiella kostnader	-22	-22	-1	-8
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	11	-11	22	4
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	438	52	385	368

Årets resultat i jämförelse med budget visade ett överskott på 385 miljoner kronor för kommunen. Överskottet förklaras främst av att finansförvaltningen gick 203 miljoner kronor bättre än budget vilket till stor del beror på netto av reavinst och reaförlust på 143 miljoner kronor. Finansförvaltningen exklusive jämförelsestörande poster har ett överskott på 60 miljoner kronor jämfört med budget vilket består av löneöversyn, arbetsgivaravgifter och pensioner +69 miljoner kronor, oförbrukade anslag +9 miljoner kronor, internt återförda kostnader -23 miljoner kronor samt övriga poster som var +5 miljoner kronor bättre än budget. Nämndernas resultat är -3 miljoner kronor sämre än budget. En kort förklaring till de nämnder som har största avvikelserna ses nedan för utförligare förklaring se nämndernas verksamhetsberättelser.

KS-Kommunstab

+10,3 miljoner kronor, avvikelsen beror på lägre arbetskostnader många vakanta tjänster som inte är tillsatta samt lägre planerad förbrukning av anslag för digital utveckling.

KS-Kollektivtrafik

-7,1 miljoner kronor, avvikelsen beror på en försenad faktura avseende underskottsbidrag 2021 samt en faktura för uteblivna intäkter som avser år 2022.

Barn och utbildningsnämnd

+13,6 miljoner kronor, avvikelsen beror på ett överskott för fyra av nämndens fem verksamhetsområden: Gemensamma resurser (6,0 mkr), Förskolan (6,5 mkr), Resurscentrum (8,1 mkr) och Gymnasieskolan (4,7 mkr). Samt ett underskott som redovisas inom Grundskolans verksamhetsområde med (-11,7 mkr). Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar aktivt med åtgärdsplaner där underskott identifieras.

Socialnämnd

-12,5 miljoner kronor, avvikelsen beror på ökade kostnader kring kompetensförsörjning. Som-

marförmånen kostade 12 miljoner kronor under sommaren och den var inte budgeterad inför budgetåret 2022. Sommarförmånen har även inneburit att ett flertal medarbetare flyttat sommarssemestern vilket också genererat högre kostnader och gjort hösten 2022 svår att prognostisera. Utfallet avviker mot den prognos på 0 som gjordes i oktober-månadsrapport.

Stadsbyggnadsnämnd

-21,1 miljoner kronor, avvikelsen beror på att den kommunbidragsfinansierade verksamheten redovisar ett underskott på 11 miljoner kronor, resultatenheterna fastighetsförvaltning och verksamhetsnära service redovisar ett underskott 10,1 miljoner kronor mot budget. Avvikelsen mot budget för kommunbidragsfinansierade verksamheter 11 miljoner kronor, fördelar sig enligt följande, stadsplanering -0,5 miljoner kronor, har haft högre intäkter än budgeterat och högre kostnader avseende främst konsulter. Infrastrukturdrift -14,4 miljoner kronor, avser ett underskott avseende akut felavhjälpning inom gatubelysning, lägre intäkter inom parkeringsverksamheten, ökade kostnader för dagvatten, ökade kostnader för beläggningsunderhåll av gator och vägar, och även kostnader avseende reparation och underhåll av enskilda vägar har ökat mot budget. Investering och Geodata -2,4 miljoner kronor, avser att avdelningen inte kompenenserats för fler resurser som den ökade investeringstakten i kommunen innebär. Nämnd, ledning och stab 6,2 miljoner kronor, avser att budget för lönerrevision som inte har fördelats ut, för att möta kommande effektiviseringskrav, samt att potten avsedd för innovation och digitalisering inte har nyttjats helt. Avvikelse mot budget redovisas sammantaget för avdelning Fastighetsförvaltning och Verksamhetsnära service med ett underskott om -10,1 miljoner kronor. I underskottet finns det en omföring på 30 miljoner till finansförvaltningen, vilken har påverkat resultatet negativt för avdelningen. Omföringen görs för att ge en bättre möj-

lighet att användas till andra satsningar eller stärka kommunens resultat.

Investeringar

Kommunens nettoinvesteringar uppgick till 515 miljoner kronor, vilket är 136 miljoner högre än

2021. Genomsnittet för nettoinvesteringar har varit 569 miljoner kronor de senaste fem åren. Fördelat per nämnd har stadsbyggnadsnämnden genomfört de största investeringarna med ett netto på 410 miljoner kronor.

Investeringsredovisning kommunen, mkr	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021
KS-Kommunstab	41	49	28
KS-Arbetsmarknadsförvaltningen	0,2	0,2	0,4
KS-Räddningstjänsten	-1,5	8	9
Barn- och utbildningsnämnd	25	31	16
Kultur- och fritidsnämnd	24	24	12
Miljö- och byggnämnd	0	0,5	0
Socialnämnd	17	32	5
Stadsbyggnadsnämnden	410	611	310
varav:			
Stab	0,5	0,1	-1
Stadsplanera/infrastruktur drift, gator, vägar, belysning, parker m.m.	-36	165	18
Fastighetsförvaltning	186	158	108
Vatten och avlopp	259	288	184
Summa nettoinvesteringar	515	755	379
varav: exploateringsverksamhet (netto)	-26	65	-13
Skattefinansierade exploateringar (netto)	-22	44	-8
Intäkter	-73	-133	
Utgifter	51	177	
Avgiftsfinansierad exploatering VA (netto)	-4	21	-5
Intäkter	-15	-34	
Utgifter	11	55	

Totalt redovisar kommunen ett underskott med 240 miljoner kronor jämfört med budget, vilket är en avvikelse med cirka 31 procent. Budgetavvikelsen beror till stor del på att intäkterna för de skattefinansierade investeringarna är 142 miljoner kronor högre än budget, vilket kan relatera till försäljning av tomträtter och fastigheter där vissa inte har kunnat förutses och därmed inte budgeterats.

I övrigt kan utfallet främst förklaras med tidsförskjutningar men även på grund av omprioriteringar/förändringar i projekten. Nedan återfinns avvikelser/förklaringar till de största projekten i kommunen.

De största investeringsprojekten under 2022 visas i tabellen nedan.

Största investeringsprojekten 2021, mkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Reinvestering gator och vägar	76	60	-16
Överföringsledning dricksvatten Råneå	57	32	-25
Östra länken etapp 1, P40	46	0	-46
Hertsö badhus	45	50	5
Östra länken etapp 4 E	33	26	-7
Kronan Origoparken	27	29	2
Östra länken etapp 3 VA	22	17	-5
Nytt avloppssystem N Sunderbyn	22	24	2
Moduler Hertsöskolan	21	10	-11
Östra länken etapp 2	19	7	-12
Östra länken - etapp 1, Uddebo	19	76	57
Totalt	387	331	-56

Reinvestering gator och vägar består av flera delprojekt som styrs i grunden av en underhållsplan. Reinvesteringarna består i allt från målning, byte av toppbeläggning till att gräva och bygga nya vägkroppar. Reinvesteringar gator och vägar avser att upprätthålla standard på befintliga gator och vägar. Under 2022 har budgeten överskridits på grund av prisökningar, större volym, akuta åtgärder (beroende på väderförhållanden och kopplat till trafiksäkerhet) samt vägsträckor som vuxit i omfattning exempelvis på grund av ytliga berg.

Överföringsledning dricksvatten avser huvudledningar mellan Luleå och Råneå. Avvikelseberor dels på beslut att tidigarelägga arbeten planerade 2023. Dels på grund av kostnadshöjningar. Beslut om utökad igångsättning togs av Stadsbyggnadsnämnden under 2022.

Östra länken etapp 1 P40 har tillskapats på grund av industriomställningen på Svartön fick Östra Länken ta omtag avseende etapp 1 och etapp 2. Detta påverkade projektet på många sätt, bland annat budget, etappindelningar och tidsplanering. Denna ingår i etapp 1 nedan. Budget återfinns i projekt Östra länken etapp 1, Uddebo.

Hertsö badhus projektet avser nyproduktion av Badhus på Hertsön. Under 2022 har delar av projekteringen färdigställt och entreprenaden har påbörjats. Grundplatta och källarväggar har gjutits. Upparbetningstakten har varit något lägre under året än vad som beräknades då budget lades.

Östra länken etapp 4 E projektet omfattade huvudledningar från Storheden till Mjöludden, inklusive en ny pumpstation (P014). Avvikelsen beror på tidsförskjutning från 2021 samt ökade bergmängder på del 2 bidrog också till avvikelsen, samt ökad längd på optoförläggning.

Kronan Origoparken projektet omfattar anläggning av origoparken inom det nya bostadsområdet Kronan. Parken klassas som en paradspark (att jämföras med Stadsparken, Floras kulle och Hermelinsparken). Projektet går enligt plan.

Östra länken etapp 3 VA projektet avser huvudledningar från Skurholmen (P039) till Arontorpsviken (P040). Störta avvikelsen berodde på tilläggsarbeten, mer trafikanordningar än beräknat samt ökade priser på framför allt asfaltsbeläggningar. Denna etapp slutredovisas under 2023.

Nytt avloppssystem Norra Sunderbyn projektet omfattar ny avloppslösning för del av Norra Sunderbyn, där spillvattnet ska ledas till Avans reningsverk.

Moduler Hertsöskolan projektet omfattar etablering för skolmoduler samt sporthall, fritidsgård och bibliotek. Installationer för data, brandlarm (egen ambition i Luleå kommun) och utrustning. Fördyringen avser tilläggsbeställningar och prisökningar.

Östra länken etapp 2 etappen innebär huvudledningar från etappgräns 3 Örnäset, via Kalvholmen till Hertsön. I denna etapp anläggs även en pumpstation (P023). Avvikelseberor på tidigareläggning av denna etapp.

Östra länken etapp 1 Uddebo etappen innebär huvudledningar från Uddebo reningsverk till ny pumpstation (P40) vid Arontorpsviken. Pumpstationen byggs samtidigt som ledningarna. Avvikelseberor främst på omprioritering till etapp 2 på grund av att markavtal fördröjdes.

Nettoinvesteringar inom kommunen och kommunkoncernen över 5 år visas i tabellen nedan.

Nettoinvesteringar, mkr	2022	2021	2020	2019	2018
Kommun	515	379	604	753	596
Kommunkoncern	925	872	983	1147	1017

Kommunföretagskoncernens investeringar under 2022 uppgick till 410 miljoner kronor. Det är en minskning med 67 miljoner kronor i förhållande till budget och även ett lägre utfall jämfört med föregående år. Den negativa avvikelser mot bud-

get finns framför allt inom Lulebo AB och Luleå Lokaltrafik AB. Luleå Energi AB koncernen redovisar dock ett högre utfall vad avser investeringar jämfört med budget.

Investeringsredovisning kommunföretagskoncernen, mkr	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021
Luleå Kommunföretag AB	0	0	0
Dotterbolag			
Luleå Energi AB koncernen	182	161	239
Lulebo AB	165	208	200
Luleå Lokaltrafik AB	12	57	18
Luleå Miljöresurs AB	34	30	26
Luleå Hamn AB	17	20	10
Nordiskt Flygteknikcentrum AB	0	0	0
Luleå Business Region AB	0	0	0
Summa investeringar	410	477	493

Luleå Energi-koncernen investerade för totalt 182 miljoner kronor under 2022. De större investeringarna utgörs bland annat av energilagrar, regionnätstation, mätarbyten samt utbyte av det aktiva bredbandsnätet och förberedelser för framtida nyanslutningar. Utöver det har det investerats i förstärkning av fjärrvärmenätet och elnätet.

Lulebo AB har under 2022 genomfört investeringar uppgående till 165 miljoner kronor där den allra största delen avser underhåll av fastigheter som klassas som redovisningsmässiga investeringar. Trenden med investeringar i större renoveringar och underhåll av lägenhetsbeståndet kommer att stiga kommande år. Under året har 13 lägenheter tillförts Lulebos lägenhetsbestånd. Som en jämförelse kan nämnas att 111 lägenheter skapades under 2021.

Luleå Lokaltrafik AB:s investeringar uppgår till 12 miljoner kronor. Under året har investering skett på fastigheten för att möjliggöra utökad biogastankning och garagering av fler biogasbussar. Dessutom fortsätter bolaget att bygga upp nya appen med ny betalningsstandard under pågående arbeten. Ingen investering av bussar har skett under året. Försenad bussupphandling under år 2022 medförde 6 månaders försening av investering av 16 biogasbussar till mitten år 2023.

Luleå Miljöresurs AB investerade för totalt 34 miljoner kronor under 2022. Under året gjordes de sista investeringar på Risslan, där Hållbarhetshuset togs i bruk och drygt 14 miljoner kronor aktiverades. I samband med övergången av VA-verksam-

heten från Luleå kommun tog bolaget över anläggningarna för biogas för 6,5 miljoner kronor, och en hjullastare för 2,3 miljoner kronor. Bolagets övriga investeringar består utöver det i huvudsak av fordon, containrar och komprimatorer.

Luleå Hamn AB:s investeringskostnader uppgår till 17 miljoner kronor och kan till största del relateras till projekt Malmporten.

2.7 Balanskravsresultat

Balanskravsutredning med resultatutjämningsreserv (RUR)

Enligt kommunallagen ska kommunernas intäkter vara större än kostnaderna, det så kallade balanskravet. Ett uppfyllande av balanskravet är en grundförutsättning för en långsiktig, stabil finansiell utveckling och ett instrument för att förhindra negativ utveckling av kommunens ekonomi. Balanskravsresultatet visar årets resultat rensat från intäkter och kostnader, som inte hör till den löpande verksamheten. Realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar ska dras av från balanskravsresultatet. 2022 års balanskravsresultat blev 432 miljoner kronor. Det innebär att kommunen har uppfyllt lagens krav på en ekonomi i balans. För 2022 reserverar Luleå kommun inga ytterligare medel till resultatutjämningsreserven, totalt har Luleå reserverat 1 246 miljoner kronor till reserven.

Balanskravsutredning, mkr	2022	2021	2020
Årets resultat	438	368	355
Samtliga realisationsvinster	-6	-71	-19
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	432	297	336
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	287
Årets balanskravsresultat	432	297	49

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Kompetensförsörjning

En sammanfattning av genomförda aktiviteter för att nå uppsatta mål i Kompetensförsörjningsplanen 2022 – 2024. Kompetensförsörjningsplanen är indelat efter kompetensförsörjningsområdets fem delar attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avsluta.

Attrahera

Att genom samarbete skapa synergieffekter för en god kompetensförsörjning i norra Sverige

Luleå kommun gick med i Minddig som är en kompetensdatabas som ett stöd för att attrahera ny arbetskraft både nationellt och internationellt. Luleå kommun har nu via Minddig en ny marknadsföringsplats. Minddig används vid mässor för att möjliggöra för presumtiva nya medarbetare att registrera sitt intresse.

Under 2022 genomfördes en informationskampanj till alla åttondeklassare i kommunen som ett led i att öka kunskapen om kommunens verksamheter och alla yrken.

Att Luleå kommun som arbetsgivare attraherar kompetens och lockar fler att arbeta, leva och bo i Luleå

Vid all marknadsföring används platsvarumärket "Luleå + Du" tillsammans med arbetsgivarvarumärket "Spela roll".

Ett starkt studentintresse för Luleå kommun som arbetsgivare

Luleå kommun har under året deltagit vid ett flertal mässor både fysiskt och digitalt i syfte att öka studenternas medvetenhet om vilka möjligheter till intressanta jobb det finns i en kommunal organisation.

Rekrytera

Att implementera nya arbetssätt i syfte att utveckla det kommunövergripande arbetet med att attrahera och rekrytera nya medarbetare

Upphandlat nytt rekryteringssystem som är användarvänligt, effektiviserar administrationen samt stödjer och underlättar alla steg i rekryteringsprocessen. Systemet ger förutsättningar för nya arbetssätt.

Utveckla

Att behålla befintliga medarbetare som vill göra sin karriärresa inom Luleå kommun som arbetsgivare

Inom ramen för arbetet med att utveckla metoder för att kunna erbjuda medarbetare andra jobb i Luleå kommuns verksamheter vid lokal övertalighet har ett omplaceringsråd (bestående av representanter från samtliga förvaltningar) införts i Luleå kommun. Inrättandet av rådet ger ökade möjligheter att behålla och utveckla medarbetare genom att identifiera fler omplaceringsmöjligheter vid behov.

Erbjuda konkurrenskraftiga löner och förmåner för att behålla och rekrytera medarbetare med rätt kompetens

En "Lönepolitisk handlingsplan 2023 – 2024" har tagits fram med syfte att erbjuda konkurrenskraftiga löner. Handlingsplanen beskriver Luleå kommuns fokusområden och lönepolitiska ställningstagande de närmsta två åren.

Under 2022 genomfördes en enkätundersökning bland 20 procent av kommunens medarbetare för att ta reda på vilka förmåner som är mest uppskattade, i syfte att få ett underlag för att utveckla och förstärka arbetsgivarvarumärket genom attraktiva förmåner. Populäraste förmånerna var i rangordning: friskvårdsbidrag, flexibel arbetstid, möjlighet till friskvårdstimme, gratis kaffe, möjlighet att växla semesterdagstillägg till extra lediga dagar. Friskvårdsbidraget höjdes från 1 200 kronor till 2 200 kronor från 2022-01-01. Utifrån enkätresultatet har dialog i förvaltningarnas ledningsgrupper initierats för att informera om resultatet samt fånga synpunkter på hur vi kan förstärka det vi har, marknadsföra våra förmåner och kanske utveckla nya.

Vidta åtgärder för att öka möjligheterna till intern rörlighet inom Luleå kommun där medarbetarnas önskemål matchas mot verksamhetens behov

Under 2022 har ett arbete gjorts med att beskriva hur vi jobbar med intern rörlighet idag och ge förslag på aktiviteter framåt, exempelvis rutiner för att fånga upp medarbetares önskemål och hur interna intresserade kan hanteras vid lediga personalbehov. Arbetet handlar också om att skapa en positiv och möjliggörande kultur, vilket nu kommunicerats på ett tydligare sätt exempelvis i personalpolicyn och den kommungemensamma e-introduktionen.

Utveckla kommungemensamt arbete för omställningsinsatser med stöd av KOM-KR

Medarbetare i kommunen omfattas av ett centralt Kompetens- och omställningsavtal (KOM-KR) som uppdaterades med en del nyheter från och med 2022-10-01. Vår omställningsorganisation är Omställningsfonden, som stöttar medarbetare, fack och arbetsgivare i frågor om kompetensutveckling och karriärväxling både under och efter anställning. Nyheter i avtalet är bland annat att medarbetare via Omställningsfonden kan få karriär- och studierådgivning och olika former av studiestöd som komplement till det nya omställningsstudiestödet på arbetsmarknaden. Genom KOM-KR får Luleå kommun tilldelade medel för förebyggande omställningsinsatser. För perioden 2021-2023 har vi 4,4 miljoner kronor att använda. Nyligen beslutades om en stor insats på barn- och utbildningsförvaltningen motsvarande 3,8 miljoner kronor som består av att befintligt anställda barnskötare som saknar formell yrkesutbildning ges möjlighet till examinerande utbildning via Vuxenutbildningen. Satsningen omfattar ett erbjudande till cirka 60 medarbetare som ges möjlighet att studera på arbetstid en dag i veckan parallellt med arbetsplatsförlagt lärande.

Behålla

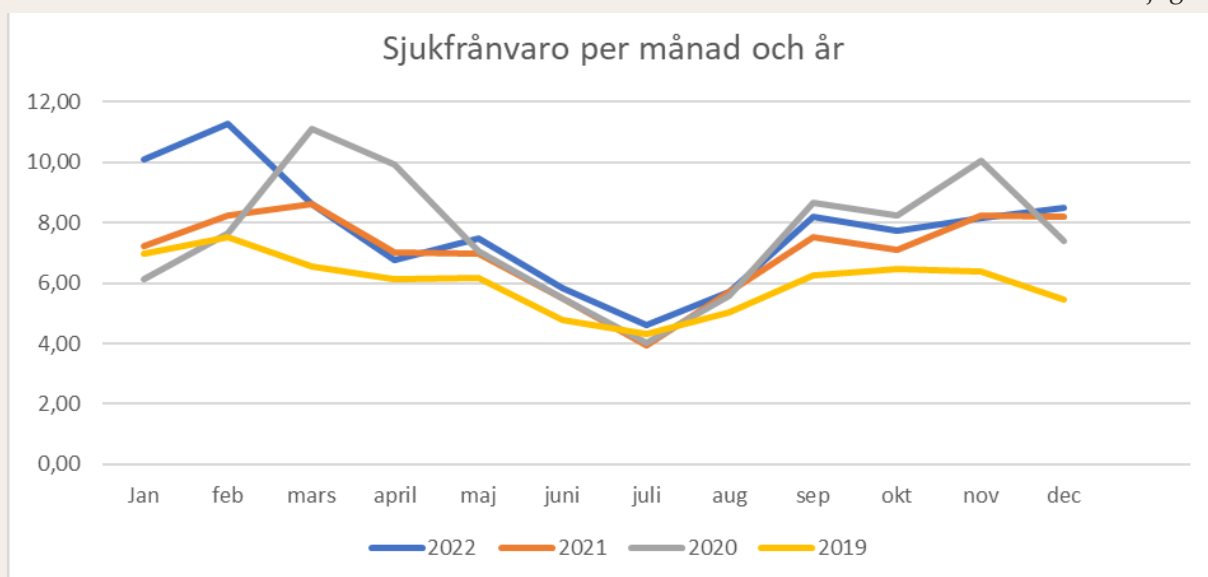
Att erbjuda goda förutsättningar för kommunens chefer att bedriva ett nära och tillitsfullt ledarskap

I arbetet med att förbättra chefers organisatoriska förutsättningar har det tagits fram ett underlag för inriktningsbeslut som avser att reglera antal underställda medarbetare som är realistiskt och möjligt att hantera för en chef utifrån fysiska och organisatoriska förutsättningar. Syftet med ett inriktningsbeslut är att skapa så goda förutsättningar som möjligt för en bra arbetsmiljö både för medarbetare och chefer.

Utbildningsinsatser som genomförts för kommunens chefer under året är två omgångar av utbildningen "Chef som leder medarbetare" där har totalt 41 enhetschefer deltagit. En omgång av "Chef som leder chef" är genomförd där har 14 chefer deltagit.

Sjukfrånvaro

Diagrammet visar Luleå kommuns sjukfrånvaro i procent av arbetad tid per månad och år mellan januari-december. När vi ser tillbaka historiskt brukar sjukfrånvaron stiga de första veckorna efter jul och nyår, för att sedan sjunka till sommaren, och sedan öka under hösten. Detta har vi sett som trend även 2022. Pandemin påverkade statistiken i början av året 2022. En jämförelse med andra kommuner kan framgent göras när siffror är publicerade via kolada.se. Utifrån siffror från Försäkringskassan, som det ser ut just nu, är den psykiska ohälsan en av de främst orsakerna till sjukskrivningar som sträcker sig över 14 dagar i Luleå kommun. Det pågår ett kommunövergripande arbete med att identifiera hur vi som arbetsgivare kan arbeta kompetenshöjande inom området psykisk hälsa och vilka riktade insatser som är möjliga.

Diagram, Luleå kommuns sjukfrånvaro åren 2019-2022

Sjukfrånvaron redovisas utifrån sju olika nyckeltal enligt följande:

- Nyckeltal 1: Total sjukfrånvaro

(Total sjukfrånvarotid delat på sammanlagd förväntad arbetstid)

- Nyckeltal 2: Långtidssjukfrånvaro från dag 60

(Sjukfrånvarotimmar från dag 60 delat med den totala sjukfrånvarotiden)

- Nyckeltal 3: Sjukfrånvaro för kvinnor
- Nyckeltal 4: Sjukfrånvaro för män

- Nyckeltal 5: Sjukfrånvaro inom åldersgruppen 29 år eller yngre

- Nyckeltal 6: Sjukfrånvaro inom åldersgruppen 30 – 49 år

- Nyckeltal 7: Sjukfrånvaro inom åldersgruppen 50 år eller äldre

Nyckeltal 3 - 7 anger total sjukfrånvarotid inom vald grupp delat på sammanlagd förväntad arbetstid inom samma grupp.

%	Period: januari - december 2022						
	Nyckeltal 1	Nyckeltal 2	Nyckeltal 3	Nyckeltal 4	Nyckeltal 5	Nyckeltal 6	Nyckeltal 7
Förvaltning	Total	≥ 60 dagar	Kvinnor	Män	≤ 29 år	30 - 49 år	≥ 50 år
KS-Arbetsmarknadsförvaltningen	5,7	37,9	6,5	4,0	3,9	4,7	6,3
Barn- och utbildningsförvaltningen	7,6	30,4	8,2	4,6	8,3	6,9	8,0
KS-Kommunstabben	3,0	25,5	2,9	3,3	4,8	2,1	3,8
Kultur- och fritidsförvaltningen	5,2	27,9	7,2	2,8	5,4	4,1	6,1
KS-Räddningstjänsten	3,6	22,4	2,3	3,8	0,0	4,9	2,1
Socialförvaltningen	8,9	34,1	9,4	7,1	8,1	7,8	10,3
Stadsbyggnadsförvaltningen	6,2	39,4	6,9	5,1	5,5	4,7	7,2
Luleå kommun 2022	7,6	32,7	8,3	5,3	7,9	6,7	8,4
Luleå kommun 2021	6,8	30,9	7,6	4,1	7,2	6,2	7,2

KS-Kommunstabben

Har trots pandemin en fortsatt låg sjukfrånvaro. Medarbetare upp till 29 år är den kategori som har högre sjukskrivning än övriga åldersgrupper.

KS-Arbeitsmarknadsförvaltningen

Sjukfrånvaron ökat från 4,0 procent 2021 till 5,7 procent 2022. Långtidssjukskrivning har ökat mest, men i en liten förvaltning krävs det inte så många individer för att en ökning ska ske. Sett till kön och ålder finns inga större skillnader, alla har ökat förutom gruppen under 29 år som sticker ut, den gruppen har minskat jämfört med föregående år.

KS-Räddningstjänsten

Sjukfrånvaron har ökat från 2,0 procent 2021 till 3,6 procent 2022. Räddningstjänsten har en stabilt låg sjukfrånvaro totalt sett över tid. Skillnaden jämfört med föregående år beror på viss ökning i långtidsfrånvaro, analysen visar att det ej är kopplat till arbetsrelaterad ohälsa.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Sjukfrånvaron uppgår till 5,2 procent 2022 och är

högre jämfört med år 2021 (4,7 %). En analys till orsaken till ökningen är att korttidsfrånvaron har ökat något och långtidsfrånvaron har minskat något. Under 2021 var flera utåtriktade verksamheter anpassade utifrån rådande restriktioner (pandemin) och det har förändrats under 2022 då verksamheterna öppnat upp igen till full styrka, vilket kan ha påverkat korttidsfrånvaron.

Stadsbyggnadsförvaltningen (exkl. avdelning Miljö och bygg)

Den totala sjukfrånvaron uppgår till 6,2 procent, en ökning med 1,1 procentenhet jämfört med 2021. Det är både den korta respektive den längre sjukfrånvaron som ökat både för kvinnor och män i denna verksamhet.

Ökningen av korttidsfrånvaron antas i viss omfattning vara pandemirelaterad men också pga. förkylningar och andra kortvariga infektioner då fler varit tillbaka på arbetet och rört sig friare i samhället jämfört med pandemiåret 2021.

Avdelning miljö och bygg

Sjukfrånvaron för kvinnorna har under året ökat med cirka 0,1 procentenheter jämfört med år 2021. För männen kan vi se en markant ökning av sjukfrånvaro från 2,4 procent år 2021 till cirka 15,6 procent år 2022, dvs en ökning på cirka 13,2 procentenheter. Anledningen till ökningen är att det finns några långa sjukfrånvaroärenden som resulterar i ökad sjukfrånvaro på årsbasis. Det är främst män som har varit långtidsfrånvarande och eftersom männen är endast nio till antalet (antal kvinnor 40) så leder det till att sjukfrånvaron för gruppen män ökar mycket detta år. Verksamheten arbetar metodiskt och långsiktigt med rehabilitering av de långtids sjuka medarbetarna. Detta samtidigt

som insatser pågår för att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet med fokus på det främjande och förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Socialförvaltningen

Sjukfrånvaron är i relation till arbetad tid 8,9 procent (kvinnor 9,5 % och män 7,1 %) och därmed har socialförvaltningens mål på 9 procent uppnåtts. Årets resultat är något högre än 2021 års nivå (8,4 %) och jämförelser från före pandemin visar att uppgången ligger på drygt 1 procent. Kvinnors sjukfrånvaro är högre än männens, en trend som kvarstår över tid. Årets ökning syns i alla undergrupper som mäts förutom i ålderskategorin 30–49 år där den är likvärdig med fjolårets.

%	Period: januari - december 2022						
	Nyckeltal 1	Nyckeltal 2	Nyckeltal 3	Nyckeltal 4	Nyckeltal 5	Nyckeltal 6	Nyckeltal 7
Förvaltning	Total	≥ 60 dagar	Kvinnor	Män	≤ 29 år	30 - 49 år	≥ 50 år
Luleå kommunföretags-koncern							
2022	3	20	4	3	4	3	4
2021	3	32	4	4	4	3	4

Frisknärvaro

Tabellen nedan visar Luleå kommuns frisknärvaro i procent av totala anställningar per månad år 2019-2022. Andelen avser personer med färre än åtta sjukfrånvarodagar. Även då vi vänder på

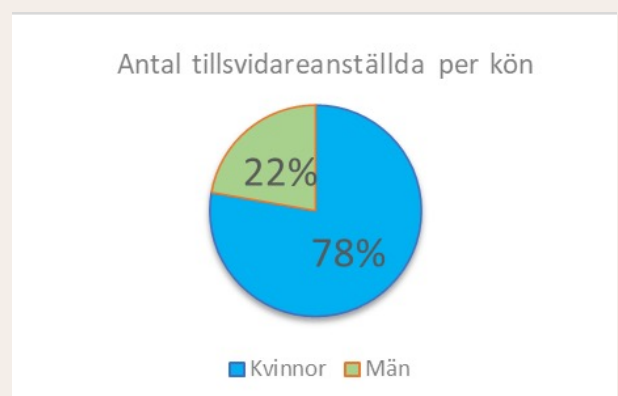
perspektivet att analysera sjukfrånvaro till att analysera frisknärvaro, det vill säga hur många som är friska, så ser vi att frisktalet har minskat i relation till samma period föregående år.

Förvaltning (ny org 2019), %	2022	2021	2020	2019
Luleå kommun	58,3	62,1	57,1	68,1
KS-Arbetsmarknadsförvaltningen	69,5	74,6	63,8	70,6
Barn- och utbildningsförvaltningen	54,2	57,6	54,3	69,8
KS-Kommunstab	79,1	82,9	78,8	75,2
Kultur- och fritidsförvaltningen	67,6	70,3	74,2	80,2
KS-Räddningstjänsten	76,8	84,5	74,2	84,9
Socialförvaltningen	57,3	60,9	53,9	63,5
Stadsbyggnadsförvaltningen	65,2	71,5	67,0	74,0

Månadsanställda

Cirkeldiagrammet visar antal tillsvidareanställda i december 2022 uppdelat på kvinnor och män inom kommunens förvaltningar.

Månadsanställda 2022 i Luleå kommuns förvaltningar är totalt 6 728 månadsanställda, varav 5 963 är tillsvidareanställda. Procentsatsen per kvinnor/män av totala månadsanställda är 78 procent kvinnor och 22 procent män. Samma siffror som för delårsrapport per augusti 2022.

KS-Kommunstab

Anställda i Kommunstab som en andel av kommunens totala antal anställda har ökat något under året. Andelen tillsvidareanställda är hög och ökade något under 2022. Ökningen beror på att förvaltningen övertagit verksamhet från socialförvaltningen samt att förstärkning av egna resurser för kommunikation, verksamhetsutveckling, juridik och samhällsutveckling utifrån samhällsutvecklingen med framtidens Luleå

KS-Arbetsmarknadsförvaltningen

Antalet anställda har minskat med 16 personer. Störst minskning finns bland kvinnorna, från 127 till 113 personer. Detta kan förklaras med nedläggning av EKB, samhällsorienteringen som lagts ut på upphandling och utförs av extern part samt en organisationsöversyn inom arbetsmarknads- och integrationsavdelningen som gör att vissa tjänster inte tillsatts ännu.

KS-Räddningstjänsten

Färre tillsvidareanställda beror på flertalet vakanser i verksamheten som kommer rekryteras under året 2023.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Antalet månadsanställda motsvarar ungefär samma antal som föregående år, totalt 2 212 tillsvidareanställda vilket är 25 fler än året innan. 83 procent av de anställda är kvinnor. Förvaltningen har även 364 personer som är månadsanställda på visstidsanställningar vilket är 43 färre än året innan. Totalt sett har förvaltningen då något fler tillsvidareanställda än tidigare vilket kan bero på att verksamheten anställt personal istället för att ta in vikarier. Från förvaltningen har 140 personer slutat och gått externt, pensionärer exkluderade, totalt i kommunen har 581 personer slutat. Förvaltningens andel av personal som slutat i kommunen totalt under året uppgår till 24 procent. Förvaltningen står för 37 procent av kommunens hela personal så utifrån det är bedömningen att förvaltningen ligger relativt lågt i förhållande till totalen. Positivt är att nyanställningar via extern rekryteringsväg har ökat till 135 personer, en ökning med 30 procent i jämförelse med 2021 (och 2020). Här kan ses samma trend i kommunen som helhet (ökning 24 %).

Kultur- och fritidsförvaltningen

Antal månadsanställda vid utgången av år 2022 är 185 personer. Vid utgången av 2021 är antalet

179. Förvaltningen har avvaktat med tillsättning av några tjänster med anledning av pandemin vilket förklarar ökningen.

Stadsbyggnadsförvaltningen (exkl. avdelning Miljö och bygg)

Antalet tillsvidareanställda medarbetare var vid årets slut 448 (273 kvinnor, 175 män). Antalet tillsvidareanställda medarbetare vid årets slut 399 (233 kvinnor, 166 män), en minskning med cirka 60 personer jämfört med 2021. Minskningen kan hänföras till att VA-avdelningen övergick till Luleå Miljöresurs AB.

Avdelning miljö- och bygg

Avdelning miljö och bygg hade vid årets slut 49 tillsvidareanställda medarbetare (40 kvinnor, 9 män). Avdelningen har flest anställda i åldersgruppen 30–39 år och tillsammans med de medarbetare som är 40–49 år utgör dessa båda åldersgrupper cirka 59 procent av avdelningens medarbetare. Medelåldern är 45 år. Flera rekryteringar är genomförda under året och dessa nya medarbetare är på plats och bidrar i verksamheten.

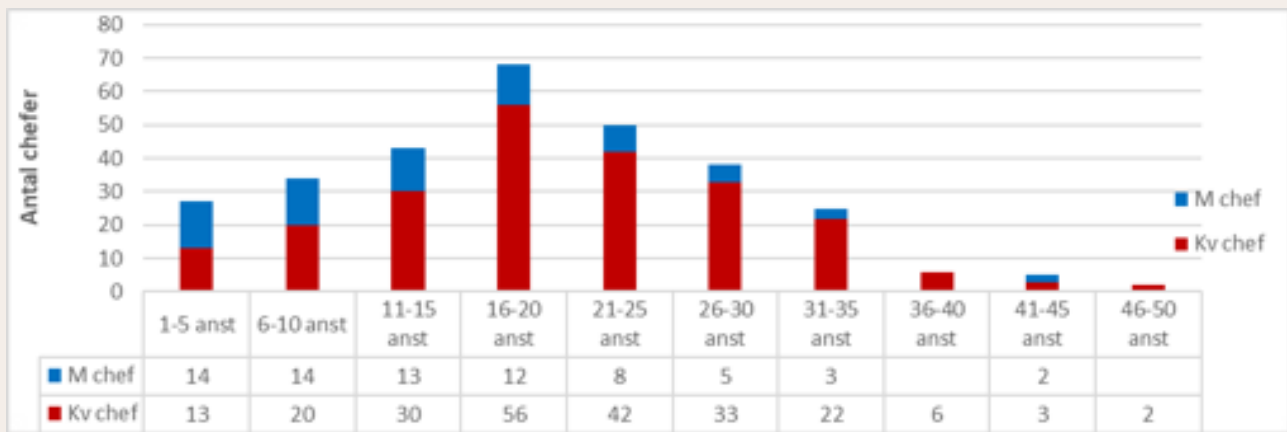
Socialförvaltningen

Vid 2022 års utgång är det 2 487 anställda och antalet tillsvidareanställda är stabilt i jämförelse mellan åren. Antalet visstidsanställda med månadslön har ökat och andelen arbetstid timanställda utför har minskat. Medelålder bland de tillsvidareanställda är stabil medan medelåldern för visstidsanställda har ökat. Många äldre medarbetare vikarierar efter pensionsålder. Andelen män växer sakta men säkert och uppgår nu till 20 procent av de tillsvidareanställda. Bland de visstidsanställda är andelen högre (34,1 %) vilket är positivt då de visstidsanställda är en viktig rekryteringsbas.

Luleå kommunföretagskoncern har ökat antalet tillsvidareanställda från 535 till 639 (190 kvinnor, 449 män) medarbetare. Största anledningen till de ökade antalet medarbetare är verksamhetsövergång av VA-verksamhet från Stadsbyggnadsförvaltningen till Luleå Miljöresurs AB.

Antal anställda per chef (tillsvidareanställda) 2022-12-31

76 av 298 chefer inom kommunens förvaltningar har fler än 25 anställda. Kvinnliga chefer, procentmässigt, tenderar att ha fler underställda medarbetare än manliga chefer.

2.9 Förväntad utveckling

Omvärldsanalys 2022

Omvärldsrapporten presenterade i november 2022 ett antal prioriterade insatser för att möta den utveckling som förväntas under 2023 och som ger underlag till Strategisk plan och budget 2024-2026.

Hela omvärldsrapporten finns publicerad på kommunens hemsida. Insatser som prioriterades i rapporten:

Att vi minskar skillnader mellan olika befolkningsgrupper och områden och satsar där behoven är som störst.

Att vi ökar vår kommunikation med invånarna i syfte att nå deltagande, delaktighet och förmedling av vad som är samhällets bästa. Vi behöver utveckla en metod för att ta upp komplexa samhällsfrågor i dialog med andra.

Att vi både skyddar och gör insatser för att öka den biologiska mångfalden för att säkerställa den natur som är en av våra unika kvaliteter.

Att vi hanterar klimatutmaningen genom att öka farten i omställningen och ger förutsättningar för ett liv helt utan klimatpåverkan.

Att vi bygger och utvecklar bostadsområden som ger de goda mötena och inte delar upp oss i grupper.

Att vi samverkar i syfte att hantera omställningen till ett hållbart samhälle med civilsamhälle, näringsliv och universitet. Samtidigt hitta sätt att till-

sammans motverka den brottslighet som kan följa med stora ekonomiska satsningar.

Att vi skapar miljöer och sammanhang som unga kvinnor uppskattar för att därmed skapa en kommun som lockar fler.

Att vi har ett tydligt ledarskap som kan vara ett stöd i tider av oro för framtiden och en pågående omställning.

Att vi tillsammans med andra aktörer utforskar framtidsbilden "ett hållbart Luleå med 100 000 invånare" och söker efter de innovationer som kan behövas för omställningen.

Kommunens förutsättningar

Luleå kommun har ett långsiktigt finansiellt mål om att årsresultatets andel av skatt och statsbidrag ska vara 2 procent. Ett överskott i verksamheten skapar förutsättningar för att långsiktigt finansiera ny- och reinvesteringar, pensionsåtaganden från ansvarsförbindelsen samt ha en beredskap för oförutsedda kostnader. Strategisk plan och budget för perioden 2023–2025, som beslutats av fullmäktige i november, visar inte på ett resultat som når det långsiktiga finansiella målet. De negativa ekonomiska förändringarna med hög inflation, stigande räntor, kraftigt höjda energipriser samt en kommande lågkonjunktur har kommit snabbt och ger ett bekymmersamt läge i hela sektorn.

De goda resultaten under åren 2020 till 2022 har dock inneburit att kommunen stärkt sin likviditet samt klarat av att egenfinansiera alla investeringar under dessa år utan någon nyupplåning, vilket är en bra grund inför arbetet med Framtidens Luleå.

3 Finansiella rapporten

3.1 Koncerninterna förhållanden

I Luleå kommunkoncern ingår kommunen och de

kommunala bolagen. Ett stort antal transaktioner sker mellan de olika enheterna inom Luleå kommunkoncern. Nedanstående tabeller ger en bild över dessa transaktioner.

Tkr					
Enhet	Ägd andel	Intäkter	Kostnader	Finansiella intäkter	Finansiella kostnader
Luleå kommun		109 156	274 480	6 968	
Luleå Kommunföretag AB	100%	1 148	1 105	5 330	
Luleå Energi AB koncernen	100%	140 230	3 116	1	283
Lulebo AB	100%	41 938	108 030	119	10 874
Luleå Lokaltrafik AB	100%	120 137	8 127		391
Luleå Miljöresurs AB	100%	65 098	90 277		153
Luleå Hamn AB	100%	494	6 727		805
Nordiskt Flygteknikcentrum AB	100%	417	3 330		20
Luleå Business Region AB	100%	19 442	1 771		

Luleå Kommunföretag AB har mottagit koncernbidrag på 19,9 miljoner kronor och lämnat koncernbidrag på 15,2 miljoner kronor. Totala utdelningar

som Luleå Kommunföretag erhållit uppgår till 47,7 miljoner kronor.

Tkr		Koncernbidrag		Aktieägartillskott		Utdelningar	
Enhet	Ägd andel	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Luleå kommun							
Luleå Kommunföretag AB	100%	15 230	19 900				47 729
Luleå Energi AB koncernen	100%	19 900				44 568	
Lulebo AB	100%						
Luleå Lokaltrafik AB	100%		9 750				
Luleå Miljöresurs AB	100%					2 021	
Luleå Hamn AB	100%					1 140	
Nordiskt Flygteknikcentrum AB	100%		3 680				
Luleå Business Region AB	100%		1 800				

3.2 Resultaträkning

Resultaträkning, mkr	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter	2	1 228	1 261	3 308	3 025
Verksamhetens kostnader	3	-5 744	-5 638	-7 349	-6 910
Avskrivningar	4	-385	-361	-666	-612
Verksamhetens nettokostnader		-4 901	-4 739	-4 707	-4 497
Skatteintäkter	5	4 572	4 331	4 572	4 331
Generella statsbidrag och utjämning	6	755	772	755	772
Verksamhetens resultat		427	364	620	606
Finansiella intäkter	7	34	12	26	8
Finansiella kostnader	8	-22	-8	-56	-55
Resultat efter finansiella poster		438	368	590	559
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		438	368	590	559

3.3 Balansräkning

Balansräkning, mkr	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022	2021	2022	2021
TILLGÅNGAR					
ANLÄGGNINGTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	9	4	3	14	12
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och anläggningar	10	6 969	6 855	10 722	10 615
Maskiner och inventarier	11	214	187	1 956	1 764
Pågående nyanläggningar	12	712	572	976	893
Summa materiella anläggningstillgångar		7 896	7 614	13 654	13 272
Finansiella anläggningstillgångar	13	110	87	108	76
Summa anläggningstillgångar		8 009	7 704	13 776	13 361
OMSÄTTNINGTILLGÅNGAR					
Förråd och exploateringsfastigheter	14	12	13	35	31
Fordringar	15	775	655	1 224	930
Kortfristiga placeringar	16	264	297	475	582
Kassa och bank	17	1	1	3	3
Summa omsättningstillgångar		1 052	965	1 738	1 546
Summa tillgångar		9 061	8 669	15 513	14 907
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
EGET KAPITAL					
Årets resultat		438	368	590	559
Resultatutjämningsreserv		1 246	1 246	1 246	1 246
Övrigt eget kapital		4 634	4 266	7 756	7 191
Summa eget kapital	18	6 318	5 880	9 592	8 996
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	370	357	377	364
Andra avsättningar	20	36	38	393	370
Summa avsättningar		406	395	770	735

Balansräkning, mkr	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022	2021	2022	2021
SKULDER					
Långfristiga skulder	21	1 074	1 254	3 371	3 633
Kortfristiga skulder	22	1 263	1 139	1 781	1 544
Summa skulder		2 338	2 393	5 151	5 176
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		9 061	8 669	15 513	14 907
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	23	2 275	2 355	2 278	2 358
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder eller avsättningar	24	1 473	1 540	1 473	15 397
Övriga ansvarsförbindelser	25	0	0	0	0
Summa panter och ansvarsförbindelser		3 748	3 895	3 752	17 756

3.4 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, mkr	Not	Kommun		Kommunkoncernen	
		2022	2021	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		438	368	590	559
Justering för ej likvidpåverkade poster	27	253	295	540	533
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		691	663	1 130	1 092
+/- Minskning/ökning förråd m.m.		0	-1	-4	-3
+/- Minskning/ökning kortfristiga fordringar		-120	-167	-267	-361
+/- Ökning/minskning kortfristiga skulder		144	152	181	615
Kassaflöde från den löpande verksamheten		715	647	1 040	1 343
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-741	-543	-1 134	-971
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		223	106	298	106
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-23	0	-23	-3
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-542	-437	-860	-868
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån			6		-311
Amortering av låneskulder		-200	0	-280	0
Amortering av skuld för finansiell leasing		-6	0	-6	-2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-206	6	-286	-313
ÅRETS KASSAFLÖDE		-32	216	-106	162
Likvida medel vid årets början		297	81	585	421
Likvida medel vid årets slut		265	297	479	585

3.5 Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Reglering

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer (RKR).

Den kommunala bolagskoncernen upprättar årsredovisningen i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen för Luleå kommun omfattar kommunen samt bolagskoncernen. Luleå kommun organiserar de flesta av sina bolag i ett av kommunen helägt holdingbolag, Luleå Kommunföretag AB.

Den sammanställda redovisningen har, för de dotterbolag där kommunen har en ägd andel på mer än 50 %, upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

Förvärvsmetoden innebär att dotterföretagsandelarnas anskaffningsvärden avräknas mot förvärvat eget kapital. I koncernens egna kapital ingår förutom kommunens egna kapital endast den del av dotterbolagens egna kapital som intjänats efter förvärvet. Obeskattade reserver hänförs vid konsolideringen, exklusive uppskjuten skattedel, till respektive dotterbolags egna kapital. Med proportionell konsolidering menas att endast ägd andel av dotterföretagens resultat- och balansräkningar konsolideras i koncernredovisningen.

Varje enskilt koncernbolag konsolideras för sig med undantag för Luleå Energikoncernen där koncernens civilrättsliga årsbokslut konsolideras. Det minoritetsintresse som finns i Luleå Energikoncernen redovisas inom eget kapital i Luleå kommunkoncernen. Ingen justering har gjorts då det gäller delägda dotterbolag i denna underkoncern då detta utgör ett obetydligt värde i koncernen.

Bolag i vilka kommunen har en ägd andel på mindre än 50 %, betraktas som intresseföretag. Konsolidering av dessa intressebolag görs inte eftersom dessa endast har marginell betydelse för kommunkoncernen.

Aktieinnehav i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktier i intresseföretag motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital.

Skatteintäkter

Den preliminära avräkningen för skatteintäkter i årsredovisningen är basera på Sveriges kommuner och regioners (SKR) decemberprognos för skatteunderlag.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Investeringsbidrag och anläggningsavgifter redovisas som en långfristig skuld. Skulden upplöses och intäktfördes på ett sätt som återspeglar investerings nyttjande och förbrukning.

Investeringar som aktiveras har ett anskaffningsvärde på minst ett prisbasbelopp (48 300 kr år 2022) och en nyttjandetid överstigande tre år i kommunen och för bolagen ett halvt prisbasbelopp. Lånekostnader aktiveras inte.

Investeringar som inte färdigställts under året redovisas som pågående nyanläggningar. Avskrivningar beräknas inte för mark, konst och pågående nyanläggningar. På övriga anläggningstillgångar sker en planenlig avskrivning utifrån den bedömd nyttjandeperiod. Avskrivningarna påbörjas den dag anläggningstillgången är färdig att tas i bruk.

Från och med 2015 tillämpas komponentavskrivning enligt RKR R4 Materiella anläggningstillgångars rekommendation. Historiska värden har beräknats om enligt framtagna modell för fastigheter från år 2016. För gator räknades de historiska värden om i mars 2019 samt att det genomfördes en revidering av modellen i december 2021, då den första bedömningen gjordes på felaktiga antaganden. För anläggningar inom vatten och avlopp infördes komponentavskrivning från år 2016, dock har inte de historiska värdena omräknats. För park och grönområdena tillämpas komponentavskrivning på vissa delar samt att de historiska värdena inte omräknats.

Komponentavskrivning gäller med följande avskrivningstider för tillgångar:

- Fastigheter och anläggningar 10 - 65 år
- Maskiner och inventarier 5 och 10 år
- Va-anläggningar 10 - 99 år
- Gator och vägar 7 - 99 år
- Ledningsrätter 99 år

Finansiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde. Nedskrivning av aktier och andelar sker i de fall värdenedgången anses bestående.

Leasing

Leasing ska enligt RKR-R5 klassificeras och redovisas antingen som finansiella eller operationella leasingavtal. Från och med 2018 redovisar Luleå kommun, leasing och hyra av lös egendom i enlighet med RKR-R5. Klassificering av avtal sker vid avtalens början och avtal tecknade före 2018 har tidigare klassificerats som operationella. I praktiken finns även en stor osäkerhet i vad verkligt värde uppgår till varför man i nuläget väljer att konstatera att alla avtal tecknade före 2018 klassificeras som operationella även om man kan misstänka att vissa kan vara av finansiell karaktär.

Omsättningstillgångar

Värdering av lager/ förråd sker enligt lägsta värdets princip, dvs det lägsta av anskaffningsvärdet eller verkligt värde.

Samtliga kundfordringar äldre än 13 månader redovisas som osäkra fordringar. För övriga kundfordringar sker individuell bedömning om fordran ska anses som osäker.

Kortfristiga placeringar värderas till verkligt värde.

Avsättning för deponi

Framtida återställningskostnader för sluttäckning av deponianläggning redovisas som avsättning i kommunen. Beräkningen är utförd 2007 och är omprövad därefter. Sluttäckningen har påbörjats av Lumire som kommunen anlitar för uppdraget. Lumire lämnade in en begäran om förlängning av tidplanen för sluttäckningen till Miljö- och Byggnadsnämnden som beslutade 2022-03-30 (Ärende nr. M-2020-2905) att bevilja förlängd tid för sluttäckningen av etapp 1A och ska vara färdigställd senast den 31 december 2027.

Not 2 Verksamhetens intäkter

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Försäljningsintäkter	82	75	1378	1206
Taxor och avgifter	195	374	372	302
Hyror och arrenden	173	163	789	799
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	369	414	390	436
Bidrag och gåvor från privata aktörer	0	0	1	1
EU-bidrag	0	0	0	1
Övriga bidrag	2	7	4	8
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	205	115	135	114
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	195	32	195	32
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	6	71	7	88
Övriga verksamhetsintäkter	1	11	38	38
Summa verksamhetens intäkter	1228	1261	3308	3025

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt lag om kommunal bokföring och redovisning enligt den så kallade blandmodellen.

Avsättning redovisar förmånsbestämda pensionsförmåner som intjänats fr o m 1998 samt garanti- och visstidspensioner. Under ansvarsförbindelser redovisas de pensionsförmåner som intjänats före 1998. Beräkning av det samlade åtagandet har utförts av Kommunernas Pensionsanstalt KPA. Pensionsförpliktelser, såväl avsättningar som ansvarsförbindelser, beräknas enligt RIPS.

Pensionsförpliktelser för anställda i bolag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFN K3. Det innebär att pensionsförpliktelser inte redovisas som ansvarsförbindelser.

Taxefinansierad verksamhet

Kommunfullmäktige beslutade 2020-03-23 att drift-, underhåll- och projektrelaterad VA-verksamhet överförs till Luleå Miljöresurs AB (Lumire) från och med 2022-01-01. Luleå kommun äger VA-anläggningarna och kvarstår som VA-huvudman.

Enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, särredovisas den allmänna VA-anläggningens verksamhet och kan därmed särskiljas från annan verksamhet. Redovisningen sker enligt god redovisningssed och finns tillgänglig för fastighetsägarna och andra berörda. I den mån avgiftsuttaget inom vatten- och avloppsverksamheten överskrider självkostnaden minskas intäkten och överuttaget bokförs som en förutbetalad intäkt. Ett över- respektive underuttag regleras inom en 3 års period.

Not 3 Verksamhetens kostnader

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	3 467	3 411	3 881	3 794
Pensionskostnader	216	244	246	272
Lämnade bidrag	386	365	247	233
Köp av verksamhet	508	416	507	415
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	179	177	437	376
Inköp av material och varor	355	452	909	970
Inköp av tjänst	569	544	691	598
Realisationsförluster och utrangeringar	58	24	58	27
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	5	4	333	181
Bolagsskatt			40	45
Summa verksamhetens kostnader	5 744	5 638	7 349	6 910

Not 4 Av- och nedskrivningar

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Byggnader och anläggningar	297	283	440	398
Maskiner och inventarier	64	68	201	204
Nedskrivning gator	25	10	25	10
Summa av- och nedskrivningar	385	361	666	612

Not 5 Skatteintäkter

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Preliminär kommunalskatt	4 455	4 228	4 455	4 228
Preliminär slutavräkning innevarande år	92	90	92	90
Slutavräkningdifferens föregående år	25	13	25	13
Mellankommunal kostnadsutjämning				
Summa skatteintäkter	4 572	4 331	4 572	4 331

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Inkomstutjämning	517	475	517	475
Kostnadsutjämning	-370	-351	-370	-351
Regleringsbidrag	218	273	223	273
Införandebidrag	14	39	14	39
Kommunal fastighetsavgift	172	165	172	165
Bidrag LSS-utjämning	24	33	24	33
Övriga generella bidrag från staten	181	138	176	138
Summa generella statsbidrag och utjämning	755	772	755	772

Not 7 Finansiella intäkter

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Utdelning på aktier och andelar	0	4	1	5
Försäljning och värdering, finansiella anläggningstillgångar	1	0	-2	0
Ränteintäkter	22	2	24	4
Försäljning och värdering, finansiella omsättningstillgångar	3	-1	3	-1
Kommunal borgensavgift	7	7	0	0
Summa finansiella intäkter	34	12	26	8

Not 8 Finansiella kostnader

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Räntekostnader på lån	3	4	37	50
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättning	7	4	7	4
Orealiserad värdeminskning finansiella instrument	11	0	11	0
Bankkostnader, placeringskostnader och liknande	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	0	0	0	0
Summa finansiella kostnader	22	8	56	55

Not 9 Immateriella anläggningstillgångar

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	3	0	15	11
Anskaffningar	1	3	2	4
Avyttringar och utrangeringar				
Utgående anskaffningsvärde	4	3	17	15
Ingående ackumulerade avskrivningar	0	0	-3	-2
Årets avskrivningar	0	0	0	0
Återförda avskrivningar vid avyttring och utrangering				
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	0	0	-3	-3
Utgående redovisat värde	4	3	14	12
Bedömd genomsnittlig avskrivningstid	99 år	99 år	65 år	67 år

Not 10 Mark, byggnader och anläggningar

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	10 801	9 954	16 112	15 064
Anskaffningar	491	927	507	1165
Avyttringar och utrangeringar	-212	-80	-218	-100
Övriga förändringar	23	0	148	-17
Nedskrivning	-25		-25	
Utgående anskaffningsvärde	11 079	10 801	16 525	16 112
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 947	-3 705	-5 497	-5 154
Avyttringar och utrangeringar	145	50	145	62
Övriga förändringar	0	0	0	1

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Årets avskrivning	-308	-293	-451	-406
Utgående ack. avskrivningar	-4 110	-3 947	-5 803	-5 497
Utgående redovisat värde	6 969	6 855	10 722	10 615
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	29 år	33 år	30 år	31 år

Not 11 Maskiner och inventarier

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	520	513	4 546	4 407
Anskaffningar	96	65	250	198
Avyttringar och utrangeringar	-132	-59	-163	-111
Övriga förändringar	6	2	170	52
Utgående anskaffningsvärde	490	520	4 803	4 546
Ingående ack. avskrivningar	-333	-324	-2 782	-2 686
Avyttringar och utrangeringar	117	59	147	108
Övriga förändringar	4	0	-11	-1
Årets avskrivningar	-64	-68	-201	-204
Utgående ack. avskrivningar	-275	-333	-2 847	-2 782
Utgående redovisat värde	214	187	1 956	1 764
Därav leasade fordon	17	23	19	26
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	8 år	8 år	18 år	19 år

Not 12 Pågående nyanläggningar

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Pågående vid årets början	572	1 033	893	1 280
Årets investeringar (netto)	658	379	897	589
Övriga förändringar	-12		-12	
Årets aktiveringar	-506	-840	-802	-975
Pågående vid årets slut	712	572	976	893

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar

Mkr	Andel	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022	2021	2022	2021
Aktier och andelar kommunkoncernföretag					
Luleå Kommunföretag AB	100%	23	23		
Aktier och andelar intresseföretag					
Stiftelsen Norrbottensteatern	42%				
Kommuninvest Ek förening		84	60	84	60
Shorelink AB	7%	1	1	1	1
Luleå Energi AB:s aktier i Lulekraft AB	50%			10	10

Mkr	Andel	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022	2021	2022	2021
Övriga		1	1	1	1
Summa aktier och andelar kommunkoncernföretag mm		109	85	96	72
Långfristiga placeringar		0	0	0	0
Bostadsrätter		1	1	1	1
Uppskjuten skattefordran		0	0	11	3
Summa finansiella anläggningstillgångar		110	87	108	76

Not 14 Förråd, lager och exploateringsfastigheter

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Tomter för försäljning	10	10	10	10
Förråd och lager	2	3	25	21
Summa förråd och exploateringsfastigheter	12	13	35	31

Not 15 Fordringar

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Kundfordringar	73	45	224	169
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	536	378	805	519
Övriga kortfristiga fordringar	166	232	195	242
Summa fordringar	775	655	1224	930

Not 16 Kortfristiga placeringar

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Räntefond				
Anskaffningsvärde	271	297	482	583
Värdereglering	-7	-1	-7	-1
Summa kortfristiga placeringar	264	297	475	582

Not 17 Kassa och bank

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Kassa	0	0	0	0
Bank- och plusgiro	1	1	3	3
Summa kassa och bank	1	1	3	3

Not 18 Eget kapital

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående eget kapital	5 880	5 512	8 996	8 448
- varav justeringar av eget kapital			6	-12
Årets resultat	438	368	590	559
Summa eget kapital	6 318	5 880	9 592	8 996
- Resultatutjämningsreserv (RUR)	1246	1246	1246	1246

Not 19 Avsättningar för pensioner och likande förpliktelser

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	357	343	364	348
Korrigerat IB		-21		-21
Nyintjänad pension	1	39	1	41
Skuldförändring	2	-11	1	-12
Ränte- och basbeloppsuppräkning	7	4	7	4
Förändring av löneskatt	3	3	3	4
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	370	357	377	364

Not 20 Andra avsättningar

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Avsatt för återställande av deponi	67	67	67	67
Redovisat värde vid årets början	36	39	36	39
Nya avsättningar				
Ianspråktaga avsättningar	-2	-3	-2	-3
Utgående avsättning	34	36	34	36
Avsatt för uppskjutna skatter			357	332
Övriga avsättningar	2	2	2	2
Summa andra avsättningar	36	38	393	370

Not 21 Långfristiga skulder

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	700	900	2 975	3 255
Långfristig leasingskuld	10	17	10	17
Sale and leaseback	41	43	41	43
Övriga långfristiga skulder			21	23
Förutbetalda intäkter anläggningsavgifter	156	135	156	135
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	167	159	167	159
Summa långfristiga skulder	1 074	1 254	3 371	3 633
Sale-and-leaseback				
Försäljningspris	106 mkr			
Avtalets längd	20 år			
Huvudsakliga villkor i avtalet:	Hemsö ska bidra till att utveckla och investera i kommunens expansion med fokus på fastigheter och lokaler för samhällsservice.			

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Anläggningsavgifter återstående antal år (vägt genomsnitt)	27 år	33 år		
Offentliga investeringsbidrag återstående antal år (vägt snitt)	25 år	34 år		
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta	0,4%	0,4%	1,1%	1,6%
Genomsnittlig ränta, exklusive derivat	0,4%	0,4%	0,4%	0,2%
Genomsnittlig kapitalbindningstid	0,5 år	1,1 år	1,2 år	1,9 år
Genomsnittlig räntebindningstid	0,5 år	1,1 år	1,2 år	1,9 år
Genomsnittlig räntebindningstid, exklusive derivat	0,5 år	1,1 år	1,1 år	1,5 år
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	100,0%	44,4%	55,3%	25,3%
1-3 år		55,6%	44,7%	56,2%
3-5 år				18,4%
5-10 år				
Över 10 år				
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	100	100	100	100
Marknadsvärde derivat	0	0	-0,1	-40
- Förutbetalda intäkter för anläggningsavgifter periodiseras på 33 år vilket är lika med den vägda genomsnittliga nyttjandeperioden för VA-anläggningar.				
- Det offentliga investeringsbidraget periodiseras med samma nyttjandeperioder som tillgången som bidraget avses.				

Not 22 Kortfristiga skulder

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	0	6	0	6
Leverantörsskulder	349	295	555	474
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	646	666	967	878
Övriga kortfristiga skulder	268	172	259	185
Summa kortfristiga skulder	1263	1139	1781	1544

Not 23 Panter och därmed jämförliga säkerheter

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Borgensåtagande kommunala bolag				
Luleå Kommunföretag AB	1745	1460	1745	1460
Lulebo AB	530	895	530	895
Övriga borgensförbindelser				
Fastighetsinteckningar			3	3
Summa borgensförbindelser	2 275	2 355	2 278	2 358

Not 24 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	1540	1582	1540	1582
Årets utbetalning	-106	-109	-106	-109
Ränte- och basbeloppsuppräkning	46	28	46	28
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0	42	0	42
Övrigt post	-7	-3	-7	-3
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	1473	1540	1473	1540
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseringsgrad	98%	98%	98%	98%
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	3	3	3	3
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	0	0	0	0
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0	0	0

Not 25 Övriga ansvarsförbindelser

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Lulebo har eventalförpliktelser i form av ansvarsbelopp Fastigo	0	0	1	1
Summa övriga ansvarsförbindelser	0	0	1	1

Not 26 Leasing

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Finansiella leasingavtal				
Fordon				
Totala minimileaseavgifter	17	24	19	27
Nuvärde minimileaseavgifter	17	23	19	26
Därav förfaller inom 1 år	7	6	9	8
Därav förfaller inom 1-5 år	10	17	11	19
Därav förfaller senare än 5 år				
Operationella leasingavtal				
Minimileaseavgifter				
- med förfall inom 1 år	13	4	46	21
- med förfall inom 1-5 år	13	1	83	50
- med förfall senare än 5 år	0	0	8	39
Alla leasingavtal tillhörande kommunen som tecknades före 2018 har klassificerats som operationella leasingavtal				

Not 27 Justering för ej likviditetspåverkande poster

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Avskrivningar	361	351	642	601
Nedskrivning	25	10	28	10
Utrangeringar	58	26	58	26
Förändrade avsättningar	11	11	10	14
Reavinst/-förlust vid avyttring av anläggningstillgångar	-6	-71	-5	-87
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-195	-32	-193	-32
Summa ej likviditetspåverkande poster som ingår i årets resultat	253	295	540	533

Not 28 Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

Tkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	165	183	764	902
Förtroendevalda revisorer*	-	-	-	-
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	-	-	-	-
Total kostnad för räkenskapsrevision	165	183	764	902
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	1814	1797	2 060	1 934
Förtroendevalda revisorer*	-	-	-	-
Lekmannarevision	-	-	-	-
Total kostnad för övrig revision	1814	1797	2 060	1 934
Total kostnad för revision	1979	1979	2 824	2 835
* Uppgift saknas				

4 Revisionsberättelse

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer verksamheten i kommunens företag. Styrelsen och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktningen och omfattning som krävs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer att kommunstyrelsen delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Kommunstyrelsen har endast delvis nått verksamhetsmålen.

Vi bedömer att nämnder bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämnder i stort har bedrivit verksamheten från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt frånsett stadsbyggnadsnämnden som inte bedrivit sin verksamhet inom de ekonomiska ramar som fastställts av fullmäktige.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll till stora delar har varit tillräcklig.

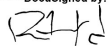
Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen till större del är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2022 fastställs.

Luleå den 14 mars 2023

DocuSigned by:

6817D8E1CD204D5...

Rolf Höglund
Ordförande

DocuSigned by:

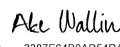
D67E5E702FE84FC...

Ove Bucht

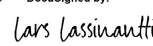
DocuSigned by:

E0C1BE38E8B445E...

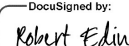
Bernt Johansson

DocuSigned by:

3387E64B0AD54DA...

Åke Wallin

DocuSigned by:

00395E96D8BF427...

Lars Lassinantti
Vice ordförande

DocuSigned by:

D0FA7F8045234D4...

Robert Edin

DocuSigned by:

095FA445F8A7468

Christer Johansson

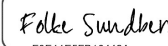
DocuSigned by:

D81DDD94B52E447...

Lars Anenhagen

DocuSigned by:

5AF62511D13E40D...

Josef Esberg

DocuSigned by:

F0E11E5FB16442A...

Folke Sundberg

5 Uppföljning av Kommunfullmäktiges mål

Inför mandatperioden 2019–2022 har kommunfullmäktige beslutat om fyra utvecklingsområden.

År 2022 är det sista året i mandatperioden, därav bedöms dels årets dels mandatperiodens måluppfyllnad. Områdena har inte riktade mål till utpekade nämnder och styrelser. För att nå en utveckling och större förflyttning inom dessa utvecklingsområden behövs samverkan och ett gemensamt ansvarstagande, vilket åligger alla nämnder och bolagsstyrelser. Besluten om hur utvecklingsområdena ska nås med olika åtaganden tas i nämnd och styrelse. Bedömningen av måluppfyllnad utgår från dessa åtaganden, där utpekade måttal blir betydande. Åtaganden och måttal ser olika ut i kommunens verksamheter med utgångspunkt i lokala prioriteringar eller utmaningar. I viss mån viktas verksamheternas möjlighet att påverka utvecklingsområdet. Därutöver sker en bedömning av centrala indikatorer.

År 2022 / Mandatperiod 2019–2022

- / ● Ökad jämlikhet
- / ● Mer jämställd fördelning av makt och resurser
- / ■ Minskad klimatpåverkan
- / ● Starkare ekonomi för tillväxt

5.1 Ökad jämlikhet

Bedömning av utvecklingsområdet

Under detta år har verksamheterna, liksom de närmast föregående åren, fått vara flexibla, nytänkande och hitta kreativa lösningar för att hantera pandemins konsekvenser. Det har bidragit till att planerade insatser kunnat genomföras i ganska hög grad. En förvaltning och tre bolag har rapporterar rött med hänvisning till att egna mål/mått inte uppnåtts, resterande verksamheter har bedömt att utvecklingsområdet uppnåtts 2022. Många verksamheter har gjort ett omfattande arbete och genomfört det som planerats, därför blir bedömningen att utvecklingsområdet uppnås.

Under mandatperioden har pandemin med dess konsekvenser haft en negativ påverkan på jämlikheten, en påverkan som vi inte riktigt sett slutet på. Det är de som redan innan pandemin hade sämre socioekonomiska förutsättningar som drabbats hårdast. Behörigheten till gymnasieskolans yrkesförberedande program har utvecklats positivt

och Luleå ligger bland de 25 procent kommuner i landet med bäst resultat. Skillnaderna mellan de kommunala skolornas resultat har minskat under mandatperioden men fortfarande är det en betydande skillnad. Den självupplevda psykiska hälsan ligger kvar på en hög nivå bland elever i årskurs 8 och år 2 på gymnasiet. Betydligt fler tjejer än killar upplever sämre psykisk hälsa. Andel och antal barn i ekonomiska utsatta hushåll har minskat något. Elever som anser att de har möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer har ökat något men ligger på en låg nivå. Andel långtidsarbetslösa ha minskat. Verksamheterna har under mandatperioden ökat sitt arbete kring barnrätt på ett positivt sätt, även fokus på mer främjande och förebyggande arbete. Flera verksamheter tar upp om socioekonomiska faktorer och har med det i sina prioriteringar. Det har gjorts en framflyttning för Ökad jämlikhet men detta är ett område som behöver ha fortsatt fokus. Den högkonjunktur som varit under delar av mandatperioden har vänt till lågkonjunktur. Den gröna industriomställning som Luleå är en del av kan bidra till att Luleå inte drabbas lika hårt kring arbetslöshet. Det ekonomiska läge som råder med högre kostnader för hushållen kan bidra till ytterligare ojämlikhet. Luleå ligger oftast mycket bra till i jämförelse med andra kommuner men inom kommunen finns avsevärda skillnader mellan exempelvis olika geografiska områden vilket bland annat de socioekonomiska kommunanalyserna visar.

Bedömning av delområden

Ökad jämlikhet i barn och ungas uppväxtvillkor

En hel del aktiviteter har genomförts men pandemin har påverkat genomförande även detta år. Socialförvaltningen satsar på främjande och förebyggande insatser. Fler söker sig till öppna verksamheter och arbetet fortsätter för ökad tillgänglighet och för att nå fler medborgare. Projekt med barn- och utbildningsförvaltningen för strukturerad samverkan för att tidigt ge stöd till barn och vårdnadshavare, kommunövergripande samverkan kring tidiga och förebyggande insatser som ingår i initiativet Trygg i Luleå, samverkan kring barn 0-7 år tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen och Region Norrbotten pågår. Satsning kring psykisk hälsa genom utbildning av personal och föreläsningar till allmänheten. Rekrytering av brottsförebyggande samordnare pågår. Implementering av metod för att ge bättre förut-

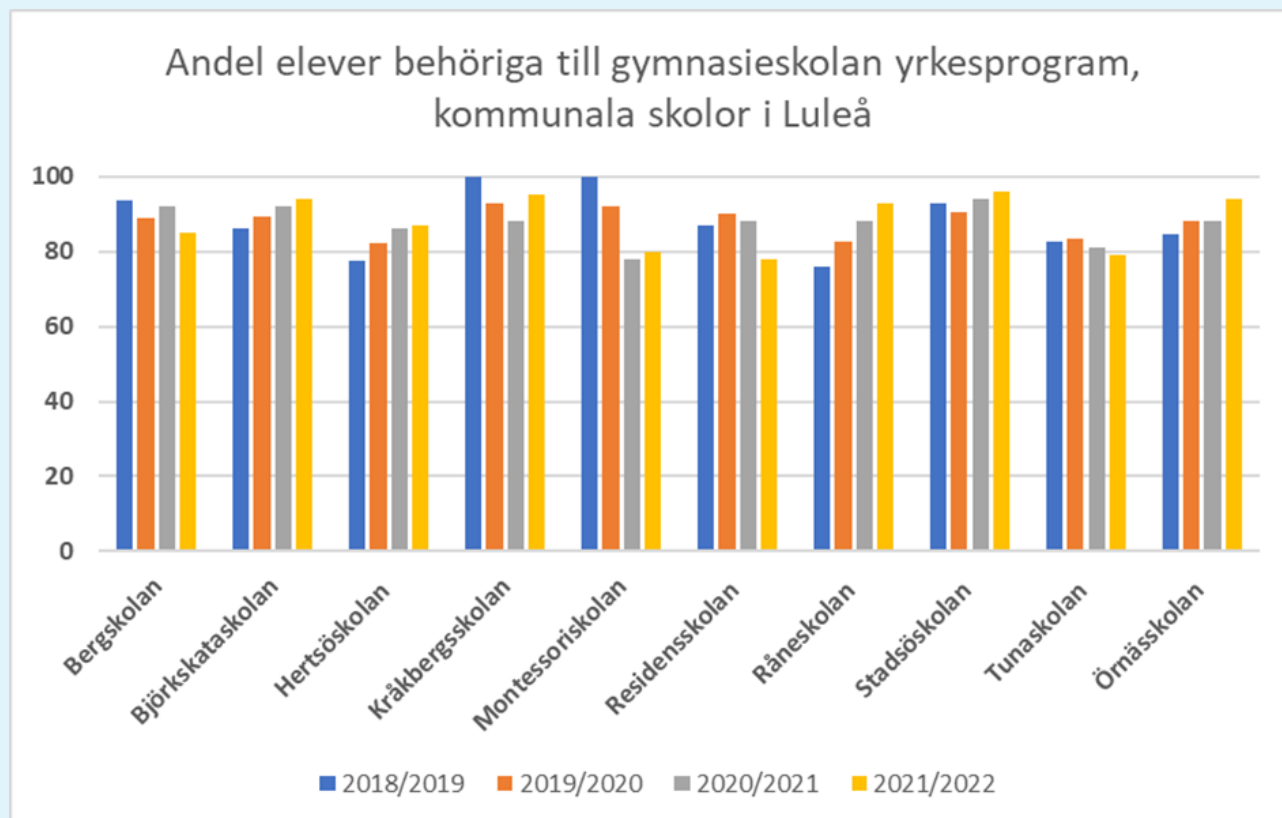
sättningar och hållbara lösningar i hemmiljö har bidragit till att tolv barn och unga inte placerats i Hem för vård eller boende under året. Trygghets- skapande fältverksamhet i bred samverkan mellan kommunen, polisen och civila samhället bidrog till en lugn skolavslutning med få anmälningar och samverkan fortsätter. Hälsoprojekt pågår inom verksamheten med funktionsnedsatta för att stödja mer hälsofrämjande levnadsvanor.

Kultur- och fritidsförvaltningen har startat mobil fritidsverksamhet och samverkar med fyra högstadieskolor som saknar fysisk fritidsgård. Utställning på Visitor Center med interaktiva skärmar och extra fokus på barn och unga, uppstart av verksamhet för unga med funktionsnedsättning, alla program på Hägnan inkluderar kostnadsfria aktiviteter för barn och unga, satsningar för att synliggöra utbud för unga, utbildning av ungdomscoacher på fritidsgårdar är exempel som lyfts fram. Fyra nya konstgräsplaner för att främja fysisk aktivitet har anlagts där en miljövänligare konstgräsplan testas på Hertsön i samverkan mellan Lumire, Lulebo och kultur- och fritidsförvaltningen. Lumire fortsätter skrapplockardag för alla skolor och arbete med sopsamlarmonster vid förskolor har genomförts.

Stadsbyggnadsförvaltningen har särskilda insatser i socioekonomiskt utsatta områden som skidspår, isbanor, grillar/mötesplatser, pulkbackar och brännbollsyta.

Barn drabbas då hushåll har ekonomiska svårigheter. Konsumentvägledningen har stärkt sin verksamhet. En ökning till budget- och skuldrådgivningen med 15 procent under året och det är kö till lediga tider. Förebyggande insatser har genomförts. Tuffare tider för hushållen med det ekonomiska läget gör att efterfrågan på ekonomisk rådgivning förväntas öka.

Barn- och utbildningsförvaltningen har genom sitt kompensatoriska uppdrag ett ständigt pågående arbete för att ge alla barn förutsättningar för att utvecklas så långt som möjligt. Det är exempelvis resursfördelning av olika slag och riktade insatser utifrån socioekonomiska förutsättningar som föräldrarnas utbildningsnivå och utländsk härkomst kortare än fem år. Under året har stödmaterial för tillgängliga lärmiljöer tagits fram och används för att identifiera utvecklingsområden och insatser vid de enskilda skolorna. En e-tjänst har skapats för att tillgängliggöra elevhälsa för exempelvis mindre skolor som inte har daglig tillgång till elevhälsan. Utvecklingsarbete pågår för säkra digitala möten med elever och vårdnadshavare. Psykologer har ökat sin närvaro vid skolornas lokala elevhälsoteam för att ge stöd i ett tidigare skede och utbildning av modersmåls lärare med fokus på jämlikhet och jämställdhet har genomförts. För att ha fokus på det positiva har en kartläggning av forskningsläget om det som bidrar till att elever stannar i skolan genomförts.

Andel elever behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, kommunala skolor i Luleå

gymnasieskolans yrkesprogram under läsåret. Det är betydande skillnader i resultat mellan den skola med lägst andel behöriga jämfört med den med högst andel och andelen har ökat sedan förra läsåret. För det modellberäknade värdet så visar skolorna i Luleå en positiv utveckling men fortfarande klarar barn till föräldrar med kort utbildningen i lägre utsträckning utbildningen än barn till föräldrar med högre utbildning. Pojkar har lägre merit- och betygspoäng än flickor, men högre gymnasiebehörighet.

Under hela mandatperioden har andelen behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram ökat i kommunen från 86 procent till 89,3 procent. Hertsöskolan, Örnässkolan och Råneskolan är tre av de skolor som barn- och utbildningsförvaltningen haft en särskild satsning på. Alla dessa skolor har haft en positiv utveckling av andel behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram under mandatperioden. Skillnader i behörighet mellan kommunens olika skolor var 24 procent vid mandatperiodens början, halverades året därpå men har sedan dess stigit till att vara 18 procent i skillnad mellan den skolan med högst andel behöriga elever och den med lägst andel.

Pandemin har inneburit flera utmaningar för skolan med sjukskrivningar bland personal och elever som lett till sämre kontinuitet i undervisningen och svårigheter med praktikplatser. Fjärrundervisningen i gymnasieskolan visade tydligt på elevers ojämlika förutsättningar för hemstudier och har för vissa lett till kunskapsstapp. Men Luleå ligger trots det bland de 25 procent kommuner med bäst resultat i landet för de som går ut gymnasiet inom fyra år.

Den psykiska ohälsan främst bland tjejer ligger kvar på en hög nivå. Exempelvis anger 2 av 10 elever i både årskurs 8 och år 2 på gymnasiet att de känner sig stressade varje dag. 40 procent i årskurs 8 och hälften av eleverna i år 2 på gymnasiet uppger att de känt sig nedstämda eller deprimerade minst en gång i veckan det senaste halvåret.

En undersökning kring alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT-undersökning) har gjorts av länsstyrelsen under 2022 men resultat har inte presenterats ännu. I LUPP-undersökningen svarar 94 procent i åk 8 att de sällan eller aldrig röker cigaretter och 92 procent i åk 8 att de sällan eller aldrig snusar.

I årskurs 8 är det 95 procent som sällan eller aldrig dricker folköl och 93 procent som sällan eller aldrig dricker starköl, vin eller sprit. Det är liknande resultat som tidigare år, men något högre andel som snusar. Det finns skillnader i konsumtion mellan kommunens skolor.

Andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll var vid mandatperiodens början 4,8 procent. De ökade under några år och är 4,6 procent vid mandatperiodens slut och omfattar 678 personer, vilket är en minskning med elva personer.

Öka möjligheter för unga att påverka Luleås framtid

Arbete kring barnrätt pågår bland annat genom kompetenshöjning såväl kommungemensamt som inom respektive nämnd. Utveckling av arbete med barnkonsekvensanalyser pågår där några verksamheter genomför barnkonsekvensanalyser inför beslut. Barnrättsperspektiv med dialoger har använts bland annat i utveckling av ateljén i Konsthallen, ny fritidsgård, kring Hertsöns utveckling och dialoger med gymnasielever som bland annat resulterat i digital bokcirkel med författarbesök och läs- och skrivträffar. En enkät till alla högstadieungdomar för att fånga upp deras tankar kring framtidens fritidsgård har genomförts och håller på att bearbetas. Stadsbyggnadsförvaltningen har tagit fram en handlingsplan för sitt barnrättsarbete och möjligheter för barn att påverka hur Luleå byggs. Tre trygghetsvandringar har genomförts tillsammans med skolelever. Inspirationsdag kring lek och utemiljöer för barn har ordnats och arbete har påbörjats med att ta fram riktlinjer för grundskolans utemiljöer utifrån ett barnperspektiv. En ny dialogform har arbetats fram för att finnas synlig och tillgänglig så att medborgarna har möjlighet att ställa frågor och för förvaltningen att kunna informera om pågående projekt. Arbetet kommer att starta med en pop-up yta i Smedjan.

Kommunstabens arbetat med utveckling av medborgardialog, dialoger kring trygghet och brottsförebyggande arbete, skolstruktur. Samverkan kring utveckling av bostadsområden samt samverkan med civilsamhället utifrån kriget i Ukraina har också pågått under året.

Omfattande arbete har skett kring ungdomsenkäten LUPP med skolspecifika och kommunövergripande rapporter, skolornas arbete med dem och dialoger mellan elever och politiker. Rapporterna visar vad unga i Luleå tycker och hur de mår och är ett led i att stärka ungas delaktighet och samtidigt ett stöd för verksamhetsutveckling.

Mandatperiod: Positiv utveckling genom arbete med barnkonventionen som blev lag under mandatperioden och olika former av dialoger kring samhällsbyggnad och ungdomars fritid. LUPP-enkäten 2021 visar att något större andel unga jämfört med tidigare undersökning anser sig ha ganska eller mycket stora möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer, 19 procent.

Öka andelen långt från arbetsmarknaden som går till arbete eller studier

Nya metoder och arbetssätt i samverkan mellan socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen har resulterat i en ökning av vuxna som går till egen försörjning. 125 individer har anvisats från socialförvaltningen. Andelen hushåll i behov av ekonomiskt bistånd har minskat totalt och även antalet aktuella barnfamiljer.

33 procent har gått till arbete efter arbetsmarknadsinsats, något fler män än kvinnor och något fler än året innan. 14 procent har gått till studier, en ökning med några procentenheter sedan tidigare år. Den goda arbetsmarknaden gör att det är en låg andel som går till studier, vilket även märks på inflödet till vuxenutbildningen. En uppföljning av 40 personer inom extratjänster, nystartsjobb, lönebidrag, arbetsträning med flera visar att alla utom sju hade någon form av försörjning från arbete. 895 ungdomar genomförde feriejobb via kommunen vilket är en minskning med cirka 200 ungdomar. Minskningen beror på att många har brist på personal och ungdomarna har därför i stor utsträckning fått arbeta ute på den reguljära arbetsmarknaden.

Tre av bolagen har uppnått mål om praktikplatser.

För de som blir arbetslösa går det relativt snabbt att få ett nytt arbete. Arbetssökande i Luleå som varit arbetslösa i 12 månader eller mer har minskat med 19,4 procent till 861 personer sedan förra året. För personer som varit arbetslös i 24 månader eller mer är det en minskning med 14,3 procent och omfattar 535 personer.

Mandatperiod: Positiv utveckling. Antalet långtidsarbetslösa ökade i början av mandatperioden för att sluta med en minskning med 172 personer som var arbetslösa 12 månader eller mer och 14 personer färre som varit arbetslösa 24 månader eller mer. Arbete har skett på olika sätt för att stimulera sysselsättning för dem som står långt från arbetsmarknaden bland annat genom att ta fram en ny handlingsplan för social hänsyn vid upphandling.

5.2 Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Bedömning av utvecklingsområdet

Den samlade bilden är att hela kommunen bidragit till utvecklingsområdet under mandatperioden. Mer än hälften anser att de bidragit i hög grad, andra i medelhög grad. För året 2022 rapporterar två förvaltningar rött, förflyttning har skett men

uppsatta mål nås inte till fullo. Alla andra förvaltningar och bolag rapporterar grönt.

Alla verksamheter har identifierat flera oskäliga könsskillnader och arbetat för mer jämställd service, bemötande och resursfördelning. Vi ser flera förbättrade resultat eller analys av skillnader och förslag på åtgärder framöver. Goda exempel är insatser som nått nya målgrupper och/eller underrepresenterat kön och tagit samhällets aktuella jämställdhetsutmaningar till kommunens vardag. Flera kunskapshöjande aktiviteter har också genomförts och tydligare handlingsplaner har formulerats. Gällande våld, hot och trakasserier har trygghet och skydd såväl som stöd till våldsutsatta och våldsutövare förstärkts. Under 2022 har flera våldsförebyggande insatser för unga genomförts i bred samverkan. En av insatserna fick Norrbottens jämställdhetspris.

Pandemin har fört med sig nya utmaningar men också drivit fram nya initiativ. När verksamheter stängs eller ersätts med digitala kontakter ändras förutsättningar för jämställd service, bemötande och resursfördelning. Exempelvis har vi sett mer av traditionella könsmonster bland besökare till kultur- och fritidsaktiviteter också en viss tillbakagång gällande jämställd fördelning av LOK-stöd. Uppmärksammade könsskillnader i skolan, pojkers lägre meritvärden och flickors upplevelse av stress, har med facit i hand slagit dubbelt negativt mot flickor. Pandemins situation av isolering förutspådde ökat våld i nära relationer. Mer uppmärksamhet, högre kunskap samt förbättrade och mer träffsäkra insatser har ökat tillströmningen till olika former för stöd till våldsutsatta, våldsutövare och till barn som bevittnar våld. Pandemin har också synliggjort arbetsbelastning och sjukfrånvaro i kontaktyrken samt vikten av god kompetensförsörjning, både kvinnor och män.

Arbetet med jämställdhetsintegrering i kommunens alla verksamheter kommer att fortgå. Utmaningar av särskilt vikt för Framtidens Luleå är den könsuppdelade arbetsmarknaden, kvinnors hälsa och arbetsmiljö samt unga mäns utanförskap samt ett tidigt våldsförebyggande arbete. Under mandatperioden har arbetet intensifierats och utvecklats på många sätt.

Bedömning av delområden

I bedömningen lyfts exempel på insatser och resultat som visar på bredd och positiv betydelse för utvecklingsområdet. Det är inte en heltäckande bild av varje verksamhets rapportering.

Jämställd service, bemötande & resursfördelning till kvinnor, män, flickor och pojkar

Arbete för att förbättra pojkars skolresultat och minska flickors upplevelse av stress har pågått under hela mandatperioden. Resultat 2022 är att pojkars meritvärden i grundskolan ökar samtidigt som flickornas minskat. Luleå har en motsatt utveckling jämfört med resten av landet, Luleås pojkar höjer sin gymnasiebehörighet för fjärde året i rad, medan pojkars behörighet i riket sjunker. Totalt sett så har flickor högre meritvärden men en större andel flickor än pojkar når inte gymnasiebehörighet, särskilt på yrkesprogram. Resultatet av hälsosamtalen 2022 visar att andelen flickor som alltid eller ofta känner sig stressade över skolarbetet ökar från en redan hög nivå.

Flera kartläggningar i skolan har genomförts utifrån ett jämställdhetsperspektiv; innehåll i elevhälsoteamens möten, överlämningar till gymnasiet, ledning och stimulans i undervisningen, innehåll i åtgärdsprogram, skolformsutredningar, förskolans ärende till Resurscentrum samt rätten till grundsärskola. Resultaten har presenterats och återkopplats till verksamheterna för utveckling av en mer jämställd utbildning.

Andelen män inom socialförvaltningens personal ska öka men ligger still på 20 procent och når inte målet om 21 procent. Förvaltningens insatser för att attrahera, rekrytera och utveckla personal anpassas till flertalet målgrupper och arbetet fortsätter under 2023 inom ramen av handlingsplan för kompetensförsörjning. Kvinnors sjukfrånvaro ska också minska och målet sjukfrånvaro i relation till arbetad tid om 9 procent nås. Kvinnors sjukfrånvaro är dock högre än männens, en trend som kvarstår över tid.

En ny fördelningsmodell för lokalt aktivitetsstödet (LOK) är beslutad i syfte att fördela stödet mer jämställt. Under 2021 var fördelningen av LOK-stödet, 44 procent flickor och 56 procent pojkar, men ser man enskilt till åldersgruppen 21-25 år så har cirka 67 procent under de senaste åren fördelats till pojkar. Den nya modellen innebär att LOK-stödet fördelas i åldersgrupperna 7-20 år, vilket tillsammans med andra åtgärder möjliggör en mer jämn fördelning. Dessutom har budgeten utökats.

Föreningar som söker kulturbidrag återrapporterar hur de arbetar med jämställdhet och redovisar könsuppdelat. Arbete har också påbörjats med att synliggöra användningen av idrottsanläggningarna fördelat på kön. Kartläggningen kommer även att visa hur mycket subvention föreningslivet (och medborgare) erhåller gällande lokaler och anläggningar. Särskilt riktade aktiviteter har också arrangerats inom Ung i Luleå för ett breddat utbud som tilltalar unga kvinnor.

Arbete pågår också för underrepresenterat kön i utbildning och arbetsmarknadsinsatser. Målet om 30 procent män i omvårdnadsutbildningen nås, likaså 30 procent kvinnor i fordonsutbildningar. Gällande könsfördelningen av deltagare inom förvaltningens egna verksamheter nås dock inte målet om 40/60. Jämställdhetsombud finns på samtliga enheter för att ge stöd i arbetet framöver.

En handlingsplan finns för jämställdhet med mål och aktiviteter för samtliga avdelningar på stadsbyggnadsförvaltningen. Exempelvis synliggörs kvinnor i projekt som Östra länken och det finns ett strategiskt arbete med jämställd kommunikation. Skolprojekt har genomförts där miljön har studerats utifrån trygghets- och jämställdhetsperspektiv. Under 2022 har alla beslutsunderlag om igångsättning av investeringsprojekt bifogats en jämställdhetsanalys.

Kommunen har under mandatperioden också ökat antalet upphandlingar med jämställdhet som "utvärderingskriterium" och med obligatoriska jämställdhetskrav. I jämförelse med andra kommuner, finns en hög andel upphandlingar med jämställdhetskrav. Både kvinnor och män är i stort nöjda med kontakten de har när de ringer till kommunen. De kommunala bolagen når sina mål om jämställd sponsring.

Minska mäns våld, hot och trakasserier mot kvinnor och barn

Stöd och rådgivning till våldsutsatta och våldsutövare har fortgått under året samt utveckling av det våldsförebyggande arbetet. Fokus år 2022 har varit maskulinitet och tidiga insatser. En framgångsfaktor är bred samverkan och mer marknadsföring. Kunskapshöjande insatser har också genomförts för att förstå och upptäcka våld.

Samverkan Forum Relationer har under året fortsatt på mötesplatsen för unga Navet och har utökats med två nya samverkansorganisationer; Navet, Ungdomsmottagningen, FREDA-mottagningen, EQ-mottagningen, Tjejjouren, Brottsofferjouren, Rädda Barnen och BUFFF "Barn och ungdom med förälder/ familjemedlem i fängelse". Tillsammans planeras aktiviteter för unga.

EQ mottagningen, gymnasiet och ungdomsmottagningen har samverkat kring konceptet "Sunda relationer", information genom klassrumsbesök. Satsningen fick Norrbottens jämställdhetspris 2022.

UNA Norrbotten - länsövergripande kompetens-team mot hedersrelaterat våld pågår med ökad andel förfrågningar.

"En vecka fri från våld" arrangerades som vanligt

i november där kommunen deltog med flera aktiviteter. Under året har Ung i Luleå och biblioteket i Kulturens hus också arrangerat evenemang om mansnormer och jämställdhet. Råneå bibliotek har genomfört en feministisk bokcirkel för unga tjejer i samarbete med Tjejjouren. Porsöns bibliotek har haft bokprat för barn och unga utifrån ett icke-våldsperspektiv.

Ett nytt utvecklingsarbete har startats för att se över kvalitetskriterierna för lägenheter med skyddade inslag samt ingången till socialförvaltningen vid våld i nära relation. Samverkan mellan socialförvaltningen och Region Norrbotten pågår och berörd personal genomgår utbildning för ett gemensamt synsätt kring bemötande.

Uppföljning och analys görs kontinuerligt kring antal nyinkomna våldsutsatta flickor/pojkar/kvinnor/män som tagit emot stöd vid Centrum för våld, i syfte att nå fler och nya målgrupper. Exempelvis kan nu unga mellan 15–18 år beviljas FREDA-samtal vid våld i partnerrelation. Uppföljning sker också om antalet utredningar där enskild utsatts för/bevittnat våld och hur många som leder till insats. Flera utredningar har inletts med anledning av att barn bevittnat eller utsatts för våld.

Flera breda trygghetsskapande åtgärder har också genomförts så som mer fokus på belysning och slyröjning med trygghetsvandringar som underlag.

5.3 Minskad klimatpåverkan

Bedömning av utvecklingsområdet

Utvecklingsområdet, minskad klimatpåverkan, består av fyra delområden. Bedömningen är att det har skett en positiv förflyttning för utvecklingsområdet under mandatperioden framför allt inom delområdena minskad klimatpåverkan från måltidsservice och användningen av platser under mandatperioden. För de två återstående delområdena; halvera klimatpåverkan från egna resor och transporter samt att långsiktiga investeringar ska bidra till en minskad klimatpåverkan, har ett antal framåtsyftande åtgärder genomförts. Resultatet av dessa insatser går i dagsläget inte att bedöma utifrån påverkan på utvecklingsområdet men har goda förutsättningar att minska påverkan på klimatet under kommande mandatperiod. På grund att det ännu inte finns tydliga synliga resultat från framför allt de två sistnämnda delområdena bedömas utvecklingsområdet i sin helhet som rött. Flera framflyttningar, varav ett urval kommer beskrivas nedan, har skett under mandatperioden men yt-

terligare insatser krävs om Luleå kommun som organisation ska bidra till att minska påverkan i den takt som krävs för att nå beslutade klimatmål till år 2040.

För 2022 rapporterar sex förvaltningar av nio samt sex av sju kommunala bolag grönt för detta utvecklingsområde, det vill säga att bedömningen är att en positiv förflyttning har skett inom utvecklingsområdet under året utifrån egna mål/mätetal för ett eller flera av utvecklingsområdets delområden; resor i tjänsten, måltidsverksamhet, långsiktiga investeringar samt arbete med minskad plastanvändning. De kommunala bolagen berörs enbart av delområdet, halvera klimatpåverkan från egna resor och transporter.

Av de förvaltningar och bolag som redovisat rött anges delområdena resor i tjänst och/eller arbetet med minskad klimatpåverkan från långsiktiga investeringar som de största utmaningarna.

Bedömning av delområdena

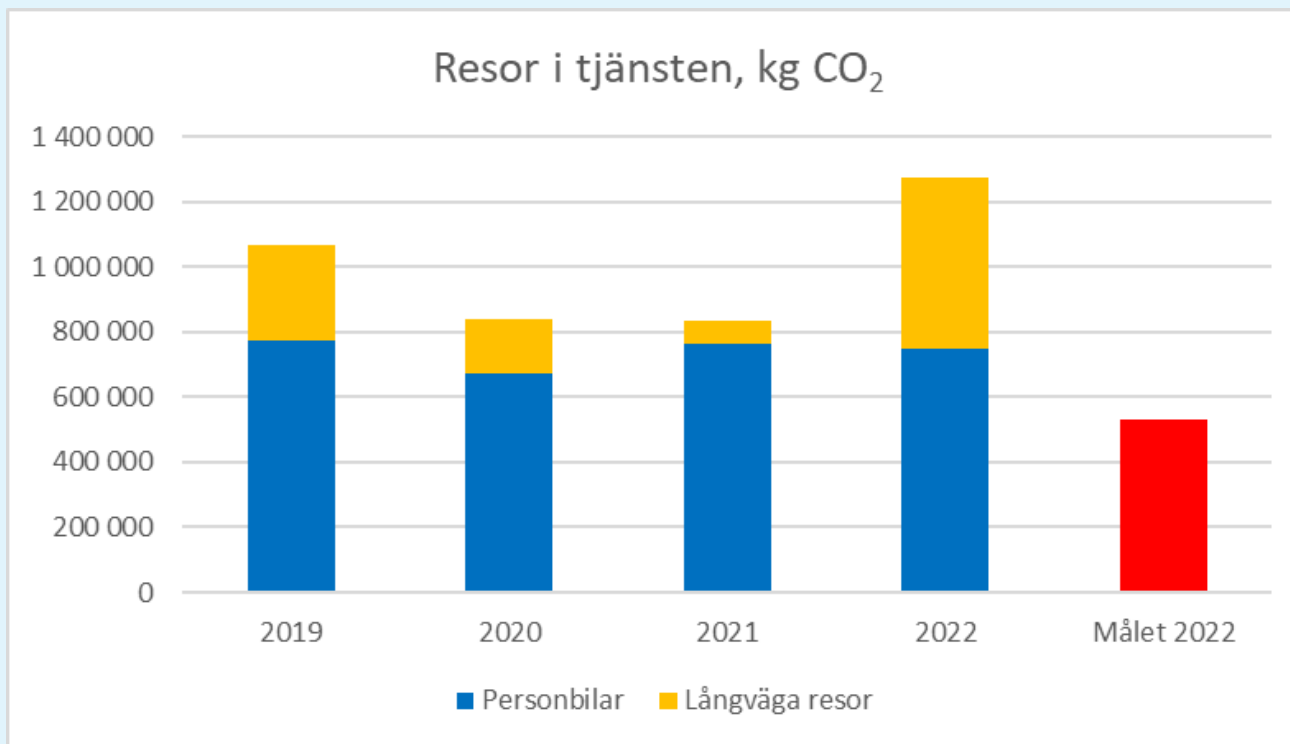
Halvera klimatpåverkan från egna resor och transporter

För utvecklingsområdet som helhet finns fyra mätetal vilka alla finns inom detta delområde. Mätetalen är följande:

- Koldioxidutsläpp från lokala resor i tjänsten
- Koldioxidutsläpp från långväga resor i tjänsten
- Energiandel fossilfria bränslen till tjänstefordonen
- Andelen fordon som drivs helt med el eller biogas

För 2022 rapporterar tre förvaltningar och ett bolag en minskning för koldioxidutsläpp från lokala resor i tjänsten och en verksamhet en minskning för långväga resor i tjänst.

För mandatperioden har klimatpåverkan från förvaltningarnas lokala och långväga resor i tjänst ökat med cirka 20 procent (se tabell 1). Utsläppen från resorna med personbil har minskat med cirka fyra procent medan utsläppen från de långväga resorna har ökat med drygt 80 procent. I tabell 1 syns en tydlig effekt av pandemin 2019–2021 då utsläppen från framför allt de långväga resorna minskade kraftigt. Samtidigt kan vi konstatera att den omställning till mer digitala möten och konferenser som skede under pandemin inte har haft långverkande effekt på minskad klimatpåverkan från våra resor i tjänst.

Tabell 1. Resor i tjänsten Luleå kommun 2019–2022.

Under mandatperioden har positiva förflyttningar gjorts för att minska påverkan från lokala resor i tjänsten. En avgörande faktor för att lyckas minska denna påverkan är fler elbilar samt säkerställa laddinfrastrukturen för dessa. Under mandatperioden har medel örönmärckts för satsningar på just detta. En upphandling av laddinfrastrukturen är påbörjade och arbetet kommer att genomföras under kommande mandatperiod.

Ytterligare positiva förflyttningar under mandatperioden är att både andelen fossiloberoende tjänstefordon och andelen förnybart bränsle ökat från 51 procent till 67 procent respektive 12 procent till 49 procent under mandatperioden. Även tankningskvoten för biogas har ökat, från 56 till 79 procent.

Trots detta har inte koldioxidutsläppen minskat. En av anledningarna till detta kan vara den väldigt stora ökningen av andel hyrbilar för lokala resor under 2022. Hyrbilarna är nästan uteslutande bensin- eller dieseldrivna. Anledningen till den stora ökning hyrbilar beror i sin tur bland annat på brist på bilar på marknad både biogasbilar samt elbilar och brist på laddinfrastruktur för elfordon vilket fördröjt denna omställning. En tydlig satsning på elfordon och laddinfrastruktur samt förnybara drivmedel för fordonsflottan inklusive ändrade resvanor hos kommunens anställda krävs för att kommunen ska bidra till att minska påverkan på klimatet i den takt som krävs för att nå beslutade mål.

En förvaltning, socialförvaltningen, har arbetat med minskad klimatpåverkan från transporter under mandatperioden. Bland annat har de arbetat med beteendeförändringar för att optimera transporter bland annat genom ökad samåkning.

Minska klimatpåverkan från användning av plaster

För 2022 har två förvaltningar, socialförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen, rapporterat genomförda aktiviteter. Vid socialförvaltningen har bland annat en upphandling genomförts under året där klimatpåverkan från plaster har beaktats. Denna upphandling fokuserade på städ- och förbrukningsmaterial och förvaltningen har varit med och påverkat sortimentet av artiklar. När det inte är möjligt att frånga plast ska plast med mindre klimatpåverkan finnas med som alternativ.

För mandatperioden så är det kultur- och fritidsförvaltningen och socialförvaltningen som redovisar aktiviteter för minskad användningen av plaster. Vid socialförvaltningen har ett flertal åtgärder genomförts som dels lett fram till upphandling som genomfördes under 2022. Exempelvis har kartläggning av produkter gjorts och en checklista har delats ut till alla förvaltningens verksamheter. Dialogmöten med andra förvaltningar inom kommunen har genomförts. Under kommande mandatperiod kommer social förvaltningens beställare få utbildning i användandet av nya avtal för att deras beställningar ska bidra till en minskad klimatpåverkan. Inom kultur- och fritidsförvaltning-

en har åtgärder som syftar till att minska antalet plastartiklar genom medvetna inköp genomförts under mandatperioden.

Långsiktiga investeringar ska bidra till en minskad klimatpåverkan

Under år 2022 har det gjorts positiva förflyttningar inom delområdet. På stadsbyggnadsförvaltningen samt kommunstaben har ett arbete för att tydliggöra klimatpåverkan i samband med investeringar startat under året.

Under mandatperioden har stadsbyggnadsförvaltningen tagit fram en stor del av det planeringsunderlag som krävs för genomförande av livscykelanalyser för tre större investeringsobjekt. Genomförandet av själva livscykelanalyserna kommer ske under kommande mandatperiod. Vid kommunstaben har det beslutats om att det i investeringsprocessen ska tas hänsyn till klimat vid prioriteringen av investeringar. Under kommande mandatperioden ska det utredas hur det ska omhändertas i processen.

Minska klimatpåverkan från vår måltidsverksamhet

För 2022 rapporterar två förvaltningar aktiviteter inom delområdet. Socialförvaltningen mäter koldioxidutsläppen kopplade till skolmåltider. Målet för 2022 var att det skulle vara lägre än för 2021 vilket det var. Resultatet (kg CO₂e/kg livsmedel) är lågt och ligger i linje med FN:s 1,5 graders mål.

Vid socialförvaltningen har det under 2022 genomförts test av arbetssätt och metoder för att mäta och minska matsvinnet. Parallellt med detta arbete har ett fokus varit på att se över mängden/antal portioner som beställs. Under året har det genomförts två mätningar på enheter vid särskilt boende för äldre inklusive en gruppbostad. Resultat efter den första mätningen är att 71 procent av den mat som serverades på tallriken har ätits upp. Detta resultat ligger cirka 4 procent under riksnittet. Resultatet från den andra mätningen kommer i januari 2023.

För mandatperioden har stora positiva framflyttningar gjorts. För måltidsverksamheten rapporterar barn- och utbildningsförvaltningen att deras bedömning är att förvaltningen under mandatperioden har haft medelstor påverkan på delområdet. För att påverkan på målet ska öka krävs att alla barn och elever äter skolmaten som erbjuds, och inte i stället äter annan mat. Skolmaten får heller inte kastas eller bli till svinn. För att uppnå detta har nya arbetssätt införts. Även socialförvaltningen kommer fortsätta med sitt arbete under kommande mandatperiod. Det finns tydliga resultat på att det arbete som genomförts gett goda resultat på

minskad klimatpåverkan samt nya arbetssätt har utarbetats och börjat implementeras.

Exempel på övriga åtagande under mandatperioden för att minska klimatpåverkan:

- Återbruk inventarier och digitala enheter
- Energieffektivisering till exempel byte av belysning
- Deltagande i det interna klimatprojektet "klimatsmart såklart"
- Processledning och deltagande i nätverk för hållbart byggande
- Tillvaratagande av rötgasen från VA-anläggningen och minskat användandet av fossilt bränsle till förmån för biogas.

5.4 Starkare ekonomi för tillväxt

Bedömning av utvecklingsområdet

Den samlade bilden är att kommunens förvaltningar (verksamheter) bidragit till utvecklingsområdet. Samtliga redovisar grönt/att åtaganden uppfyllts, utom en verksamhet som redovisar att en förflyttning skett men att uppsatta mål inte nåtts tillfullo.

Bolagen har i större utsträckning redovisat att deras uppsatta mål inom utvecklingsområdet inte nås. Mätetalen varierar mellan bolagen men består i huvudsak av räntabilitet på eget kapital, soliditet och överskottsgrad. Anledningen till att målen inte uppnås är bland annat minskat kollektivtrafikresande, ökade underhållskostnader på fastigheter, nedskrivningsbehov på anläggningstillgångar samt ökade kostnader för bränslen, tjänster och materialinköp.

Utvecklingsområdet har två delområden 2022; Den kommunala servicen uppfattas som positiv samt Förbättrat företagsklimat. Flera verksamheter har därutöver redovisat insatser kopplade till effektivisering och god ekonomi och inom dessa områden har målen nåtts. Under mandatperioden har utvecklingsområdet "Starkare ekonomi för tillväxt" haft olika delområden för varje år vilket försvårar en samlad bedömning av framfarten inom delområdena.

Alla verksamheter har identifierat åtaganden för att den kommunala servicen ska uppfattas som positiv eller för ett förbättrat företagsklimat. Den samlade bedömningen är att det skett konkreta aktiviteter inom de olika delmålen och att insatserna bidragit till en förflyttning.

Pandemin har fört med sig nya utmaningar som inte underlättat för verksamheterna och bolagen att nå sina mål. Trots detta har de flesta målen nåtts. Under mandatperioden har Norrbottens och Luleås möjlighet att bidra till en hållbar utveckling tydliggjorts i både det korta och långa perspektivet. Under perioden finns stora investeringar i bland annat projekt Malmporten i Luleå Hamn och Luleå Industripark som skapar förutsättningar för fortsatt utveckling. Vidare har flera större företag fattat beslut om framtida etableringar. Luleå har som mål att vara ett ledande nav för tillväxt och innovation, med de insatser som gjorts i verksamheterna och bolagen har vi verkat för att skapa förutsättningar för industrins omställning och Framtidens Luleå.

I en undersökning av vad unga tycker om Luleå framgår att andelen som känner att platsen utvecklas positivt ökat med 6 procentenheter mellan 2020-2021, vilket är en positiv utveckling.

I uppföljningen av utvecklingsområdet följer vi bland annat fördelning unga kvinnor och män i åldersgruppen 15-35 år och här finns en mindre ökning av andelen kvinnor (från 44,3 % till 44,9 %) mellan 2021 och 2022. Det har skett en ökning av unga kvinnor dels i antal, dels i andelar. Luleå kommer att för första gången ha fler än 10 000 invånare i denna kategori. Andelsmässigt ligger Luleå Kommun dock kvar under nivån 45 procent. Om andelen kvinnor understiger 45 procent finns en samlad bedömning att detta troligt beror på ett systematiskt demografiskt underskott.

Utmaningar av särskilt vikt för Framtidens Luleå och den gröna industriomställningen är den könsuppdelade arbetsmarknaden, kompetensförsörjning och att Luleå är attraktivt för unga kvinnor.

Bedömning av delområdena

I bedömningen lyfts exempel på insatser och resultat som visar på bredd och positiv betydelse för utvecklingsområdet. Det är inte en heltäckande bild av varje verksamhets rapportering.

Den kommunala servicen uppfattas som positiv

Samtliga verksamheter har genomfört insatser inom delområdet. Det handlar bland annat om insatser för att unga kvinnor ska uppleva Luleå mer positivt, som exempel har kultur- och fritidsförvaltningen arbetat för att skapa ett attraktivt utbud för unga kvinnor genom att ta reda på vad unga önskar och erbjudit aktiviteter (utforma biblioteket på Porsön, införande av meröppet på fyra bibliotek, ny fritidsgård på Hertsön). Vidare har förvaltningen arbetat med bemötande med fokus

på personer med psykiska funktionsnedsättningar och genom nyinköpt bokbuss erbjudit digitala tjänster med fokus på ökad digital delaktighet. Arbetsmarknadsförvaltningen har marknadsfört olika budskap kring kompetensförsörjning med målgruppen unga kvinnor.

Socialförvaltningen har utvecklat flera nya e-tjänster och flera projekt har drivits med utgångspunkt från förvaltningen digitaliseringsplan. Förvaltningen har under året genomfört intern och extern marknadsföring för att stärka arbetsgivarvarumärket och genomfört utbildning inom Äldreomsorgslyftet och samverkan med Vård- och omsorgsskolage.

Miljö- och byggnadsnämnden har gjort insatser för att den kommunala servicen ska uppfattas positiv, bland annat genom ökad tillgänglighet och utvecklingsarbete för e-tjänster. På grund av att den externa e-tjänsteportalen "Mitt bygge" lades ned av leverantören har inte ärenden på bygglovssidan kunnat hanteras via e-tjänst från september. Ett utvecklingsarbete för att utveckla e-tjänster i kommunens plattform har bedrivits under året/hösten. Målsättningen är att dessa ska driftsättas i början av 2023.

Stadsbyggnadsförvaltningen har gjort insatser för ökad tillgänglighet till service samt tillgång till välskötta anläggningar. Det handlar bland annat om ökad digitalisering av till exempel detaljplaner och utveckling av geodatabaser.

Räddningstjänsten har implementerat en ny för- enklad e-tjänst för tillståndshantering för medborgare och företag.

Förbättrat företagsklimat

Miljö- och byggnadsnämnden har gjort omfattande insatser för förbättrat företagsklimat, bland annat genom utvecklingsarbete för att främja den pedagogiska myndighetsutövningen, utveckling av muntlig dialog, insatser för effektiv handläggning samt dialog och samverkan med näringslivets aktörer.

Stadsbyggnadsförvaltningen har genom detaljplannearbetet skapat förutsättningar för etablering av arbetsplatser och bostäder. Inflödet av nya detaljplaner har minskat något jämfört med 2021 men flera större planuppdrag pågick under 2022, exempelvis Luleå Industripark och planuppdrag på Svartön.

Kommunstabens har under året genomfört aktiviteter som identifierats i dialog med näringslivet, exempelvis kommunikationsinsatser kring insatser för förbättrat företagsklimat och tillväxt. Ett utvecklat arbete med platsvarumärket har

också gjorts. Andra exempel finns inom inköp och upphandling, så som en film om upphandling, utveckling av konceptet ”promenera med en upphandlare”, samverkan med branschorganisationer. Därutöver har kommunstaben medverkat i insatser inom samverkan mellan Luleå – Boden som Visioner i norr.

Räddningstjänsten har börjat rapportera och delta i SKR:s mätning av företagsklimatet – Insikt.

Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar nära Ung Företagsamhet (UF) och har under året arbetat tillsammans för att öka andelen UF-företagare. Flera rektorer deltar numera i de branschråd som Luleå Näringsliv AB ansvarar för, det finns många fler exempel som visar att gymnasieskolans samverkan med arbetslivet. När det gäller ungas etablering på arbetsmarknaden så påverkas resultatet av att de elever som mäts lämnade skolan mitt under pandemin (2020). Barn- och utbildningsförvaltningen har under hösten 2022 planerat för start av en engelskspråkig gymnasieutbildning för att möta

den efterfrågan som väntas av regionens industrietableringar samt efterfrågas av LTU.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedriver kommunal Vuxenutbildning i nära samverkan med lokala och regionala arbetsgivare. I genomsnitt deltar cirka 3 000 personer årligen i olika former av utbildning, allt ifrån en enstaka kurs till hela yrkesutbildningar eller svenska för invandrare. På så sätt möjliggörs att det finns efterfrågad kompetens för att bibehålla, utöka och nyetablera ett diversifierat näringsliv. Kompetenslotsen arbete med att samordna, samverka, lotsa och utveckla är även den en möjliggörare för små och medelstora företag att hitta kompetens och på så sätt öka antalet arbetstillfällen. Innan årsskiftet blev Arbetsmarknadsförvaltningen beviljade tre ESF-projekt samt fem yrkesutbildningar. Vuxenutbildningen har en stor och viktig roll i kompetensförsörjningen då det kommer krävas många olika jobb i den gröna omställningen, där de flesta utbildningarna kommer finnas inom Vuxenutbildningen.

6 Verksamhetsredovisning

6.1 Nämnder

I avsnittet sammanfattas det uppdrag som nämnden har att uppfylla gentemot kommunfullmäktige, det vill säga en beskrivning av verksamhetens syfte / ändamål samt viktiga händelser som har haft större betydelse för verksamheten utifrån nämndens uppdrag.

KS-Kommunstabens

Uppdrag

Kommunstabens är kommunstyrelsens förvaltning med huvuduppdraget att stödja kommunstyrelsen i deras uppdrag att styra, leda och samordna hela den kommunala verksamheten. Förvaltningen leds av kommundirektören tillsammans med biträdande förvaltningschef. I Kommunstabens pågår ett omfattande förändringsarbete för att ha en mer effektiv och efterfrågad verksamhet som gör rätt saker till rätt kvalitet.

Kommunstyrelsen ska, ur ett kommungemensamt perspektiv, leda och samordna många olika frågor exempelvis näringspolitiken, ekonomi, kommunikation, personalpolitik, samverkan, krisberedskap, demokrati, inköp, verksamhetsstyrning, gemensam service, kundcenter, översiktsplanering, konsumentrådgivning, digital utveckling och infrastruktur samt utvecklingen för ett hållbart Luleå.

Kommunstyrelsen ska även ha uppsikt över övriga nämnder, eventuella gemensamma nämnders verksamhet, kommunala bolag, kommunalförbund som kommunen är medlem i samt kommunala stiftelser och föreningar. Kommunstyrelsen har i och med uppsiktsplikten ansvar för det övergripande arbetet med intern styrning och kontroll.

Luleå kommun har tagit fram en översiktsbild för hur det kommunala uppdraget kan beskrivas i övergripande processer i form av styrprocesser, huvudprocesser och stödprocesser.

Kommunstabens roll i styrprocesserna

Kommunstabens arbetar i styrprocesserna i syfte att stödja den politiska styrningen genom att bland annat analysera och följa kommunens utveckling för att kunna lämna förslag om mål, förbättringar och resursfördelning. I nästa steg är uppdraget att

driva på och samordna genomförandet av beslut och stora projekt som involverar flera nämnder eller förvaltningar.

Kommunstabens roll i huvudprocesserna

Kommunstabens bedriver verksamhet inom de flesta av huvudprocesserna men med en långsiktig och övergripande roll. Förvaltningen bidrar med lednings- och kompetensstöd i huvudprocesserna tillsammans med säkring av intentioner av mål och strategier i samhällets fysiska utveckling.

Kommunstabens roll i stödprocesserna

En annan del i kommunstabens uppdrag är att ge specialiststöd till förvaltningar och kommunala bolag i frågor som är gemensamma för alla samt i utvecklingsarbete av kommunal verksamhet. Kommunstabens ger också service och support till förvaltningarna och bolagen i syfte att underlätta deras administrativa vardag, detta görs genom att samordna stödtjänster och ge stöd i kommunövergripande projekt.

Året som gått

Beslutet att tidigarelägga Vision Luleå till 2040 samt yttre faktorer såsom industrins gröna omställning i regionen och efterverkningar av kriget i Ukraina, har påverkat kommunstyrelsens och kommunstabens arbete under året. Kommunstabens har under året också arbetat med att skapa förutsättningar genom arbetssätt och kultur för att i kommunkoncernen kunna leda och samordna kommunövergripande frågor.

Bilden av norra Sverige har förändrats. Det blir alltmer tydligt för fler att här finns stora möjligheter att göra skillnad i den globala klimatomställningen. Den nya översiktsplanen har trätt i kraft och under perioden har kommunstabens prioriterat etableringar både inom kommunen och inom arbetsmarknadsregionen, stora infrastrukturer och inte minst det ökade behovet av samverkan med Boden. Här har också nya arbetsformer börjat implementeras inom kommunstabens och mellan förvaltningar och bolag, men även externt där samverkan kring till exempel kompetensförsörjning och etableringar fått ny form och kraft. Några av kommunstyrelsens

beslut har under året varit kopplat till markanvändning och etableringar. I mars beslutades om en avsiktsförklaring gällande att godkänna Letter of Intent med H2GS Boden AB som handlade om infrastruktur och utrustning i hamnen. Parterna har för avsikt att ingå ett avtal om en sådan utveckling av hamnen. I juni beslutade kommunstyrelsen om en avsiktsförklaring för utveckling genom samverkan mellan Luleå och Boden som uttrycker båda kommunernas ömsesidiga vilja att i samverkan agera för en positiv samhällsutveckling i den riktning som sammanfattas av konceptet Twin Cities där båda parter utifrån sina unika förutsättningar bidrar till att stärka den gemensamma helheten. I augusti beslutade kommunstyrelsen om en avsiktsförklaring med Uniper för att möjliggöra utvecklingen av ett projekt i Luleå genom att utvärdera lämpligheten av olika markalternativ och möjligheten att exploatera mark, samt vidare diskutera villkor för ett eventuellt köp eller arrende av mark. I november beslutade kommunstyrelsen om en avsiktsförklaring Luleå SSAB: Luleå Industripark som syftade till samarbete för långsiktiga och hållbara helhetslösningar till nytta för parterna i nutid (2022 - 2024), närtid (2024 - 2030) och framtid (2030 och framåt). Lösningarna ska skapa förutsättningar för att kunna accelerera den gröna omställningen i linje med SSAB:s och kommunens intentioner.

Som en del av att möjliggöra Vision Luleå 2040 med 100 000 Luleåbor beslutade kommunstyrelsen i juni också om ett bostadsförsörjningsprogram. Programmet och de insatser som ingår tar höjd för att kommunen ska växa på det sätt som beskrivs i översiktsplanen, med i snitt 1100 personer per år fram till 2040.

Inledningen av året präglades till viss del av Covid-19 även om restriktionerna hävdades i februari. Under året har dock kriget i Ukraina varit särskilt utmärkande främst genom ökat fokus på säkerhetsskydd, samhällsskydd, informationssäkerhet, beredskapsplanering och effekter av en förändrad marknad och stigande inflation. Några av kommunstyrelsen beslut har handlat om olika aspekter av säkerhet. Kommunstyrelsen beslutade i augusti att sanktionerna som EU har infört mot Ryssland ska gälla även för upphandlingar under tröskelvärdena. Kommunstyrelsen beslutade i augusti att underteckna en avsiktsförklaring om samverkan före under och efter samhällsstörningar i Norrbottens län. Syftet är att konkretisera den gemensamma strävan att genom samverkan stärka arbetet inom samhällsskydd och beredskap i Norrbottens län.

Kommunstyrelsen som förvaltning har, under året, arbetat med att stödja förvaltningarna i deras risk- och sårbarhetsanalys samt analysen av den egna förvaltningen.

Som en konsekvens av den mer osäkra ekonomin har kommunstyrelsen, i slutet av året, också beslutat om ett flertal förlängda markanvisningar på Kronan. En annan konsekvens av det kärvare ekonomiska läget är att efterfrågan på budget- och skuldrådgivning ökat.

Demokrati och tillit har varit aktuella frågor under året. I september genomfördes allmänna val till riksdag, region- och kommunfullmäktige genomförts och kommunstyrelsen stöttat valnämnden i det omfattande arbetet då totalt 500 frivilliga röstmottagare arbetar med valets genomförande. Under året har kommunstyrelsen även planerat och påbörjat utbildningsinsatser för politiker efter valet och ett nytt system för politiska sammanträden och handlingar införts. I mars blev det klart att kommunfullmäktiges möten kan streamas. Kommunstyrelsen har också, i april, beslutat om förändrat arbetssätt med att omhänderta medborgares idéer via Luleåförslaget. Det ersätter arbetet med e-förslag och tidigare medborgarförslag. Det nya arbetssättet bygger på en arbetsgrupp med representanter för de förvaltningar som i hög grad berörs av medborgares förslag. Under året har också arbetssättet för att utveckla medborgardialogen pågått. Internt har arbetet med tillitsbaserad ledning och styrning pågått på olika sätt och kommunstyrelsen beslutade i juni om en ny budgetprocess dels för att förenkla processen och dels för att skapa förutsättningar för handlingsutrymme i kommunens verksamheter. Efter omorganisationen 2020 inleddes en omfattande förändringsresa med målet att styrelsen ska bli en mer effektiv och efterfrågad gemensam resurs. Detta arbete är en del av det större arbete som hela kommunorganisationen genomgår, och där styrelsen är drivande. I det kommunövergripande omställningsarbetet har särskilt fokus legat på verksamhetsutveckling, stöd i effektiviseringar, administrativa lokaler, kompetensförsörjning, ledarutveckling och arbetsgivarvarumärke. Ett särskilt fokus har också legat på att anpassa styrningen till att bli mer tillitsbaserad.

Mer om kommunstyrelsens arbete under året

Flytten inom stadshuset är klar, vilket innebär att Stadshuset nu kan rymma fler verksamhe-

ter. Flytten är en del i kommunens arbete för att yteffektivisera och kostnadseffektivisera administrativa lokaler. I samband med flytten har även vigselrummet fått en uppfräschning för att vara mer ändamålsenligt som vigsellokal och representationsrum. Arbetet med förslag om skolstruktur pågår och utredningens första två rapporter är färdigställda tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen under perioden. En ny grafisk profil och platsvarumärke har presenterats. Den är en viktig del av kommunikationen av Luleå. En kompetensförsörjningsplan för kommunen som helhet har tagits fram av kommunens verksamheter.

Efter valet i september beslutades om en ny nämndsorganisation som påverkar flera nämnder. Ett uppdrag om att forma förvaltningsorganisatio-

nen har startats av kommundirektören. Kommunstyrelsen kommer att påverkas av omorganisationen under 2023.

Kommunstyrelsen- kommunstyrelsen har bidragit till de fyra utvecklingsområdena under året. Avseende utvecklingsområdena minskad klimatpåverkan och starkare ekonomi för tillväxt har ambitionerna inte uppnåtts helt. Arbetet med dem båda fortsätter under 2023 i de prioriterade initiativen.

Nämndmålet om en styrning och ledarskap som baseras på tillit och fokus på dem vi finns till för genom nära stöd och samordning, bedöms uppnås även om inte alla ingående delar nås fullt ut.

KS-Arbeitsmarknadsförvaltningen

Uppdrag

Vi skapar framtidstro i ett föränderligt arbetsliv och tillväxt i ett hållbart samhälle. Vi vässar kunskaper och förmågor så att alla kan uppnå sin fulla potential.

§ 17 Kommunstyrelsen utgör kommunens arbetsmarknadsorgan. I uppdraget ingår att i samverkan med andra bidra till tillväxt och kompetensförsörjning i samhällsomställningen. Arbetsmarknadsorganet ska vidta och främja åtgärder för att förebygga eller minska effekterna av arbetslöshet.

§18 Kommunstyrelsen har ett aktivitetsansvar för ungdomar enligt Skollagen (2010:800). Ansvaret regleras i ett särskilt samverkansavtal med barn- och utbildningsförvaltningen.

§ 19 Kommunstyrelsen ska ansvara för utbildning och bidra till kompetensförsörjning avseende kommunal vuxenutbildning, uppdragsutbildning och annan kompletterande utbildning.

§ 22 Kommunstyrelsen ska ansvara för bosättning av nyanlända och nyanländas etablering.

Arbetsmarknadsförvaltningens ansvarsområde omfattar arbetsmarknadspolitiska insatser samt integrations- och utbildningsfrågor. Genom samordning av förvaltningens resurser är målet att kombinera individens personliga utveckling med arbetsmarknadens behov och förväntningar. I förvaltningens uppdrag ingår att arbeta för en väl tillgodosedd kompetensförsörjning i regionen genom exempelvis flyktningmottagning, behovsanpassade utbildningar och coachning mot arbetslivet. Arbetsmarknadsförvaltningen bedriver olika verksamheter och flertalet projekt som bidrar till att inkludera människor i samhället och arbetslivet och en förutsättning för detta är en god samverkan med andra aktörer.

Året som gått

Arbetslösheten har under hela året sjunkit i både Luleå och länet. Vid december månads utgång låg Norrbotten bland de tre län i landet med lägst arbetslöshet på 4,6 procent. Västerbotten har rikets lägsta arbetslöshet med 4,1 procent. I Norrbotten finns 4 kommuner som har en arbetslöshet under 4procent och ytterligare 3 kommuner som ligger under 6procent, varav Luleå är en av dem med en arbetslöshet på 5,0 procent. I januari hade Luleå drygt 2 300 inskrivna arbetslösa och vid årets slut var siffran drygt 1 900 personer. Antalet arbetslösa

har därmed minskat med cirka 400 personer under året. Jämför man med december förra året har antalet arbetslösa minskat med 350 personer.

Även långtidsarbetslösheten har stadigt minskat i Luleå under året. I slutet av december hade arbetslösheten för individer som varit arbetslösa 12 månader eller mer minskat med 19,4 procent. För arbetssökande som varit utan arbete 24 månader eller mer har arbetslösheten under året legat ungefär oförändrat jämfört med föregående år, men vid årets slut var det dock en minskning med 14,3 procent jämfört med samma period 2021. Bland utrikesfödda har arbetslösheten minskat från 15,2 procent föregående år till 13,3 procent i slutet av december i år. Minskningen motsvarar cirka 80 personer.

I och med kriget i Ukraina fick Arbetsmarknadsförvaltningen vid halvårsskiftet ett nytt uppdrag då Migrationsverket lämnade över ansvaret för bosättning av massflyktingar till kommunerna enligt ett nytt massflyktingsdirektiv. Det nya direktivet trädde i kraft från och med 1 juli och redan samma månad började mottagandet av flyktingar i Luleå. Totalt har 120 personer över 18 år tagits emot och av dessa har 74 stycket flyttat ut i 49 egna lägenheter. Arbetet med utflyttning till eget boende har skett i nära samarbete med Stadsbyggnadsförvaltningen och Lulebo.

Under hösten blev förvaltningen beviljad ett ESF-projekt direkt riktat till ukrainska flyktingar. Målet med projektet är att flyktingarna ska få arbete och bli socialt delaktiga. Inom ramen för projektet har cirka 70 kompetenskartläggningar gjorts och dessa har tagits om hand av matchgruppen på förvaltningen för att matcha ut individerna mot arbete. Två jobbevent har även genomförts för målgruppen, men även övriga individer långt ifrån arbetsmarknaden var inbjudna till dessa event. Totalt deltog 24 företag, däribland Luleå kommun, vilka mötte cirka 80 arbetssökande där merparten var ukrainare. Eventen har haft stor framgång för målgruppen då man ser en ständig minskning av antalet individer i målgruppen.

Med utgångspunkt från en kompetensinventering som LTU genomfört har en projektplan och ett samarbete gällande kompetensförsörjning formats för arbetsmarknadsregionen Luleå Boden. Arbetet har under hösten startat upp och utöver satsningar i respektive kommun har även ett ESF-projekt ansökts och beviljats för att växla upp arbetet ytterligare, Green Future Competence.

Inom yrkesvux har Vuxenutbildningen fortsatt utbilda individer inom en rad olika yrken för

att möta upp den efterfrågan av arbetskraft som finns ute i näringslivet. Dock innebär en god arbetsmarknad ett lägre inflöde av elever, något som syns tydligt i antagningen till Vuxenutbildningen under året. Totalt var 24 miljoner budgeterat, men endast 15 miljoner är upparbetade. Från och med första augusti utökades utbildningsplikten för nyanlända och arbetsmarknad och integration har samarbetat med Vuxenutbildningen samverkat för

att lösa uppdraget. Utöver det har även en samordnare för utbildningsplikten rekryteras i dagsläget och planen är att det arbetet kommer att starta under 2023. Under våren hade Vuxenutbildningen besök av dåvarande utbildningsminister Anna Ekström som fick träffa både lärare och elever inom flertalet yrkesutbildningar samt elever på SFI. Ekström gav efter sitt besök Vuxenutbildningen höga betyg i utbildningskvalité och engagerade lärare.

KS-Räddningstjänst

Uppdrag

Utdrag ur kommunstyrelsens reglemente

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens räddningstjänst-, sotnings- och olycksförebyggande verksamhet enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Kommunstyrelsen ansvarar också för tillsyn och tillståndsprövning enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, förutom för egna verksamheter och objekt.

Verksamhetsuppdrag

Räddningstjänsten Luleå arbetar för att kvinnor och män, flickor och pojkar, som bor och vistas i Luleå ska vara trygga och säkra. Det gör räddningstjänsten genom att förebygga och hantera olyckor och samhällsstörningar.

Räddningstjänsten har identifierat sina delar i kommunens huvudprocesser.

Tillgodose behovet av utbildningar - Möjliggöra livslångt lärande

- Öka kunskapen i brandskydd och säkerhet för barn, ungdomar och övriga medborgare.
- Tillhandahålla vissa utbildningar till företag och andra organisationer i samarbete med andra parter.

Tillgodose samhällsbyggnadsbehov - Ge förutsättningar för samhällets fysiska utveckling och en god och trygg livsmiljö

- Delta i kommunens samhällsplanering och byggprocess.
- Hantera remisser.
- Hantera tillsyn.
- Pröva tillstånd.

Främja näringsliv och arbete

- Hantera tillsyn.
- Pröva tillstånd.
- Hantera remisser.
- Tillhandahålla vissa utbildningar till företag och andra organisationer i samarbete med andra parter

Bedriva miljö- och samhällsskydd och trygghetsarbete - Ge förutsättningar för ett hållbart, tryggt och säkert Luleå

- Utföra räddningsinsatser vid olyckor.
- Informera och ge råd om skydd och säkerhet.

Året som gått

Enligt förändringar i lag om skydd mot olyckor så ska kommunernas förmåga till ledning av räddningstjänsten öka för att i högre grad kunna hantera insatserna även när dessa blir komplexa, långvariga och omfattande.

I maj 2022 så har ett nytt gemensamt räddningsledningssystem startat. Ledningssystemet innebär ett samarbete mellan 19 kommuner i Norr- och Västerbotten. Det nya ledningssystemet har flera nya ledningsfunktioner som i huvudsak bemannas av räddningstjänster med heltidsorganisationer. Under våren har planering och utbildning skett i det nya ledningssystemet.

Räddningstjänstens har erhållit 2,25 miljoner kronor i utökat kommunbidrag år 2022 för att svara mot de ökade krav som finns i lagen om skydd mot olyckor fr o m årsskiftet 2022. Rekrytering har skett till en ny tjänst och ytterligare rekryteringar kommer att ske under 2023.

Efterfrågan på utbildningar på räddningstjänstens utbildningscentrum har ökat efter två år med pandemi och har under år 2022 varit hög. Ett nytt omfattande avtal avseende övning på RUC har tecknats med en större statlig aktör vilket innebär ökad verksamhet och omsättning till kommande år.

Ett antal aktiviteter inom myndighetsutövning är påbörjade i syfte att underlätta för medborgare, företag och övriga att ta kontakt med sektionen samt att öka andelen kompletta ansökningar i tillståndsärenden.

I likhet med många andra verksamheter så har räddningstjänsten påverkats av kriget i Ukraina i form av ökade priser framför allt på drivmedel samt brist på vissa varor och försenade leveranser.

Under året så har det varit en större räddningsinsats vid en brand i ett modulbyggt höghus av trä på Kallkällan. Räddningstjänsten släckte branden tillsammans med enheter från Boden och Piteå. Ett 30-tal personer drabbades och för närvarande pågår sanering av huset. Utredning kring brandspridning och räddningsinsatsens genomförande pågår.

I maj bekämpade räddningstjänsten en större industribrand när ett transportband fattat eld. Luleå räddningstjänst fick hjälp av flera styrkor från Boden, Piteå, och Skellefteå med att bekämpa branden.

Under 2022 har tyvärr flera uppmärksammade dödsolyckor inträffat. Två dödsbränder skedde i villor i Luleå med sammanlagt tre dödsoffer. I båda fallen så var villorna övertända när räddningstjänsten kom till platsen och i båda fallen bedömer räddningstjänsten att fungerande brandvarnare saknats. I mars omkom en tonårig pojke när han klättrade upp på en järnvägsvagn på spårområdet på Malmudden och kom i kontakt med en ström-

förande kontaktledning. Räddningstjänsten larmades till denna olycka. Under hösten har en person omkommit i samband med ras i en äldre byggnad. Även två personer har omkommit i drunkning där Räddningstjänsten blev larmade.

Räddningstjänsten har också vid flertalet tillfällen bistått andra kommuner inom Räddningssamverkan Nord vid behov, bl a Piteå kommun i samband med en omfattande restaurangbrand.

Barn- och utbildningsnämnd

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden är kommunens huvudman enligt skollagen för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, fritidshem samt annan pedagogisk verksamhet. Nämnden ansvarar även för kulturskolan.

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Med hjärtat hos varje barn utvecklar vi tron på framtiden.

Året som gått

När året inleddes påverkade Covid-19-pandemin utbildningen i hög utsträckning. De flesta pandemirestriktioner och allmänna råd togs dock bort i början av februari och från och med april kunde skolorna fullt ut erbjuda närundervisning på plats fysiskt i skolan. Gymnasiet rapporterar att det i vissa fall funnits utmaningar i att locka tillbaka en del elever till skolan när de blivit vana vid att studera hemifrån, och insatser görs nu för att få både elever och vårdnadshavare att se hur mycket lärandet gynnas av att återigen få ske i en social miljö. Trots alla pandemins utmaningar så visar glädjande siffror från betygsresultaten vårterminen 2022 att fler elever än tidigare blivit behöriga till gymnasiet (för fjärde året i rad!) och andelen elever som tog examen inom tre år efter skolstart på gymnasiet nationella program ökade trots pandemin. Mellan vårterminen 2021 och vårterminen 2022 har andelen som tar examen från yrkesprogrammen ökat med nära 7 procent. Resultaten inom såväl Luleå kommuns grundskolor och gymnasium ligger fortsatt över riksgenomsnittet och bland de 25 procent bästa i Sverige.

Under läsåret 2021/2022 har grund- och gymnasieskolor deltagit i Sveriges kommuners- och regioners projekt "Fullföljd utbildning", i vilket man har utvecklat det förebyggande arbetet för att medvetet och strategiskt förebygga studieavbrott och göra det möjligt för fler elever att klara behörigheten för gymnasiet och sedan ta examen. Erfarenheterna från projektet sprids nu vidare.

Förvaltningen har, efter uppdrag från nämnden, gjort omfattande kartläggningar under läsåret av hur stödinsatser fördelas mellan flickor och pojkar. Allt eftersom kartläggningarna blivit färdiga har resultaten presenterats och framåtsyftande dialoger har hållits. Verksamheterna planerar nu, med förankring i forskning och beprövad erfarenhet, olika utvecklingsinsatser för ytterligare ökad jämställdhet.

Skolinspektionen genomförde under våren tematiska kvalitetsgranskningar på ett par olika skolenheter avseende verksamhetens kvalitet inom lärande för hållbar utveckling. Granskningarna, som överlag innehöll både beröm och förslag till förbättringsområden, blev startskottet för ett utvecklingsarbete kring hållbarhet vid skolenheterna och kunskaperna och erfarenheterna sprids nu inom grundskolan som helhet.

Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar på flera olika sätt med hållbarhetsfrågorna. En del som aktualiserats extra mycket under det gångna året är arbetet med att erbjuda klimatsmart skolmat. Elevundersökningar har visat att i takt med att vegetabilierna ökat i skolmaten så har elever blivit mindre nöjda med maten. Undersökningarna visar även att eleverna önskar ökat inflytande över skolmaten. Därför har Resurscentrum Måltider ändrat sitt arbetssätt under året. Från att under mycket långt tid arbetat med centralt planerade menyer och med litet utrymme för lokala variationer, har man ställt om till ett tillitsbaserat arbetssätt med de lokala köken och eleverna i fokus. Den nya organiseringen ger, i tillitsbaserad anda, de lokala skolköken avsevärt större handlingsutrymme att tillsammans med synpunkter och idéer från elevråden på skolan laga klimatsmart mat som eleverna gillar. De lokala köken kan hämta inspiration från en central meny, men har handlingsutrymmet att själv utforma rätterna med förankring i elevernas smak och preferenser. Det lokala handlingsutrymmet sker inom vissa givna ramar, så att ekonomi, koldioxidkvalitets och näringsriktighet beaktas. Förhoppningen är att det ska leda till att fler elever tycker om maten, äter sig mätta och upplever att deras åsikter blir lyssnade på. Förhoppningen är även att arbetssättet ska skapa ökad arbetsglädje för per-

sonalen och en bättre måltidsmiljö för både elever och kökspersonal.

KPMG har på uppdrag av kommunrevisionen genomfört en grundläggande granskning av Barn- och utbildningsnämndens arbete där man konstaterar att nämndens målstyrning är ändamålsenlig, den interna ekonomistyrningen tillfredsställande och den ekonomiska redovisningen samt den interna kontrollen är tillräcklig. En granskning av grundskolans elevhälsa har också genomförts och man konstaterar att elevhälsans arbete i stort bedrivs ändamålsenligt och att nämnden har fungerande rutiner för uppföljning och återrapportering av elevhälsans verksamhet. Revisionen noterade några områden där arbetet kan förbättras ytterligare, och förbättringsarbete pågår inom samtliga områden.

Efter en grundlig utredning av skolstrukturfrågan, där dialoger genomförts med vårdnadshavare, personal, rektorer och elever, fattades i april beslut om ny skolstruktur för områdena Gammelstad och Tuna/Notviken. Arbetet med att planera genomförandet av beslutet har pågått under hösten. Samtidigt har arbetet med skolstrukturutredningar inom Centrum och Bergnäset pågått i samverkan med andra förvaltningar och beräknas komma till beslut under början av 2023.

I juni beslutade Barn- och utbildningsnämnden att förvaltningen, efter förfrågan från andra kommuner i Norr- och Västerbotten, ska starta ett gemensamt antagningskansli för gymnasieantagning i länen. Från Norrbotten ansluter de flesta kommuner och fristående huvudmän i det gemensamma kansliet från årsskiftet.

Att förbättra vikarietillsättningen har varit ett långsiktigt arbete och efter upphandling tog en extern aktör över vikarieförmedlingen av korttidsvikarier för vikariat kortare 14 dagar. Syftet med att låta en extern aktör sköta förmedlingen är att få en ökad och snabbare tillsättning av vikarier och på sikt därmed förbättra arbetsmiljön för alla. Vikarietillsättningen har förbättrats avsevärt sedan augusti.

På grund av en fuktskada var Hertsöskolan åk 4-9 utlokaliserad i andra lokaler under hela läsåret 2021/2022. Sedan augusti 2022 finns elever samt personal återigen samlade i samma område på Hertsön, de flesta i den nya modulskolan, som ska fungera som ordinarie skola tills den nya skolan är på plats. I november stod förslaget om Hertsöskolans nya utformning klart. Förslaget har tagits fram i samverkan med flera förvaltningar. Upphandling sker i början av 2023 och inflyttning i den nybyggda skolan är beräknad till höstterminen 2025.

För att skapa jämlik hälsa har Luleå kommun

avsatt fyra miljoner kronor per år för sociala investeringsmedel. Projekten ska göra att måendet förbättras för den enskilda och samtidigt minska kostnaderna i kommunen på sikt. Under hösten ansökte och beviljades Barn- och utbildningsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden i samverkan med Rädda barnen projektmedel för insatser riktade till barn i Hertsöns område. Genom samverkan mellan kommun och civilsamhälle är syftet att skapa flera trygga mötesplatser där idrott och kultur kan ge fler unga mer jämlika förutsättningar och möjlighet till god social, psykisk och fysisk hälsa.

Barn och utbildningsförvaltningen har också, tillsammans med socialförvaltningen, sökt och blivit beviljade sociala investeringsmedel under tre år med start höstterminen 2022. Projektet heter "PIS - prevention i samverkan" och syftar till att genom en strukturerad samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen stärka arbetet för främjande arbetssätt/metoder för att tidigt uppmärksamma och främja skolnärvaro, öka den psykiska hälsan, förebygga normbrytande beteende (dvs. destruktiva eller negativa beteendemönster) samt uppmärksamma utsatthet.

Barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och Luleå tekniska universitet har även ansökt och blivit beviljade projektmedel för projektet "Att hitta sin plats i livet". Syftet med det treåriga projektet är att grundsärskoleelevernas existentiella hälsa ska öka, att ge bättre livskvalitet och grund för delaktighet i samhället och att därmed ge bättre förutsättningar för lärande

Som en del av en långsiktig internationaliseringsstrategi har Barn- och utbildningsnämnden även under året ansökt om Erasmusackreditering för alla skolformer. Syftet är att underlätta kontinuerligt deltagande i internationella utbyten genom EU:s Erasmus +-program. Genom att den administrativa grunden är färdig underlättas ansökningsförfarande för verksamheterna. På detta sätt kan man övergå från enskilda projekt till mer mångårig och strategisk planering för kompetenshöjande verksamhet genom internationella utbyten.

Skolan i Luleå har under många år arbetat med att förstärka minoriteters rättigheter och under hösten 2022 togs ytterligare ett kliv framåt med start av en språknod på Örnäset, där utökad modersmålsstöd och modersmålsundervisning erbjuds i finska, meänkieli och nordsamiska till de elever som väljer den inriktningen. Samtidigt har den flerspråkiga förskolan i Charlottendal (där finska, meänkieli och nordsamiska talas) vuxit och öppnat en till avdelning.

Under året har ett flertal praktisknära forsknings-

projekt bedrivits inom Barn- och utbildningsförvaltningen i samverkan med Luleå Tekniska Universitet. Bland annat har ett forskningsprojekt inom ledning och styrning för utveckling av förskolans kvalitetsarbete bedrivits, och i november fick förskolans ledningsgrupp presentera sitt arbete på Sveriges Kommuners och Regioners rikstäckande konferens om kvalitet i förskolan.

Under hösten 2022 har även en ny lärplattform (Unikum) införts. Lärplattformen ska stötta skolans kommunikation med vårdnadshavare så att de på ett tydligt sätt kan följa sina barns utveckling och lärande. Den ska förenkla och stödja planeringen för den enskilde pedagogen, i planering av verksamhet och resurser samt verka för kollegialt lärande pedagoger emellan.

Kultur- och fritidsnämnd

Uppdrag

Ett rikt kultur- och fritidsutbud är en förutsättningarna för ett fungerande välfärdssamhälle där olikhet är en tillgång och där det finns sammanhang och platser som lockar till möten mellan människor. Vi ska därför erbjuda Luleåbor och besökare ett brett utbud av kulturupplevelser, fritidsaktiviteter, möjliggöra deltagande och skapande samt lärande av hög kvalitet. Vi ska tillsammans med andra aktörer och civilsamhälle skapa värden som berikar våra liv, utmanar och får oss att tänka nytt. Allt vårt arbete ska vara hållbart och syfta till att öka jämställdheten och jämlikheten i samhället. Prioriterad målgrupp är barn och unga.

Året som gått

Årets första månader har i likhet med senaste två åren fortsatt präglats av coronapandemin. När restriktioner släpptes har bokningar i anläggningarna ökat och verksamheterna har återgått till normal verksamhet. Nämnden fick under 2022 ett budgettillskott på 4,5 miljoner kronor för att få igång kultur- och fritidslivet i kommunen. Aktiviteter har genomförts såsom lovaktiviteter och allsång på Hägnan, bidrag har lämnats till Stil för anläggning av utomhusgym samt firande av världsarvet Gammelstad som fyllt 25 år. Ytterligare en jubilar har firats, Kulturens hus som fyllt 15 år, vilket uppmärksammats genom olika aktiviteter i huset. Andra aktiviteter som genomförts är gratis simskola och sommarmusik i stadsparken.

Under november genomfördes musikfestivalen Luleå Live med flera scener runtom i centrala Luleå och lockade även det här året många besökare.

Porsöns bibliotek utvecklas från ett barnbibliotek till ett folkbibliotek för alla åldrar och Gammelstads bibliotek har under våren öppnat i ny centrumnära lokal. Ny bokbuss har köpts in och har utrustats med teknik för att ge möjligheter för digital delaktighet bl a på landsbygden. Bokbussen invigdes i september. Inom Ung i Luleå har en ny verksamhet skapats, en sk mobil popup-verksamhet för ungdomar, kallad On the Go. Verksamheten

invigdes på Södra hamn i juni. Målsättningen är att främst nå ungdomar i de stadsdelar där det inte finns fritidsgårdar.

Ett antal digitala utvecklingsprojekt har införts vilket ska förbättra service till medborgarna. Några exempel är möjligheten att boka arrangemang på Hägnan där besökare kan boka sina biljetter i förväg. Biblioteket har införskaffat digital möjlighet till en större mängd tidskrifter och en rad andra digitala tjänster. En ny digital interaktiv utställning har byggts på Visitor Center i Gammelstad och riktar sig bl a mot barn och unga. Utställningen invigdes under våren.

Efter att omfattande fuktskador i lokalerna på Hertsön upptäckts har beslut fattats att riva Hertsöskolan, biblioteket, fritidsgården och idrottshallen på Hertsön och att nya lokaler ska byggas. Under året har arbete med planering av nya lokaler skett och tillfälliga lokaler ställts upp för att fortsatt kunna hålla öppet verksamheterna.

Konstgräs på idrottsplatser har bytts ut i flera områden och en ny multibana på Ormberget har anlagts vilken ägs av Luleå Gjutaren IF. Multibanan kommer att vara tillgänglig för allmänheten när den tas i drift. Ett större arbete har pågått under året med att byta belysning på flera idrottsplatser och Måttsundsanläggningen som ett led att energieffektivisera anläggningarna.

Förberedelser för investeringar i skärgården kommande år har pågått under året såsom muddring, renovering av bryggor, pirar och hamnområden. Stugorna i skärgården har rustats upp samt har även byggnaderna på friluftsmuseet Hägnan börjat renoveras vilket kommer att pågå under ett antal år framöver.

Ett större arbete med att kartlägga nämndens alla bidrag, tjänster och avtal som påbörjades under 2021 har fortsatt och fler föreningar med driftsavtal har gjorts om till sökbara verksamhetsbidrag. Detta är ett viktigt steg i arbetet med ökad jämlikhet mellan föreningar.

Ett projekt har pågått för utveckling av Luleå som evenemangsstad där målet är att göra det enkelt att genomföra arrangemang i Luleå.

Miljö- och byggnadsnämnd

Uppdrag

Avdelningen arbetar för att Luleå kommun ska ha en väl fungerande, tillgänglig och hållbar samhällsstruktur som håller hög estetisk kvalitet både i staden och på landsbygd.

Med lagstiftningen som grund utför avdelningen tillsyn och prövning inom miljö, byggande, livsmedel, hälsoskydd, tobak/alkohol, receptfria läkemedel mm. Allt i syfte att säkra en hållbar utveckling och våra medborgares hälsa och välbefinnande. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

Avdelningen arbetar också aktivt i samhällsbyggnadsprocessen. Från idé till genomförande krävs en god samordning och samverkan för tydlighet i processer och hög kvalitet i det som tillkommer i vår kommun. I det arbetet handlar det mycket om att ha en röd tråd från vår vision till den översiktliga planeringen ned till detaljplan och bygglov och verka för att ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet vägs in i bedömningarna.

Året som gått

Året som gått har präglats av en fortsatt pågående pandemi, krig i Ukraina, energikris och hög inflation.

Året som har gått har trots omvärldshändelser varit positiv på många sätt. I kommunen och vårt närområde tar den gröna industriomställningen mer och mer fart, många större befintliga och nya företag investerar i vår region. Det gör att kommunens tjänster har efterfrågats, och fortsatt kommer att efterfrågas, än mer i syfte att nå framgång med allt som ska hända.

Måluppfyllelsen för 2022 fördelas på fyra gröna och två röda. Av kommunfullmäktiges fyra utvecklingsområden är två bedömda som uppfyllda (gröna). Nämndens effektmål är båda bedömda som uppfyllda. Kommentarer och analys finns att läsa under respektive mål.

Även om vi kan se till viss del att omvärlden påverkar ärendeflödet inom vissa delar av vår verksamhet så har det under 2022 ändå varit ett högt tryck på inkomna ärenden.

Under året har avdelning miljö och bygg arbetat aktivt med aktiviteter inom det strategiska initiativet som syftar till att förbättra företagsklimatet. Avdelningen har bland annat arbetat med en sce-

narioanalys för vår verksamhet för att identifiera vilka förändringar vi ser på kort, medellång och lång sikt för att klar Vision 2040 och den accelererande samhällsomställningen. Där blir det tydligt att vårt uppdrag behöver anpassas så att vi klarar av att hantera de ärenden som kommer i kölvattnet av att det ska hända mycket på kort tid.

Vårt utvecklingsarbete på avdelningen mot en mer främjande och pedagogisk myndighet där det är lätt för våra kunder att göra rätt och tillsammans ta ansvar för en hållbar framtid är en nyckel till att förbättra vårt företagsklimat. Det är roligt att se att kommunen har samlat fler verksamheter och att vi samordnar företagsklimatarbetet tillsammans för att kraftsamla i fråga. Det är ingen del i kommunens verksamhet som själv löser denna fråga utan här handlar det om ett lagspel från den politiska ledningen, till tjänstemän och våra företag. Ett arbete som kräver kraftsamling och som tar tid att förändra.

Avdelningens arbete för en mer främjande och pedagogisk myndighetsutövning fortskrider. Under året har en konsult upphandlats för att inspirerar, utmana och hjälpa till att förädla HUR vi arbetar i våra processer. Det handlar om allt från små enkla insatser till långa svåra frågor som behöver både eftertanke och tid. För att konkretisera några saker avdelningen har arbetat med så har vi gjort insatser som siktar på att "Det ska vara Lätt för våra Kunder att göra Rätt. Tillsammans tar vi ansvar för en Hållbar framtid." Detta handlar mycket om att ha ett synsätt som gör att man tänker hur vi kan tänka för att göra saker lättare både för våra kunder och oss själva. Det kan handla om hur vi vägleder, guidar och stöttar i komplexa ärenden, att vi utvecklar tillgängligheten så att det är lätt att komma i kontakt med kommunen och att vi är tydliga i våra beslut så att det är enkelt att förstå vad som förväntas. Några konkreta insatser vi har gjort under året är att vi har återigen haft drop-in rådgivning där våra kunder kan komma oanmäld och ställa frågor kring bygglov, enskilda avlopp och värmepumpar. Vi har utökat telefontider så att fler handläggare svarar på frågor under måndag till torsdag. Vi har också sett över inspektionsrapporter så att de ska bli enklare att både använda och ta del av och i den andan har vi även sett över vårt budskap i vissa steg i våra processer så att man upplever oss som en myndighet som har kunden för ögonen. Vi har tagit fram filmer för hur processen för tillsynen av enskilda avlopp går till så att det ska bli enklare att förstå vad som

händer och förväntas i ärendet. Filmerna har blivit nationellt uppmärksammat som ett gott exempel på en pedagogisk insats som ska underlätta för våra medborgare.

En annan fråga som hör samman med den accelererade samhällsomställningen och som varit central under året handlar om att ha resurser i balans, både för att klara det som händer här och nu men också rusta oss för det som vi hoppas kommer framöver. Förutom att ha resurser i balans behöver vi också fundera på hur vi bemannar vår verksamhet med nya kompetenser och hur vi kan stärka upp befintliga.

Efterfrågan av anpassning av befintliga bostäder för personer med funktionsnedsättning har under året varit fortsatt hög. Beslutade bidrag i ungefärligen samma omfattning som i fjol har bidragit till att många medborgare har kunnat bo kvar hemma längre. Det finansiella underskottet för anpassningsåtgärder ligger kvar på en hög nivå i förhållande till tilldelade resurser och behöver hanteras i kommande budgetprocesser för att avdelningen ska på ett bra sätt kunna arbeta mot Vision 2040. 2022 var underskottet för bostadsanpassningen knappt 900 tkr.

Socialnämnd

Uppdrag

Socialförvaltningen arbetar på uppdrag av socialnämnden. Socialnämnden ska främja social hållbarhet i samhällsplaneringen i syfte till ett jämlikt och hållbart samhälle, genom att främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialnämndens verksamhet styrs huvudsakligen av aktuella nationella lagar inom socialtjänstområdet och inom hälso- och sjukvårdsområdet men också av socialnämndens reglemente samt genom de mål och uppdrag som ges av kommunfullmäktige och av de övergripande målen kopplat till Vision Luleå 2040.

Enligt reglementet har socialnämnden hand om följande verksamheter:

§ 1 Socialnämnden svarar för insatser i egen regi för service, vård och omsorg i ordinärt och särskilt boende för de människor som på grund av ålder, sjukdom eller funktionsnedsättning har behov av sådana insatser.

§ 2 Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen (SoL), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), speciallagarna lag om vård av missbrukare (LVM) och lag om vård av unga (LVU) samt i övrigt vad som i lag sägs om socialnämnd.

Sammanfattningsvis innebär det att nämnden svarar för insatser i egen regi för service, vård och omsorg i ordinärt och särskilt boende för de människor som på grund av ålder, sjukdom eller funktionsnedsättning har behov av sådana insatser. Uppdraget till den enskilde sker utifrån individens och barnets behov i fokus i att erbjuda och utforma en jämlik och likvärdig service, stöd, hjälp, omsorg.

Den enskildes rättighet till stöd sker via myndighetsutövning, men det finns även olika serviceinsatser att tillgå utan föregående behovsprövning. I uppdraget att bidra till jämlika levnadsförhållanden och uppväxtvillkor genomförs även förebyggande arbete i samverkan med interna och externa aktörer.

Året som gått

Inom ramen av socialnämndens uppdrag bedöms att måluppfyllelsen har uppnåtts i alla fyra utvecklingsområden.

- Ökad jämlikhet

Resultatet visar en positiv utveckling när det gäller att öka antalet av dem som vänder sig till förebyggande och främjande verksamhet för råd och stöd. Det är en betydligt större andel kvinnor som söker råd och stöd inom Folkhälsa förutom till RoS (råd och stödmottagningen) där det är fler män som söker för egen problematik. Resultatet speglar traditionella könsnormer där kvinnor tar ett större ansvar för familj och relationer. En del av bidraget till årets resultat inom område Folkhälsa är att ett flertal marknadsföringsaktiviteter har genomförts.

Implementeringen av metoden Signs of Safety inom området barn och unga har fortsatt. Metoden går ut på att skapa förändringar i familjelivet så att barn och ungdomar kan växa upp med ett socialt nätverk som ger trygghet. Arbetssättet har resulterat i att 12 barn och unga under året ej placerats på HVB insats. Syftet med metoden Signs of Safety är att skapa förutsättningar för att tillgodose hållbara lösningar i hemmiljö för den enskilde.

Äldresupporten erbjuder bland annat hälsofrämjande samtal, aktiviteter av olika slag, råd och stöd exempelvis hantering av e-handel. Under 2022 har Äldresupporten haft 734 kontakter varav 283 (38,6%) är nya och 451 (61,4 %) redan etablerade kontakter. 556 (74,6 %) var kvinnor och 179 (24 %) var män och 10 där kön ej har angetts, vilket visar att andelen kvinnor har ökat i förhållande till tidigare.

Samverkansarenan mellan förvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen bidrar till att främja föräldrars förmåga till egen försörjning genom sysselsättning. Under året har utfallet av antal hushåll med barn i försörjningsstöd per månad legat under motsvarande målvärdet för 2022 (mindre än 300) och därmed har målet uppnåtts.

- Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Det våldsförebyggande arbetet med fokus på maskulinitet och tidiga insatser har under 2022 utvecklats och i samverkan med andra aktörer har flertalet olika aktiviteter genomförts.

EQ mottagningen har i samarbete med gymnasiet vunnit Norrbottens jämställdhetspris gällande konceptet "Sunda relationer", där syftet är att öka det våldsförebyggande arbetet.

Konceptet utgår från fyra rubriker: våldsutsatta, våldsutövare, omgivningen (alla känner någon) och en sund relation. Sunda relationer konceptet har under 2022 genomfört 38 klassrumsbesök. Elevtvåringar kommer att utföras 2023.

Under 2022 har 470 nyinkomna tagit emot stöd vid Centrum mot våld och målsättningen (minst 350) för året är uppnådd.

En viktig faktor till resultatet är bland annat utifrån att FREDA mottagningen infört nytt arbetssätt med ett första bedömningssamtal samt möjlighet att gå direkt till grupp i stället för individuella stödsamtal. En annan faktor till resultatet är att antalet gruppträffar, där det tidigare startades två grupper per år, startas upp numera två grupper per termin.

Under 2021 beslutades att också personer mellan 15–18 år kan erbjudas FREDA samtal om de upplevt våld i partnerrelation. Under 2022 har sex ärenden från den målgruppen inkommit till FREDA.

Det har även inletts 189 utredningar där barn har bevittnat eller utsatts för våld. Av dessa är 91 flickor och 98 pojkar. 63 öppenvårdsinsatser har beviljats och sju barn har placerats i familjehem. Vid bedömningar och utredningar kring barn och unga som bevittnar eller utsätts för våld, sker dialog med barn och unga om deras behov av stöd, hjälp mm.

Sjukfrånvaron i relation till arbetad tid vid december månads utgång (2022) var 8,91 procent (kvinnor 9,48 % och män 7,11 %) och därmed har årets mål på 9 procent uppnåtts. Årets resultat är något högre än 2021 års nivå (8,42%) och jämförelser från före pandemin visar att uppgången ligger på drygt 1 procent. Kvinnors sjukfrånvaro är högre än männens, en trend som kvarstår över tid. Årets ökning syns i alla undergrupper som mäts förutom i ålderskategorin 30–49 år där den är likvärdig med fjolårets.

- Minskad klimatpåverkan

Socialnämnden gör utifrån sitt bidrag till utvecklingsområdet Minskad klimatpåverkan den sammanfattande bedömningen att måluppfyllelsen i sin helhet är uppnådd. Detta utifrån bland annat att målen i två av tre mätetal uppfyllts. Gällande minskning av koldioxidutsläpp nåddes inte målet. Under åren har förvaltningen riktat sitt fokus främst till omställning till elbilar. Detta i och med att förvaltningens kärnuppdrag i stora delar innebär att förflytta sig mellan brukare/vårdtagare. Förvaltningen haft ett stort engagemang i det kommunövergripande arbetet med omställningen till elbilar.

Under året har arbetet fortsatt i det kommunövergripande projektet "Klimatsmart såklart". Förvaltningen har representanter i arbetsgruppen, som

genom samverkan ökar möjligheten till effektivare arbete. Detta kan generera fler möjligheter till att påverka syftet för att minska förvaltningens klimatpåverkan.

Under 2022 har en test av arbetssätt och metoder genomförts för att mäta och minska matsvinnet inom särskilda boenden för äldre, det vill säga att den mat som serveras på tallriken äts upp. Arbetet har initialt fokuserats på att ta fram grundvärde samt identifiera behov av utvecklingsområden gällande matssvinnsmätning.

Parallellt med detta har fokus också varit på att beställa rätt mängd mat/ antal portioner, då det i förstudien framkommer att det blivit en del mat över som kasseras.

Resultat efter 2022 första mätning var att 71 procent av den mat som serverades på tallriken hade ätits upp. Detta resultat ligger cirka 4 procent under riksnittet. Resultatet från den andra mätningen kommer i januari 2023. Målsättning för 2023 är att öka till 75 procent.

- Starkare ekonomi för tillväxt

Upphandlingen av ett nytt verksamhetssystem (ekosystem) är klart. Förberedelsearbetet inför det nya verksamhetssystemet pågår enligt plan. Norrbottens alla 14 kommuner berörs av detta. Hösten 2023 startar arbetet i Luleå kommun med driftsättning i början på 2024.

Antalet e-tjänster som gynnar medborgare ökar stadigt och verksamheterna hittar lösningar där handläggningen kan effektiviseras med både interna och externa tjänster. Under året har det även pågått ett flertal olika projekt utifrån nämndens Digitaliseringsplan.

Det största projektet är utbyggnaden av wifi, som är en nödvändighet för att informationssäkert hantera teknik samt utbyggnad av digitala lås.

Som en del i förvaltningens bidrag till Luleås attraktionskraft och framtidstro har det planerligt genomförts intern och extern marknadsföring kopplat till #blommaut och "Spela roll!".

Utifrån kommunövergripande kompetensförsörjningsplan 2022–2024 pågår arbetet med att upprätta förvaltningens handlingsplan för fortsatt omhändertagande av de olika delarna attrahera, rekrytera, utveckla och behålla.

Stadsbyggnadsnämnd

Uppdrag

Stadsbyggnadsnämndens uppdrag är att bidra till att alla i Luleå ska kunna leva ett rikt och utvecklande liv i en viljestark och växande region.

Det handlar om att i dialog med medborgare och andra aktörer bidra till ett hållbart samhälle, att svara för god byggnadskultur samt god och estetiskt tilltalande stads- och landskapsmiljö. Nämnden följer den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning och tar de initiativ som behövs i frågor om planläggning, byggande, fastighetsbildning och miljövård. Nämnden ska bistå kommunstyrelsen genom beredning och planering avseende detaljplaner och områdesbestämmelser samt vid översiktsplanering och vid utredningar.

Stadsbyggnadsnämnden fullgör även kommunens uppgifter avseende:

- vatten – och avloppsförsörjning i egenskap av huvudmannaskap för kommunens allmänna vatten- och avloppstjänster
- gatuhållning och för renhållning i övrigt utomhus på allmänna platser som ankommer på kommunen
- hög trafiksäkerhet, god framkomlighet och bra trafikmiljö av gator och gång- och cykelvägar
- trygga, tillgängliga, upplevelse- och rekreationsrika allmänna park- och naturmiljöer under alla årstider
- förvaltning av fastigheter, som inte förvalts av annan nämnd eller styrelse
- trafiknämnd enligt lag om nämnd för vissa trafikfrågor
- geografisk information (GI) och förvaltning av geodata samt att skapa tillgänglighet och användbarhet av digital information för samhällsbyggnadsprocesser samt kommunalteknisk infrastruktur

Nämnden ska även bistå kommunstyrelsen vid genomförande av fastighetsförvärv, försäljningar, markanvisningar, exploaterings- och genomförandeavtal. Stadsbyggnadsnämnden äger rätt att besluta om fastighetsbeståndet i lokalbanken.

Stadsbyggnadsnämndens uppdrag regleras i detalj av reglementet som är beslutat av kommunfullmäktige.

Året som gått

Året som gått har präglats av en fortsatt pågående pandemi, krig i Ukraina, energikris och hög inflation.

Omvärldsfaktorernas påverkan på stadsbyggnadsförvaltningens olika verksamheter har varit omfattande under året, inte minst till följd av inflationen samt störningarna i logistik- och transportflödet, något som påverkat förvaltningens ekonomi negativt. De stora prisökningarna som skett under andra halvan av 2022 har slagit igenom hårt och fått konsekvenser främst på sektion Gata och transport, där både bränsle och materialpriser ökat väsentligt. Prisökningarna har påverkat både driftresultatet och investeringar. För att kompensera för de ökade kostnaderna kommer det under 2023 att utföras mindre av drift och underhåll för att hålla nere kostnaderna.

Måluppfyllelsen för 2022 fördelas på fem gröna och en röd. Av kommunfullmäktiges fyra utvecklingsområden är tre bedömda som uppfyllda (gröna). Nämndens effektmål är båda bedömda som uppfyllda. Kommentarer och analys finns att läsa under respektive mål.

Under året har mycket hänt i verksamheterna, nedan följer det jag särskilt vill lyfta fram som viktiga händelser under året;

- Den gröna omställningen är i fokus och det märks inte minst genom att stora resurser behövs för projektledning och planuppdrag.
- Fortfarande ett högt tryck på detaljplaner, sju har lämnats för antagande och elva nya har startats upp under 2022.
- Detaljplaneprogrammet för Luleå kommuns nya bostadsområde Hertsöheden, där innovation och hållbarhet har ett stort fokus, har fortsatt under året.
- Samverkan med Barn- och utbildningsförvaltningen samt Kultur- och fritidsförvaltningen inför beslutet om ny skola, bibliotek, sporthall och fritidsgård.
- Byggnationen av Hertsö badhus har startat.
- Byggnationen av Origoparken, som kommer att vara en central del av Kronanområdet, pågår.
- Upprustning av Stadsötorget i Gammelstad har gjorts och Porsö centrum påbörjats.
- Sektion Park samarbetar med Länsstyrelsen om bekämpning av invasiva arter och har kartlagt ytor i syfte att öka den biologiska mångfalden. Kartläggning av ytor för att öka den biologiska mångfalden kommer att pågå fram till och med 2024.
- Saneringen av kvicksilverförorenade sediment i Karlsvik/Karlshäll har fortsatt under året och följer tidplanen.

Valnämnd

Uppdrag

Valnämnden är lokal valmyndighet i samband med val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige, Europaparlamentet samt vid eventuellt förekommande folkomröstning, omval eller extra val.

Året som gått

Den 11 september 2022 hölls allmänna val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige. Valnämnden har ansvarat för genomförandet av valen inom Luleå kommun. Antalet valdistrikt har sedan föregående allmänna val utökats från 44 till 49

distrikt. Nytt för i år var att dagverksamheterna Flygfisken och Jobbcenter Södra hjälpte till att bunta valsedlar inför distribution av valmaterial. Samarbetet föll väl ut och kommer att utvecklas framöver.

Valnämnden har upprättat en utvärdering och sammanfattat erfarenheter som noterats under genomförandet. Utvärderingen fyller en viktig funktion som en påminnelse om åtgärder som behöver iaktas vid genomförandet av kommande val.

Allmänna valen 2022 genomfördes på ett bra sätt och valresultaten för Kommunfullmäktige i Luleå och Regionfullmäktige i Norrbotten vann laga kraft 2022-12-21.

Överförmyndarnämnd

Uppdrag

Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet med uppdrag att utöva tillsyn över ställföreträdare. Nämnden ska utifrån föräldrabalken utreda behov av ställföreträdarskap för personer som inte har förmåga att tillvarata sina rättigheter och genom en kvalitativ tillsyn motverka rättsförluster för dessa.

Överförmyndarnämnden har också till uppdrag att rekrytera och utbilda lämpliga, ideellt engagerade ställföreträdare.

Verksamhet

Enligt föräldrabalken är varje kommun skyldig att ha en överförmyndare / överförmyndarnämnd. I Luleå kommun består nämnden av fem ordinarie och fem ersättande ledamöter. Den löpande handläggningen sköts av överförmyndarexpeditionens sex handläggare samt enhetschef.

Överförmyndarnämndens verksamhet består av att utreda och hos tingsrätten ansöka om eller yttra sig över ärenden om anordnande eller upphörande av ställföreträdarskap. Nämnden rekryterar ställföreträdare och lämnar förslag på lämpliga ställföreträdare till tingsrätten. Nämnden förordnar vissa tillfälliga ställföreträdare, beslutar om byte av ställföreträdare, meddelar tillstånd i enskilda ärenden, granskar årsräkningar och utövar i övrigt tillsyn över ställföreträdare, d.v.s. gode män, förvaltare och förmyndare.

Huvudmännen består till största delen av vuxna personer som på grund av sjukdom, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande behöver hjälp av en ställföreträdare att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och sörja för sin person. Huvudmännen kan också vara ett underårigt barn som på grund av sina ekonomiska förhållanden står under överförmyndarnämndens tillsyn eller ett utländskt barn som kommit till Sverige utan vårdnadshavare och söker uppehållstillstånd här. Överförmyndarnämnden utövar även tillsyn över samtliga legala förmyndare (föräldrar) och förordnade förmyndare till omyndiga barn.

Överförmyndarnämnden i Luleå har ungefär 1 200 akter fördelade på cirka 200 förvalterskap, cirka 600 godmanskap, cirka 50 utredningar och resten förmyndarskapsärenden. Under åren fattar nämnden cirka 1 600 enskilda beslut. Under 2021 granskades cirka 1 000 redovisningshandlingar och tillsyn utövades över 400 miljoner kronor.

Överförmyndarnämnden är ansvarig för att ställ-

företrädare erbjuds den utbildning som behövs. Nämnden bjuder löpande in till utbildningar och informationsmöten för gode män och förvaltare i syfte att lämna stöd i deras uppdrag så att huvudmännens intressen tas till vara på ett bra sätt. Till dessa informationsmöten inbjuds därför även externa föreläsare. Utbildningarna syftar även till att ställföreträdarna ska vara väl medvetna om hur de ska redovisa uppdragen till nämnden.

Länsstyrelsen har tillsyn över nämndens verksamhet och gör årliga tillsynsbesök med stickprovsgranskning av enskilda ärenden.

Året som gått

Överförmyndarnämnden har haft en enormt stor ärendeökning på 92 procent under 2022 jämfört med 2021 avseende anmälan/ansökan om god man/förvaltare. Som en konsekvens av de höjda drivmedelspriserna som överskred den skattefria milersättningen begärde sig erfarna ställföreträdare entledigade vilket även medförde en stor ökning av ärenden avseende byte av ställföreträdare, samt större behov av rekrytering av nya ställföreträdare. Samtidigt som nämnden har fått i det närmaste en fördubbling av ärenden har överförmyndarexpeditionen haft två vakanta tjänster under hösten. Ärendeökningen och vakanserna har påverkat arbetsbelastningen på handläggarna som periodvis varit orimligt hög. Handläggningstiderna under 2022 har dock inte påverkats i så stor utsträckning utifrån ärendemängd och begränsad bemanning och nämnden uppnådde sitt mål med 100 procent granskade årsräkningar till 30 september.

Nämnden har fortsatt att utveckla samverkan med överförmyndarnämnden i Bodens kommun. I början av året genomfördes en gemensam utbildning för nämndernas ställföreträdare och det har skett en rekrytering av en gemensam handläggarresurs som tillträdde efter semestrarna. Inför arbetet med nämndernas verksamhetsplaner för 2023 har samverkan skett på tjänstepersonsnivå. Under hösten stod överförmyndarnämnden värd för en länsträff där förtroendevalda och tjänstepersoner från hela Norrbotten träffades i Stadshuset för gemensamt kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

Under hösten lanserades en ny e-tjänst för ställföreträdarna. E-tjänsten syftar till att underlätta administrationen och redovisningen av ställföreträdarnas uppdrag till nämnden. Dessvärre levererades e-tjänsten med ett stort antal fel och buggar som tog i anspråk en stor del av arbetstiden för handläggarna under årets sista

månader. Istället för att ägna arbetstiden åt handläggning, granskning och verksamhetsutveckling har handläggarna fått felsöka och försöka stötta ställföreträdarna som inte kunnat nyttja e-tjänsten. Problemen med e-tjänsten har även medfört att ställföreträdare begärt sig entledigad från sina uppdrag samt försvårat rekryteringen av nya

ställföreträdare då ställföreträdare vill avvakta en fullt fungerande e-tjänst innan de tar på sig nya uppdrag.

Trots en ytterst ansträngd arbetssituation på överförmyndarexpeditionen uppvisar nämnden en god måluppfyllnad tack vare kompetenta och engagerade medarbetare.

Kommunrevisionen

Uppdrag

Revisionens uppdrag följer av kommunallag, revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Dess uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprovningen. Revisorernas bedömning lämnas i revisionsberättelsen. På fullmäktiges uppdrag prövar och utvärderar revisorerna den verksamhet som bedrivs av styrelser, nämnder och fullmäktigeberedningar. Revisionen skall granska och bedöma om kommunens verksamheter sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaperna är rättvisande samt om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig. Revisionen sammanfattar resultatet av årets granskningar och gör en samlad prövning av ansvarstagandet i styrelser och nämnder. Detta leder därefter fram till revisorernas slutliga bedömning huruvida revisorerna vill rikta anmärkning eller tillstyrka att ansvarsfrihet ska beviljas. Revisionen i kommunen är samordnad med revisionen i de kommunala bolagen. Syftet med den samordnade revisionen är att få ett helhetsperspektiv på kommunens verksamhet oavsett i vilken form den bedrivs.

Året som gått

Revisionens uppdrag följer av kommunallag, revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Dess uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprovningen. Revisorernas bedömning lämnas i revisionsberättelsen. På fullmäktiges uppdrag prövar och utvärderar revisorerna den verksamhet som

bedrivs av styrelser, nämnder och fullmäktigeberedningar. Revisionen skall granska och bedöma om kommunens verksamheter sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaperna är rättvisande samt om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig. Revisionen sammanfattar resultatet av årets granskningar och gör en samlad prövning av ansvarstagandet i styrelser och nämnder. Detta leder därefter fram till revisorernas slutliga bedömning huruvida revisorerna vill rikta anmärkning eller tillstyrka att ansvarsfrihet ska beviljas. Revisionen i kommunen är samordnad med revisionen i de kommunala bolagen. Syftet med den samordnade revisionen är att få ett helhetsperspektiv på kommunens verksamhet oavsett i vilken form den bedrivs.

Revisionen har under 2022 haft 17 revisionsmöten. Dessutom har dialoger med samtliga nämnder genomförts under hösten. Därutöver deltar en revisor vid varje fullmäktigesammanträde. Revisionen har dessutom haft en hel planeringsdag fördelat på två halvdagar samt genomfört dialoger med KFs presidium, nämnder och gruppleddare. Revisionen har därutöver haft informationsträffar med representanter för Luleå Business Region samt Kommunföretaget. Därutöver har informationsträffar genomförts med kommundirektör, ekonomichef, socialchef, chef för individ och familjeomsorgen samt representanter från elevhälsan. Både möten och informationssträffar har till viss del genomförts digitalt. Årets samlade granskningsarbete redovisas i revisionsberättelsen med redogörelse. Det årliga erfarenhetsutbytet med kommunrevisorerna i Umeå och Sundsvall genomfördes i Sundsvall detta år.

E-nämnd

Uppdrag

Norrbottens e-nämnds uppdrag är att genom samverkan stötta ingående kommuner till att förverkliga regeringens intentioner med den nationella strategin för e-samhället. Nämnden har ansvar gentemot de samverkande parterna för sådana särskilda, specificerade uppdrag inom utveckling av e-samhället vilka lämnats till nämnden av två eller flera samverkande parter och som nämnden accepterat genom särskilt beslut. Det huvudsakliga operativa uppdraget består av samordning för utveckling inom e-förvaltning.

”E-förvaltning är verksamhetsutveckling i offentlig förvaltning som drar nytta av informations- och kommunikationsteknik, kombinerad med organisatoriska förändringar och nya kompetenser.”

Genom e-nämnden tillhandahålls gemensamma alternativ via gemensamma kontrakt och avtal likväl som ramavtal för ingående kommuner, dess bolag och stiftelser.

6.2 Koncernbolag

Avsnittet ger en sammanfattande beskrivning av de helägda kommunala bolagens verksamhet samt viktiga händelser under året som har haft större betydelse för verksamheten

Luleå Kommunföretag AB

Verksamhet

Luleå Kommunföretag AB, ägs till 100 % av Luleå kommun, och är ett holdingbolag för de helägda kommunala dotterbolagen. Luleå Kommunföretag AB har en central och koncernstrategisk roll i kommunen med huvudsaklig uppgift att:

- Ansvara för en aktiv ägarstyrning av dotterbolagen.
- Utveckla effektiviteten och optimera resultatnivån i bolagskoncernen.
- Verka för att dotterbolagens verksamhetsplaner styr mot kommunens övergripande mål.
- Inom kommunfullmäktiges principbeslut genomföra omstruktureringar och förändringar av bolagsstrukturen.

Luleå Energi AB Koncernen

Verksamhet

Moderbolaget Luleå Energi AB producerar och distribuerar bland annat fjärrvärme till kunder inom Luleå kommun. I moderbolaget finns också en elhandelsverksamhet som köper el på den nordiska elbörsen via portföljförvaltare och säljer el till kunder främst inom elområde Luleå. Luleå Energi AB erbjuder även tjänster för en effektiv energianvändning.

Dotterbolaget Luleå Energi Elnät AB äger och driver elanläggningar för överföring av elektrisk energi inom i huvudsak Luleå kommun.

Dotterbolaget Bioenergi i Luleå AB förädlar bioråvara till produkten träpellets. Bolaget har ingen egen direktförsäljning till slutkund utan producerar träpellets på uppdrag av SCA Energy AB.

Det tidigare gemensamt ägda bolaget Lunet AB blev dotterbolag under året genom förvärv av resterande aktier från Lulebo AB. Lunet erbjuder bredbandskommunikation till såväl operatörer, företagskunder som privatkunder.

Intressebolaget LuleKraft AB producerar i sitt kraftvärmeverk elkraft, ånga och hetvatten.

Året som gått

Under året som gått har en strukturaffär genomförts i Luleå Kommunföretags-koncernen, vilket Luleå Energi-koncernen är en del av. I och med affären blev det tidigare gemensamt ägda bolaget Lunet AB ett helägt dotterbolag till Luleå Energi AB. I samband med affären har Lunet AB flyttat in till moderbolagets lokaler och en omorganisering av personal mellan Lunet och moderbolaget har genomförts. Affären gav ett antal redovisningsmässiga konsekvenser på koncernnivå som påverkar årets och kommande års resultat.

I moderbolaget Luleå Energi AB:s fjärrvärmeverksamhet blev försäljningen i energivolym nära den budgeterade. Kostnaderna för värmeproduktionen blev lägre än budgeterat beroende på gynnsamma förutsättningar gällande energiutbytet för fjärrvärme med LuleKraft. Reparations- och underhållskostnaderna blev lägre än förväntat medan de lägre avskrivningarna var förväntade.

Elhandelsverksamheten har präglats av en väldigt volatil marknad med stora osäkerheter och höga elpriser. Stort fokus på energibesparing och ett relativt mildt första kvartal resulterade i lägre försäljningsvolym. Volymminskningen i kombination med den höga prisbilden genererade lägre inköpspriser på avtalade volymer. Täckningsbidraget för elhandelsverksamheten blev därför högre än planerat. I kombination med lägre personalkostnader och övriga rörelsekostnader gav det ett högre resultat än budget och föregående år.

Affärsområdet Energitjänster har till uppgift att erbjuda energitjänster samt rådgivning till företag och privatpersoner. Syftet är att främja en god energihushållning och skapa konkurrenskraftiga energilösningar för ett hållbart samhälle. Resultatet för affärsområdet utföll bättre än föregående år men något sämre än budget.

Sammantaget blev resultatet i moderbolaget bättre än det förväntade.

Enligt bolagets särskilda ägardirektiv kan bolaget årligen avsätta upp till en (1) procent av sin årsomsättning till utvecklingsaktiviteter. Under 2022 har aktiviteter motsvarande 10 mnkr genomförts inom ramen för det särskilda ägardirektivet, med syfte att möta energiomställningen som sker i samhället. Arbetet har bland annat skett inom områdena samordning av kraftförsörjning, återanvändning av restenergier, driva växthus på returvärme, flexibilitet med fokus på elnät och stödtjänster samt smarta elnät. Arbetet har även omfattat en förstudie inom batterier, vätgas, anpassning och test av effektstyrning av fjärrvärme, test och utvärdering

av energihub i kombination med solceller samt utveckling av montering av solceller på större platta tak. Många av projekten har skett i samarbete med akademi, forskningsinstitut och andra företag.

Resultatet i Luleå Energi Elnät AB är bättre än såväl budget som utfallet föregående år. Huvudorsaken är främst högre täckningsbidrag och lägre övriga rörelsekostnader. Under året har även en ny mottagningsstation blivit driftsatt och ersätter således en uttjänt anläggning.

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt i Bioenergi i Luleå AB hamnade något över såväl budget samt utfallet från föregående år. Produktions- och försäljningsvolymen var något lägre men samtidigt var övriga kostnader lägre.

Resultatet för Lunet AB blev också högre än såväl budget som utfallet föregående år. Och också här finns ett flertal komponenter på intäkts- och kostnadssidan som bidragit till ett bättre resultat.

Resultatet för intressebolaget LuleKraft AB hamnade i nivå med budget och utfallet föregående år.

Lulebo AB

Verksamhet

Lulebo AB har i uppdrag att främja bostadsförsörjningen inom Luleå Kommun genom att förvalta både bostads- och kommersiella fastigheter. Företaget ska på marknadsmässiga grunder bygga, äga och hyra ut bostäder och kommersiella lokaler inom Luleå kommun. Bolaget skall tillhandahålla bostäder för alla kategorier av hyresgäster, allt från traditionella bostäder till studentbostäder och trygghetsboenden.

Antalet lägenheter uppgick till 7 750 st per 31 december 2022 (7 737). Lulebo äger även 189 lokaler (190).

Året som gått

Lulebos resultat efter finansiella poster uppgår till cirka 135 miljoner kronor, vilket överstiger föregående år med cirka 37 miljoner kronor och budget med cirka 25 miljoner kronor. Förändringen mot år 2021 och budget beror främst på försäljning av det hälftenägda bolaget Lunet AB, med en reavinst om cirka 80 miljoner kronor. Lulebo har nedskrivit två fastigheters bokförda värde med 23 miljoner kronor vilket minskar årets resultat.

Intäkter från ordinarie verksamhet har ökat något men kostnader för underhåll har stigit mer, vilket leder till att överskottsgraden sjunker till 37 procent (41 %). Bolaget har av ägaren erhållit ett lång-

siktigt mål att nå 50 procent överskottsgrad (fram till år 2022). Med den plan för underhåll som nu är upprättad bedöms målet om 50 procent år inte vara möjligt att nå.

Lulebos soliditet uppgår till 43 procent (40 %), vilket överstiger ägarens långsiktiga mål.

Företaget har under 2022 genomfört investeringar uppgående till cirka 165 miljoner kronor (fg år 192 mkr) där den allra största delen avser underhåll av fastigheter som klassas som redovisningsmässiga investeringar. Trenden med investeringar i större renoveringar och underhåll av lägenhetsbeståndet kommer att stiga kommande år. Under året har 13 lägenheter tillförts Lulebos lägenhetsbestånd, vilket över tid håller sig inom den linje med ett av Lulebos ägardirektiv; att årligen bygga mellan 75-150 lägenheter (alt 225-450 inom en treårsperiod).

Enligt ägardirektiv ska Lulebo ta ett delansvar för kommunens bosättningsuppdrag för personer som beviljats permanent uppehållstillstånd genom att upplåta de lägenheter som behövs till denna målgrupp. Tilldelning sker i nära samarbete med Luleå kommuns Stadsbyggnadsförvaltning.

Luleå Business Region AB

Verksamhet

Luleå Business Region ska i aktiv samverkan med näringsliv, universitet och andra aktörer verka för en hållbar tillväxt i Luleå och regionen. Bolaget ska driva insatser för att öka Luleås attraktionskraft och stärka konkurrenskraften som destination, arbetsmarknad samt etableringsort för företag, organisationer och talanger. Bolaget ska aktivt bidra till fler jobb, branscher, besökare, investeringar och etableringar. Bolaget ska också stödja det befintliga näringslivet med utvecklingsrelaterade frågor.

Året som gått

Året 2022 var ett år då vårt långsiktiga och dedikerade arbete med etableringar, nya som befintliga företag, gav resultat. Många av de aviserade industriinvesteringarna kommunicerades med konkreta planer, detta satte tonen och under året har vi arbetat intensivt tillsammans med företagen och kommunkoncernen för att förverkliga dessa planer. Bolagets ansvar för Luleå som destination har också varit intensivt och vi har sett en mycket stark återhämtning efter pandemin, där vi redan i Q3 2022 hade fler besökare/turister än det före pandemin starka året 2019. Flertalet av bolagets stora projekt avslutades under 2022 eller kommer avslutas i början av 2023. Ett dedikerat arbete på-

går nu med att identifiera nya projekt, baserat på bolagets strategiska områden mellan 2023 – 2025. Detta ger oss ett bra utgångsläge för kommande verksamhetsår där flera nya projekt kommer startas upp. Två större projekt vanns, ett regionalt projekt och ett Interreg projekt med både svenska och finska partners, vi gjorde även en nysatsning på Kultur & Kreativa branscher där vi vann ett projekt inom spelindustrin med Arctic Game och ansöker om fler under 2023.

Under året avslutades i samråd med kommunen vårt uppdrag att driva påverkan eftersom detta område är större än näringslivsfrågor, men vi samordnade och arrangerade Luleå Kommuns deltagande i Business Arena och Almedalen med stort genomslag och bra utdelning på våra frågor.

Större projekt 2022 inkluderade Treepower (avslutas Q1 2023), Kompetensstegen, Centrum och Stadsutveckling (avslutas 2023), Business Capacity Development (med Swedish Lapland, avslutades december 2022) och Näringslivsutveckling på landsbygden - Sörbyarna (avslutas Q2 2023).

I december annonserades det att Luleå Science Park AB avvecklas som bolag och Luleå Business Region AB kommer driva Science Park verksamheten vidare, arbetet startades upp i slutet december.

Luleå Lokaltrafik AB

Verksamhet

Luleå Lokaltrafik AB (LLT) har Luleå Kommuns uppdrag att planera, marknadsföra och utföra tätortstrafiken med buss i Luleå tätortsområde.

LLT arbetar utifrån ägardirektiv innehållande kommunfullmäktiges utvecklingsområden; starkare ekonomi för tillväxt, ökad jämlikhet, mer jämställd fördelning av makt och resurser och minskad klimatpåverkan.

LLT är ett viktigt instrument för att tillhandahålla en god kollektivtrafik för Luleås invånare och besökare. Trafiken ska vara ett konkurrensförmått, hållbart, modernt och enkelt transportalternativ för resor mellan bostadsområden, affärsområden, skolor / arbetsplatser och fritidsaktiviteter. Med smart kollektivtrafik ska bolaget aktivt agera och medverka till att bidra till utvecklingen av Luleå som attraktiv stad.

Året som gått

Verksamhetsåret har som för resten av världen påverkats av pandemin och kriget i Ukraina.

LLT har under året befunnit sig i en återhämtningsperiod från pandemin. I början av 2022 var smittspridningen stor och restriktioner höll resandet på en lägre nivå fram till mars när restriktionerna upphävdes. Därefter började resandet återhämta sig och ökade med 35 procent jämfört med föregående år. Regeringen har under året delat ut statligt bidrag för intäktsbortfall som skett under perioden januari - juni. Ett bidrag som täckte en del av dessa förluster. Ekonomiskt har återhämtningen varit bättre än resandet, vilket orsakats av att resandet förändrats. Pandemin har inneburit mer hemarbete som blivit det normala nya varav kunderna köper andra typer av produkter såsom månadskort i stället för årskort, vilket ger mer intäkt per resa. Under årets början ungefär när restriktionerna från pandemin togs bort inledde Ryssland sitt anfällskrig mot Ukraina, ett krig som medfört påverkan på flertalet fronter med bland annat energi- och bränslepriser som skjutit i höjden. Dessa faktorer har i sin tur påverkat världsekonomin med kraftiga förändringar som följd.

Som en del i att förbättra resandet och attraktiviteten av kollektivtrafik genomfördes de första linjeförändringarna sedan 2016 samt att biljettpriset vidhölls på samma nivå för att ytterligare öka konkurrenskraften i alla övriga förändringar utifrån den kraftigt ökade inflationen. Detta har påverkat resandet positivt under hösten när återhämtningen intensifierades. Bolaget har även fått positivt respons från miljöåtgärder där bland annat ett pilotprojekt med solceller som ersätter generatoren på dieselbussar stuckit ut. En satsning som över tid minskar bränsleförbrukningen med cirka 2 procent samt ger värdefull information hur solens energi kan fångas av horisontella solceller i rörelse upp i norra Sverige.

Kundnöjdheten ligger kvar på en fortsatt toppplacering i den kundundersökning som genomförs av Svensk Kollektivtrafik, vilket visar på fortsatt stort förtroende hos våra resenärer och styrka i bolagets varumärke.

Nya bussar upphandlades under början av året, men efter överklaganden och utökade leveranstider i spåren av pandemin och kriget anländer dessa under nästkommande år. Arbetet med planering av ny depå löper vidare även om det under året i princip stått stilla. Utredningen har dock budgeterats av Stadsbyggnadsförvaltningen för nästkommande år och året avslutades med sökande efter projektledare som kan ta arbetet vidare. Bolaget har under året renoverat och byggt om delar av lokalerna för att klara första steget av omställningen i befintlig depå, pengar som går till spillo då loka-

lerna närmar sig rivningstillstånd. De befintliga lokaler bolaget befinner sig i är ålderstigna och har fortsatt orsakat stora underhållskostnader.

Luleå Miljöresurs AB

Verksamhet

Lumire, Luleå Miljöresurs AB, är det kommunala bolag för vatten och avlopp samt avfallshantering, återvinning och återbruk. Lumire ägs av Luleå kommunföretag och har idag närmare 200 anställda i bolaget. Bolaget säkerställer att alla Luleåbor har ett friskt och välsmakande dricksvatten i kranen och att avfall och avlopp tas om hand. Bolaget deltar i stor utsträckning till att forma den framtida staden och landsbygden och är en viktig förutsättning för Luleås tillväxt. Som Norrbottens största livsmedelsproducent levereras årligen 8 miljoner m³ dricksvatten, och inom avloppsverksamheten renas årligen 10 miljoner m³ spillvatten. Dessutom produceras 2 miljoner m³ grön biogas som bland annat driver ett antal bussar i Luleå. Bolagets ansvar gäller hela avfallstrappan, från att förebygga uppkomsten av avfall till deponi. Bolaget hanterar närmare 55 000 ton avfall per år som samlas in från 40 000 hushåll och 700 företag i Luleå och via återvinningscentraler och avfallsanläggningar.

Genom att samordna vatten- och avfallsfrågorna i samma bolag Lumire en stark aktör inom hållbar miljöteknik och samhällsbyggnad.

Året som gått

Ekonomi

Lumire redovisar ett resultat för verksamhetsdelen på 8,7 miljoner kronor (budget 8,2 mkr). Avfallskollektivet redovisar ett resultat på -1,7 miljoner kronor (budget -4,6 mkr) och VA-kollektivet redovisar ett resultat på -8,4 miljoner kronor (budget -6,2 mkr). Positiva avvikelser mot budget kan på intäktssidan hänföras till höga ersättningsnivåer på material och prisjusteringar gjorda under året. På kostnadssidan finns positiva avvikelser mot budget i lön till tjänstepersoner, verksamheten har gått kort på personal. Andra kostnader som avviker negativt mot budget är drivmedelskostnader för hela verksamheten, köp av tjänster och materialinköp. Verksamheten kring återbruk har varit mer personalkrävande än budgeterat och den har som väntat ett negativt resultat. Biogasen levererar ett större negativt resultat än budgeterat, förklaring är försening i LLT:s upphandling av bussar och en fördröjning av en prisjustering.

Kund

Lumire har under 2022 genomfört en kundenkät till Luleås medborgare gällande avfall och återvinningsverksamheten. En sammanfattning av enkäten är att 87 procent är nöjda med avfallshanteringen som helhet, Sverigesnittet är 83 procent. Det som efterfrågas framför allt av kunderna är dygnet runt-öppet på ÅVC och fastighetsnära insamling.

Lumire använder Hållbarhetsindex (Svenskt Vatten) som verktyg för att mäta och utvärdera VA-verksamheten. En sammanfattning är att bolaget är bra på leveranssäkerhet, VA-planering, klimatanpassning, nöjda brukare, hushållning med energi, vattentillgång, personalresurser och kompetens. Utmaningar är vattenkvalitet i delar av kommunen och hushållning med ändliga resurser.

Personal

En ny medarbetarenkät för hela bolaget genomfördes under 2022. Svarefrekvensen var 86 procent, 154 av 180 medarbetare svarade på enkäten. Enkäten mäter två huvuddelar, medarbetarindex (NMI) och ambassadörskap, båda fick höga resultat även jämfört med andra bolag.

Sjukfrånvaro för 2022 blev 4,68 procent (4,5 %) och frisknärvaron blev 63,5 procent (70 %). Utfallet är högre än föregående år och arbete pågår med en fördjupad analys. Under 2022 hade bolaget 153 årsarbetare.

Luleå Hamn AB

Verksamhet

Luleå Hamn AB:s verksamhet ska bygga på en långsiktig ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Detta gör Luleå Hamn till en hållbar länk till världen för ägare, kunder och regionen. Luleå Hamns regionalt strategiska placering medför en naturlig plats som nav i den gröna omställningen.

Luleå Hamn AB skall skapa förutsättningar för en effektiv handelssjöfart såväl sommar- som vintertid. Luleå Hamns verksamhet skall främja logistiklösningar som på sikt skapar ett starkt regionalt logistikcentrum för sjöfart, järnväg och vägtransporter.

Bolaget skall ha rådighet över hamninfrastruktur, anläggningar och byggnader i syfte att utveckla industriell verksamhet och bana väg för såväl befintlig som framtida företagsverksamhet inom och i anslutning till Luleå Hamns hamnområde.

Bolaget skall även bedriva rederiverksamhet för att möjliggöra hamnbogsering och isbrytning, men också bedriva farledsarbete och annan service som främjar regionens näringsliv.

Luleå Hamn AB skall i sin verksamhet iaktta en god intern kontroll vars övergripande mål är att skydda och använda bolagets tillgångar på ett afärsmässigt sätt. Styrelsen skall fortlöpande hålla sig informerad om och utvärdera bolagets interna kontroll. Vidare skall bolaget eftersträva öppenhet och vara en aktiv part i marknadsföringen av Luleå regionen inom bolagets verksamhetsområde.

Luleå Hamn AB är en av fem hamnar i riket som är utpekad av EU att ingå i det så kallade "core-nätverket", och har därmed prioritet inom ramen för vissa infrastrukturprojekt, men också ett ansvar att tillsammans med övriga "core-hamnar" driva gemensamma hamnutvecklingsfrågor.

Året som gått

2022 tog vid efter ett omvälvande 2021, med en minst sagt lika omvälvande start. Projekt Malmporten intensifieras i och med att sista "projektåret" innan upphandling påbörjas. Projekt "Framtidens hamn" tar fart på riktigt och en förstudie genomförs under våren. I februari slutar VD och en lösning med tillförordnad VD tar vid samtidigt som rekryteringsprocess av ny VD påbörjas. Innan sommaren slutar ekonomichefen, och det tillsätts en interimistisk ekonomichef i väntan på att rekrytering ska påbörjas. Förstudien som "Framtidens hamn" genomför visar att alla nya industrisatsningars behov går att hantera i hamnen, men förutsätter en total ombyggnad. Dessutom skulle för hamnen helt nya logistisklösningar behöva tillskansas, s.k. allvådersterminaler och tempererade lagringshallar för en del av godset.

Styrelsen beslutar att bevilja eget kapital för en fortsatt projektering ("fas 2") som bland annat skall leda till underlag för miljöansökan. En fortsatt projektering påbörjas också efter sommaren. För projekt Malmporten genomförs ett arbete under hösten med att formellt beskriva finansieringsmodeller för att påvisa att s.k. "statsstöd" inte föreligger efter att vissa delar av den nya marken och kajen avses avyttras till kund.

Ny VD anställs 1 oktober, och i samtidigt påbörjas rekrytering av ekonomichef.

Under hösten görs slutprojektering och den första delen i upphandlingsunderlaget för Luleå Hamns del i projektet lämnas in 22 december. Framtidens hamn slutför "fas 2" i förstudien och ansökan om miljötillstånd för allvådersterminal lämnas in 30 januari.

Den ordinarie verksamheten återhämtar sig sakta, och närmar sig åter normala nivåer även om både Ukraina-krig och efterföljande inflation har bromsande effekter. Vid årets slut kan vi summera en ökning om cirka 5 procent. Men samtidigt har kostnaderna skenat, inte minst på drivmedel vilket får stora konsekvenser då rederiets årskonsumtion är betydande.

För att förbereda organisationen för kommande investeringar, så har två ärenden beretts och beslutats i kommunfullmäktige. Beslut om att inventera möjligheter för extern finansiering, samt utökad borgensram för att möjliggöra byggnation av en lång flexibel kaj istället för två separata kajlägen, och det senare för att klara alla nya godsslag/volymer som de nya industrisatsningarna innebär.

Nordiskt Flygteknikcentrum AB

Verksamhet

NFTC affärsidé är att erbjuda en EASA-godkänd flygteknikerutbildning via yrkeshögskolan och andra uppdragsutbildningar till externa aktörer. Genom det ska bolaget vara en viktig aktör för

regionen och därmed bidra till tillväxten i kommunen.

Året som gått

Vi har ett fortsatt ökandet söktryck och till höstens kursstart ökade antalet sökande med cirka 10 procent jämfört med föregående år.

Under kvartal 2 lämnades ansökan in om förnyad yrkeshögskoleutbildning. Vi erhåll tre nya utbildningsomgångar med första utbildningsomgång, start hösten 2023.

7 Bilaga: Nämnder och bolags måluppföljning

Nedan återfinns en sammanfattande beskrivning av måluppfyllelse och ekonomiska resultat för nämnder och bolag. En fullständig rapportering sker till respektive nämnd och styrelse.

KS-Kommunstaben

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Kommunstaben kommer delvis att bidra till utvecklingsområdet som planerat under året.

Kommunstabens har haft två åtagande inom utvecklingsområdet, år 2022:

- Öka fokus på jämlikhet och förstärka det främjande arbetet kring barns och ungas uppväxtvillkor – öka antalet förebyggande insatser till ekonomiskt utsatta konsumentgrupper till minst 25 under året och därigenom verka för att färre personer hamnar i skuld.
- Öka ungas delaktighet i kommunens alla frågor som berör dem – att arbeta med ungas inflytande. I slutet av året mäts ungas möjlighet att föra fram sina åsikter genom medborgarundersökningen. Undersökningen har förändrats så nya värden finns.

Ambitionen att genomföra minst 25 förebyggande insatser under 2022 har nästan nåtts när 23 insatser genomförts. På grund av restriktionerna under våren blev ett antal inplanerade föreläsningar inställda då målgrupperna ville ha föreläsningarna på plats och inte digitalt. Verksamheterna konsumentvägledning och budget- och skuldrådgivning kan bidra till att ekonomisk utsatthet minskar. Många kommuner slutar med konsumentvägledning som är en frivillig myndighetsutövning, men i Luleå har vi förstärkt verksamheten något. Samarbete med socialförvaltning har förbättrats under året.

Det finns en fortsatt hög efterfrågan från medborgarna inom konsumentvägledning. Rådgivningen är viktig för konsumentkollektivet då det ofta rör sig om stora summor som inte förloras konsumenterna tack vare kvalificerad rådgivning. Hantverkstjänster och köp av bil är två stora områden där rådgivningen många gånger är avgörande. Verksamheten avser fortsätta med det viktiga utåtriktade (förebyggande) arbetet. En sund konsumentmarknad kräver att lagar och regler följs och en resursförstärkning möjliggör kontinuerlig marknadsbevakning. Resursförstärkningen möjliggör även utökade telefontider och därigenom att fler konsumenter får hjälp.

Under 2022 hade budget- och skuldrådgivningen en ökning av inkommande ärenden på drygt 15 procent. Under hösten 2022 märktes en tydlig ökad efterfrågan på e-tjänsten där kommuninvånare ges möjlighet att boka tid till budget- och skuldrådgivningen. Tiderna bokas så fort de läggs ut och det kan konstateras att antalet erbjudna tider inte lyckas mätta behovet av hjälp. Det är sannolikt att behovet är större, men i och med att det utåtriktade arbetet varit prioriterat har det inte varit möjligt att erbjuda fler tider. Det råder tuffare tider för hushållen på grund av inflation med kraftigt höjda mat- och elpriser, vilket gör att det kan förväntas ett ökat behov av ekonomisk rådgivning.

Ambitionen att öka ungas möjligheter att föra fram sina åsikter är svårt att dra slutsatser kring. Statistiska centralbyråns (SCB) medborgarundersökning har väldigt få svarande i gruppen 18-29, men ungefär 80 % av dem ger lågt betyg. Andelen höga betyg går inte helt att utläsa eftersom antalet svarande är för lågt. Ett antal projekt och aktiviteter i syfte att öka jämlikheten och delaktigheten har genomförts enligt plan under året, exempelvis när det gäller utveckling av arbetssätt kring medborgardialog, barnrätt, trygghet och brottsförebyggande, skolstruktur, undersökning av hur ungdomar uppfattar sin situation, samverkan kring utveckling av bostadsområden samt samverkan med civilsamhället utifrån kriget i Ukraina.

Förutom ovanstående har kommunstaben under mandatperioden 2019-2022 också arbetat med utvecklingsområdet Ökad jämlikhet genom att:

- ta fram en socioekonomisk kommunanalys som används som underlag för prioritering av förslag.
- ny avdelning för meänkieli och finska på ett vård- och omsorgsboende
- samverka med AMF vid upphandling för att erbjuda personer som står långt ifrån arbetsmarknaden möjlighet till anställning eller praktikplats.

Sammantaget under mandatperioden bedöms att kommunstaben bidragit till utvecklingsområdet som planerat.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Kommunstaben bidrar till utvecklingsområdet som planerat. Kommunstabens åtagande inom utvecklingsområdet har varit:

Mer jämställd service och bemötande – Under året mäts:

- Kvinnors nöjdhet med kommunen som plats att leva på ska öka. Nöjd Region Index, NRI. Undersökningen har förändrats så nya värden finns.
- Kvinnor och män är nöjda med kommunens bemötande i telefon; Andel kvinnor som är nöjda med kundcenters bemötande i telefon
- Kvinnor och män är nöjda med kommunens bemötande i telefon; Andel män som är nöjda med kundcenters bemötande i telefon

I Statistiska centralbyråns (SCB) medborgarundersökning är kvinnor överlag nöjda med kommunen som plats att bo och leva på. Dock är siffran som är ganska eller väldigt nöjda något lägre än 2021. Hur unga kvinnor ställer sig går inte att utläsa ur statistiken eftersom antalet svarande är för få. Kommunstabens aktiviteter för att öka kvinnors nöjdhet med kommunen som plats att leva på under året har varit flera. Kommunstaben arbetar med att ge stöd till förvaltningarna, exempelvis i kartläggning av resursfördelning, arbete med jämställda beslut, stöd till handläggare, och framtagande av stöd för chefer när det gäller våld i nära relationer. Under perioden har kommunstaben arbetat med både arbetsgivar- och platsvarumärke och då förstärkt arbetet med studenter. Kommunstaben deltog också i Pridefestivalen med budskapet "pride+du" som bland annat handlade om inkluderande rekryteringar i Luleå kommun.

Ambitionen att 80 procent av kvinnor och 80 procent av männen ska vara nöjda med kommunens bemötande via telefon har uppnåtts. Kundcenter är den huvudsakliga kontaktvägen till Luleå kommun. Uppdraget är att det ska vara enkelt för medborgare och kunder att kontakta kommunen för att snabbt få svar och hjälp med vanliga frågor och ärenden. Idag vägleder kundcenter våra medborgare och kunder, svarar på allmänna frågor och utför enklare handläggning som felanmälan, ansökningar, anmälningar och frågor om pågående ärenden. Generell nöjdhet (män 80,3% och kvinnor 86,7%) utgår från hur nöjd är medborgaren med samtalet som helhet, ex svarade handläggaren ute på förvaltningen, var det enkelt att hitta på hemsidan, var kommunvägledaren engagerad i sitt bemötande. Utfallet är relativt likvärdigt som vid förra perioden (86,7 %) och kvinnor fortsätter att vara mer nöjda än män.

Åtgärder som kommer att vidtas:

- Fortsätta med förbättringsarbetet tillsammans med medarbetare och kollegor inom förvaltningarna.
- Utifrån den årliga utvärderingen ge återkoppling och förbättringsförslag till specifika verksamheter.
- Analysera åtgärder kring varför nöjdheten skiljer sig mellan kvinnor och män.
- Arbeta med hur tillgänglighetsdirektivet kan stärkas under 2023, Kundcenter-förvaltningar
- Bjuda in politiker och kollegor till medlyssning
- Använda Brilliants Coachningsverktyg
- Ge bra introduktion till nya kommunvägledare

Beskrivning

I mätningen ingår flera komponenter:

- Engagemang (män 85,6 % och kvinnor 90,8%) – Högre än för förra perioden
- Enkelhet (män 72,5% och kvinnor 77,9%) – Högre än för förra perioden
- Kunskap (män 81,5,% och kvinnor 85,7%) – Högre än förra perioden
- Svarstid (män 80,7 och kvinnor 85,1%) – Högre än förra perioden
- Uppklarning (män 70% och kvinnor 76,3%) – Högre än för förra perioden

Förutom ovanstående har kommunstaben under mandatperioden 2019-2022 också arbetat med utvecklingsområdet Mer jämställd fördelning av makt och resurser genom att öka antal upphandlingar med jämställdhet som "utvärderingskriterium" och genom att öka andel upphandlingar med obligatoriska jämställdhetskrav.

Sammantaget bedöms att kommunstaben under mandatperioden bidragit till utvecklingsområdet som planerat.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Kommunstabens åtaganden inom utvecklingsområdet var 2022:

- Halvera koldioxidutsläpp från lokala och långväga resor i tjänsten (år 2019-2022); Under året mäts koldioxidutsläpp från långväga resor i tjänsten, (internationella resor särredovisas). (Kg CO2)
- Långsiktiga investeringar ska bidra till en minskad klimatpåverkan – Öka förmågan att beakta klimatpåverkan vid prioriteringar i investeringsbudget; Införa prioriteringsunderlag som tydligt möjliggör beaktande av klimatpåverkan

Ambitionen att halvera koldioxidutsläppen från långväga resor i tjänsten under mandatperioden har inte nåtts. Utsläppen 2022 är 56 procent av vad de var år 2019. Mätetalet omfattar långväga resor som genomförts inom kommunstabens verksamheter samt politiska organ som förvaltas inom kommunstaben. De internationella tjänsteresorna motsvarar 10 procent av koldioxidutsläppen för de långväga resorna. Flera arbetssätt som utvecklats under pandemin har fortsatt att användas även därefter så att de långväga resorna är avsevärt färre än innan pandemin.

Investeringsprocessen är utvecklad inför planeringsperioden 2023-2025. Fler parametrar omhändertas i prioriteringen av investeringar däribland klimat men hur det ska omhändertas i processen behöver planeras vidare. Förvaltningen har deltagit i ett arbete för att se över möjligheterna att arbeta med en klimatinvesteringsplan som verktyg för att öka förmågan att beakta klimatpåverkan. Det finns en pott i investeringsbudgeten för energieffektiviseringar som från och med 2023 ska användas för investeringar i syfte att minska klimatpåverkan.

Förutom ovanstående har kommunstaben under mandatperioden 2019-2022 också arbetat med utvecklingsområdet Minskad klimatpåverkan genom att minska klimatpåverkan genom återbruk och återvinning i samband med flytt inom stadshuset och till Mården. Färdplan för minska klimatpåverkan har också tagits fram för verksamheterna och Borgmästaravtalet med kommunens klimatambitioner har följts upp. Även kommunstabens arbete med att återbruka och återanvända kommunens digitala enheter har haft positiv påverkan på klimat under 2022.

Sammantaget bedöms att kommunstaben under mandatperioden bidragit till utvecklingsområdet som planerat.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Bedömningen är att utvecklingsområdet om starkare ekonomi för tillväxt inte uppnått alla önskade effekter under året men förbättrat företagsklimat har varit ett viktigt område där KS - kommunstaben haft stort fokus under 2022. Under 2022 och fortsättningsvis har kommunstaben förändrat arbetssättet genom initiativet Förbättrat företagsklimat.

Kommunstabens åtagande inom utvecklingsområdet har varit:

- att arbeta för att den kommunala servicen uppfattas positivt, att medborgarna är nöjda när det gäller kommunens information, möjlighet till påverkan och förtroende samt för att unga kvinnor upplever Luleå positivt. Detta följs under året genom Nöjd Inflytande Index (NII) respektive Nöjd Region Index (NRI). Undersökningarna har förändrats så nya värden finns.
- att arbeta för förbättrat företagsklimat, att företag och entreprenörer upplever att det finns goda förutsättningar och villkor samt en positiv kultur och inställning till företagande samt genom goda förutsättningar för etablering av små och stora verksamheter i kommunen. Dessa följs genom mätetalen Nöjd Inflytande Index samt förvärvsarbetande dagbefolkning. Undersökningen om nöjd inflytande har förändrats så nya värden finns.

I Sveriges kommuners undersökning Insikt (NKI totalt) har Luleå för år 2021 ett resultat på 73, vilket är en ökning från 71 föregående år. Resultat över 70 betecknas som bra i sammanhanget. Efter den låga svarsfrekvensen är vi i kontakt med enkätfabriken för att kartlägga hur vi kan ha sämst svarsfrekvens i landet. Alla områden utom ett (bygglov) har förbättrats sedan föregående år.

I Svenskt näringslivs undersökning 2022 är Luleå fortsatt mycket lågt rankade och ligger på plats 267 totalt sett. Enkätsvaren visar att Mobilnät och bredband i kommunen samt påverkan av brottslighet/trygghet är områden som kommunen har hög ranking på. Kommunens upphandling och dialogen mellan företag och kommunens beslutsfattare har förbättrats från låga nivåer.

Aktiviteter har genomförts under 2022 utifrån de behov som identifierats i dialoger med näringslivet, exempelvis stärkt kommunikation kring de insatser som görs. Ett utvecklat arbete med platsvarumärke har också gjorts, vilket har tagits emot positivt. Andra insatser är de näringslivsutvecklingsarbeten som sker i samverkan mellan kommunstaben och Luleå Business Region, exempelvis på landsbygden. Etableringsarbetet som pågår inom hela kommunen har haft mycket hög prioritet och arbetet bedrivs i samverkan med aktörer, näringslivsbolaget och berörda förvaltningar. Under första kvartalet har Visioner i norr, en utlysning inom New European Bauhaus genomförts, och resultatet av hur de kreativa teamen vill koppla Luleå och Boden närmare varandra har presenterats och åkt på turné i kommunernas centrum och byar. Arbetet har bedrivits i en helt ny form av samverkan mellan statliga myndigheter, kommuner och tvärsektoriella team. Under perioden har översiktsplanen vunnit laga kraft. Planen och dess inriktningar för Luleås tillväxt har lyfts tillsammans med samtliga förvaltningar, vilket bidragit till en gemensam bild av nuläge och vägen framåt mer konkret. Strax före sommaren beslutades också om plan för bostadsförsörjning, ett arbete som är ett värdefullt planeringsunderlag och som har tagits fram i dialog med t ex aktörer, intresseorganisationer samt med berörda bolag och förvaltningar.

Förvaltningen har under året jobbat gediget med aktiviteter för att förbättra företagsklimatet genom de upphandlingar och inköp kommunen gör. Kommunstaben har startat igång aktiviteter såsom förbättrat hemsidan, gjort en film om upphandling, utvecklat konceptet "promenera med en upphandlare", utmanat lagstiftning för att förbättra den offentliga affären, utvecklat Dynamiskt Inköpsystem i syfte att möjliggöra för små och medelstora företag att ta det av våra affärer över 100 000 kr. Förvaltningen har startat samverkan med lokala branschorganisationer och varit öppna för dialog med företagare som vill vara med och utvecklas tillsammans med kommunen. Staben har satsat på kompetensutveckling inom entreprenadjuridik för att kunna omhänderta entreprenadupphandlingar. Staben har blivit en del av det strategiska initiativet som jobbar med ett förbättrat företagsklimat och kommer under 2023 fortsätta driva det arbetet. Inköpsfunktionen har fortsatt dialog med leverantörerna inför och efter upphandling och tar till sig av de råd och tips som ges för att öppna upp de offentliga affärerna och få fler anbudsgivare per upphandling.

Utöver det har kommunstaben även börjat ta fram rutiner för att hantera och undvika arbetslivskriminalitet och välfärdsbrott. Förvaltningen ingår i ett nätverk tillsammans med bland annat länsstyrelsen och ekobrottsmyndigheten

Medborgare som anser att de har ganska eller mycket goda möjligheter till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter har förbättrats från 12,9 procent till 17,4 procent mellan 2021 och 2022. Motsvarande siffror för exempelvis Skellefteå är 23,8 för 2022.

I Statistiska centralbyråns (SCB) medborgarundersökning för 2021 stiger andelen kvinnor som re-

kommenderar Luleå som bostadsort något, från 69,3 % till 72,6 %. Antalet svarande kvinnor är 296 totalt, och hur det ser ut specifikt för unga kvinnor går inte se utifrån antalet svarande i den gruppen.

Se även beskrivning av aktiviteter under mätetalet Kvinnors nöjdhet med kommunen som plats att leva på ska öka.

Kommunstabens har under mandatperioden 2019- 2022 också arbetat med att ta fram förutsättningar för fler medborgare och företag i kommunen genom planuppdrag, utvecklingsplaner och översiktsplanarbete. Även arbete med e-handelsfakturor. Näringslivsfrämjande arbete för att motverka effekten av Corona har också bedrivits genom exempelvis hemsändningsbidrag.

Sammantaget bedöms att kommunstaben under mandatperioden bidragit till utvecklingsområdet som planerat.

Styrning och ledarskap som baseras på tillit och fokus på dem vi finns till för genom nära stöd och samordning

Bedömningen är att målet som helhet nås under året även om inte alla delar nås fullt ut.

Mätetalen följer fyra olika delar som ska leda mot framtidens Luleå,

- Tillitsbaserad styrning och ledning, Upplevelsen hos dem vi finns till för ska vara att vi styr genom nära stöd och samordning, följs upp genom kvalitativa intervjuer.
- Arbetsgivarvarumärket Spela roll, följs upp genom genomförda aktiviteter.
- Internsupport, lätt att göra rätt, följs upp genom kvalitativa intervjuer.
- Innovationsplattformen följs upp genom nyttjande av pott, mäta förhållande mellan effektivisering och innovation.

Som en del av att förstå och följa om upplevelsen hos dem vi finns till för är att kommunstaben styr genom nära stöd och samordning har tre intressentanalyser genomförts för att få en bild av hur samarbetet mellan kommunstaben och verksamheterna i förvaltningarna upplevs av de intervjuade. Det framkommer att styrningen genom nära stöd och samordning i huvudsak fungerar väl men att det också kan utvecklas. Intressenterna lyfter bland annat behov av att förenkla för mottagaren, ökad transparens i beslut, förenklad mål- och budgetprocess, mer samordning och dialog i större frågor, löpande stöd i olika frågor, samt att resurser i staben matchas med motsvarande resurser i verksamheterna.

Under perioden har en verksamhetsutvecklare rekryterats till förvaltningen som ska stödja verksamheterna i att bedriva effektiv verksamhetsutveckling med fokus på dem vi finns till för. Prioriterade insatser för hösten är också att implementera ett nytt beslutsstödsystem som underlättar för chefer att ha koll på sin verksamhet, ekonomi och personal. Därtill har kommunstaben förstärkt e-tjänstutvecklingsteamet som ökar sin kapacitet och förmåga att utveckla e-tjänster utifrån användarens behov. Ett arbete pågår också för att sätta ännu mer fokus på utvecklingen av den interna supporten.

Inför 2023 års process för mål och budget har en mer effektiv process tagits fram där verksamheterna ges mer utrymme att planera sin verksamhet utifrån sitt uppdrag. Som ett led i tillitsstyrningen görs, från och med i år, färre månadsrapporter för att hitta en mer effektiv och ändamålsenlig nivå i ekonomirapporteringen. Under året har en uppdaterad investeringsprocess tagits fram och testats.

Internt har ett utvecklingsforum startats. Syftet är att träffas för ett mer samordnat stöd i utvecklingsfrågor till verksamheterna.

Som en del av att stödja verksamheterna i kommunen har också skolstrukturutredningens första två rapporter är färdigställda, och samverkan mellan förvaltningarna har fungerat gott, med stort kunskapsutbyte och kreativ process. Arbetet har också gett ett värdefullt metodunderlag till pågående och framtida utredningar. Utredningsgruppen fortsätter nu med fler områden.

Agila team finns inom företagsklimat, klimatneutralitet, smart kommun som drivs av kommunstaben. Vi har också etablerat ett Vallateam för att stödja arbetet med de strategiska initiativen och framtidens Luleå

Aktiviteterna inom arbetsgivarvarumärket Spela roll är genomförda enligt plan. En enkätundersökning "Spela roll" visar att medarbetarnas stolthet att jobba i Luleå kommun har ökat något från mätningen som genomfördes 2020. Studenternas slutsatser var att de anställda är nöjdare och stolta, kommunen bör fortsätta jobba med Spela roll och kommunen bör genomföra en grundligare undersökning. Vad gäller förmåner så visade undersökningen att de fem mest uppskattade förmånerna var friskvårdsbidraget, flexibel arbetstid, möjlighet till friskvårdstimme, gratis kaffe samt möjlighet att växla semesterersättning mot extra semesterdagar.

- 29 studenter har skrivit ex-jobb för olika verksamheter under våren
- En kommunövergripande kompetensförsörjningsplan är framtagen.
- Arbetet med "intern rörlighet" och att utveckla rekryterings alla delar är pågående.
- ledardag och annan kompetensutveckling.

Intern service - Lätt att göra rätt innebär att Luleå kommun arbetar aktivt för att ge Sveriges bästa service. De intervjuer för att veta om chefer och medarbetare upplever att det är mer lätt att göra rätt avseende den interna supporten som planerades har inte genomförts så det finns ännu inte det underlaget.

Några exempel på resultat från årets arbeten:

- Införande av digital anställningsprocess för chef och medarbetarens roller.
- Förbättrat och förenklat e-tjänster med färre val
- Kundtestat nya och befintliga arbetssätt inom Lönecenter
- Underlättat för Kultur- och fritidsförvaltningen vid vikarietillsättning av evenemang
- Utrullning av multikortet, som lägger grunden för att höja säkerheten kring information och tillgång till våra fastigheter. Kortet innehåller ett elektroniskt ID som används för identifiering elektroniskt, passerkort, flexstämpling, körjournal och till skrivare. Multikortet medför minskad administration och en bättre IT-säkerhet såväl som fysisk säkerhet.

Målet är långsiktigt och behöver fortsätta under flera år för maximal och hållbar effekt, vilket även ställer krav på nytänkande och mod gällande ledning, styrning och organisation. Under hösten har kommunen formerat ett agilt team med uppgift att tydligare lyssnar in och synliggöra behov, samordna och röja hinder. Tillsammans skapar förvaltningar förutsättningar för framdrift för en bättre intern service och support. I teamet ingår inte personalavdelningen.

Arbetet med innovation och digitalisering fortgår i alla förvaltningar och bolag, med satsningar inom såväl skola, vård och omsorg, kultur och IT-säkerhet, men även interna processer utvecklas.

Nyttjandegraden gällande Innovations- och Digitaliseringspotten blev 27 procent för helåret 2022. Nyttjandegraden återspeglar inte allt arbete och initiativ som genomförts under året då medel i respektive förvaltning nyttjats i först hand. Förhållandet mellan effektivisering och innovation ligger för helåret på 61 procent effektivisering och 39 procent innovation. Över 20 initiativ är redan igång, nya kompetenser och resurser är på plats och vi ser både nya arbetssätt och progress i hela organisationen.

Några exempel på konkreta initiativ under året:

- Digitaliseringen av upplevelsen på Visitor Center inom Kultur- och fritidsförvaltningen.
- Föreläsning - "Digital mognad i offentlig sektor - förmågan att tillgodogöra sig nyttan med digitalisering" och "Ledarskap som skapar innovation"
- E-utbildningar; Ny e-utbildning inom skolan. "Förebygga och hantera hot och våld. För rektorer och medarbetare inom skolans verksamheter"
- I slutet av januari beviljades Luleå kommun medel från Vinnova och IoT (Internet of Things) Sverige för ett prototyputvecklingsprojekt -IoT för innovativ samhällsnytta. Projektet heter Arctic IoT och genomförs i samverkan med LTU, Lunet och två lokala företag.
- Under våren har ett automatiseringsarbete avslutats där ansökningar om förnyat försörjningsstöd handläggs av en robot (RPA= Robotic Process Automation). Roboten hanterar administration och förbereder för ett beslut så att handläggarna kan ägna mer tid till mer värdeskapande arbetsuppgifter.

- Två nya processer och funktioner för att underlätta för medarbetare och chefer inom Luleå kommun nämligen; digitala anställningsavtal och digitala personalakter.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Nettokostnader	280 390	250 584	290 693	10 303		290 693		250 584
Kommunbidrag	290 693	270 866	290 693	0		290 693		270 866

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Summa	40 531	28 348	49 275	8 744		49 275		28 348

KS-Arbetsmarknadsförvaltningen

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

 Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar med att öka andelen personer som står långt ifrån arbetsmarknaden att gå till arbete eller studier. En sekundär effekt av målet bidrar till en ökad jämlikhet i barn och ungas uppväxtvillkor och möjlighet om fler invånare har arbete och egen försörjning.

Andelen som gått till arbete efter kommunala arbetsmarknadsinsatser är 33%, att jämföra med föregående år då andelen var 30%. Dessa har alla gått till ett osubventionerat eller subventionerat arbete på AB-avtal hos Luleå kommun eller privata arbetsgivare. Totalt under året har 248 avslut genomförts och vid årets slut var 113 individer inskrivna i någon form av insats. Av de avslutade deltagarna är fördelningen 46% kvinnor och 55% män. Uppdragsgivare för deltagare inom arbetsmarknadsenheten är Arbetsförmedlingen som står för 56,7%, Socialförvaltningen med 28,2 % och övriga aktörer med 15,1%.

Andelen som gått till studier efter kommunala arbetsmarknadsinsatser är 14%, att jämföra med förra årets 11%. Trots en försiktig ökning är den goda arbetsmarknaden en förklaring till den relativt låga andelen. Detta ser vi även på inflödet av elever inom Vuxenutbildningen.

Arbetsmarknadskonsulterna har inom ramen för omvänd matchning följt upp 40 deltagare inom extratjänster, nystartsjobb, lönebidrag, introduktionsjobb och arbetsträning. Av dessa 40 hade alla utom 7 deltagare någon form av försörjning från arbete. De 7 som gick på försörjningsstöd gick alla utom en vidare efter insatser vidare till en anställning med lön.

Antalet arbetslösa i Luleå har stadigt minskat under året. I slutet av december uppgick antalet inskrivna till drygt 1 900 personer, vilket är en minskning med ca 350 personer jämfört med december förra året. Även ungdomsarbetslösheten har minskat kraftigt jämfört med föregående år. I slutet av december uppgick antalet inskrivna arbetslösa ungdomar till drygt 250 personer vilket är en minskning med 50 ungdomar jämfört med samma månad föregående år.

Under 2022 var drygt 2 500 ungdomar berättigade feriejobb. Av dessa erbjöds 1 124 feriejobb, varav 895 genomförde sitt arbete (469 flickor och 426 pojkar). Totalt arbetade 52% av de berättigade ungdomarna från grundskolan och 27% av gymnasieungdomarna. Detta kan jämföras med 2021 då motsvarande antalet berättigade låg på samma nivå, men totalt 1 093 genomförde sitt arbete. En minskning med ca 200 ungdomar. Antalet arbetstimmar som ungdomarna levererat inom feriejobb under året resulterade i 72 589 (jmf med 2021 90 320). Utöver antalet arbetstimmar har feriejobb under sommaren 2022 finansierat 21 gruppleddartjänster för ungdomar över 18 år samt 3 längre tjänster (3-6 månader) inne på feriejobbskontoret.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

 Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar med Vägledning som hela skolans ansvar inom Vuxenutbildningen. Syftet med arbetet är att öka medvetenheten om arbetslivskunskap hos all personal på Vuxenutbildningen för att minska avhoppet bland elever samt öka matchningen och minska risken för könsstereotypa utbildnings- och yrkesval.

AMIN blev tillsammans med Hej främling Norrbotten beviljat projektmedel via Länsstyrelsen för "Hälsopepp och hälsoguide för innanförskap". Projektets syfte är insatser för nyanlända i form av hälsofrämjande aktiviteter samt träffar med samhällsinformation. Projektet har dragit igång under hösten 2022 och kommer drivas under ett år.

Projektet för Skills är avslutat och implementerat i ordinarie verksamhet. Effektmålen som uppnåtts är en bättre struktur och delaktighet för deltagare med tydlig målsättning där de äger sin information. Det har även lett till bättre service och kortare ledtider. För organisationen har det gett ett gemensamt arbetssätt med en röd tråd och större kunskap om utbudet inom AMF samt en förbättrad kvalitet genom samverkan. Medarbetare har fått ett bättre stöd i arbetet mot uppdraget att fler ska

gå till arbete eller studier där alla information samlas på ett ställe. Det har lett till en tidsbesparing för coacher kring kartläggning, planering och uppföljning.

Planen med jämställdhetsombud i alla verksamheter har inte fallit ut så som var tänkt, men jämställdhetsarbete och jämställt bemötande är ett ständigt pågående arbete i alla verksamheter.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

 Arbetsmarknadsförvaltningen Arbetsmarknadsförvaltningen har övervägande fossiloberoende fordon förutom ett fåtal minibussar där fossiloberoende alternativ saknas. Av de fordon som går att tanka med biogas eller motsvarande har så gjorts i väldigt hög utsträckning, 87,9%.

Under året har 24 personer har kört 6 366 km med egen bil i tjänsten vilket motsvarar ett nettoutsläpp på drygt 86 000 kg. Det relativt höga utsläppet kan troligen bero på ökade företagsbesök samt samverkan med Boden inom kompetensförsörjning. Då hemarbete sker i viss utsträckning kan det då också medföra att egen bil används i tjänsten.

Arbete med att anpassa inventariebanken för en ändamålsenlig verksamhet har påbörjats i en kommunövergripande arbetsgrupp inför kommande flytt till kvarteret Mården 2023. Deras arbete har därmed lyfts fram och synliggjorts inom stora delar av kommunen.

Insatser för att höja kompetensnivån inom området har kommit i gång inom delar av förvaltningen.

Möjligheterna till distansundervisning inom förvaltningen har ökat vilket leder till minskat resande både för personal och elever.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

 Arbetsmarknadsförvaltningen bedriver kommunal Vuxenutbildning i nära samverkan med lokala och regionala arbetsgivare. I genomsnitt deltar ca. 3 000 personer årligen i olika former av utbildning, allt ifrån en enstaka kurs till hela yrkesutbildningar eller svenska för invandrare. På så sätt möjliggörs att det finns efterfrågad kompetens för att bibehålla, utöka och nyetablera ett diversifierat näringsliv. Kompetenslotsen arbete med att samordna, samverka, lotsa och utveckla är även den en möjliggörare för små och medelstora företag att hitta kompetens och på så sätt öka antalet arbetstillfällen.

Samarbetet för kompetensförsörjning Boden Luleå har startat upp under hösten. Till grund för detta arbetet är en kompetensinventering inom arbetsmarknadsområdet som LTU tagit fram vilken i sin tur ledde till en projektplan som antogs i respektive kommun.

Innan årsskiftet blev Arbetsmarknadsförvaltningen beviljade tre ESF-projekt – Care for you som syftar till att massflyktingar från Ukraina ska etablera sig på arbetsmarknaden. Inom projektet har totalt 70 för att kompetenskartläggningar utförts för att öka möjligheten för dessa individer att etablera sig på arbetsmarknaden. Dessa kartläggningar har i de flesta fallen kunnat matchas mot arbetsgivare i behov av anställning. Green Future Competence är ett projekt för att växla upp arbetet med kompetensförsörjningen ytterligare inom arbetsmarknadsregionen Boden Luleå. Projektet kommer att drivas tillsammans med Bodens kommun. Ytterligare ett projekt, På spåret, beviljades vilket har som syfte att förändra arbets sättet inom SFI studie väg 2 och de övriga delarna av verksamheten som arbetar med samma målgrupp för att nå en bättre genomströmning genom de olika insatserna som leder mot avslutad gymnasial yrkesutbildning och fast förankring på arbetsmarknaden.

Under året arbetade Kompetenslotsen i nära samarbete med Vuxenutbildningen för att identifiera behovet av arbetskraft och möjligheter till samverkan. Tack vara detta arbete lämnades 9 ansökningar in till Myndigheten för Yrkeshögskola. Av dessa var 7 utbildningar nya för att möta det kompetensbehov som finns och 2 var omsök på redan pågående utbildningar. Av 9 sökta utbildningar blev 5 beviljade som alla kommer att starta upp under 2023. Samtliga sökta utbildningar inom Railway college (3 stycken) samt omsök på Tandsköterska och VVS- och energiingenjör. Vuxenutbildningen har en stor och viktig roll i kompetensförsörjningen då det kommer krävas många olika jobb i den gröna omställningen, där de flesta utbildningar kommer finnas inom Vuxenutbildningen.

Deltagande på ett flertal rekryteringsevent lokalt och nationellt har skett under året för att visa på en diversifierad arbetsmarknad med matchning och kompetensattraktion och inflyttning.

Fokusområde: Organisationsutveckling

Arbetet med förvaltningens flöden har delvis varit pausat under året, men med målsättningen att hitta bra strukturer för samarbete, samverkan och tvärfunktionella team inom förvaltningen. Ett antal tvärfunktionella team finns redan framtagna inom Arbetsmarknadsförvaltningen, bland annat arbetsgivargruppen.

Fokusområde: En identitet

Fortsatt arbete med en identitet i form av minimässor, förvaltningsdagar och strategisk intern kommunikation.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Nettokostnader	104 905	107 007	108 186	3 281	104 905	108 186	3 281	107 007
Kommunbidrag	108 186	108 235	108 186	0	108 186	108 186	0	108 235

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Summa	229	440	200	-29	229	200	-29	440

KS-Räddningstjänsten

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Information till årskurs 8 om brand och säkerhet har genomförts under hösten. Under år 2022 har någon teaterföreställning riktad till årskurs 2 inte genomförts beroende på efterverkningar av pandemin. Innan pandemin genomfördes teaterföreställningen tillsammans med Kulturskolan som innehöll information om brand och säkerhet. Planer finns på att detta ska kunna genomföras under år 2023. Några hembesök har inte genomförts under 2022 på grund av pandemin utan flyttas till kommande år.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

För de utbildningar som genomförs på RUC så finns det könsuppdelad statistik på deltagare. Vid övriga tillfällen då information ges så uppskattas fördelningen mellan män och kvinnor samt pojkar och flickor. Utfallet avser utbildningar på RUC. Under 2022 har 2 289 personer deltagit i utbildningar på RUC, av dessa var 33 % kvinnor. Vid andra tillsynsbesök än hembesök så förs inte statistik över om det är en kvinna eller en man som man träffar. Hembesök har inte genomförts under 2022 på grund av pandemin.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Räddningstjänsten har fyra personbilar varav en går på el och en går på gas vilket innebär att målet på 50% miljövänliga bilar nås.

Räddningstjänsten har minskat sina koldioxidutsläpp med 33% för korta resor och med 18% för långa resor jämfört mot 2019 vilket innebär att målet på 50% minskning för koldioxidutsläpp jämfört mot 2019 inte nås.

De restriktioner som pandemin har medfört innebär att resorna minskade och att väldigt få tjänsteresor genomfördes och att de flesta möten skedde via Teams. Under 2022 har något fler tjänsteresor genomförts även om många möten fortfarande sker via Teams.

Att medarbetarna har blivit vana vid möten via Teams har medfört att även nu när restriktionerna är borta så gör fördelarna med möten via Teams att dessa har fortsatt även om vissa möten nu genomförs fysiskt. Räddningstjänsten är beroende att öva och utbildas fysiskt på MSB:s skolor, som ligger i Västernorrland respektive Skåne. Detta medför resor som inte kan undvikas.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Räddningstjänsten har fått i uppdrag att utreda hur en RiB-organisation (Räddningspersonal i beredskap) i Sörbyarna kan organiseras. Uppdraget omfattar att föreslå vilken förmåga som ska finnas, förslag på lämplig placering, ekonomiska konsekvenser av förslaget samt en tidsplan för införandet. Uppdraget är påbörjat och kommer att färdigställas under år 2023 så att ett inriktningsbeslut kan tas.

Ett antal projekt och aktiviteter är påbörjade inom sektionen Myndighetsutövning i syfte att underlätta för medborgare, företag och övriga att ta kontakt med sektionen samt att öka andelen kompletta tillståndsärenden. Implementering av en ny förenklad e-tjänst för tillståndshantering kommer att ske under Q2 år 2023.

Tiden till att en räddningsinsats påbörjas ska bibehållas eller minska

Anspänningstiden för de tre olyckstyperna brand i byggnad, trafikolycka och drunkning uppgår till 68 sek i snitt under år 2022 vilket understiger kravet på 90 sek till det att det första fordonet är på väg.

Vissa larm startar med en undersökning och klassificeras då som brand/brandtillbud i byggnad efter styrkebefällets bedömning och kan ge en längre anspänningstid. Vid bekräftad brand hålls alltid anspänningstiden på max 90 sek.

Antalet bränder i bostäder ska minska

Antalet utryckningar brand i bostad i Luleå uppgår till 38 st för 2022 vilket innebär 0,48 utryckningar avseende brand i bostad per 1000 invånare. Medelvärdet för de senaste tio åren uppgår till 0,46 utryckningar per 1 000 invånare. För de tre senaste åren är motsvarande medelvärde 0,44 utryckningar per 1000 invånare vilket gör att trenden är svagt positiv.

Den nationella statistiken visar att riksgenomsnittet för brand i bostad ligger på 0,60 per 1000 invånare för åren 2012 - 2021. Antalet insatser har legat på mellan 0,55 - 0,64 st per 1000 invånare.

MSB driver den aktiva kampanjen Aktiv mot brand i vilken även Luleå Räddningstjänst ingår. Under år 2022 har inte alla aktiviteter gällande skydd och säkerhet kunnat genomföras som planerat med anledning av pandemin. Hembesöken, där information om hur man kan skydda sig mot brand har ställts in, och även den teater som riktar sig till årskurs två och som tar upp skydd och säkerhet mm har ställts in. Även övriga aktiviteter där räddningstjänsten träffar medborgare och informerar om skydd och säkerhet har fått ställas in under året.

Under de senaste 60 åren har risken att omkomma i brand mer än halverats. I Sverige omkommer ca 100 människor varje år i dödsbränder. En analys av vilka som omkommer visar att män och äldre är särskilt utsatta, liksom personer som bor ensamma, har låga inkomster, försörjningsstöd och förtidspension.

En åldrande befolkning som dessutom i ökande omfattning förväntas bo hemma, innebär att denna grupp måste prioriteras i framtida brandskyddsarbete. Arbetet med att förbättra skyddet för de mest riskutsatta och såbara människorna i samhället måste ske genom uthålliga och breda strategier bestående av både sociala och tekniska åtgärder samt genom tvärsektorielt arbete i kommunerna.

Räddningstjänsten ska vara en jämställd arbetsplats år 2030

Andelen kvinnor inom Räddningstjänsten den 31 december 2022 uppgick till 12 %, motsvarande för år 2021 var 9,7% vilket gör att trenden är positiv. Under året har antalet tillsvidareanställda kvinnor ökat från sex till sju kvinnor. Ett antal vakanser har uppstått under året vilket har inneburit att antalet tillsvidareanställda den 31 december 2022 var 58 st. Den 31 december 2021 var antalet tillsvidareanställda 62 st. Denna minskning av antalet tillsvidareanställda påverkar måttet andelen kvinnor så att det blir högre.

Räddningstjänsten har deltagit i en rekryteringsmessa i april som anordnades av Luleå Tekniska Universitet (Brinn). Messan riktade sig till brandingenjörsstudenter. På denna medverkade representanter från räddningstjänsten av båda könen.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Nettokostnader	62 893	62 864	67 118	4 225		67 118		62 864
Kommunbidrag	67 118	65 263	67 118	0		67 118		65 263

Investeringsredo- visning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - bud- get Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Summa	-1 481	8 744	7 600	9 081		7 600		8 744

KS-Kollektivtrafiken

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - bud- get Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Nettokostnader	145 303	130 982	138 176	-7 127		138 176		130 982
Kommunbidrag	138 176	131 187	138 176	0		138 176		131 187

Barn- och utbildningsnämnden

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Förskolans och skolans bidrag till ökad jämlikhet är arbetet med det kompensatoriska uppdraget. Det kompensatoriska uppdraget innebär att det i utbildningen tas hänsyn till barns och elevers olika behov och att barn och elever ges stöd och stimulans för att utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Den samlade bedömningen är att Barn och utbildningsnämnden i mycket hög utsträckning bidragit till förflyttning inom utvecklingsområdet under mandatperioden, även om utmaningar finns.

Resultatmässigt så kan vi se att barngrupperna inte har ökat, vilket är positivt ur ett jämlikhetsperspektiv då barngruppernas storlek påverkar pedagogernas möjlighet att ge barnen det stöd de behöver. Vidare ses att behörigheten till gymnasiet har ökat, och andelen elever som tar examen inom tre år på gymnasiet har ökat (även om andelen elever som tar examen inom fyra år har sjunkit något). Det modellberäknade värdet, som utgår från hur väl en kommun har presterat utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar (föräldrars utbildningsbakgrund, kön, utländsk eller svensk bakgrund, försörjningsstöd inom familjen etc) visar en positiv förflyttning för Luleå kommuns grundskolor, men fortfarande klarar barn till lägre utbildade föräldrar utbildningen i lägre utsträckning än barn till högre utbildade föräldrar. Pojkar har lägre merit- och betygspoäng än flickor, men högre gymnasiebehörighet. Flera grundskolor har höjt sina resultat betydligt.

Barn och utbildningsförvaltningen arbetar systematiskt vidare med olika insatser för att öka jämlikheten. Exempel på kontinuerligt pågående insatser är:

- Barnkonsekvensanalyser inför beslut. Kompetenshöjande insatser för att göra goda barnkonsekvensanalyser.
- Resursfördelning utifrån socioekonomiskt barn- och elevunderlag (föräldrarnas utbildningsnivå och utländsk härkomst kortare än 5 år i Sverige) inom såväl för- som grundskolan
- Utveckling av tillgängliga lärmiljöer ur ett socialt, fysiskt och pedagogiskt perspektiv
- Möjlighet för enheter att söka tilläggsbelopp när elever har stödbehov som medför organisatoriska och ekonomiska svårigheter för enheten
- Fördelning av statsbidrag utifrån enheternas socioekonomiska elevunderlag
- Fördelning av förstelärare/skola utifrån enheternas socioekonomiska elevunderlag
- Riktade insatser av IT-pedagogiskt stöd
- Riktade insatser av fritidshemsutvecklare (fritidshemsutvecklarna stödjer bland annat skolorna i att erbjuda rörelseaktiviteter som ett led i att främja elevernas hälsa. Det ger även sociala effekter som gemenskap och trygghet)
- Läxhjälp och lovskola för de elever som behöver det
- Tidiga insatser för elever, exempelvis utifrån goda överlämningsunderlag, skolstartssamtal med elever som börjar gymnasiet och snabbt uppmärksammande följt av skyndsamtal utredning. Tidiga insatser innebär också att man följer upp närvaron och agerar vid frånvaro.
- Fokus på att bygga goda relationer mellan personal och elever så att eleverna känner god skolknytning.
- Ett aktivt arbete med att utveckla och behålla kompetent personal. Erfarna och kompetenta lärare ger god struktur i undervisningen.
- Arbetet med anpassningar och särskilt stöd. Inom grundskolan lyfter man Resurscentrums stöd, som enheterna kan söka själva men som också riktas mot skolor med särskilt stora behov. På gymnasiet lyfter man lärostudier som särskilt viktig resurs. I lärostudierna kan elever både få stöd och plugga på egen hand om de vill det.
- God samverkan mellan undervisande personal och elevhälsoteam, både genom informella möten

(ex. att elevhälsans personal deltar i teambuilding-aktiviteter med elever) och formella elevhälso-teamsmöten.

- På utbildningar där många elever har ett sådant behov, exempelvis inom särskolan och inom vissa inriktningar på Introduktionsprogrammet, god kontakt med andra myndigheter.

Exempel på särskilda insatser som genomförts och/eller påbörjats under 2022 är:

- Kompetensutveckling och stödmaterial om hur man utvecklar en tillgänglig utbildning har tillhandahållits till enheterna
- Psykologer ökar sin närvaro vid skolornas lokala elevhälso- och stödteam för att i ett tidigare skede bidra till det hälsofrämjande och förebyggande arbetet med att göra lärmiljöerna tillgängliga och undanröja hinder i lärandet.
- PIS – Prevention i samverkan. Höstterminen 2022 har ett treårigt projektarbete startat upp. I projektet samverkar Barn- och utbildningsförvaltningen samt Socialförvaltningen och intentionen är att upptäcka riskfaktorer och ge stöd till barn och unga samt vårdnadshavare i tidigt skede för att främja skolnärvaro, öka den psykiska hälsan, förebygga normbrytande beteende samt arbeta våldsförebyggande.
- En digital e-tjänst för kontakt med skolkuratorer och skolsköterskor har skapats, som ett komplement till elevernas möjligheter att idag ta kontakt med professionerna. Förhoppningen är att det ska leda till att elevernas kontaktvägar till skolkuratorer och skolsköterskor ökar. Det upplevs som särskilt viktigt gällande elever som går på mindre skolor där skolsköterska och skolkurator enbart är på plats en dag per vecka. Parallellt pågår också ett utvecklingsarbete med att skapa säkra digitala möten och kommunikation med elever och vårdnadshavare.
- Ökat fokus på jämlikhet och jämställdhet inom modersmålsundervisningen, genom kompetensutveckling för modersmåls lärare med fokus på hur roller och förväntningar påverkar barns och vuxnas beteende och på hur man kan hjälpa elever att utveckla de förmågor som krävs för att kunna ta en aktiv roll i ett demokratiskt samhälle som bygger på jämlikhet och jämställdhet.
- Öka ungas delaktighet i kommunens alla frågor som berör dem, samt specifikt öka ungas delaktighet kring skolmåltiderna. Insatser har gjorts som har ökat ungas delaktighet i undersökningen LUPP (lokal uppföljning av ungdomspolitik). Med högre svarsfrekvens får kommunen bättre underlag för sina beslut. Bland annat har svaren från årets undersökning lett till att Resurscentrum måltider valt att utveckla sin organisation och arbetssätt så att elever ska kunna få ett reellt inflytande över skolmåltiderna inom vissa givna ramar (dvs. ekonomi, koldioxidkvivalent och näringsriktighet). Det nya arbetssätt som införts under hösten inom Resurscentrums skolmåltider bygger på principer om tillitsbaserad styrning och ledning. Konkret innebär det att det är eleverna tillsammans med köken som ska hitta de menyer och rätter som eleverna gillar. Den tidigare centrala planerade menyn har efter höstlovet ersatts av lokalt planerade rätter och ger kockarna möjlighet att anpassa rätterna efter elevernas smak och preferenser.
- Kartläggning av forskningsläget kring vad som får elever att stanna i skolan, samt utveckling av metoder utifrån forskningen. En enhet inom gymnasieskolan har tagit del av stadsbidrag för förstelärare pott 2, vilket ges enheter där elever har socioekonomiska utmaningar. Fyra förstelärare har arbetat med att kartlägga forskningsläget vad gäller vad som får elever att stanna i skolan. Under läsåret 2022-23 går arbetet in i en mer operativ fas där lärarna ska undersöka metoder för att fler elever ska fullfölja sin utbildning.
- Erfarenhets- och kunskapsspridning kring fullföljd utbildning. Enheter från alla skolformer har deltagit i Sveriges kommuners- och regioners projekt Fullföljd utbildning. Fortsättning följer i form av spridning av förvärvade kunskaper och erfarenheter till fler enheter.
- Digital dokumentation av anpassningar och särskilt stöd. Inför läsåret har rektorerna på gymnasieskolan, efter dialog med personal i olika forum, enats om en checklista över vad lärare förväntas göra i lärplattformen Unikum. Nytt för läsåret 2022-23 är arbete med modulen Stödsatser. Där finns möjlighet för alla lärare att skriva in vilka extra anpassningar hen gör för en viss elev. (En extra anpassning är individuell, exempelvis utökad provtid eller hjälp att komma igång med uppgifter.) I styrdokumentet finns inget krav på att anpassningar (till skillnad från åtgärdspro-

gram) ska dokumenteras, men eftersom alla lärare som undervisar eleven ser informationen när den dokumenteras i modulen stödinsatser är förhoppningen att elever i behov av anpassning fortare kan få det i alla ämnen. Modulen ska också användas för utredning och dokumentation av åtgärdsprogram. Även här är tanken att alla berörda lärare snabbare än förut ska hitta viktig information.

- Elevhälsan inom gymnasiet har utformat ett "värdegrundspaket", med förslag till aktiviteter som stärker skolanknytningen och ökar elevernas närvaro, samt skapar en positiv attityd till skolan och ökar tryggheten och studieron. Bygg- och anläggningsprogrammet och VVS- och fastighetsprogrammet är under läsåret 2022-23 pilotprogram som testar detta sätt att arbeta kring värdegrunden.

Utmaningar i samband med pandemin

Pandemin har inneburit flera utmaningar ur ett jämlikhetsperspektiv. Sjukskrivningar bland personal och elever har till exempel lett till sämre kontinuitet i undervisningen. Under tiden då gymnasieskolan haft fjärrundervisning blev det tydligt att elever hade skiftande förutsättningar för hemstudier (fanns en lugn plats? något vuxenstöd? osv). Fjärrundervisningen har på vissa håll lett till kunskapsstapp och försämrad skolanknytning för en del elever. Gymnasiesärskolan har haft svårare att hitta platser för arbetsplatsförlagt lärande för elever. Även Introduktionsprogrammet rapporterar ett sämre läge vad gäller tillgång på praktikplatser. Trots allt detta har dock skolan i Luleå generellt klarat pandemin väl, med fortsatt höga kunskapsresultat, bland de 25% bästa i landet.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

 Målet om ökat jämställdhet anses inte ha uppnåtts under 2022, framför allt eftersom vi kan se i mätetalen att flickors stress i gymnasiet har ökat under året. Totalt under hela mandatperioden har dock Barn- och utbildningsförvaltningen haft hög påverkan på målet, vilket i den kvantitativa mätningen främst märks på pojkars betyg i grundskolan, där pojkar i Luleå har en rakt motsatt utveckling jämfört med resten av landet (Luleås pojkar höjer sin gymnasiebehörighet för fjärde året i rad, medan pojkars behörighet i riket sjunker). Barn- och utbildningsförvaltningen har länge arbetat för ökad jämställdhet och med att aktivt syna normer och arbetssätt som påverkar könen olika. Det senaste året har även ett gediget arbete gjorts, utifrån Barn- och utbildningsnämndens så kallade "jämställdhetsuppdrag" som getts förvaltningen. Inom ramen för uppdraget har flera processer inom förvaltningen kartlagts ur jämställdhetsperspektiv. Följande har granskats:

- Innehåll i elevhälsoteamens möten
- Överlämningar till gymnasiet
- Ledning och stimulans i undervisningen utifrån ett elevperspektiv
- Innehåll i åtgärdsprogram på gymnasiet
- Förskolans ärenden till Resurscentrum och beviljande av tilläggsbelopp
- Skolformsutredningar, dvs rätten till grundsärskola uppdelat på kön.

Resultaten har presenterats och återkopplats till verksamheterna, varefter resultatdialoger, förankrade i forskning och beprövad erfarenhet, har hållits i alla chefsled för att möjliggöra fördjupad kunskap och förståelse för resultaten. Utifrån detta planerar nu de olika verksamheterna för fortsatt utvecklingsarbete för att skapa en mer jämställd utbildning. Att arbetet för ökad jämställdhet är levande i förvaltningen är märkbart.

Mer information om vad de olika kartläggningarna har visat och vilka åtgärder som planeras finns i bilaga.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Av de delmål som fullmäktige pekat ut under utvecklingsområdet "minskad klimatpåverkan" så har Barn- och utbildningsförvaltningen arbetat med målet om att minska klimatpåverkan från måltidsverksamheten. Under 2022 var målet att koldioxidutsläppen kopplade till skolmåltider skulle minska jämfört med 2021. Detta mål nås, därav är målet grönmarkerat. Koldioxidekvivalenten (kg CO₂e/kg livsmedel) för helåret 2021 uppgick till 1,8. Resultatet av koldioxidekvivalenten från januari till 2022-11-30 är 1,7, dvs strax under helårssiffrorna för helåret 2021.

Följande siffror gäller för respektive skolform 2022:

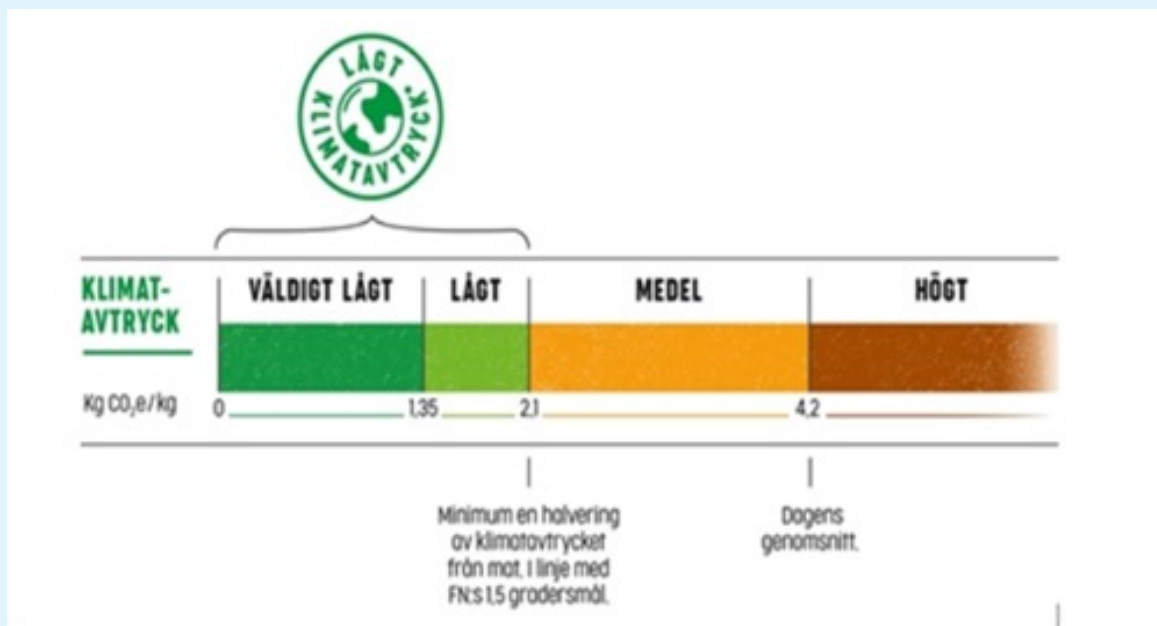
Förskolan 1,4 (2021 var resultatet 1,5)

Grundskolan 1,7 (2021 var resultatet 1,8)

Gymnasieskolan 1,9 (2021 var resultatet 2,1)

Kommentar till resultatet:

Årets tredje mätperiod visar på att Måltider även fortsättningsvis har ett lågt klimatavtryck och ligger i linje med FN:s 1,5 graders mål. Koldioxidekvivalenten ligger under helårssiffrorna för helåret 2021. Barn- och utbildningsförvaltningens bedömning är att förvaltningen under mandatperioden har haft medelstor påverkan på målet om minskad klimatpåverkan. För att påverkan på målet ska öka krävs att alla barn och elever äter skolmaten som erbjuds, och inte istället äter annan mat. Skolmaten får heller inte kastas eller bli till svinn. För att uppnå detta har nya arbetssätt införts.

Ett nytt arbetssätt för elevdelaktighet och klimatsmart mat i magen

Hösten 2022 har inneburit stora förändringar i Resurscentrum Måltiders arbetssätt. Från att under mycket långt tid arbetat med centralt planerade menyer och med litet utrymme för lokala variationer, har Måltider ställt om till ett tillitsbaserat arbetssätt med de lokala köken och eleverna i fokus.

Orsaken till detta är att flera elevundersökningar (Lupp genomförd hösten 2021 samt skolskötterskornas elevenkäter) visat på att eleverna inte varit nöjda med skolmaten och önskat ökat inflytande. Resurscentrum har kunnat konstatera att när skolmaten ökat sitt innehåll av vegetabilier utan att involvera eleverna i processen har missnöjet hos elever ökat.

För att hitta en ny framkomlig väg, som leder till att den klimatsmarta skolmaten hamnar i elevernas magar, har Resurscentrum valt att byta den tidigare centralt planerade utformningen. Detta till fördel för en organisering av skolmaten som ger de lokala skolköken avsevärt större handlingsutrymme att tillsammans med synpunkter och idéer från elevråden på skolan laga klimatsmart mat som eleverna gillar.

Det förändrade arbetssättet innebär att de lokala köken kan hämta inspiration från en central meny,

men har handlingsutrymmet att själv utforma rätterna med förankring i elevernas smak och preferenser. Det lokala handlingsutrymmet sker givetvis inom vissa givna ramar, så att ekonomi, koldioxidkvivalent och näringsriktighet beaktas.

Det nya arbetssätt som införts under hösten inom Resurscentrums skolmåltider bygger på principer om tillitsbaserad styrning och ledning. Konkret innebär det att det är köken som genom elevinflytande ska hitta de menyer och rätter som eleverna gillar. Den tidigare centrala planerade menyn ersätts nu av lokalt planerade rätter och ger kockarna möjlighet att anpassa rätterna efter elevernas smak och preferenser.

De förväntade effekterna av detta förnyade arbetssätt är att:

- eleverna får inflytande över maten (delaktighet, demokrati och innovation)
- att eleverna tycker om maten och äter sig mätta (hälsa och normförflyttning kring mat)
- att maten hamnar i magen och inte som svinn (hållbarhet)
- att personalen får större autonomi och kreativt utrymme (tillitsbaserat ledarskap och innovation)
- att personalen har möjlighet att lyssna till eleverna och kan göra lokala förändringar (demokrati och tillitsbaserat ledarskap)
- bättre måltidsmiljö för både elever och kökspersonal (arbetsmiljö och arbetsglädje).

Mäta och reducera matsvinnet

Sedan förra delårsuppföljningen har allt fler kök börjat mäta det svinn som köken själva kan omhänderta. 60 av 80 kök kommit gång med sina mätningar. Arbetet med svinn behöver vidareutvecklas under 2023 för att verksamheterna ska hitta tjänande och hanterbara sätt att följa, analysera och förstå sitt matsvinn.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Barn- och utbildningsförvaltningen bedömer att förvaltningen har haft mycket hög påverkan på målet om starkare ekonomi för tillväxt.

Under de första åren av mandatperioden arbetade förvaltningen hårt med att minska lokalkostnaderna, och utfallet blev lyckat. Det senaste året har andra mätetal mätts, och det senaste året blev mätetalen röda då andelen ungdomar som var etablerade på arbetsmarknaden eller studerade två år efter avslutad gymnasieutbildning har minskat sedan föregående mätning, och andelen företagare inom konceptet Ung Företagsamhet inte har ökat. Dessa mätetal baserar sig dock på en liten del av en mycket bredare verklighet.

Mätningen av andelen etablerade ungdomar gjordes mitt i brinnande pandemi, där rådet till Sveriges invånare var "stanna hemma om du kan". Undersökta elever lämnade skolan våren 2020, dvs den vår då pandemin inleddes, vilket av förklarliga skäl gjort att deras etablering på arbetsmarknaden tagit längre tid än annars. Luleås resultat ligger i linje med resultatet för kommungruppen större städer. När det rör mätetalet om Ung företagsamhet (UF) så är det bara en av flera delar i det arbete som gymnasieskolan gör för att stärka kopplingen till näringsliv och företag och näringsliv. Arbetet har intensifierats utifrån de förestående industrisatsningarna.

Yrkesprogrammen har aktiva branschråd och flera rektorer deltar numera även i de branschråd som Luleå Näringsliv ansvarar för. Det finns många exempel som visar att utbildningarna sker i mycket nära samverkan med arbetslivet. Det arbetsplatsförlagda lärandet och lärlingsutbildningen är förstås grunden, men också ett antal specifika skola-arbetsliv-aktiviteter förekommer. Teknikcollegeprogrammen har tex sedan ett antal år Månadens föreläsare, där företrädare för näringslivet föreläser för eleverna. Teknikcollegeprogrammen har även deltagit i Framtidståget, arrangerat av föreningen Framtidens röster (se www.framtidensroster.org), samt i innovationsaktiviteter ledda av Unga innovatörer inom ramen för projektet Innov8 - Innovation för gymnasieungdomar. Hotell- och turismprogrammets elever medverkar kontinuerligt i en rad aktiviteter tillsammans med sin bransch.

Bland annat medverkade eleverna som funktionärer våren 22 i den stora motorsporttävlingen Race of Champions.

Gymnasiet arbetar nära Ung Företagsamhet (UF), delvis genom projektet Morgondagens företagare. Skolledningen är representerad i UF:s styrelse. I redovisning av mätetalet beskrivs närmare hur gymnasieskolan och UF tillsammans arbetat under året med att öka andelen UF-företagare.

Det är också värt att nämna de insatser som görs för att fler elever på Introduktionsprogrammen ska få en utbildning som ligger närmare arbetslivet, för att öka dessa elevers möjlighet att komma ut i arbetslivet, även om vägen inte blir via en fullständig yrkesexamen. Fler utbildningar inom Yrkesintroduktion har startats. Nytt för hösten är Yrkesintroduktion inom Försäljning och service och inom Hotell- och turism.

Under hösten 2022 har planeringen av en engelskspråkig gymnasieutbildning startat. Utifrån de nya industrietableringarna, där många från andra länder väntas komma till vår region, är det en viktig tillväxtskapande insats att kunna erbjuda gymnasieutbildning på engelska. Även från universitetet finns en efterfrågan att kunna erbjuda barn till utländska forskare utbildning på engelska. Luleås grund- och gymnasieskola har därför fått i uppdrag planera för att kunna erbjuda både engelskspråkig undervisning enligt svensk läroplan och engelskspråkig undervisning enligt internationell läroplan, så kallad International Baccalaureate (IB).

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Nettokostnader	1 933 399	1 883 228	1 946 960	13 561		1 946 960		1 883 228
Kommunbidrag	1 946 960	1 918 000	1 946 960	0		1 946 960		1 918 000

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Summa	24 758	15 814	30 965	6 207		30 965		15 814

Kultur- och fritidsnämnden

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Bedömning av måluppfyllelse under mandatperioden 2019-2022

I Luleås vision 2040 har alla invånare en god och jämlik hälsa och ett socialt, kulturellt och fysiskt aktivt liv. Inriktningar för kommunen är under åren 2019-2022 att öka jämlikheten i barn och ungas uppväxtvillkor, att unga kan påverka Luleås framtid samt att öka andelen långt från arbetsmarknaden som går till arbete eller studier.

Under mandatperioden uppnås inte målen inom utvecklingsområdet trots att 2022 varit mer framgångsrik. Huvudsakliga anledningen till det är coronapandemin. Under 2019 var de satta målen svåra att mäta då kultur- och fritid möjligtvis indirekt kunnat bidra till måluppfyllelse.

Sammanfattning verksamhetsåret 2022

Nämndens inriktningar inom ökad jämlikhet för 2022 är beaktande av barnkonventionen, ungas uppväxtvillkor samt att öka ungas delaktighet. Aktiviteter har genomförts såsom kunskapshöjande insatser inom barnrätt hos personal som i större utsträckning berörs av området. Utbud har synliggjorts genom informationsinsatser och dialoger med unga. Dessutom har nya verksamheter startat såsom mobila verksamheten On the Go för områden där det inte finns fritidsgårdar och mötesplatsen Stjärnan för unga med funktionsvariationer. Ny interaktiv utställning på Visitor Center om Gammelstads världsarv samt ny uthyrningsstuga på Junkön bidrar till större tillgänglighet för unga. Målen inom utvecklingsområdet bedöms uppnås mot bakgrund av de aktiviteter som genomförts under året.

Barnkonventionen ska beaktas i hela nämndens verksamhet

För att införliva Barnkonventionen i nämndens verksamheter är målet att genomföra fortsatt kompetenshöjande insatser.

Förvaltningens ungdomssamordnare har uppdraget att vara förvaltningens stöd vid efterlevande av Barnkonventionen och har besökt flera verksamheter för kompetenshöjande insatser samt genomfört fördjupande utbildningar för medarbetare som har övergripande ansvar inom området. Några verksamheter har under året inte genomfört utbildning för personal. Introduktionsutbildning för ungdomscoacher på fritidsgårdarna har utformats där barnkonventionen ingår. Barnrättsperspektivet ska beaktas vid genomförande av förändringar som rör barn. Pågående och genomförda förändringar där barnrättsperspektivet beaktats är utveckling av ateljén i Konsthallen samt byggnation av ny fritidsgård på Hertsön. Ny stuga på Junkön medför att fler barn och unga kan bo i och uppleva Luleå skärgård.

Ungas uppväxtvillkor – Kultur- och fritidsförvaltningens utbud ska främja ungas tillgång till fysisk aktivitet, friluftsliv och kultur

Mål inom området är att synliggöra/tillgängliggöra utbud/aktiviteter och identifiera ojämlikhet.

Ett nätverk inom bibliotek, fritidsgårdar och övriga verksamheter i Kulturens hus arbetar för att synliggöra utbud för unga 13-25 år. En gemensam kommunikationsplan med den unga medborgaren som mottagare ska tas fram. Lupp-dialoger (lokal uppföljning av ungdomspolitiken) har genomförts i maj och resultatet används som underlag för planering av verksamheterna. Informationsinsatser har genomförts i gymnasiebyn om Unga biblioteket och mötesplatsen Navet. Läs- och skrivträffar, digital bokcirkel med författarbesök är några aktiviteter som blivit resultatet av informationsinsatserna. Den mobila fritidsverksamheten On The Go har startat och har kontakt med fyra högstadieskolor som idag saknar fysisk fritidsgård. On The Go's officiella invigning genomfördes den 13 juni.

Nya konstgräsplaner har anlagts på Hertsön, Örnäset, Porsön och Tunavallen för att främja tillgång till platser för fysisk aktivitet.

Alla program och evenemang på friluftsmuseet Hägnan inkluderar kostnadsfria barnaktiviteter och ger möjlighet till delaktighet för alla barn. Ny utställning med interaktiva skärmar är invigd på Visitor Center och har extra fokus på barn och unga.

Öka ungas delaktighet – Med en systematisering av ungas möjligheter till påverkan säkerställs ökade möjligheter för ungas deltagande på lång sikt

Mål inom området är att genomföra dialoger med målgruppen barn och unga samt att arbeta med digitalisering.

En enkät till alla högstadieungdomar i kommunen har genomförts under maj månad för att fånga upp ungas tankar om framtidens fritidsgård, få större kunskap om drivkrafter och hinder till att besöka dagens fritidsgårdar. Resultatet omhändertas av Ung i Luleå som kommer jobba bland annat med aktiviteter som efterfrågats och marknadsföring. LUPP-enkät (lokal uppföljning av ungdomspolitiken) har genomförts samt efterföljande dialoger. En ny mötesplats för unga med funktionsvariationer "Stjärnan" har startat under året och bedriver regnbågscafé som riktar sig till unga med HBTQIA+ vilket bedrivits sedan tidigare i annan form.

Barn- och ungdomsbokbussen har till viss del ställt om sin verksamhet genom att tre grundskolor som tidigare haft bokbuss hänvisas till närmaste fysiska bibliotek. Det skapar utrymme för läsfrämjande aktiviteter. Ett par exempel är sagostund kopplat till Dinosaurieutställningen som visats på stadsbiblioteket, utställningar av barn och unga på biblioteken,

Övriga åtgärder för ökad jämlikhet

Ny skärgårdsstuga på Junkön har tillgänglighetsanpassats vilket bidrar till att tillgängliggöra skärgården för fler. Ramp avsedd för förbättrad tillgänglighet till tillfälliga scener i Kulturens hus är installerad samt två mobila personliftar till Kulturens hus stora och Lilla sal.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Bedömning av måluppfyllelse under mandatperioden 2019-2022

Luleå kommun har inom jämställd fördelning av makt och resurser under perioden prioriterat jämställd service och jämställt bemötande, jämställd resursfördelning till kvinnor, män, flickor och pojkar samt förhindra och motverka mäns våld mot kvinnor.

Under perioden bedöms målen uppnås sammantaget då merparten av de verksamheter som mätts har haft jämställd fördelning. Corona har orsakat att verksamheter varit stängda och mätningar inte kunnat göras under halva tiden av perioden. En utveckling kan ses genom att ytterligare fördjupning i statistik görs för att åstadkomma jämställd fördelning. Exempel på det är fördelning av bidrag inklusive dolda bidrag och nyttjande av idrottsanläggningarna.

Sammanfattning verksamhetsåret 2022

Nämndens inriktningar inom ökad jämställdhet är förebyggande av mäns våld mot kvinnor, jämställd resursfördelning, jämställd service och jämställt bemötande. Mål inom inriktningarna är kompetenshöjande insatser om förebyggande av mäns våld mot kvinnor, identifiera ojämställdhet samt utveckling och kvalitetssäkring av verksamheten för jämställd service och bemötande.

Kompetenshöjande insatser om förebyggande av mäns våld mot kvinnor har genomförts mot målgruppen unga genom föreläsningar, samverkansforum och bokprat samt deltagande i arrangementet "En vecka fri från våld". Utbildning av personal inom förvaltningens verksamheter har inte genomförts. Ny fördelningsmodell av Lokalt aktivitetsstöd (LOK) har beslutats för att uppnå en jämnare könsfördelning av stödet. Kartläggning av användning av idrottsanläggningarna fördelat på kön har påbörjats och fortsätter under kommande år. Utveckling och kvalitetssäkring för jämställd service och bemötande har skett inom Ung i Luleås verksamheter genom dialog med unga samt riktade aktiviteter som ska locka tjejer. Målen inom utvecklingsområdet har olika grad av måluppfyllelse men sammantaget bedöms målen vara uppfyllda.

Förebygga mäns våld mot kvinnor

Mål inom området är att genomföra kompetenshöjande insatser. Ung i Luleå, biblioteket, verksam-

heter i Kulturens hus och Stöd till civilsamhället arrangerade ett författarbesök i maj om destruktiva mansnormer, machokultur och jämställdhet. Råneå bibliotek har genomfört en feministisk bokcirkel för tjejer 13-15 år i samarbete med Tjejjouren i syfte att stärka unga tjejer och Porsöns bibliotek har haft bokprat för barn och unga som rör problemlösningar utifrån ickevåldsperspektiv. Samverkan Forum Relationer har under året fortsatt på mötesplatsen för unga Navet och har utökats med två nya samverkansorganisationer. Samverkanspartner är Navet, Ungdomsmottagningen, FREDA-mottagningen, EQ-mottagningen, Tjejjouren, Brottsofferjouren, Rädda Barnen och BUFFF "Barn och ungdom med förälder/familjemedlem i fängelse". Tillsammans planeras aktiviteter för unga.

"En vecka fri från våld" arrangerades i slutet av året där kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter deltog med aktiviteter såsom föreläsningar, bokprat och sagostunder på biblioteken och Navet, utställning och information mot våld i Kulturens hus.

Jämställd resursfördelning till kvinnor och män, flickor och pojkar

Mål inom området är att identifiera ojämställdhet. Ny fördelningsmodell för det lokala aktivitetsstödet (LOK) är framtagen och beslutad i nämnden i syfte att fördelningen av LOK-stödet ska ske så jämställt som möjligt. Stödet har tidigare fördelats till åldersgrupperna 7-25 år. Under 2021 var fördelningen av LOK-stödet, 44 % flickor och 56 % pojkar men ser man enskilt till åldersgruppen 21-25 år så har ca 67% under de senaste åren fördelats till pojkar. Den nya modellen innebär att LOK-stödet fördelas i åldersgrupperna 7-20 år. Dessutom har budgeten utökats med 400 tkr/år till 2 950 tkr inom befintlig budget.

Varje förening som söker kulturbidrag återrapporterar hur de arbetar med jämställdhet. Efter genomfört arrangemang redovisar föreningarna antal deltagare fördelat på kön samt annan tillhörighet. Arbetet har påbörjats med att synliggöra användningen av idrottsanläggningarna fördelat på kön. Kartläggningen kommer även att visa hur mycket subvention föreningslivet (och medborgare) erhåller gällande lokaler och anläggningar.

Tillsammans med mätningen av jämställd fördelning av kulturbidrag och nytt LOK-stöd bidrar de båda bidragen till nya positiva förutsättningar för mer jämställd fördelning av makt och resurser.

Jämställd service och jämställt bemötande

Mål inom området är utveckling och kvalitetssäkring av verksamhet. För att öka jämställd service och jämställt bemötande är ett mål att skapa ett breddat utbud för att erbjuda aktiviteter som tilltalar tjejer. Genom dialog med målgruppen och att prova olika aktiviteter möjliggörs för att öka jämställd fördelning. Särskilt riktade aktiviteter har arrangerats som tjejkvällar, badresor och besök på Alcatraz samt öppna aktiviteter som poolparty, träningspass och Pride. Ytterligare kunskaper ska hämtas genom omvärldsanalys under nästa år.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Måluppfyllelse under mandatperioden 2019-2022

Prioriteringar under perioden har varit att halvera klimatpåverkan från egna resor och transporter, minska klimatpåverkan från användningen av plaster, långsiktiga investeringar ska bidra till en minskad klimatpåverkan samt minska klimatpåverkan från vår måltidsverksamhet.

Under perioden kan konstateras att medvetenheten om att koldioxidutsläppen behöver minskas kommit i större fokus. Byte av fordon kommer att ersättas av elbilar, minskat resande ger effekt på minskat koldioxidutsläpp samt medvetenhet vid inköp. Corona har medfört att resande minskat under perioden och att digitala möten ökat och även stannat efter att coronarestriktioner upphört. Arbetet med att minska klimatpåverkan genom ytterligare åtgärder i verksamheterna behöver fortsätta för att hållas levande.

Sammanfattning verksamhetsåret 2022

Nämndens inriktningar inom minskad klimatpåverkan är energieffektivisering, minskat koldioxidutsläpp från resor samt ökad andel biogasanvändning. Arbetet med byte till mer energisnål belysning har genomförts. Övriga åtgärder såsom införande av sopsortering och reducering av plastar-

tiklar har skett inom vissa delar av verksamheterna. Koldioxidutsläppen från lokala resor i tjänsten uppgår till 10 312 kg CO₂ och kan bedömas hålla inom satt mål trots att inte all statistik finns med. Sammantaget bedöms målen inom utvecklingsområdet uppnås.

Nämndens anläggningar och lokaler ska energieffektiviseras

Byte till mer energisnål belysning har gjorts på idrottsplatserna på Porsön, Hertsön, Sunderbyn och Örnäset samt Måttsunds fritidsanläggning. Byte av belysning på Nyabvallen har påbörjats och slutförts under nästa år.

Minskad klimatpåverkan på användning av plast och engångsartiklar och genom digitala möten

Införande och utökning av sopsortering har skett inom biblioteken. På fritidsgårdarna ser förutsättningarna för sopsortering olika ut framför allt behöver rutiner för hantering av restavfall, batterier, elektronik och kemikalier ordnas. På fritidsgårdarna har genomförts ökad användning av timers för belysning/elektronik, utbyte till ledbelysning samt rutiner för att släcka belysning och stänga av elektroniska apparater. Den nya bokbussen som köpts under året har solcellspaneler på taket för att bidra till sin egen elförsörjning. Deltagande i nätverket Be Change ska medföra spridning av klimatvänliga val i vardagen i verksamheterna.

Reducering av plastartiklar i det dagliga arbetet sker genom medvetna inköp till butikerna i Visitor Center, Turist Center och lanthandeln på Hägnan. Utredning har genomförts inom skärgårdsverksamheten som visar hur stor minskning av koldioxid den planerade muddringen vid Småskär och Mjoön skulle medföra. Muddring av farleden är planerad att genomföras år 2024.

Koldioxidutsläpp vid lokala och långväga resor ska minska

Statistik på koldioxidutsläpp från lokala resor uppgår till 10 312 kg CO₂. I statistiken saknas utsläpp från hyrbilar vilket gör att måluppfyllelse och jämförelse med tidigare år blir svårare att bedöma. Målet för helåret uppgår till 11 200 kg CO₂. En slutsats är att målet kan ha uppnåtts baserat på att kostnader för hyrbilar är låg. Föregående år uppgick utsläppen till 9 687 kg CO₂. Ökningen jämfört med föregående år kan bero på att restriktioner gällande coronapandemin inte längre finns och resandet därmed ökat något. Genom informationsinsatser och förutsättningar för medarbetare att använda kollektivtrafik säkras ett mer hållbart resande. Rent generellt sker möten i högre grad digitalt vilket bidrar till minskat resande. En elbil har köpts in till den mobila fritidsverksamheten On the go.

Andel eldrivna fordon ska öka och ambitionen har varit 20% ökning. Beställning på fem elbilar har gjorts men leveranstiden är dessvärre lång på grund av materialbrist.

Användningen av biogas som bränslealternativ ska öka

Andelen biogastankningar uppgår till 75 % vilket är sämre än målet på minst 90 %. Två långväga resor som genomförts under våren påverkar statistiken negativt då återresorna körts på bensin.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Måluppfyllelse under mandatperioden 2019-2022

I Luleås vision 2040 ska Luleå växa och en framgångsfaktor för att växa är att vara attraktiv för kvinnor. Unga kvinnor i åldern 15 - 35 år är därför en prioriterad målgrupp. Ett annat viktigt område för att åstadkomma en hållbar och stark ekonomi är att se över verksamheterna så att de ekonomiska resurserna används effektivt med hjälp av utveckling och innovation i samverkan.

Under mandatperioden uppnås målen inom utvecklingsområdet. Verksamheterna har arbetat med att skapa attraktivt utbud med fokus på unga kvinnor bl a genom att ta reda på vad unga önskar, erbjudit aktiviteter för att locka unga tjejer, i dialog med unga utforma bibliotek på Porsön och ny fritidsgård på Hertsön, införande av totalt fyra meröppna bibliotek.

Sammanfattning verksamhetsåret 2022

Nämndens inriktning för starkare ekonomisk tillväxt är att verksamheterna ska tilltala och besökas

av kvinnor och män, flickor och pojkar i lika hög grad med fokus på unga kvinnor. Mål inom området är arbete med digitalisering, synliggöra och tillgängliggöra utbud och aktiviteter samt att erbjuda extratjänster.

Införande av meröppet samt utveckling av Porsöns bibliotek för alla åldrar har öppnat, arbete med värdskap, bemötande och värdegrund har genomförts för att skapa attraktiva verksamheter. Möjlighet till digital bokning av aktiviteter på fritidsgårdar och bibliotek är infört. Extratjänster har kunnat erbjudas inom ett par verksamheter. Sammantaget bedöms målet ha uppnåtts.

Verksamheterna ska tilltala och besökas av kvinnor/män, flickor/pojkar i lika hög grad med fokus på unga kvinnor

Införande av meröppet på Porsöns bibliotek har skett i september i samband med att biblioteket nyöppnat. Därmed finns totalt fyra meröppna bibliotek i Luleå vilket ses som ett komplement till bemannade öppettider. Meröppet i Råneå kan bli aktuellt under 2023. Meröppet som koncept har utvärderats under våren (82% av de som svarade var kvinnor). Resultatet visade på att många meröppetkunder är nöjda. Särskilt nöjd är man över den flexibilitet det skapar att kunna besöka sitt bibliotek under så många timmar. Vid årets slut finns ca 900 registrerade meröppetkunder.

Arbete med värdskap, bemötande och värdegrund är viktiga parametrar för att skapa attraktiva verksamheter och flera åtgärder har genomförts för ändamålet. Exempel på aktiviteter är bemötande av personer med psykiska funktionsnedsättningar för att de ska känna ökad trygghet när de besöker verksamheterna, aktiviteter för teambuilding och spelregler i personalgrupper.

Den nyinköpta allmänna bokbussen breddar sin verksamhet och har genomfört digidelstärkande aktiviteter på landsbygden. I den nya bussen finns en bättre teknisk infrastruktur som möjliggör arbete med digital delaktighet.

Utveckling av Råneå bibliotek pågår där biblioteket fått ett utökat uppdrag som informationspunkt i medborgarhuset. Prioriterade områden har hittills varit flyktningmottagning samt hur kommunikation och samarbete mellan olika organisationer i området kan förbättras. Porsöns biblioteksverksamhet har byggts ut och blir ett bibliotek för alla åldrar. Utformningen av det fysiska rummet sker i hög grad av projektet "Läsfrämjande och demokratistärkande samtal" där fokus ligger på delaktighet hos barn och unga, tillgänglighet samt att utforma biblioteket som en mötesplats där alla känner sig och är välkomna.

Digitalt bokningssystem för aktiviteter inom Ung i Luleå och stadsbiblioteket är infört och arbete pågår med införande av bokningssystem för rum på Navet där tjänsten är framtagen för publicering. On the Go möter nya deltagare och Nattidrotten har precis kommit igång på Tuna/Notviken med potential att finnas på fler områden i Luleå.

Beläggningen i skärgårdsstugorna vintertid har ökat, likaså försäljningen av såväl entrébiljetter till friluftsmuseet Hägnan och butiksvaor på turistcenter, visitorcenter och lanthandeln samt bokningsbara produkter i verksamheterna i Gammelstad.

Bidrag, avtal och tjänster

Nämndens utvecklingsområde att all utbetalning av bidrag ska beaktas från ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv bedöms ha uppnåtts under året.

Kultur- och fritidsförvaltningen har avtal med ca femton föreningar framförallt gällande skötsel och drift av anläggningar. Formerna för avtalen är olika bl a olika avtalstider samt att vissa föreningar äger anläggningen, vissa arrenderar och vissa bokar och sköter anläggningen. Inriktningen är att gå från upprättade avtal till att föreningarna ansöker om ettåriga verksamhetsbidrag vilket i sin tur blir mer transparent och jämlikt. Vid utgången av 2022 har sju föreningar gått över till årliga driftbidrag.

Luleå kommun beviljar olika former av föreningsbidrag till föreningar som har verksamhet i Luleå kommun. Flera av kommunens nämnder beviljar föreningsbidrag inom sina verksamhetsområden

såsom socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden. Som en viktig del i arbetet gällande föreningsstöd fick kommunens avtalade revisionsbyrå under året i uppdrag av kultur- och fritidsnämnden att genomföra en utredning gällande föreningsbidrag till ideella föreningar. Utredningen har syftat till att belysa olika rättsliga förutsättningar avseende föreningsbidrag. Uppdraget genomfördes genom dokumentstudier av lagstiftning, förarbeten, rättsfall, nationella dokument inom området, Luleå kommuns styrande dokument samt intervjuer.

Kultur- och fritidsförvaltningen har parallellt med pågående utredning arbetat med att förtydliga och utveckla riktlinjerna för föreningsbidrag i Luleå kommun. Den allra viktigaste utgångspunkten i arbetet har varit att stärka de demokratiska principerna för Luleå kommuns arbete gentemot de ideella föreningarna. De reviderade riktlinjerna ska därmed ha en tydlighet gällande de krav som kommunen ställer på föreningarna för att stöd ska utges alternativt återkrävas.

Riktlinjerna gällande föreningsstöd i Luleå kommun fastställdes av kommundirektören i november 2022.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Nettokostnader	328 932	329 259	331 680	2 748		331 680		329 259
Kommunbidrag	331 680	333 006	331 680	0		331 680		333 006

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Summa	24 195	11 513	23 775	-420		23 775		11 513

Miljö- och byggnadsnämnden

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Bedömningen är att nämnden bidrar till förflyttning inom kommunfullmäktiges utvecklingsområde/mål.

Miljö- och byggnadsnämndens åtagande inom utvecklingsområdet är "Ökad jämlikhet genom pedagogisk och främjande myndighetsutövning". En utvecklad myndighetsutövning som är pedagogisk och främjande skapar goda förutsättningar att hjälpa våra medborgare och företag att göra rätt. Det skapar rättvisa och likvärdiga bedömningar i de ärenden som vi beslutar samt att vi ger behovsanpassat stöd i komplexa processer för att hjälpa våra kunder att göra rätt och tillsammans ta ansvar för en hållbar framtid. Ett flertal aktiviteter inom ramen för främjande och pedagogisk myndighetsutövning har genomförts under året.

Miljö- och byggnadsnämndens effektmål stöder utvecklingsområdet.

Den sammanfattande bedömningen för mandatperioden är att avdelningen i hög grad bidragit till en förflyttning inom utvecklingsområdet. Avdelningen arbetar aktivt och i samverkan med andra med aktiviteter inom områden som spelar stor roll för jämlikhet. Ett exempel på detta är det proaktiva samarbetet med krögare, polis och restauranger för ansvarsfull alkoholserving, då risker vid för högt nyttjande av alkohol ger stort utslag på möjligheterna till ett jämlikt samhälle. Det brottsförebyggande samarbetet som avdelningen deltar i tillsammans med krögare och polis samt att vi i bygglovsprövningen tillser att vårt samhälle och byggnader byggs tillgängligt så att alla våra medborgare kan röra sig på ett bra sätt i vår kommun är andra viktiga aktiviteter för ett jämlikt samhälle. Vårt arbete med service och bemötande och vår myndighetsuppgift i stort bidrar också till en ökad jämlikhet.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Bedömningen är att nämnden bidrar till förflyttning inom kommunfullmäktiges utvecklingsområde/mål och att uppsatta mål för året har nåtts

Miljö- och byggnadsnämndens åtagande inom utvecklingsområdet är "Mer jämställd service och gott bemötande gentemot medborgare genom pedagogisk och främjande myndighetsutövning".

I myndighetsutövningen ska besluten inte påverkas om du är man eller kvinna eller på annat sätt påverkas av könsnormer. Genom miljö- och byggnadsavdelningens pedagogiska och främjande myndighetsutövning är det ett viktigt perspektiv att hantera.

I miljö- och byggnadsavdelningens utvecklingsarbete för en mer främjande och pedagogisk myndighet så handlar väldigt mycket om det personliga mötet, att kunna anpassa sitt bemötande utifrån kundens förutsättningar och att ge råd och stöd i svåra processer. Det arbetet siktar så klart på att det ska vara lätt för kunderna att göra rätt men också så att alla får samma bemötande och stöd.

Under våren har flera workshops som syftar till att inspirera och hjälpa till på resan mot en mer främjande och pedagogisk myndighetsutövning hållits.

Miljö- och byggnadsnämndens effektmål stöder utvecklingsområdet.

Den sammanfattande bedömningen för mandatperioden är att avdelningen i medelhög grad bidragit till en förflyttning inom utvecklingsområdet. Avdelningen har, inom ramen för sitt verksamhetsområde, fokus på jämställdhet. Det handlar om jämställd service och jämställt bemötande samt vid rekrytering. Alla handlingar eller aktiviteter spelar roll och gör skillnad, stora och små, men avdelningen har inte inom ramen för sitt verksamhetsområde möjlighet att göra de förflyttningar som gör den allra största förflyttningen inom utvecklingsområdet vilket gör att vi bedömer vårt bidrag till måluppfyllnaden som medel.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Bedömningen är att nämnden bidrar till förflyttning inom kommunfullmäktiges utvecklingsområde/ mål dock utan att nå de uppsatta målen. Förutsättningarna för att kunna nå målet under nästa mandatperiod är goda.

Miljö- och byggnadsnämndens åtagande inom utvecklingsområdet är "Halvera klimatpåverkan från egna resor i förhållande till 2019". Genom att alltid överväga digitala möten, använda hållbara färd-sätt samt arbeta för ökad biogasanvändning kan nämnden bidra till en minskad klimatpåverkan.

Vidare ska miljö- och byggnadsnämnden med sina insatser bidra till att "Verka tillsammans med samhällets aktörer för ett hållbart byggande".

Målrelaterade - Mätetal/Mått	Utfall 2022	Mål 2022
Hållbar miljö --> Åtgärdstakten för enskilda avlopp	2,2%	4%
Halvera koldioxidutsläpp från lokala resor i tjänsten jämfört med 2019	Utfall 2019: 271 005 kg 140 468 kg	135 502 kg
Andel tankad biogas i förhållande till fossila bränslen - tankningskvot	86,90%	90%

Hittills i år har 87 enskilda avloppsanläggningar åtgärdats. Det motsvarar en åtgärdstakt för enskilda avlopp på 2,2 %. Detta beror bland annat på att processen med vår tillsyn pågår under 3 år från tillsynsbesök till att åtgärd behöver vara genomförd. Det medför att takten kan variera över åren utifrån när medborgaren väljer att genomföra förbättringen. I år har vi även inom hälsoskyddsteamet haft ett antal vakanser som påverkat tillsynstakten något och som gör att vi inte når vårt mål på 4 % 2022.

Särredovisning gällande koldioxidutsläpp från lokala resor i tjänsten samt tankningskvot för Miljö- och byggnadsavdelningen saknas, uppföljning av mätetalen har därför gjorts på förvaltningsnivå. Avdelning Miljö- och bygg har en lägre påverkansgrad på förvaltningens koldioxidutsläpp till följd av relativt lågt nyttjande av fordon samt relativt få långväga resor.

Koldioxidutsläppet från de lokala resorna i tjänsten har minskat med drygt 137 000 kg under 2022 vilket motsvarar cirka 48% jämfört med 2019. En större del av förvaltningens minskning kan hänföras till verksamhetsövergången av avdelning VA till Lumire, vilket inte påverkar kommunens totala koldioxidutsläpp. Men en betydande del av minskningen kan också hänföras till att stadsbyggnadsförvaltningen har effektiviserat fordonsparken samt till en ökning av fler fordon med fossil oberoende drivmedel.

Den avgörande faktorn för att kunna nå målet, om vi bortser från effekten till följd av verksamhetsövergången av avdelning VA, är utbytet till elbilar inklusive den laddinfrastruktur som krävs för ändamålet. Upphandlingen för montering av laddpunkter är klar och fastighetsavdelningen räknar med att få upp de första laddpunkterna under början av 2023.

Tankningskvoten, andel tankad biogas i förhållandet till fossila bränslen, uppgår till 86,9% för helåret. En positiv utveckling jämfört föregående år och en förbättring motsvarande drygt 14 procentenheter jämfört med helårsutfallet för 2019.

Under året har ett arbete med att skapa ett nätverk för hållbart byggande pågått. Initiativtagarna Luleå kommun, Luleå Business Region, Luleå Tekniska Universitet, Fastighetsägarna och Byggföretagen har under året haft flera möten för att på senare delen av året landa i att diskutera frågor som branschen vill diskutera. Senast var temat återbruk och där finns det goda exempel att ta del av, bland annat Akademiska hus och HSB i Malmö som har arbetat med frågan mer aktivt. Målsättningen är att förenkla, hjälpa och dra nytta av varandras kunskap för ett mer hållbart och grönt samhälle.

Miljö- och byggnadsnämndens effektmål 1 stöder utvecklingsområdet.

Under mandatperioden har förvaltningen, trots många aktiviteter och en hög ambitionsnivå, inte nått uppsatta mål, förutom med några få undantag. Trots detta är vår bedömning att förvaltning i medelhög grad bidragit till en förflyttning inom utvecklingsområdet, de framsteg som har gjorts under mandatperioden har kommit till följd av ett aktivt och systematiskt arbete och har varit betydande om än att utfallet av egna resor i tjänsten i viss grad också påverkats av pandemin. Vi kan dock konstatera att det arbete som utförts under mandatperioden tillsammans med de extra energieffektiviseringsmedel för utbyggnad av laddinfrastrukturen som tillskjutits under 2022 ger förvaltningen goda förutsättningar att kunna nå de uppsatta målen inom den kommande mandatperioden.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Bedömningen är att nämnden bidrar till förflyttning inom kommunfullmäktiges utvecklingsområde/mål, dock utan att till fullo nå de uppsatta målen för året.

Miljö- och byggnadsnämndens åtagande inom utvecklingsområdet är "Den kommunala servicen uppfattas positiv genom pedagogisk och främjande myndighetsutövning". Genom ökad tillgänglighet till service/självservice, tillgång till attraktiva miljöer samt gott bemötande gentemot medborgare och företag kommer den kommunala servicen att uppfattas mer positiv. Genom proaktivitet och att hjälpa våra kunder att göra rätt skapas förutsättningar för nöjda kunder.

Vidare har miljö- och byggnadsnämnden åtagit sig att bidra till ett "Förbättrat företagsklimat genom dialog och samverkan med näringslivets aktörer samt genom pedagogisk och främjande myndighetsutövning". Genom dialog och samverkan med näringslivets aktörer samt en utvecklad myndighetsutövning kommer miljö- och byggnadsnämnden bidra till ett förbättrat företagsklimat.

Målrelaterade - Mätetal/Mått	Utfall 2022	Mål 2022
Digital samhällsbyggnadsprocess --> Andel ansökningar via Mitt bygge	53%	55%
Effektiv handläggning --> Andel kompletta bygglovsansökningar med beslut inom 10 veckor	94%	100%
Uppnå rättssäker och effektiv verksamhet --> Kundnöjdhet (NKI) inom Miljö och byggs verksamheter	73 (UTF 2021)	72
Pedagogisk myndighetsutövning - andel bygglovsärenden där det krävs komplettering inom 3 veckor	50%	32%

Digital samhällsbyggnadsprocess – Andel ansökningar via Mittbygge

Miljö- och byggnadsavdelningens externa e-tjänstportal "Mitt bygge" har lagts ned av leverantören vilket har medfört att många kommuner har behövt arbeta för en ny digital lösning. Med anledning av detta har inga inkommande ärenden på bygglovssidan kunnat hanteras via e-tjänst efter den 1 september. Detta innebär att målet, i likhet med prognosticerat, gällande andel ansökningar via "Mitt bygge" för helåret inte kunnat nås. Utfallet för helåret ligger fortsatt kvar på den nivå vi hade i samband med delårsrapport två (perioden jan-aug), dvs på 53 %.

Ett arbete pågår för att utveckla de nya integrerade e-tjänsterna i kommunens Open ePlatform. Arbetet är intensivt och målsättningen är att driftsätta de nya e-tjänsterna under första kvartalet 2023. Med de nya e-tjänsterna har vi möjlighet att anpassa tjänsterna på bästa sätt utifrån behovet. För våra kunder kommer det att bli lättare att göra rätt och internt kommer vi att kunna förbättra vår service och effektivitet. Med anledning av utbytet har avdelningen inte kunnat göra någon offensiv under året för ett ökat e-tjänstanvändande.

Effektiv handläggning – Andel kompletta bygglovsansökningar med beslut inom 10 veckor

94 % av bygglovsansökningarna har fått beslut inom 10 veckor (avskrivna och avvisade ärenden ej inräknade) och vi når därmed inte målet om att 100 % av ansökningarna beslutas inom 10 veckor.

Under året har byggsektionen haft ett antal vakanser som har varit svåra att tillsätta vilket har lett till att vissa svåra bygglovsärenden och förhandsbesked har gått över 10 veckor i handläggningstid.

Vissa myndigheter som remitteras i våra ärenden har också haft svårt att svara inom begärd tid vilket har lett till förlängda handläggningstider.

Uppnå rättssäker och effektiv verksamhet - Kundnöjdhet (NKI) inom Miljö och byggs verksamheter

Resultatet i NKI (Nöjd Kund Index) i Svenska Kommuners och Regioners (SKR:s) undersökning "Öppen jämförelse, Företagsklimat 2021" som kom i april har stärkts till att ligga på det högsta totalvärdet (73) sen Luleå kommun har varit med i mätningen. Kommunen har gått fram 15 placeringar i jämförelse med andra kommuner.

En bidragande orsak antas vara det utvecklingsarbete som bedrivits och fortsatt pågår på miljö- och byggnadsavdelningen. Det finns en stark vilja och ambition att de aktiviteter som genomförts i år ska återspeglas i resultatet för nästkommande år. Det som är viktigt att ta med sig att förändringar som görs kommer att ta tid innan det tar fäste i det som upplevs, det vill säga att NKI är inget man förbättrar över en dag utan det behövs tid och tålamod.

Pedagogisk myndighetsutövning – andel bygglovsärenden där det krävs komplettering inom 3 veckor

Målet avseende andel bygglovsärenden där det krävs komplettering inom 3 veckor har inte nåtts, 50 % av bygglovsansökningarna under 2022 har krävt kompletteringar. Kompletteringarna har i oftast handlat om att medborgarna behöver komplettera med förslag på kontrollplan eller komplettera själva ritningsunderlaget.

Under 2023 kommer en analys göras för att hitta ytterligare åtgärder för att minska andelen kompletteringar med syftet att göra det lättare för våra kunder att göra rätt.

En framgångsfaktor är att utveckla den muntliga dialogen. Vi utformar också de nya e-tjänsterna så att vi kan få in fler kompletta ansökningar från början.

Vår målsättning med max 32% kompletteringar är ambitiös, och i jämförelse med andra kommuner sticker årets utfall om 50% inte ut på något sätt. Av de 29 kommuner som svarat på frågan om kompletteringsförelägganden i Boverkets årliga enkät ligger rikssnittet på 59 %.

Miljö- och byggnadsnämndens effektmål 2 stöder utvecklingsområdet.

Den sammanfattande bedömningen för mandatperioden är att avdelningen i medelhög grad bidragit till en förflyttning inom utvecklings-området. Avdelningen arbetar aktivt med den främjande och pedagogiska myndighetsutövningen som syftar till en ökad kundnöjdhet vilket är otroligt viktigt för den framtida utvecklingen av kommunen. Därtill har avdelningen inom ramen för befintliga resurser klarat av trängselutlysningen samt ökning av mindre bygglovsprojekt till följd av pandemin och hemester.

På avdelningen görs insatser för att förenkla arbetet vilket förutom en ökad kundnöjdhet bidrar till en ökad effektivitet. Bedömningen är att avdelningen utifrån ambition och pågående aktiviteter i hög grad bidrar till förflyttning inom området men den samlade bedömningen blir ändå för närvarande medel då arbetet inte är klart/i mål ännu.

Effektmål 1 - Vi ska förbereda för kommande generationer

Med syfte att förbereda för kommande generationer har Miljö- och byggnadsnämnden under innevarande verksamhetsår arbetat för att möta följande utmaningar:

Vi ska tillsammans arbeta för en hållbar framtid

Tillsammans med kommunens medborgare och företag tar miljö- och byggnadsnämnden ett gemensamt ansvar för Luleå kommuns hållbara utveckling. Myndighetsutövningen har till uppgift att med lagstiftningen som grund fatta hållbara beslut utifrån ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv. Viktiga beståndsdelar i arbetet är Vision 2040, miljö- och byggnadsavdelningens tillsynsplan, miljömål, folkhälsomål, livsmedelsmål och agenda 2030. I tillägg till att detta omhändertas i myndighetsutövningen har miljö och byggnadsavdelningen deltagit i arbetet med att skapa det nätverk för hållbart byggande som mer detaljerat beskrivs under utvecklingsområdet "Minskad klimatpåverkan".

Självförsörjning

Möjligheterna till självförsörjning är en prioriterad fråga för miljö- och byggnadsnämnden, inte minst med tanke på rådande omvärldsfaktorer med krig i vårt närområde. Värdefull jordbruksmark och skogsbruksskogar ska finnas kvar för att möjliggöra lokal förädling och konsumtion. I uppdraget är nämnd och verksamhet duktiga på att väga in, och värna om jordbruksmark med hög status för att bibehålla god självförsörjningsgrad i kommunen. Vid kommande revidering av Översiktsplanen kan med fördel den strategiska planeringen för brukbar mark att värna om vidareutvecklas ytterligare.

Vi verkar för att den miljö där barn vistas är säker, hälsosam och utvecklande

En handlingsplan för att stärka barns rättigheter har tagits fram inom förvaltningen. Syftet med handlingsplanen är att tydliggöra vilka insatser som ska prioriteras i förvaltningens verksamheter under kommande treårsperiod för att utveckla barns och ungas möjlighet att påverka förvaltningens viktiga verksamheter och därmed också det Luleå som byggs. Handlingsplanen kommer att vara ett stöd till ledningen i planering och prioritering av åtgärder under treårsperioden. En utbildningsin-

sats har genomförts som ett första steg inom området under hösten. Avdelning miljö- och bygg kommer under kommande verksamhetsår att ta fram en utifrån uppdraget anpassad barnkonsekvensanalys för att belysa hur barn påverkas av nämndens prioriteringar. Miljö och byggnadsnämnden har också testat att väga in barnkonventionen som också är lag i ordinarie beslut som vi fattar. Något som är oprövat vad vi vet och som kan visa vägen för hur barnkonventionen kan intrigeras i våra beslut framåt.

Effektmål 2 - Vi vill åstadkomma en attraktiv kommun som ständigt utvecklas, där vi tillhandahåller tjänster och nyttigheter som efterfrågas och behövs året runt.

Med syfte att åstadkomma en attraktiv kommun har Miljö- och byggnadsnämnden arbetat för att möta följande utmaningar:

Främjande och pedagogisk myndighetsutövning

Den ökande takten i samhällsomställningen, när mycket ska hända på relativt kort tid, samt kommunens uttalade mål att attrahera många fler medborgare kommer att medföra en ökning av inkommande ärenden att hantera för miljö- och byggnadsavdelningen. Avdelningen behöver fortsätta arbeta effektivt och att hjälpa kunderna att göra rätt. Framgångsfaktorerna för detta är dels att arbeta smart i processer så att kraften läggs på rätt saker utifrån uppdraget och dels att bemanna verksamheterna så att avdelningen klarar helheten och skapar förutsättningar för att fortsätta utvecklingsarbetet mot en mer främjande och pedagogisk myndighetsutövning.

Inom ramen för främjande och pedagogisk myndighetsutövning har miljö- och byggnadsavdelningen i år genomfört aktiviteter för att öka tillgängligheten, öka möjligheterna till personlig rådgivning, förenkla beslutstexter och sett över och effektiviserat arbetsprocesser. I tillägg till de workshops som beskrivits tidigare i rapporten har även en förstärkning av antal handläggare och inspektörer gjorts. Avdelningen sliter dock kontinuerligt, till följd av att avdelningens kompetenser är attraktiva på marknaden, med stora utmaningar kopplat till rekrytering och bibehållande av kompetens.

Underlätta för alla att ta del av våra tjänster och utveckla vår service dygnet runt, modern myndighet Service handlar, i tillägg till ett främjande och pedagogiskt bemötande, även om en bra tillgänglighet. Utvecklingen i samhället med de möjligheter som öppnats genom digitaliseringen har skapat en förväntan i samhället på att det ska finnas en tillgänglighet till tjänsterna oavsett tidpunkt på dygnet.

De digitala tjänster kommunen levererar förväntas vara, och ska vara, enkla att förstå och enkla att använda för dem som vill komma i kontakt med kommunen. På avdelning miljö- och bygg pågår arbetet med att ersätta e-tjänstportalen "Mitt bygge" intensivt. I den nya e-tjänsten kommer det att bli mycket enklare att göra rätt för användarna. Om inget oförutsett inträffar kommer den nya e-tjänsten att vara i drift under första kvartalet 2023 och kommunen kommer vara bland de första i Sverige att ersätta "Mitt bygge".

Säkerställa att vi har trygga, rena, tillgängliga och tilltalande miljöer

Miljö- och byggnadsavdelningen har en viktig roll att genom sina ordinarie processer säkerställa och ställa krav på verksamheter och medborgare kring trygghet, tillgänglighet, städade, säkra och tilltalande miljöer. I det dagliga arbetet hanterar miljösektionen detta genom tillsynsplanen. Antalet vakanser har påverkat sektionens tillsynsplanering och har inneburit en viss omprioritering av uppgifter för att klara av helheten. Miljöinspektörer är en efterfrågad och intressant kompetens för många verksamheter och till följd av en än mer ökad konkurrenssituation om kompetent personal ökade sektionens rekryteringsbehov under andra halvåret. Rekryteringen av nya miljöinspektörer har genomförts med gott resultat under hösten/ vintern och inläring pågår.

Utveckla vår samverkan med externa parter

Samverkan med externa parter är viktigt, inte minst med tanke på den gröna omställningen som sker i kommunen och vår region. Tillsammans med andra ska vi skapa ett attraktivt och hållbart Luleå med Sveriges bästa service. Nya företagsetableringar med nya klimatneutrala produktionssätt som är helt utforskade kommer att kräva, förutom att det kräver fler resurser med andra kompetenser, även ett mycket nära samarbete med företagen i samband med deras etableringsfas. Sam-

verkan med externa parter handlar även om att på en mer regelbunden bas bjuda in företag, organisationer och medborgare i vårt arbete för att bygga kunskap tillsammans. Nya lagar, föreskrifter, rutiner mm behöver förankras och vara förutsägbara för bästa effekt i samhället.

Som en del i att utveckla vår samverkan med externa parter har nämnsordförande tillsammans med avdelningschefen för miljö- och byggnadsavdelningen under hösten inlett företagsdialoger.

Samverkan med universitet, högskolor och forskningsinstitut för forskning, utveckling och kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning, varumärkesbyggnad och lärande kan fås genom ett nära och bra samarbete med universitet och forskning. Att erbjuda möjligheter till praktik och att göra examensarbete är viktiga komponenter för utveckling och kompetensförsörjning och något som nämnd och avdelning miljö och bygg vill prioritera. I år har möjligheterna att erbjuda praktikplatser varit starkt begränsade och har under en tid försvårats av pandemin som genererat en stor ökning av inkommande ärenden att hantera samtidigt som personalsituationen varit ansträngd till följd av personalrörlighet på avdelningen. En annan försvårande faktor är att nuvarande praktikperioder sammanfaller med avdelningens högsäsong då produktionen är som allra högst. Det pågår diskussioner om att starta en ny utbildning för bygglovshandläggare i Luleå med start från och med 2024. Miljö- och byggnadsavdelningen har lämnat förslag om att praktiken i denna utbildning ska förläggas under lågsäsong då verksamheten har ökade möjligheter att ta emot fler praktikanter.

Vi skapar stolthet för vår stad och vårt arbete

Genom det aktiva arbetet med en främjande och pedagogisk myndighetsutövning kommer våra kunder bli nöjdare och vi stoltare över vårt uppdrag. Stolthet av arbetet gör att vi känner att vi spelar roll och att vi bidrar till en god arbetsmiljö på avdelningen.

En tät och regelbunden uppföljning av måttal och dialog om utfallet bidrar till stolthet, antingen direkt i form av uppnått resultat eller indirekt i form av möjligheter att identifiera och delta i arbetet med förbättringsåtgärder för framtida resultat att vara stolt över. Måtalen ses över årligen i samband med målarbetet inför nästkommande verksamhetsår.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Nettokostnader	22 751	22 981	25 000	2 249	22 751	25 000	2 249	22 981
Kommunbidrag	25 000	23 921	25 000	0	25 000	25 000	0	23 921

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Summa	0	0	500	500	0	500	500	0

Socialnämnden

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Socialnämndens bedömning för bidrag till utvecklingsområdet Ökad jämlikhet är att måluppfyllelsen har uppnåtts.

Antal nyinkomna fl/poj/kv/män för råd och stöd inom Folkhälsa som främjar psykisk hälsa ska öka

Enheten Folkhälsa har under 2022 totalt tagit emot 2613 nya ärenden (1742 kvinnor, 847 män, 24 kön ej angivet). Målet om minst 2100 är uppnått. Ett flertal marknadsföringsaktiviteter har pågått under året som bidrar till resultatet samt minskad skuld och skam att söka råd och stöd. Även det uppsökande arbetet bidrar till ökat antal ärenden.

Majoriteten av medborgare som har svarat på verksamhetsområdet Folkhälsas enkät uppger att de har haft stor nytta av stödet och hittat nya strategier att hantera sin situation.

I resultatet framkommer att det är en betydligt större andel kvinnor som söker råd och stöd inom Folkhälsa förutom till RoS mottagningen där det är fler män som söker för egen problematik. Resultatet speglar traditionella könsnormer där kvinnor tar ett större ansvar för familj och relationer. För att nå fler män planeras riktade informationsinsatser till män.

Projektet "Ökad tillgänglighet till information om Folkhälsas verksamheter" som startade 1 september kommer att pågå under ett år. Projektet ambition är att öka tillgängligheten av information med syfte att nå ut till fler medborgare, bland annat till dem som har annan språklig bakgrund än svenska. Inledningsvis har ett arbete genomförts med att se över exempelvis vilka språk som information behöver finnas på och på vilket sätt information ska förmedlas. Det är även tagits fram informations-texter om Folkhälsas olika verksamheter och påbörjats översättning av dessa till förvaltningspråken.

Föräldrasupporten har genomfört gruppaktivitet för föräldrar som har barn med NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) och intresset till att delta har varit stort.

Tidiga insatser barn och unga

Under hösten 2022 har det treåriga projektet PIS (prevention i samverkan) startat i samverkan med skolan. Syftet är att bygga upp en strukturerad samverkan för att tidigare upptäcka elever med skolfrånvaro, normbrytande beteende, psykisk ohälsa och bristfälliga hemförhållanden. Projektet ska bidra till att främja skolnärvaron, öka den psykiska hälsan, förebygga normbrytande beteende samt öka trygghet och trivsel i skolan.

Under året har kommunövergripande samverkan inletts gällande tidiga och förebyggande insatser för barn och unga. Ett kommunövergripande forum för frågorna kommer organiseras inom initiativet Trygg i Luleå, som inleds under våren 2023.

Inom Trygg i Luleå kommer frågor om brottsförebyggande arbete och tidiga främjande insatser att samordnas kommunövergripande i samverkan med polis och Lulebo.

Rekrytering är påbörjad gällande en brottsförebyggande samordnare som kommer att organiseras inom socialförvaltningen.

Det pågår ett arbete med att hitta samverkansformer för att nå sömlös samverkan med barns bästa i fokus gällande åldrarna 0–7 år. Samverkanspartners är socialförvaltningen, alla förskolor, barn och ungdomshälsan samt Regionens mödravård- och barnavårdscentral. Under våren 2023 fortsätter arbetet med att ta fram en struktur för en samverkan till syftet att bidra till jämställdhet och tidiga insatser för målgruppen.

Uppdrag Psykisk hälsa

Målet med Uppdrag psykisk hälsa är att stimulera en förbättring och förstärkning i verksamheterna och bidra till ökad tillgänglighet och jämlikhet för målgruppen. Under året har förvaltningen satsat på att minska stigmatiseringen, som finns om psykisk ohälsa, genom att erbjuda föreläsningar och

föreställningar under en vecka i oktober, Veckan för Psykisk Hälsa, till Luleås medborgare. Det har även genomförts en utbildning i första hjälpen för psykisk hälsa, Mental health first aid (MHFA), för medarbetarna inom förvaltningen.

Under 2022 har det införts ett nytt arbetssätt gällande medberoendebehandling/ coaching vilket innebär att medborgarna kan vända sig direkt till RoS (råd och stöd) mottagningen utan ett myndighetsbeslut. Planering för gruppverksamhet pågår.

För barn och unga har implementeringen fortsatt av metoden Signs of Safety som går ut på att skapa förändringar i familjelivet så att barn och ungdomar kan växa upp med ett socialt nätverk som ger trygghet. Arbetssättet har resulterat i att 12 barn och unga under året ej placerats på HVB (Hem för vård eller boende). Syftet med metoden Signs of Safety är att skapa förutsättningar för att tillgodose hållbara lösningar i hemmiljö för den enskilde.

Äldresupporten har under 2022 haft 734 kontakter varav 283 (38,6%) är nya och 451 (61,4 %) redan etablerade kontakter. 556 (74,6 %) var kvinnor och 179 (24 %) var män och 10 där kön ej har angetts, vilket visar att andelen kvinnor har ökat i förhållande till tidigare.

Under året har det genomförts digitala aktiviteter i form av digital, social och hälsofrämjande gruppträffar via teams samt sex omgångar med studiecirkel om digital delaktighet. Det har varit en stor efterfrågan gällande frågor om E-handel av varor som hanterats löpande. Seniorveckan genomfördes 4–7 oktober 2022. Två dagar hölls på Vetenskapens hus, med främst föreläsningar och viss underhållning. Uppskattningsvis upp till 100 deltagare/dag. Deltagarna uppskattade tillgängligheten med en central plats som Vetenskapens hus.

Öppet hus hölls på Fyren under en dag samt en anhörigdag på Bergvikens vård och omsorgsboende. Dessa dagar uppskattas antalet besökare till 40 – 50/dag.

Äldresupportens tillgänglighet har ökat genom att finnas på fler platser vid olika tillfällen, där medborgare kan få information och stöd från Äldresupporten, exempelvis vid medborgarkontoret i Råneå, servicepunkten i Avan/Unbyn, samt veckovis drop-in tid i lokal på Storgatan. Större utskick med information om projektet Äldresupporten har genomförts till ca 6891 medborgare över 75 år i Luleå kommun. Samverkan med Röda Korset har fortlöpt, två volontärer finns som stöd vid Digidel-Centers drop-in verksamhet. Projektet äldresupport avslutades i december 2022. Arbetssättet är nu implementerat och verksamheten kommer att fortsätta att bedrivas.

ANDTS planen

Ett flertal aktiviteter har genomförts under året utifrån ANDTS (alkohol, narkotika, doping, tobak, spel) planen.

- RoS mottagningen och myndighet vuxen har i samverkan med studenthälsan på LTU (Luleå tekniska universitet) haft dialog om att utveckla arbetet med förebyggande arbete kring alkohol och narkotika.
- Antilångningskampanj har genomförts inför valborg i samverkan med polisen. Framöver är det av vikt att fokusera på ungas användande av e-cigaretter, vilket verkar ha ökat och gått ner i åldrarna. Det finns också en oro kring rattonykterhet bland unga, en trend som polisen lyfter fram.

Ett utvecklingsarbete har pågått tillsammans med elevhälsan, polisen, kyrkan, Tjejjouren, Rädda Barnen, Ung i Luleå och socialtjänsten för att få till ett gemensamt trygghetsskapande fältarbete. Fokus har varit skolavslutningsveckan. Det resulterade i att fyra fritidsgårdar höll öppet under skolavslutningsveckan med många besökare samt att fler professioner var ute och fältarbetade. Det var en lugn skolavslutning med få anmälningar och inga allvarliga händelser. Alla organisationer som deltog under utvecklingsarbetet är nöjda med samverkan och är intresserade av att fortsätta att utveckla detta, bland annat genom att skapa ett ökat engagemang av föräldrar inför kommande fältarbete.

Antal barnfamiljer i behov av försörjningsstöd ska minska

För 2022 visar resultatet att samtliga månader haft ett utfall under 300 hushåll med barn (målet för 2022 är högst 300). Vid mätning i november 2022 var det 223 barnfamiljer som var aktuella för försörjningsstöd.

Antalet vuxna till egen försörjning har ökat i jmf med 2021 från 54 till 86, fördelat på 55 män och 31

kvinnor, vilket innebär en ökning med 32. Genom e-tjänsten SOC- AMA (arbetsmarknadsavdelningen) har förvaltningen anvisat totalt 125 individer, fördelat på 48 kvinnor och 77 män. Årets resultatutfall beror bland annat på god samverkan, nya metoder och arbetsätt. Arbetet kräver ett samordnat stöd som är hållbart över tid för att ge förutsättningar för enskilda till hållbar förändring av livssituationen. Arbetet sker även utifrån att ha barnet i fokus och att barnet skall ges möjlighet att växa upp med jämlika socioekonomiska uppväxtvillkor. Genom samverkan och utveckling möjliggörs det för barnets förälder att få stöd via målinriktade arbete- / sysselsättningsaktiviteter till ökad möjlighet till en egen försörjning.

Sett till andelen hushåll som varit aktuella för behov av ekonomiskt bistånd har det under 2022 minskat, däribland även antalet aktuella barnfamiljer.

Under perioden mars-november 2022 har antalet hushåll minskat med 121 hushåll varav 47 av dessa var hushåll med barn. Granskning av statistik från tidigare år visar att antalet aktuella hushåll såväl som antalet hushåll med barn inte varit så lågt någonsin.

Andel kv/män med öppenvårdsinsatser ska öka

Inom vuxen missbruk- och beroende området har arbetsätt utvecklats med syfte att tillgodose individens behov i kommunens regi framför att genomföra inköp av insats hos extern öppenvård. Utifrån projektet Förstärkt team (mars - okt 2022) har förvaltningens interna arbetsätt och samverkan påverkat att inköp av extern öppenvård har minskat.

Samverkan handlar om att samordna insatser för medborgare som har behov av den insatsen: missbruk, behandling och personstöd, i form av intensivt stöd. Förstärkta teamet inkluderas i begreppet personstöd.

Totala antalet: 351 (195 behandling, 122 personstöd), fördelat på;

- Kvinnor: Behandling 60, Personstöd 34.
- Män: Behandling 130, Personstöd 88.

Sammanfattningsvis hamnar årets resultat på 62% (personer i behandling i egen regi) och uppnådde nästan upp till 2022 års mål på 65%.

Män och kvinnors primära behov är bostad och en strukturerar vardag med socialt stöd/ sysselsättning/ arbete som är hållbart över tid för att kunna tillgodogöra sig behandling i öppenvård. Ett fortsatt arbete sker både internt med boende och stöd samt i samverkan med Regionen gällande individer med samsjuklighet och psykisk ohälsa för att förebygga och möjliggöra ett stabilare tillstånd för dessa individer. Samverkan sker även med förvaltningens sysselsättningsverksamhet, arbetsmarknadsförvaltningen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Under tredje kvartalet 2022 har arbetet fortsatt i form av att förvaltningen tillsammans med Region Norrbotten och Norrbottens kommuner genomfört ett projekt med syfte att se över arbetsätt i enlighet med den nationella samsjuklighetsutredningen.

Under 2022 har det identifierats att LVM (lagen om vård av missbrukare) anmälningar/utredningar har ökat.

Uppföljning av perioden 2022-01-01—2022-11-07:

Genomförts 105 inledda utredningar (jämfört med (jmf) 2021: 81 utredningar), som avser 80 unika personer, fördelade på 23 kvinnor och 57 män (jmf 2021: 64 unika personer fördelat på 17 kvinnor och 47 män).

Under 2022 har sju ansökt om LVM, fördelat på fem kvinnor och två män (jmf 2021: Två ansökningar, där båda var kvinnor).

Antalet placeringar / vård dygn har också ökat och därmed även kostnader.

Uppföljning av perioden 2022-01-01--2022-11-30:

Under perioden har 59 placeringar genomförts. År 2021 genomfördes 36 placeringar på institution varav 27 återföll i missbruk. Utifrån det kan det konstateras att placeringar som enskild faktor inte leder till en förbättrad hållbar livssituation.

Andel kvinnor/män +21 år som 6 månader efter avslutad institutionsbehandling är i sysselsättning/arbete och har bostad.

Målet på måtetalen om andel kv/män som sex månader efter avslutad behandling har sysselsättning/boende är uppfyllt.

Sammanfattningsvis för 2022 är utfallet att 40% har sysselsättning (totalt 16, varav av dem är fyra avflyttade, en på anstalt och en på behandling = 10)

Av det 10 personerna är det en person som har kommit i gång med studier, två personer är i pensionsålder och en person är avslutad vid socialtjänsten.

Beträffande bostad av de totala 16 är en på anstalt, en har återplacerats och två avbröt placering. Av det återstående åtta, fördelat på två kvinnor och sex män, har 80% bostad sex månader efter avslutad institutionsbehandling, fördelat på 100% av kvinnorna och 66% av männen.

De som inte har stabilt boende har samtliga tillfällig boendelösning (Strandgården, Funkis, Fyren plan 5).

Det kommer att ske ett fortsatt arbete med att motverka utanförskap och hemlöshet genom att samverka internt och extern och att ge socialt stöd till de med behov med målet att få en bostad på den ordinarie bostadsmarknaden.

Bostad är basen i trygghet och jämlikhet för den enskilde och för dennes sociala utvecklingsmöjligheter. Den är också viktig för att delta och inkluderas i samhället samt möjliggörande för sysselsättning, studier, arbete vilket leder till att den enskilde kan bli självförsörjande.

För övrigt inom området boende finns fem platser för akuta behov av boende för kvinnor och män, samt tillfälliga boende på Funkis och på Fyren plan 5, med sammantaget 18 platser för kvinnor och män. Boendeplatser för kvinnor finns numera fler i jämförelse med tidigare år.

Uppföljning av perioden 2022-01-01--2022-11-30:

100 unika personer som bott på de tillfälliga boendena, fördelat på 76 män och 24 kvinnor.

18 individer har haft behov av skyddat boende externt och sju har haft behov av intern Freda lägenhet.

Inom ramen av utvecklingsområde Ökad jämlikhet pågår också andra aktiviteter och utvecklingsarbeten inom ramen av nämndens uppdrag.

Uppföljning av perioden 220101–221130:

Totalt av aktualiseringar har det inkommit 2842 orosanmälningar, fördelat på 1376 flickor och 1466 pojkar (0–20 år). Utfallet visar att det finns fler barn och unga i behov av stöd och hjälp och utifrån det fortsätter arbetet tillsammans med aktörer såsom skola, polis, Regionen med flera.

Inom vuxen området har det under samma uppföljningsperiod inkommit totalt 2919 orosanmälningar, fördelat på 509 kvinnor och 1034 på män.

Korttids- och avlastningslösning inom vård- och omsorg: De kommande åren står svensk vård och omsorg inför behov av strukturella förändringar på grund av den demografiska-/tekniska utvecklingen och utmaningar med kompetensförsörjningen. Parallellt så kommer kommunens invånare att ställa än högre krav på innehållet i tjänsterna som samhället erbjuder. Äldreomsorg ska vara uppbyggt på forskning och beprövad erfarenhet.

I juni 2022 beslutade nämnden om utveckling av en sammanhållen och mer flexibel korttids- och avlastningslösning som en strategi för att möta framtidens utmaningar och skapa förutsättningar för kvarboende i det egna hemmet för äldre personer.

Antalet platser ökas från dagens 49 platser till ett flexibelt upplägg, med upp till 87 platser, som bättre kan omhänderta framtida behov och utmaningar.

Socialtjänstens arbete med förebyggande insatser är något som kommer fortsätta att utvecklas.

Projektet Aktivitetssamordnare inom vård- och omsorg har genomförts under 2022. Utifrån resultatet från den nationella enkätundersökningen "Vad tycker äldre om äldreomsorgen" och i Kommunens kvalitét i korthet (KKiK) framkommer det att aktiviteterna vid de särskilda boendena i Luleå för

äldre har ökat från 55% till 82% och under helgerna har aktiviteterna ökat från 23% till 61%.

Inom ramen av projektet har det tagits fram en aktivitetsbank som inspiration till bra aktivitetstips och ett organisatoriskt lärande. Det har också skett en samverkan mellan studieförbund, som resulterat i att många äldreboenden har bokat in dem för studiecirkel. Till exempel ämnen såsom jakt och fiske, sång och musik och högläsning.

På särskilda boenden för äldre ska det också uppmärksammas minoriteters högtidsdagar, samt planeras för anpassade aktiviteter exempelvis musik på minoritetsspråk.

Under projektet har det även investerats i ett basutbud av aktivitetsmaterial till alla särskilda boenden för äldre. Arbetet kring aktiviteter kommer fortsatt vara ett prioriterat område och det finns numera aktivitetsombud på alla särskilda boenden för äldre som kommer spela en stor roll i detta uppdrag.

Inom funktionshinderverksamheten pågår ett hälsoprojekt som syftar till att ge stöd till brukare i sitt beslut att förändra sina levnadsvanor som kan bidra till en god hälsa på samma villkor som alla andra i samhället. Ambitionen är att arbeta mot målet till en ökad Empowerment (egenmakt) med möjlighet att i vardagen göra självständiga- och hälsosamma val.

Vid uppföljning framkommer att det sedan i våras sker olika aktiviteter både inom boenden och på dagverksamheterna. Det har bland annat skett ett deltagande på Paralympics, Stadsmaran och Våruset i samarbete med FUB (riksförbundet för utvecklingsstörda barn, ungdomar och vuxna).

I gruppboendena har det skett aktiviteter såsom exempelvis rörelsepromenad och aktivitetsbingo. Arbetet fortsätter under 2023.

Tillsammans ska kunskap spridas mellan varandra genom att lyfta goda exempel, att både medarbetare och deltagarna får delge vad de gjort under året och vad de har för tankar inför hälsa i framtiden, samt ge förslag på aktiviteter med målsättning om en god hälsa.

Under 2022 har arbetet startat med utformning av en inriktning på en daglig verksamhet där målet är att genom hälsofrämjande- och personcentrerat arbetssätt nå minst 20 procent av de individer som sedan tidigare har beslutat om daglig verksamhet, men som har låg eller ingen närvaro alls vid daglig verksamhet sedan 2019.

Inom funktionshinderverksamheten pågår också ett arbete med att implementera delaktighetsmodellen. Den syftar till att den enskilde brukaren ska få vara delaktig i beslut som rör en själv är avgörande för goda levnadsvillkor. Vid uppföljning uppges att man identifierat att självständigheten hos brukare ökat, brukare uppvisar exempelvis att hen mer för sin egen talan och uppger vad hen vill både till personal, anhöriga och företrädare.

Inom förvaltningen pågår också en samverkan mellan myndighet och verkställighet för att se över möjligheten med att kvalitetssäkra handlägningsprocess och boendesamordning.

De kommande åren står svensk vård och omsorg inför behov av strukturella förändringar på grund av den demografiska- / tekniska utvecklingen och utmaningar med kompetensförsörjningen. Parallellt så kommer kommunens invånare att ställa än högre krav på innehållet i tjänsterna som samhället erbjuder. Framtidens äldreomsorg ska vara uppbyggt på forskning och beprövad erfarenhet.

I juni 2022 beslutade nämnden om utveckling av en sammanhållen och mer flexibel korttids- och avlastningslösning som en strategi för att möta framtidens utmaningar och skapa förutsättningar för kvarboende i det egna hemmet för äldre personer.

Antalet platser ökas från dagens 49 platser till ett flexibelt upplägg, med upp till 87 platser, som bättre kan omhänderta framtida behov och utmaningar.

Socialtjänstens arbete med förebyggande insatser är något som kommer fortsätta att utvecklas.

Till Luleå kommuns uppföljning av det Övergripande mål 2040 bidrar socialnämnden till tre indikatorer under området Jämlik.

- Barn i ekonomiskt utsatta hushåll

Indikatorn redovisar barn mellan 0-19 år, omfattar inte personer som inte har fått uppehållstillstånd.

Viktigt att uppmärksamma att indikatorns årsresultat som följs upp nationellt (datakällan är Kolada) har en eftersläpning.

Den negativa utvecklingen som varit mellan 2017(4,8%) och 2019 (5,1%) har år 2020 vänt och andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll är 4,6%, den lägsta noteringen som mätts och trenden är positiv. Luleå har en lägre andel än riket och socioekonomiskt likande kommuner som har 8,8% respektive 8,9%.

2020 fanns det 678 barn i åldrarna 0-17 år i ekonomiskt utsatta hushåll i kommunen, en minskning med 69 barn. Barn i ekonomiskt utsatta hushåll finns i de flesta kommundelar men i tre stadsdelar finns fler än 80 barn. 2019 var Luleå på plats 50 bland landets kommuner enligt Rädda barnens ranking.

Ca 65% av de ekonomiskt utsatta hushållen med barn har försörjningsstöd. Under 2020 har den andelen fortsatt att minska, och Luleå har nu lägre siffror än vid någon tidigare mätning. 2020 var vi mitt i en pandemi, regering och riksdag beslutade om flertalet insatser samt olika ekonomiska stöd för att bromsa effekterna av denna. Några var särskilt riktade till barnfamiljer som till exempel förhöjt bostadsbidrag. Detta kan ha bidragit till att bromsa att fler hushåll med barn behövde ekonomiskt bistånd under 2020.

- Vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd

Indikatorns årsresultat följs upp nationellt (datakällan är Kolada) och har en eftersläpning.

Trenden för 2021 års resultat, 0,93%, bedöms som oförändrad i Luleå i jämförelse med 2020, som var detsamma, medan genomsnittet för riket har en negativ trend. Anledningen till långvarigt behov av ekonomiskt bistånd under 2021 var liksom tidigare år främst svag förankring på arbetsmarknaden, långvarig psykisk ohälsa och sjukskrivning.

I Luleå kan man se att kvinnor i något högre utsträckning än män mottog ekonomiskt bistånd på grund av sjukskrivning men att skillnaden minskat något under 2021.

Till följd av pandemin var det under 2021 begränsade möjligheter till samverkan mellan socialtjänsten och sjukvården gällande denna målgrupp, vilket kan ha bidragit till att trenden inte förändrats gällande personer med långvarigt ekonomiskt bistånd. Pandemin gjorde också att målgruppen arbetssökande som mottog ekonomiskt bistånd under 2021 hade svårare att komma ut på till exempel arbetsträning och praktik, då nya deltagare inte togs emot, det var ett lägre intag av deltagare eller hade införts andra restriktioner.

Luleå har liknande värden som socioekonomiskt liknande kommuner.

- Barn och unga som inte kan bo hemma

Indikatorn visar hur många i åldrarna 0-20 år som var placerade i familjehem, förstärkta familjehem och HVB-hem/SIS-hem under augusti månad.

Under augusti 2022 var det 128 barn och unga som var placerat på annan plats än hemma, fördelat på 63 flickor och 65 pojkar. Det är en minskning med tolv barn i jämförelse med 2021. Det är fler barn som placeras i familjehem och det görs fler akuta placeringar av barn.

Uppdragen kring barn och unga är i dag mer komplicerade och barnen är yngre. Under åren med pandemin har stödet till barn/unga, vuxna/föräldrar varit begränsat, samt därmed en begränsad insyn om vilket behov som funnits i familjer. Detta kan ha påverkat antalet.

Ett fortsatt arbete sker i tät samverkan med vårdnadshavare, anhöriga, skola, polis, regionen och andra samhällsaktörer för att tillsammans arbeta för ett tidigt samordnat stöd för att barn och ungas behov ska kunna tillgodoses i hemmet. Utmaning är att rekrytera familjehem med kompetens, tid och möjlighet att ta emot barn och unga är också en faktor att utveckla andra möjliga insatser och stöd i hemmet.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Inom ramen av nämndens uppdrag är bedömningen för utvecklingsområdet Jämställd fördelning av makt och resurser att måluppfyllelsen har uppnåtts.

Öka det våldsförebyggande arbetet med fokus på maskulinitet och tidiga insatser

Det våldsförebyggande arbetet med fokus på maskulinitet och tidiga insatser har under 2022 utvecklats och i samverkan har det genomförts flertalet aktiviteter.

Ett exempel av resultat är att EQ mottagningen i samarbete med gymnasiet vunnit Norrbottens jämställdhetspris gällande konceptet "Sunda relationer", där syftet är att öka det våldsförebyggande arbetet. Konceptet utgår från fyra rubriker: våldsutsatta, våldsutövare, omgivningen (alla känner någon), en sund relation.

Sunda relationer konceptet har under 2022 genomfört 38 klassrumsbesök. Elevutvärderingar kommer att utföras 2023, men en utvärdering som utförts via lärare har påvisat att insatsen är uppskattad.

Forum relationer har under året utförts på fritidsgården Navet i samverkan med ungdomsmottagningen, elevhälsan, Tjejjouren, EQ mottagningen, Rädda Barnen, BUFFF (barnrättsorganisationen Förälder, mamma, pappa i fängelse eller häkte), BOJ (brottsofferjouren) och fritidsgården Navet.

Arbetsformerna är under uppbyggnad och utvärdering kommer att ske 2023. Arbets sättet innebär i dagsläget att personer från samverkan är på fritidsgården för att träffa ungdomar i tidigt skede för att förebygga våld.

Berörd personal har gemensamt genomgått utbildningen RBP (Response - Based - Practice) för ett gemensamt synsätt gällande bemötande. Det pågår planering för att starta en arbetsgrupp i samverkan.

Una Norrbotten

Una Norrbotten – kompetensteam mot våld, ett länsövergripande projekt med målet att öka kompetensen och sprida kunskap i frågor som rör våldsutsatthet i nära relation och i synnerhet hedersrelaterat förtryck och våld. Under år 2022 har Una Norrbotten hanterat 40 frågeställningar från socialtjänst, skola, ideella organisationer och flyktingmottagning från sex olika kommuner.

50 procent av frågeställningarna har berört hedersrelaterat förtryck och våld. Under hösten har marknadsföring av projektet varit i fokus för att yrkesverksamma ska få kännedom om kompetensteamet, utvärderingen visar att det finns behov av fortsatt marknadsföring. Una Norrbotten har under året förstärkt kompetensen inom teamet samt anordnat två digitala föreläsningar för yrkesverksamma och aktiva inom civilsamhället.

Vid utvärdering gällande hur deltagarna i kompetensteamet upplever dess funktion uppger samtliga att de är nöjda/ mycket nöjda. För att de utsatta personerna ska hitta rätt stöd har Una kartlagt kommunernas hemsidor gällande information om hedersrelaterat förtryck och våld.

Antal nyinkomna våldsutsatta fl/poj/kv/män som har tagit emot stöd vid Centrum mot våld

Under 2022 har 470 nyinkomna tagit emot stöd vid Centrum mot våld. Målet för året var lagd på minst 350 och därmed är målet uppnådd. En viktig faktor till resultatet är bland annat utifrån att FREDA mottagningen infört nytt arbetssätt med ett första bedömningssamtal samt möjlighet att gå direkt till grupp i stället för individuella stödsamtal. En annan faktor till resultatet är antalet gruppträffar, där det tidigare startades två grupper per år, startas upp numera två grupper per termin.

Under 2021 beslutades det att de mellan 15–18 år kan erbjudas FREDA samtal om de upplevt våld i partnerrelation och i år har sex ärenden inkommit till FREDA i den målgruppen.

Jämfört med förra året ses ingen ökning av förfrågan gällande råd och stöd till vuxna våldsutsatta på FREDA mottagningen.

Vid EQ mottagningen har en metod inletts som benämns IVIN (program för kognitiv beteendeterapi med personer som utövar våld i nära relationer). EQ mottagningen kommer även erbjuda utbildning för tjänstepersoner i EQ-korta frågor. Korta frågor blir samtidigt en marknadsföring av vad EQ erbjuder.

Andel män inom Socialförvaltningens verksamheter ska öka

Under hösten har ökningen av andelen män inom personalen stagnerat och uppgår vid november månads slut (2022) till 20 %, så sett till uppsatta målet på minst 21% uppnåddes inte målet. Förvaltningens insatser för att attrahera, rekrytera och utveckla personal anpassas till flertalet målgrupper och fortsatta aktiviteter för att stärka detta kommer vidtas under 2023 inom ramen av handlingsplan för kompetensförsörjning.

Sjukfrånvaro i relation till arbetad tid (sjuktal kv/män) ska minska

Vid december månads utgång (2022) var sjukfrånvaro i relation till arbetad tid 8,91 % (kvinnor 9,48 % och män 7,11 %). och därmed har årets mål på 9% uppnåtts. Årets resultat är något högre än 2021 års nivå (8,42%) och jämförelser från före pandemin visar att uppgången ligger på drygt 1 %. Kvinnors sjukfrånvaro är högre än männens, en trend som kvarstår över tid. Årets ökning syns i alla undergrupper som mäts förutom i ålderskategorin 30–49 år där den är likvärdig med fjolårets.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Socialnämnden gör utifrån sitt bidrag till utvecklingsområdet Minskad klimatpåverkan den sammanfattande bedömningen att måluppfyllelsen i sin helhet är uppnådd. Detta utifrån bland annat att målen i två av tre mätetal uppfyllts. Gällande minskning av koldioxidutsläpp nåddes inte målet. Under åren har förvaltningen riktat sitt fokus främst till omställning till elbilar. Detta i och med att förvaltningens kärnuppdrag i stora delar innebär att förflytta sig mellan brukare/vårdtagare. Förvaltningen haft ett stort engagemang i det kommunövergripande arbetet med omställningen till elbilar.

Minska utsläpp vid flyg-/tågresor vid utbildning och konferenser i förhållande till 2019 (verksamhetsområde myndighet är exkluderad)

För mätetalet att minska koldioxidutsläpp vid resor med minst 50 % i förhållande till 2019 utifrån hur mätetalet är upplagt (exkl. myndighetssektionen) har förvaltningen minskat med 16,5% och därmed uppnås inte målet.

Vid en beräkning inklusive myndighet uppnår vi en minskning med 45 %.

Koldioxidutsläppet för övriga resor med fordon i tjänsten har minskat med 13 % i jämförelse med 2019, men resultatet är svåranalyserat på grund av olika nationella uträkningsmodeller som används under åren. I väntan på utbyte till elbilar har verksamheten under 2022 använt dieslbilar i högre utsträckning än tidigare. Detta beroende på utbyggnaden av infrastrukturen av elbilar på kommunövergripande nivå, samt brist på komponenter till biogasbilar.

Utvecklingen av biogasanvändning är fortsatt positivt. I jämförelse med 2019 har förvaltningen 2022 ökat från 54 % till 68 %.

Oavsett att pandemins restriktioner har lättat och fysiska möten är möjliga, har verksamheterna fortsatt vara digitala där det är möjligt. Eventuella resor planeras på bästa sätt, genom exempelvis resa med kollektivtrafik, promenad, cykel samt samåkning sker där det är möjligt. Vid längre resor ska i första hand kommunens egna fordon användas i stället för hyrbilar.

Inom funktionshinderområdets transportenhet ser verksamheten med regelbundenhet över rutiner och transportplanering. Detta med syfte att öka den enskildes självständighet till att ta sig till och från dagverksamhet samt säkerställa att transporter genomförs på ett klimatsmart sätt genom exempelvis ökad samåkning.

Antal upphandlingar där klimatpåverkan från plaster har beaktats

En upphandling har genomförts under 2022 där klimatpåverkan från plaster har beaktats. Denna upphandling handlade om städ- och förbrukningsmaterial där förvaltningen varit med och påverkat sortimentet av artiklar. När det inte är möjligt att frånga plast ska plast med mindre klimatpåverkan finnas med som alternativ. Förvaltningens beställare kommer att få utbildning i användandet av nya avtal för att deras beställningar ska bidra till en minskad klimatpåverkan.

Den kommunövergripande projektgruppen "Klimatsmart så klart!" fortsätter att arbeta med uppdraget. Inom förvaltningen har verksamhetschefer och enhetschefer fått en presentation om nuläget i

projektet. Träffarna har också syftat till att de kan själva komma med egna förslag på hur arbetet kan vidareutvecklas. Därefter kan de tillsammans med medarbetare jobba vidare med sitt bidrag till att minska användandet av farliga plaster. Inom flera verksamheter pågår olika aktiviteter kopplat till att minska plaster.

Utveckla arbetssätt och metoder för att mäta och minska matsvinnet

Under 2022 har en test av arbetssätt och metoder genomförts i att mäta och minska matsvinnet, dvs att den mat som serveras på tallriken äts upp. Parallellt med detta har fokus också varit på att beställa rätt mängd mat/ antal portioner, då det i förstudien framkommer att det blivit en del mat över som kasseras.

Under året har det genomförts två mätningar på enheter vid särskilt boende för äldre inklusive en gruppbostad.

Mätningarna har genomförts under en två veckors period, där den första mätningen gjordes i april 2022 och den andra mätningen genomfördes under fjärde kvartalet 2022. Resultat efter den första mätningen är att 71% av den mat som serverades på tallriken har ätits upp. Detta resultat ligger ca 4% under rikssnittet. Resultatet från den andra mätningen kommer i januari 2023. Målsättning för 2023 är att öka till 75%. Under 2022 har arbetet fokuserats på att ta fram grundvärde för arbete mot mål 2023, samt identifiera behov av utvecklingsområden gällande matssvinnsmätning.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Socialnämndens bedömer att måluppfyllelsen i sin helhet är uppnådd för utvecklingsområdet starkare ekonomi för tillväxt.

Omstrukturering ska uppgå till minst 1% av förvaltningens omslutning

Målet för omstruktureringen på 18 mkr är uppnått.

Socialnämndens utfall för året är 1 883 mkr, avvikelser mot budget blev -12,5 mkr (0,7% i avvikelse). Utfallet avviker mot den prognos på +-0 som har lyfts fram på totalen för socialförvaltningen under året, detta beror på ökade kostnader kring kompetensförsörjning.

Nytt verksamhetssystem (ekosystem)

Förberedelsearbetet inför det nya verksamhetssystem pågår enligt plan. Norrbottens alla 14 kommuner berörs av detta. Hösten 2023 startar arbetet i Luleå kommun med driftsättning i början på 2024.

Välfärdsteknik

Antalet e-tjänster som gynnar medborgare ökar stadigt och verksamheterna hittar lösningar där handläggningen kan effektiviseras med både interna och externa tjänster. Under året har det även pågått ett flertal olika projekt utifrån nämndens digitaliseringsplan. Det största projektet är utbyggnaden av WiFi, som är en nödvändighet för att kunna hantera teknik informationssäkert. En viss fördröjning finns, främst gällande Wifi- utbyggnaden, på grund av komponentbrister i världen men förvaltningen arbetar i nära samarbete med IT-kontoret för att ha framförhållning i arbetet. Ett annat stort projekt har varit införandet av digitala lås.

Socialförvaltningens service uppfattas positiv

Resultat och analys av kvalitetsundersökningar som genomförts under 2022 kommer att redovisas i Kvalitetsberättelsen 2022. Medborgarnas upplevelse av service vid kontakt med förvaltningen framkommer i Kundcenters mätning 2022 via tre av nedanstående parametrar:

- Enkelhet: (hur enkelt var den enskildes ärende?)

77,2 % som är en viss förbättring i jmf med 2021 där resultatet var 76,9 %.

- Generell nöjdhet: (hur nöjd är den enskilde med hanteringen av hela sitt ärende?)

84,6% som är en viss förbättring i jmf med 2021 där resultatet var 83,8%.

- Uppklarning: (Hur snabbt den enskildes ärende med uppklat?)

76% som är en viss försämring i jmf med 2021 där resultatet var 77%.

Förvaltningen kommer under 2023 analysera resultatet ytterligare och upprätta aktiviteter i samverkan med Kundcenter.

Öka Luleås attraktionskraft och framtidstro - tillväxt

Arbetet med arbetsgivarvarumärkena 'Spela roll' och #blommaut i intern och extern marknadsföring har under 2022 genomförts planerligt. Bland annat har filmer lanserats på kommunnivå och lokalt för att stärka arbetsgivarvärdet. Arbetet är påbörjat med att se över sommarförmån inför 2023.

Utbildningen inom Äldreomsorgslyftet och samverkan i Vård- och omsorgscollege har genomförts under 2022 enligt plan. Utveckling av introduktioner, praktik och interna utbildningsinsatser pågår, med syfte att öka möjligheter att anställa personer med potential som inte har rätt utbildning och/eller hinder av andra slag som kan minskas med rätt ingång i arbetet.

Utifrån kommunövergripande kompetensförsörjningsplan 2022–2024 pågår arbetet med att upprätta förvaltningens handlingsplan för omhändertagande av de olika delarna:

- Attrahera
- Rekrytera
- Utveckla
- Behålla

Initialt behöver socialförvaltningen förhålla sig till det faktum att nyrekrytering kommer att ske även av personer som varken gått utbildning till undersköterska, stödassistent eller vårdbiträde.

Det gör att behoven av samordnad och strukturerad introduktion och fortbildning/utbildning är ännu mer prioriterade, för såväl icke-akademiska som akademiska yrkesgrupper.

Under sommaren 2022 var det ett ansträngt gällande bemanning, men dock fungerat bra i och med sommaravtal.

Inom området Stöd i hemmet har det under året genomförts chefshandledning med arbetsmiljöcoach. En handlingsplan har upprättats tillsammans med enhetscheferna och följs upp månatligt. En förändring av TES (integrerat system för optimal schemaplanering och insatsregistrering) planerarnas uppdrag har bidragit till en förbättrad arbetsmiljö.

Pararellt har ett projekt kopplat till schemaprocessen genomförts. Resultatet visar bland annat att det både hos chefer och medarbetare finns ett behov av att få veta mer om ansvarsfördelning. Projektet om schemaprocessen syftade också till att leda till ökad kunskap och delaktighet hos medarbetarna samt tydliggöra hur ekonomi och bemanning/schema hänger ihop. Projektet fortsätter under 2023.

Under 2022 har en förstudie genomförts gällande införande av ett Lärcentra. Ett Lärcentra kan fungera som en samlingsplats för utbildning/fortbildning för förvaltningen, vilket ger möjlighet att kombinera teoretisk kunskapsinläring med praktiska moment. Även en plats för att testa och lära sig ny välfärdsteknik. Projekt för planering av ett införande kommer inledas under 2023.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Nettokostnader	1 883 409	1 832 109	1 870 933	-12 476		1 870 933		1 832 109
Kommunbidrag	1 870 933	1 836 470	1 870 933	0		1 870 933		1 836 470

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Summa	17 275	4 959	31 500	14 225		31 500		4 959

Stadsbyggnadsnämnden

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Bedömningen är att nämnden bidrar till förflyttning inom kommunfullmäktiges utvecklingsområde, Stadsbyggnadsnämndens åtagande inom utvecklingsområdet är "Öka ungas delaktighet i kommunens alla frågor som berör dem". Att unga får ha inflytande i beslut på lokal nivå stärker deras kännedom om, och tillit till, det demokratiska systemet. Ungas kunskaper och erfarenheter är en resurs som bör tillvaratas i samhällsutvecklingen.

Målrelaterade - Mätetal/Mått	Utfall 2022	Mål 2022
Unga har möjlighet att föra fram sina åsikter, Nöjd Inflytande Index (NII), 18-29 år	36 (Utfall 2020)	minst 38

Svarsfrekvensen avseende Nöjd Inflytande Index (NII) för unga, 18-29 år (SCBs undersökning) har varit för låg inom åldersgruppen i 2021 års undersökning för att ett resultat ska kunna sammanställas. Därtill har medborgarundersökningen från och med år 2021 förändrats vilket gör att 2021 års resultat, förutsatt att svarsfrekvensen hade varit tillräckligt hög, inte går att jämföra med tidigare år. Frågorna är ställda på ett annat sätt och svarsskalan är ny. I stället för den tidigare NKI-modellen med en 10-gradig skala besvaras frågorna nu med ord som går att gruppera i negativ och positiv. Frågorna handlar om i stort sett samma saker som tidigare, men enkäten innehåller även nya frågor. Senaste utfall, år 2020, är 36. Som en åtgärd för att kunna möta utvecklingen av för låg besvarandegrad inom åldersgruppen har en dialog om möjliga lösningar förts med kommunens samhällsanalytiker.

En handlingsplan för att stärka barns rättigheter har tagits fram inom förvaltningen. Syftet är att tydliggöra vilka insatser som ska prioriteras under kommande treårsperiod för att utveckla barns och ungas möjlighet att påverka förvaltningens verksamheter och därmed också det Luleå som byggs. Handlingsplanen är ett stöd till ledningen i planering och prioritering av åtgärder. Som första steg har en utbildningsinsats genomförts under hösten. Samtliga avdelningar planerar att ha slutfört sina respektive aktiviteter senast under nästkommande verksamhetsår.

Arbetet med trygghetsvandringar avseende barn och ungas skolvägar fortskrider. Under hösten har tre trygghetsvandringar genomförts på Kronanområdet med elever från Tallkronaskolan i samarbete med Barn- och utbildningsförvaltningen. Planeringen av trygghetsvandringarna har gjorts tillsammans med gymnasieungdomar som en del av deras utbildning. Trygghetsvandringarna är uppskattade och givande både för elever och tjänstepersoner. Utvärderingen är ännu inte helt klar, men något som framkom var att delar av konstnärliga utsmyckningen i skogen på Kronan, med beväpnade soldater, upplevs som skrämmande för flera av barnen.

Ett annat exempel när barn och unga systematiskt ges möjlighet att komma med synpunkter är när lekplatser byggs eller renoveras eller när andra områden eller utemiljöer där barn vistas planeras, tex lekplats på Björkskatan. Under våren har dialoger med barnen på Hertsöskolan gällande utemiljön inför byggnationen av den nya skolan hållits. Dialogerna har varit såväl lärorika som uppskattade. I december skedde återkoppling om projektet när landskapsarkitekter träffade elevrådet.

I september arrangerade avdelning Stadsplanering och infrastrukturdrift en inspirationsdag om barns lek och utemiljöer för barn. Syftet med dagen har dels varit att dela kunskap, dels att ge inspiration till hur vi utifrån nuläge och forskningsrön kan vidareutveckla arbetet med att skapa de bästa lekplatserna för barn.

Som ett resultat av inspirationsdagen har landskapsarkitekter påbörjat arbetet med att ta fram riktlinjer för grundskolans utemiljöer samt en handlingsplan där skolgårdsinventering ingår för att kartlägga och identifiera de skolgårdar som utifrån barnperspektivet behöver utvecklas. Inventeringen tittar på barnperspektivet både vad gäller lekvärde och pedagogiska miljöer.

Stadsbyggnadsnämndens effektmål 1 stödjer utvecklingsområdet.

Under mandatperioden (2019–2022)

I tillägg till det arbete som utförts under 2022 har nämnd och förvaltning under perioden 2019-2021 arbetat aktivt för att i ett tidigt skede involvera, barn, ungdomar, skolungdomar och/eller unga kvinnor i olika projekt med syfte att få dem att känna sig delaktiga i skapandet av det offentliga rummet samt för att få kunskap om ungas framtidstankar och idéer. Några exempel som genomförts i samverkan med Barn- och utbildningsförvaltningen och/eller Luleå Tekniska universitet är gymnasieungdomar som deltagit i planeringen av samhällsbyggnadsprojektet kvarteret Staren, genomförandet av projektet klimatsmart vardag på initiativ av tre ungdomar, Hertsöhedens nyttjande utöver bostäder, utformning av ny pumpstation med fokusgrupper och jury bestående av unga kvinnor och barn, utformning av lekplatser med involvering av förskolebarn samt Östra länken i dialog med medborgare och ungdomar.

Ett annat syfte har varit att bland ungdomarna skapa intresse för kommunens verksamhet. Här har förvaltningen erbjudit olika former av praktik i syfte att öka ungas kunskap om hur det är att arbeta på Luleå kommun och hur det är att ha kommunen som arbetsgivare. Målet är att väcka intresse för de olika yrken som finns inom stadsbyggnadsförvaltningen och kommunen som helhet samt vilken utbildning som behövs för olika befattningar.

Möjligheten till arbete är viktigt för jämlikheten, här har stadsbyggnadsnämnden bidragit genom att det inom nämndens verksamheter finns ett antal personer med anställning genom exempelvis offentligt skyddade anställningar, lönebidrag och trygghetsanställningar. Ett annat mål har varit att verka för att nyanlända Luleåbor stannar kvar efter etableringstiden och här har stadsbyggnadsnämnden bidragit till målet genom ett antal nystartsjobb som riktar sig till personer som har varit utan arbete en längre tid eller är nya i Sverige.

Den sammanfattande bedömningen för mandatperioden är att nämnden med genomförda aktiviteter och inom ramen för sitt uppdrag och utifrån de möjligheter detta ger, i hög grad bidragit till en förflyttning inom utvecklingsområdet.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Bedömningen är att nämnden genom det arbete som kontinuerligt bedrivs och vidareutvecklas har bidragit till att nå en framdrift inom uppsatta mål.

Stadsbyggnadsnämndens åtagande inom utvecklingsområdet är "Mer jämställd service och bemötande". Genom ökad nöjdhet avseende felanmälan bidrar stadsbyggnadsnämnden till mer jämställd service och bemötande.

I tillägg till ovan har stadsbyggnadsnämnden beslutat att fortsatt följa upp att "beslutsunderlag om igångsättning av investeringsprojekt innehåller jämställdhetsanalys".

Målrelaterade - Mätetal/Mått	Utfall 2022	Mål 2022
Andel beslutsunderlag om igångsättning av investeringsprojekt som innehåller jämställdhetsanalys	100%	100%

Under 2022 har 18 investeringsprojekt igångsatts, varav 12 har fattats på delegation och de övriga via stadsbyggnadsnämnden eller dess arbetsutskott. Samtliga har jämställdhetsanalyser bifogade, vilket gör att utfallet för helåret fortsatt är hundra procentigt.

För att nå en ökad kundnöjdhet har avdelning Stadsplanering och infrastrukturdrift genomfört en utbildningsinsats i syfte att säkerställa och förbättra återkopplingen till kund vid felanmälan. På avdelningen pågår ett arbete med att tillsammans med sektion Geodata utveckla ett nytt ärendehanteringssystem för felanmälningar. Ett nytt, och för verksamheten, bättre anpassat system kommer att underlätta det dagliga arbetet samt ge effekt i form av förbättrad uppföljning och därigenom utökad möjlighet att öka kvaliteten och få nöjdare kunder.

Avdelning Fastighetsförvaltning och verksamhetsnära service arbetar aktivt med uppföljning för att öka återkopplingsgraden till kund i samband med felanmälningar. Avdelningen arbetar också med aktiviteter av mer förebyggande art vilka syftar till att minska risken för att fel ska uppstå, tex vidareutveckling av egenkontroll samt den interna processen för avvikelshantering. Arbetet med vidareutveckling av dessa fortskrider och sektion Verksamhetsnära service ligger långt framme i arbetet.

Under mandatperioden (2019–2022)

Under åren 2019–2021, har nämnd och förvaltning i tillägg till ovan arbetat med följande åtaganden inom utvecklingsområdet:

- Öka jämställdheten gällande fördelning av resurser i tjänster till invånare
- Mäns våld mot kvinnor ska synliggöras och minska
- Tjänsteskrivelser avseende e-förslag ska innehålla jämställdhetsanalys
- Beslutsunderlag om igångsättning av investeringsprojekt ska innehålla jämställdhetsanalys
- Ökad trygghet och tillgänglighet i våra offentliga miljöer

Exempel på de aktiviteter som har genomförts inom ovan områden är:

- En handlingsplan för jämställdhet har tagits fram där samtliga avdelningar har mål och aktiviteter beskrivna i planen. Ett exempel på arbetet med jämställdhet är Östra länken som i media synliggjort de kvinnor som arbetar i projektet och hur vi samverkar med övriga aktörer som också arbetar med jämställdhet i bygg- och entreprenadbranschen.
- Våra kommunikatörer har gått utbildning i jämställd kommunikation och bildval. Syftet är att öka medvetenheten inför varje publicering, oavsett om det är internt eller externt.
- Avdelning stadsplanering och infrastrukturdrift har vid ett antal tillfällen samverkat med gymnasiebyrå och elever har arbetat med olika delar av samhällsbyggnadsprocessen.
- Skolprojekt, där utomhus- och inomhusmiljön har studerats utifrån trygghets- och jämställdhetsperspektivet. Trygghetsaspekten samt att miljöerna är utformade för både flickor och pojkar har varit genomgående.
- Inför ombyggnader av lekplatser har närliggande förskolor involverats för att fånga upp barnens idéer och tankar. Både flickor och pojkar har ritat bilder som vi tagit med oss inför gestaltningen.
- Föreningsstädning har genomförts av 57 föreningar /lag. Av de som definierats med könstillhörighet utgjorde 55 % flicklag och 45 % pojklag.
- Trygghetsskapande åtgärder kring "ankdammen" på Östermalm och i Porsö centrum utifrån genomförda trygghetsvandringar har vidtagits.
- Tillsammans med Boskataskolan har en trygghetsvandring genomförts med fokus på skolvägen mellan Björkskatan-Hällbacken/Dalbo för att få barnens perspektiv på sträckan.
- Trygghetsskapande åtgärder i form av att mer ytor slyröjts än ett normalår, högre tempo på klottersaneringen och punktinsatser runt belysning som är skymd av vegetation samt en successiv komplettering där belysning saknats längs gång- och cykelvägar.
- Successivt utbyte till ledbelysning.
- Inventering och åtgärder av skötselbehovet vid naturnära busshållplatser har genomförts.

Den samlade bedömningen för mandatperioden 2019–2022 är att nämnden aktivt och i hög grad bidragit till en förflyttning inom utvecklingsområdet.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

 Nämndens åtagande och mätetal har inte nåtts under året. De insatser som nämnden gjort under året har dock skapat goda förutsättningar för att kunna nå de uppsatta målen under den kommande mandatperioden.

Stadsbyggnadsnämndens åtagande inom utvecklingsområdet är "Långsiktiga investeringar ska bidra till en minskad klimatpåverkan". Genom att klimatpåverkan av långsiktiga investeringar utvärderas ur ett hållbarhetsperspektiv bidrar stadsbyggnadsnämnden till minskad klimatpåverkan.

Förvaltningen ska bidra med att synliggöra klimatpåverkansgrad inför beslut om långsiktiga investeringar genom att göra livscykelanalys på större investeringsprojekt. De investeringsprojekt som

omfattas är investeringsprojekt överstigande 50 miljoner inom olika verksamhetsområden. Livscykelanalys för upp till tre investeringsprojekt ska genomföras och utvalda projekt är Hertsö badhus, Kronanvägen samt vattenledning till Råneå.

Vidare ska förvaltningen med sina insatser bidra till att halvera klimatpåverkan från egna resor i tjänsten. Genom att alltid överväga digitala möten, använda hållbara färdsätt samt arbeta för ökad biogasanvändning kan stadsbyggnadsförvaltningen halvera klimatpåverkan från egna resor i förhållande till 2019.

Stadsbyggnadsförvaltningen har också, inför verksamhetsåret, lagt till ett eget verksamhetsmål att tillsammans med samhällets aktörer verka för ett hållbart byggande. Genom ökad samverkan med samhällets aktörer kan stadsbyggnadsförvaltningen bidra till ett hållbart byggande.

Målrelaterade - Mätetal/Mått	Utfall 2022	Mål 2022
Halvera koldioxidutsläpp från lokala resor i tjänsten jämfört med 2019 Utfall 2019: 271 005 kg	140 468 kg	135 502 kg
Göra livscykelanalys på tre investeringsprojekt inom olika verksamhetsområden överstigande 50 miljoner, varav Hertsö badhus är ett investeringsprojekt. Redovisas med antal investeringar över 50 miljoner 2022, ja/nej på frågan om LCA är gjord. Gjord LCA redovisas.	-	JA (upp till 3 LCA)

Koldioxidutsläppet från de lokala resorna i tjänsten har minskat med drygt 137 000 kg under 2022 vilket motsvarar cirka 48% jämfört med 2019. En större del av minskningen kan hänföras till verksamhetsövergången av avdelning VA till Lumire, vilket inte påverkar kommunens totala koldioxidutsläpp. Men en betydande del av minskningen kan också hänföras till att stadsbyggnadsförvaltningen har effektiviserat fordonsparken samt till en ökning av fler fordon med fossiloberoende drivmedel.

Den avgörande faktorn för att kunna nå målet, om vi bortser från effekten till följd av verksamhetsövergången av avdelning VA, är utbytet till elbilar inklusive den laddinfrastruktur som krävs för ändamålet. Upphandlingen för montering av laddpunkter är klar och fastighetsavdelningen räknar med att få upp de första laddpunkterna under början av 2023.

Målet gällande genomförande av tre livscykelanalyser (LCA) har inte nåtts under året. Ett tillvägagångssätt för genomförande är framtaget och beslutat i förvaltningens ledningsgrupp och metod och avgränsning för Kronanvägen samt för vattenledning till Råneå är klart. Genomförandet av själva livscykelanalyserna för dessa två investeringsprojekt kommer att vara klart innan tredje kvartalet 2023. Livscykelanalysen för Hertsö badhus kommer att vara klar under 2024, detta på grund av att analysen innehåller flertalet parametrar som ingår klimatdeklarationen vilken kommer att vara klar under 2024.

Under mandatperioden (2019–2022)

Förvaltning och nämnd har under mandatperioden 2019–2022 mycket aktivt arbetat för att minska klimatpåverkan. Aktiviteterna har framför allt syftat till att minska koldioxidutsläppet, främst för egna resor i tjänsten men också andras resor, att tillvarata rötgasen från VA-anläggningen och att minska användandet av fossilt bränsle till förmån för biogas.

Exempel på aktiviteter som gjort handlar om framtagande av en Grönplan som ska beaktas i samband med framtida planering samt kampanjen för "Grön arbetsplats" som riktats till flertal företag och syftar till att göra mer hållbara resor till/ från arbetsplatsen samt vid tjänsteresor för att exemplifiera ett par aktiviteter.

Andra aktiviteter som genomförts handlar om att i samband med inköp av nya personbilar alltid analysera nyttan och det klimatavtryck som fordonet ger samt flera aktiviteter som syftar till hållbara resvanor och uppmuntran till våra medborgare och medarbetare att välja cykel, buss eller promenad som alternativ till den egna bilen (bla " #Vi reser grönt", "Winter bike to work Day", "Mobil utan bil", Vintertramparna, Bussig kompis och Sommarrörelsen). En stor andel av dem som medverkat i kampanjer för hållbara resvanor har till vår glädje uppgett att de har ändrat resvanorna till hållbara alternativ. Förvaltningen har också, redan innan pandemins inträde, aktivt arbetat med att efterfråga och, i första hand, delta i digitala möten samt när möjlighet finns anmäla sig till webbutbildningar.

Under mandatperioden har nämnd och förvaltning, trots många aktiviteter och en hög ambitionsnivå, inte nått uppsatta mål, förutom med några få undantag. Trots detta är vår bedömning att nämnd

och förvaltning i medelhög grad bidragit till en förflyttning inom utvecklingsområdet, de framsteg som har gjorts under mandatperioden har kommit till följd av ett aktivt och systematiskt arbete och har varit betydande om än att utfallet av egna resor i tjänsten i viss grad också påverkats av pandemin. Vi kan dock konstatera att det arbete som utförts under mandatperioden tillsammans med de extra energieffektiviseringsmedel för utbyggnad av laddinfrastrukturen som tillskjutits under 2022 ger oss goda förutsättningar att kunna nå de uppsatta målen inom den kommande mandatperioden.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Den sammanfattande bedömningen för utvecklingsområdet är att nämnden har bidragit till en förflyttning inom området och att nämndens åtagande för året har uppfyllts

Stadsbyggnadsnämndens ena åtagande inom utvecklingsområdet är "Den kommunala servicen uppfattas som positiv". Genom ökad tillgänglighet till service/självservice, tillgång till välskötta anläggningar och attraktiva offentliga miljöer samt gott bemötande gentemot medborgare och företag kommer den kommunala servicen att uppfattas mer positiv.

Målrelaterade - Mätetal/Mått	Utfall 2022	Mål 2022
Åtgärder enligt reinvesteringsplan för gata och gc-vägar är genomförda till 100%	122%	100%
Åtgärder i beslutad förnyelse- och underhållsplan (Va) är genomförda till 100 %	100%	100%
Antal färdigställda detaljplaner > antal påbörjade detaljplaner	0,6	>1
Företag och entreprenörer upplever att det finns goda förutsättningar och villkor samt en positiv kultur och inställning till företagande, Nöjd Kund Index (NKI)	73 (Utfall 2021)	minst 72
Medborgare uppfattar våra offentliga miljöer som attraktiva och välskötta	-	75%
Ökad mängd positiva inslag i media som vi själva informerat om, minst 2 inslag/månad.	29 st	minst 24
Åtgärder enligt reinvesteringsplan för fastigheter är genomförda till 100%	127%	100%

Medborgarnas uppfattning om våra offentliga miljöer är ett nytt mätetal där avdelning Stadsplanering och infrastrukturdrift i samarbete med sektion Geodata arbetar med att ta fram en ny undersökning. Målsättningen är att medborgarna digitalt, via kommunkartan, under en avgränsad period och för ett avgränsat område ska ges möjlighet att tycka till om miljön. En spännande och modern utveckling som ger förvaltningen ett bra underlag och goda möjligheter att i framtiden på ett relativt enkelt sätt kunna genomföra riktade medborgarundersökningar mer frekvent. Ambitionen har varit att verktyget ska vara klart att kunna testas till denna delårsrapportering, men arbetet har flyttats framåt i tiden då Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) undersökning "Kritik på Teknik" har genomförts under 2022. Den innefattar bland annat medborgarnas uppfattning om kommunens standard och skötsel av gator och parker. Undersökningen har besvarats av 489 personer vilket motsvarar en svarsfrekvens på 49% vilket anses mycket bra. Sammanfattningsvis visar rapporten att kommuninvånarna inte är helt nöjda med standarden på gator och vägar, men att nöjdheten har ökat jämfört med 2019, samt att nio av tio är positivt inställda till skötseln av parkerna i kommunen. Rapporten bekräftar att kommuninvånarna upplever att det finns ett behov av förbättring avseende kvaliteten vid kontakt med kommunen i ärenden gällande gata, park, VA och renhållning vilket oftast handlar om felanmälningar (där ett förbättringsarbete pågår). Arbetet och förutsättningarna för framtagande av en ny digital medborgarundersökning utifrån kommunkartan har setts över under hösten och digitala medborgarundersökningar kommer att genomföras under 2023.

Gällande nämndens mål för reinvesteringsplanerna har dessa uppfyllts vid årets slut. För reinvesteringar inom gata och gc-vägar samt fastigheter har utfallet blivit högre än budgeterat och det har även skett förändringar i planerade åtgärder. Utfallet har påverkats av flera akuta felavhjälplingar, exempelvis teknisk utrustning i byggnader, ytliga berg under vägar som inte har upptäckts under projekteringsfasen samt åtgärder som har vidtagits av säkerhetsskäl. Inflationen påverkar också investeringsutfallet genom prisökningar vilka har varit svåra att prognostisera. I samband med uppföljningen av investeringar och reinvesteringar under året har förvaltningen identifierat ett behov av att tydliggöra och ta fram starkare avtalsformulering gällande faktureringsstidpunkter i leverantörsavtalen.

Sektion Investering har under året rekryterat ett flertal nya medarbetare. En översyn av möjligheter

till utveckling av framtida arbetssätt för att möta rekryteringsbehovet har gjorts. Detta har bland annat resulterat i att en projektsamordnare anställts som kan avlasta projektledarna med vissa uppgifter, andra möjligheter handlar om att rekrytera personer med viss specialistkompetens inom området som sedan med verksamhetskännedom och intern utbildning på sikt kan utvecklas och axla rollen som projektledare. En ekonomisk utmaning är att möta det ökade behovet av projektledare utifrån fler uppdrag, med att debiterbar tid är maximalt 80% och inget kommunbidrag täcker mellanskillnaden.

Inflödet av nya detaljplaner har minskat något jämfört med 2021, sju detaljplaner har lämnats för antagande och elva nya har startats upp. Arbetet med antal pågående detaljplaner är fortsatt mycket högt. Många resurser går till det planuppdrag som startades i maj 2021 och gäller planläggning för delar av Luleå Industripark (Svartön). I sammanhanget är det viktigt att poängtera att mäta detaljplaneläggningen genom antal planuppdrag inte ger helt rättvis redovisning. Ett planuppdrag kan variera stort i omfattning, komplexitet, krav på resurser samt storlek. Exempelvis planuppdrag på Svartön, ca 700 hektar industrimark som möjliggör omfattande industrietableringar samt grön samhällsomställning, och planläggning av en mindre kommunal fastighet i Jämtön inför försäljning.

Sektion Investering har en dialog med Lumire gällande samverkansavtal för projektledaresurser vilket, när avtalet är klart, kommer att generera lägre kostnader för inhyrning av konsulter. Arbetet med att slutföra avtalet kommer att fortsätta under nästa verksamhetsår.

Stadsbyggnadsnämndens effektmål 1 stödjer utvecklingsområdet.

Under mandatperioden (2019–2022)

I tillägg till åtagandet för 2022 har nämnd och förvaltning under perioden 2019-2021 arbetat med följande åtaganden inom utvecklingsområdet:

- Luleå ska bli 850 fler invånare år 2019
- Årsresultatet för kommunen ska för 2019 uppgå till 2 % av skatter och statsbidrag
- Öka antal byggbara tomter som tillkommit genom antagande av detaljplan för arbetsplatsområde
- Utökad samverkan med byggherren i planprocesser (från planuppdrag till antagande)
- Underhållsplaner för fastighetsbeståndet
- Förbereda för kommande generationer genom minskad underhållsskuld för våra anläggningar och byggnader
- Öka tillgången till detaljplanerad mark för bostäder och verksamheter

Det har handlat om att skapa hållbar tillväxt och genom detaljplanearbetet skapa förutsättningar för etablering av arbetsplatser och byggande av fler bostäder men också effektiviseringar och en ekonomi i balans. Områden som förvaltningen har arbetat intensivt med avseende detaljplaner har varit många, några exempel är Kronandalen, Hertsöfältet och Hertsö badhus.

Från 2019 och framåt, har nämnd och förvaltning bidragit till kommunens mål, att årsresultatet ska uppgå till 2 % av skatter och statsbidrag, genom en minskad driftbudget (kommunbidrag) om 25 mkr.

Långsiktig ekonomisk hållbarhet är viktigt för en starkare ekonomi och under perioden har avdelning fastighetsförvaltning och verksamhetsnära service upprättat underhållsplaner för fastighetsbeståndet. Enbart under 2019 upprättades ca 430 underhållsplaner. Underhållsplanerna är en viktig del i att säkerställa korrekta hyresnivåer internt så att hyressättningen för respektive fastighetsobjekt harmoniserar med kostnadsnivån för fastigheten. Vidare har en lokalresursplan tagits fram, där samtliga övriga förvaltningar angett sina behov av respektive objekt på lång och kort sikt.

Under perioden har förvaltningen också arbetat med att nå rätt standard i infrastrukturen samt att tillhandahålla en god kvalitet och service. Genomförda aktiviteter har bland annat syftat till att möta det stora underhållsbehovet, vilket för övrigt delas av många kommuner, av gator, gång- och cykelvägar samt vatten och avlopp samtidigt som underhållsbehovet också ska balanseras med exploatering samt aktiviteter för att öka kundnöjdheten bland näringslivsaktörer och medborgare.

Ett viktigt sätt att öka kundnöjdhet är enkelhet och tillgänglighet. Inom ramen för detta har för-

valtningen arbetat med ökad digitalisering av tex detaljplaner och utveckling av geodatabaser. De utvecklingsmöjligheter som finns i och med införandet av en ny kommunlicens avseende geodata är både intressanta och många och kan ge effekt på såväl kundnöjdhet, tillgänglighet som effektivisering av arbetet inom förvaltning och kommunkoncern i helhet. Ett annat viktigt projekt som startades upp 2021 handlar om felanmälan, vilket förutom att det bidrar till jämställd service och bemötande, också handlar om en ökad kundnöjdhet.

Baserat på de aktiviteter som genomförts är den sammanfattande bedömningen för mandatperioden att nämnd och förvaltning i hög grad har bidragit till en förflyttning inom utvecklingsområdet.

Effektmål 1: Vi ska förbereda för kommande generationer

Genomförda och planerade aktiviteter som stödjer effektmålet:

Införandet av den uppdaterade projektmodellen fortsätter inom förvaltningen. Efterlevnaden ska säkerställa förmågan att, till rätt kvalitet och kostnad, genomföra investeringar samt leverera lokaler som möter verksamheternas behov. En utbildningsinsats på övergripande nivå har hållits vid årets inledning. Avdelningsspecifika utbildningar/metodträningar planeras eller har genomförts likväl som workshops för vidareutveckling av innehåll i checklistor, rutiner och mallar. Arbetet med uppdatering av checklistor, rutiner och mallar sammanfaller med avdelningarnas pågående arbete med uppdatering i Stadsbyggnadsförvaltningens nya ledningssystem.

Inom sektion Investering kommer uppdatering av mallar och kvalitetsplan vidareutvecklas till ett verktyg för enkel och systematisk uppföljning. Arbetet med detta pågår och resultatet kommer att införas successivt.

Ett internt samverkansforum för fortsatt vidareförädling av projektmodellen har startats i slutet av året, deltagarna gör också en översyn av den interna planeringsprocessen inför kommande projekt. En utveckling av arbetssättet bedöms kunna bidra till fördelar ur resurs- och kostnadshänseende och påverka genomförandegraden positivt. Samtliga berörda sektioner samt Lumire är representerade i samverkansforumet.

Ett arbete för att vidareutveckla och strukturera arbetssättet kopplat till lokalresursplanen pågår. Målsättningen är att, som en aktiv partner, än mer kunna stötta övriga förvaltningar inom kommunen i fastighetsstrategiska frågor. En viktig del i lokalresursplanen är utredningar om den framtida skolstrukturen vilket påverkat att reinvesteringar avvaktats i väntan på beslut, men där processen nu pågår mer aktivt. Stöd i form av processledning för att tydliggöra verksamheternas behov och i förlängningen förverkligande av de skolstrukturella besluten, finns att tillgå inom förvaltningen. Arbetet med ny skola, bibliotek, fritidsgård och sporthall på Hertsön är ett bra exempel på stödet som ges.

En annan viktig faktor för lokalresursplanen, och resan mot 100 000 medborgare, är kommande bedömning av befolknings- och demografiutveckling tillsammans med kopplingen till tidsplanen för rekryteringsbehoven i samband de nya stora företagsetableringarna.

Inom avdelning Fastighetsförvaltning och verksamhetsnära service fortskrider arbetet med införandet av objektsekonomi. Det är ett mycket omfattande arbete då antalet fastighetsobjekt i kommunen är många och objektsekonomin utgår ifrån att varje objekt ska vara självfinansierat och bära sina respektive kostnader. Arbetet pågår enligt plan, pågående och planerade aktiviteter handlar om avtalshantering samt kommunikations- och informationsaktiviteter för att tydliggöra internhyressystemet.

Med syfte att minska klimatpåverkan, och i tillägg till de aktiviteter som redovisats under kommunfullmäktiges utvecklingsområde arbetar förvaltningen med identifiering av påverkan på klimatet i tillsyns- och skötsel punkter samt att utveckla den strategi som finns för det överordnade styr- och regler systemet på fastighetssidan. Arbetet pågår enligt plan och fortsätter under 2023.

Ett annat viktigt arbete som bedrivs inom förvaltningen, och som handlar om vår framtid och våra framtida generationer, är den handlingsplan och de aktiviteter som tagits fram för att stärka barns rättigheter och som beskrivits tidigare i rapporten.

Effektmål 2: Vi vill åstadkomma en attraktiv kommun som ständigt utvecklas, där vi tillhandahåller tjänster och nyttigheter som efterfrågas

Genomförda och planerade aktiviteter som stödjer effektmålet:

Viktiga faktorer för att åstadkomma en attraktiv kommun där människor vill bo handlar om tillgång till information, kommunikation och dialog. Inom ramen för effektmålet pågår en mängd aktiviteter inom dessa områden. Aktiviteterna handlar till exempel om att aktivt arbeta för att öka mängden positiva inslag i media som förvaltningen själv informerat om, att se över och utveckla avdelnings-specifik information på hemsidan och ta fram förslag för nya och utökade dialogformer. Ett exempel på nya och utökade dialogformer är detaljplaneprogram Stören där nya dialogformer med fastighetsägarna har genomförts. Ett annat exempel på en ny dialogform, där förslaget har framarbetats i år, handlar om att finnas synlig och tillgänglig för medborgarna ute i vardagen där de har möjlighet att ställa frågor till förvaltningen och/eller där förvaltningen har möjlighet att informera om pågående projekt. Förvaltningen har under februari-maj hyrt en pop-up lokal i Smedjan för ändamålet. Lokalen kommer att kunna nyttjas av hela koncernen för att nå ut till medborgare och företag.

Andra viktiga faktorer för att vara en attraktiv kommun handlar om utveckling av förvaltningens arbetsprocesser och de tjänster förvaltningen tillhandahåller och att arbetssätt och leverans speglar helheten och alltid har fokus på kundens perspektiv. Förvaltningens kund kan vara kommunens invånare, ett företag som finns eller vill etablera sig på orten, en samarbetspartner eller en intern kund inom kommunkoncernen. Viktiga ingredienser för att få en nöjd kund är helhetssyn och ett väl fungerande internt samarbete. Några pågående aktiviteter inom förvaltningen som stöttar detta är förbättrad intern kommunikation och löpande information, uppdatering av rutiner och fakta om kommunala anläggningar till kundcenter och ett internt samarbete avseende framtagande av nya/utvecklade systemlösningar.

En attraktiv kommun handlar också om att framgå med gott exempel för våra och samhällets värderingar, det kan till exempel handla om att hushålla med våra resurser eller att välkomna våra nya medborgare. Ett exempel på hushållande av resurser handlar om att sektion Landskap och trafik haft en auktion där övergivna cyklar som omhändertagits reparerats och auktionerats ut. Ett exempel på välkomnande av nya medborgare är den cykelskola som samma sektion har hållit för att lära nytillkomna vuxna medborgare att cykla. Cykelskolan har varit välbesökt och haft 20-40 deltagare/tillfälle, främst kvinnor.

Arbetsprocesser och kundnöjdhet handlar också om att sträva efter enkelheten, att skapa rätt förväntningar, att möta de förväntningar som finns och att följa upp vår leverans. För att mäta detta genomförs till exempel en enkät avseende företagets uppfattning om byggdialogen vilket är kommunens forum för dialog med fastighetsägare och exploatörer som vill utveckla i Luleå. Resultatet i årets enkät (21 svar, svarsfrekvens på drygt 40%) visar att den generella uppfattningen av byggdialogen är övervägande positiv. Ett annat exempel som syftar till ökad kundnöjdhet handlar om att införa en ny avtalsmodell för lokalvården. Arbetet med denna går enligt plan, det nya arbetssättet är genomgången, finjusterat och implementerat.

Ett starkt ledarskap och medarbetarskap i rätt antal och med rätt kompetens är avgörande för att nå önskade resultat. Tillitsbaserad styrning och ledning (TBSL) som införts inom kommunen stöder detta. En av förutsättningarna för tillitsbaserad styrning och ledning är att det finns en tydlighet avseende ramen för uppdraget och de förväntningar avseende önskat resultat som finns. Bland annat pågår en vidareförädling av förvaltningens ledningssystem som utvecklats till stöd för planering, uppföljning och visualisering av målarbetet. Ett annat verktyg är Ledarskapsåret vilket både tydliggör och stöttar chefernas arbete samt kan nyttjas i kvalitetsledningssyfte, den övergripande strukturen för Ledarskapsåret är klar och avdelningarna ser nu över eventuellt behov av avdelnings- eller sektionsspecifika tillägg.

Arbetet med vidareförädlingen av förvaltningens ledningssystem fortgår, den övergripande strukturen samt innehåll på förvaltningsnivå är i princip klart och merparten av arbetet ligger nu på avdelningsnivå. Ambitionen har varit att arbetet ska vara slutfört under innevarande år, men arbetet är omfattande och har delvis försenats till följd av personalrörlighet och brist på resurser.

Sektion ekonomi på staben arbetar, tillsammans med avdelningarna, med att ta fram nya nyckeltal

och kvalitetsmått. Bland annat har sektionen stöttat vid införande av tidrapportmodulen i Raindance för parksektionen. Ett nästa steg handlar om att ta fram en modul i Raindance för att underlätta uppföljningen på avdelning Investering och Geodata.

Ett annat viktigt arbete som är initierat inom förvaltningen handlar om kompetenser och att genomföra kartläggning av kompetenssituationen kopplat till nyckelkompetenser, personalrörlighet och förväntat behov för Framtidens Luleå. Arbetet pågår och förväntas vara klart under början av 2023.

Ett sätt att marknadsföra Stadsbyggnadsförvaltningen och de arbetsuppgifter och möjligheter som finns på förvaltningen är att erbjuda praktikplatser. Sektion HR, kommunikation och IT kommer vara sammanhållande för arbetet. Arbetet är strategiskt mycket viktigt då en av de största utmaningarna handlar om att attrahera kompetens och där erbjudande om praktikplatser och examensjobb är en viktig framgångsfaktor. Ett gemensamt koncept som täcker alla steg i processen är framtaget och har rapporterats till förvaltningsledningen.

Avdelning Stadsplanering och infrastrukturdrift erbjuder studentanställning till universitetsstudenter. Detta görs i syfte att attrahera kompetens till vår bransch men också att tillföra ny kunskap. I sommarlovsprojektet, som bedrivs i samarbete med Luleå Tekniska Universitet, erbjuds gymnasieelever att föreslå och arbeta med specifika stadsutvecklingsprojekt. I år har uppdraget handlat om hur ungdomarna skulle vilja att Trekanten i norra hamn ska användas. Många intressanta förslag har inkommit som förvaltningen tar med sig inför kommande planering. Avdelningen arbetar aktivt med praktikanter och erbjuder möjlighet till examensjobb likväl som att erbjuda sommarjobb till studenter.

Under året har sektion Landskap och trafik haft ett samarbetsprojekt avseende busskurer tillsammans med gymnasieelever på teknik- och byggprogrammet samt Luleå Lokaltrafik (LLT). Ett mycket lyckat projekt där eleverna får genomföra ett verkligt projekt alltifrån design till själva byggnationen. Projektet genomförs i tävlingsform och det förslag som eleverna röstat fram byggs och placeras ut på avsedd plats i staden.

Även övriga avdelningar på förvaltningen har, eller har haft studenter på praktik. En student, som praktiserat på avdelning Fastighetsförvaltning och verksamhetsnära service, har gjort sitt examensarbete inom energieffektiviseringsområdet hos oss. Sektion Investering har erbjudit praktikplats till en praktikant som arbetat med kartläggning av sektionens kvalitetsplan.

Arbetet med objektförvaltning har återupptagits efter rekrytering av förvaltningens nya IT-samordnare. I första hand planeras slutförande av den pilot för avdelning Fastigheter och verksamhetsnära service som inleddes under våren. Då avdelningen under vintern inlett implementeringen av det nya verksamhetssystemet Pondus har arbetet med objektförvaltningen tillfälligt pausats.

Arbetet med införande av kommunens Geodataportal, en teknisk plattform/e-tjänst för att kunna få in data och leverera data, fortskrider enligt plan.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Nettokostnader	276 851	206 688	255 728	-21 123		255 728		206 688
Kommunbidrag	255 728	212 270	255 728	0		255 728		212 270

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Summa	409 832	309 582	611 660	201 828		611 660		309 582

Övriga nämnder

Överförmyndarnämnden

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Överförmyndarnämnden har inte brutit ner målet på nämnds nivå.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Överförmyndarnämnden kan konstatera att det fortsatt är en större andel kvinnor än män som har uppdrag som ställföreträdare i kommunen. Av totalt 752 ställföreträdare så är 58 procent kvinnor och 42 procent män. Av de 20 ställföreträdare som har flest uppdrag så är dock fördelningen mer jämn då elva är kvinnor och nio är män.

Vid jämförelse av arvodesbeslut kan det konstateras att det inte är någon skillnad på arvodets storlek mellan kvinnor och män. Av de 20 högst arvoderade uppdragen var det i 60 procent av ärendena en kvinnlig ställföreträdare och i 40 procent av ärendena en manlig ställföreträdare, vilket överensstämmer med den totala könsfördelningen. Av de 20 lägst arvoderade uppdragen var fördelningen 35 procent kvinnor och 65 procent män. Arvodensnivåerna är kopplade till uppdragets omfattning och svårighetsgrad varför statistiken visar på att fördelningen av mer komplicerade och enklare ärenden till stor del följer könsfördelningen.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Överförmyndarnämnden har minskat sina utskrifter under 2022. Målet nåddes med en cirka 10 procentig marginal, detta samtidigt som nämnden har haft en avsevärd ärendeökning under året.

Överförmyndarnämnden är i avvaktan på gallringsfunktion i verksamhetssystemet och ett e-arkiv tvungna att ha kvar pappersakter vid sidan av de digitala akterna men undviker utskrifter så långt det är möjligt.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Överförmyndarnämnden har inte brutit ner målet på nämnds nivå.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Nettokostnader	8 346	8 554	9 944	1 598		9 944		8 554
Kommunbidrag	9 944	9 816	9 944	0		9 944		9 816

Valnämnden

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Nettokostnader	1764	188	1805	41		1805		188
Kommunbidrag	1805	201	1805	0		1805		201

Kommunrevisionen

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2021	Budget Dec 2022	Utfall - budget Dec 2022	Prognos Helår Dec 2022	Budget Helår Dec 2022	Prognos - budget helår Dec 2022	Utfall 2021
Nettokostnader	2773	2765	2841	68		2841		2765
Kommunbidrag	2841	2780	2841	0		2841		2780

Luleå Energi AB Koncernen

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

 Luleå Energi-koncernen har som målbild att kunna erbjuda nyanlända eller andra personer som idag på något sätt står utanför arbetsmarknaden någon form av praktik, trainee, sommarjobb eller visstidsanställning. Vårt tidigare projekt (feriekonstprojektet) har ej skett under sommaren till följd av resursbrist som har varit ett sätt att nå detta mål. En utbildning skedde under våren för samtliga chefer, i att bättre bemöta olikheter på arbetsplatsen, bland annat att leda medarbetare med olika diagnoser och/eller bakgrund. Koncernens HR-avdelning har nära kontakt med Arbetsmarknadsförvaltningen och tittar på lösningar för kunna bidra till att ta emot fler praktikanter.

Måluppfyllelse 2019-2022: Hög

Utvecklingsområde Ökad jämlikhet har inte nått målbilden sett till hela perioden. Under verksamhetsår 2022 återfinns en avvikelse i måluppfyllnad till följd av resursbrist. Övriga år har koncernen nått målet för utvecklingsområdet genom att årligen erbjuda minst fem personer som står utanför arbetsmarknaden anställning i specifika projekt under sommaren. Vidare har koncernen genom arbetsmarknadsförvaltningens projekt Utvecklingsplatser erbjudit tre praktikplatser. Till följd av pandemin och personliga skäl kunde endast en av dessa tre praktikanter genomföra praktiken. Vi har under 2021 också haft två testpiloter för digital praktik, både för utbildning men också för språkträning. Dessvärre fann vi att det senare ej lämpades över digitala verktyg utan kräver fysisk närvaro. Detta kunde anordnas under 2022 där yrkesintroduktionsanställning erbjöds och som resulterade i en tillsvidareanställning.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

 Luleå Energi-koncernen eftersträvar en jämlik fördelning av sponsringsmedel. Utfallet för 2022 visar att målbilden uppnås. Alla överenskommelser gällande sponsring med ekonomiska medel regleras i skriftliga avtal.

Måluppfyllelse 2019-2022: Mycket hög

Utvecklingsområde Mer jämställd fördelning av makt och resurser har under perioden nått målbilden. Luleå Energi-koncernen har en policy för sponsring där det tydligt framgår att fördelningen ska vara noga balanserat ur ett jämställdhetsperspektiv samt inom områdena idrott, kultur och samhälle. Samtliga överenskommelser gällande sponsring med ekonomiska medel regleras i skriftliga avtal.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

 Alla (100%) av Luleå Energi-koncernens införskaffade tjänstebilar under 2022 kan drivas med antingen el eller det förnyelsebara drivmedlet HVO.

Måluppfyllelse 2019-2021: Mycket hög

Utvecklingsområde Minskad klimatpåverkan har under perioden nått målbilden. Utsläppen av koldioxid från egna resor i tjänsten minskade markant mellan 2016-2019 (46%) samt 2018-2020 (56%). Minskningen i utsläpp från resor i tjänsten mellan år 2016-2019 berodde i huvudsak på övergång från diesel till HVO för tjänstebilarna. En stor del av minskningen mellan år 2018-2020 kan bero på omständigheterna i och med Corona-pandemin. Vidare kan alla (100%) av Luleå Energi-koncernen införskaffade tjänstebilar mellan åren 2020-2022 drivas med el eller det förnyelsebara drivmedlet HVO. Det enda undantaget när det kommer till tjänstefordon är bland annat sexhjulingar, skotrar och dylikt, som inte drivs med förnyelsebara drivmedel.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Koncernen har under 2022 uppnått de ekonomiska målen.

Måluppfyllelse 2019-2022: Mycket hög

Utvecklingsområde Starkare ekonomi för tillväxt har under perioden nått målbilden för både räntabilitet på eget kapital samt soliditet.

Räntabilitet	Soliditet
2019: 8,3%	75,0%
2020: 11,2%	75,5%
2021: 10,2%	70,6%
2022: 19,2%	64,8%

Ekonomisk redovisning

<i>Ekonomisk redovisning och personalstatistik</i>		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	1 229 349	1 082 052
Kostnader inkl avskr	-1 055 213	-948 136
Finansiella poster	99 512	1 140
Resultat efter finansiella poster	273 648	135 056
Investeringar	181 810	239 100
Räntabilitet %	19,2	10,2
Soliditet %	64,8	70,6
Antal anställda	184	169
Frisktal %	77,0	87,0
Sjukfrånvaro %	2,6	2,1

Lulebo AB

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

 Lulebo har inte tillhandahållit praktikplatser för nyanlända eller annan person som av annat skäl långvarigt funnits utanför arbetsmarknaden.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

 Lulebo sponsrar flickor / kvinnor och pojkar / män med lika stora belopp.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

 Alla fordon som är anskaffade 2022 drivs med förnybart bränsle.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

 Lulebos soliditet uppgår till 43 %. Överskottsgraden uppgår till 37 %.

Frisknärvaron ska lägst uppgå till 90 %.

 Frisknärvaron uppgår till 65 %.

Sjukfrånvaron ska vara högst 4 % av total arbetstid per år.

 Sjukfrånvaron uppgår till 3,9 %.

Lulebo ska ansöka om de bidrag som finns att söka beträffande ny-, till- och ombyggnationer av lägenheter.

 Lulebo ansöker om de bidrag som bolag är berättigat till att söka.

Vakanser på bostäder ska högst vara 1,5 %.

 Vakanserna understiger 1 %.

Vakanser på lokaler ska högst vara 3 %.

 Vakanserna understiger 2 %.

Vakanser på p-platser/garage ska högst vara 5 %.

 Vakanserna uppgår till 14 %.

Driftnetto/intäkter ska under planperioden 2019-2022 nå 50 %.

 Överskottsgraden uppgår till 37 %.

Ekonomisk redovisning

<i>Ekonomisk redovisning och personalstatistik</i>		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	628 798	659 294
Kostnader inkl avskr	-540 940	-504 306
Finansiella poster	46 857	-51 158
Resultat efter finansiella poster	134 715	103 830
Investeringar	165 000	200 000
Avkastningskrav %	37,0	41,0
Soliditet %	43,4	40,0
Antal anställda	68	56
Frisktal %	65,0	85,0
Sjukfrånvaro %	3,9	2,9

Luleå LokaltrafikAB

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Målet uppnås

Praktikplatser har tillhandahållits samt att kollektivtrafiken ständigt arbetar med tillgänglighetsfrågan och skapar förutsättningar för barn och ungdomar att ta sig till träningar och aktiviteter utanför skolan.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Målet uppnås

Följer framtagen sponsringspolicy där jämställdhetsperspektivet omhändertas.

Utökad trafik och kapacitet främjar ökad jämställdhet då fler unga och kvinnor använder sig utav kollektivtrafik.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Målet uppnås

Fordon och tjänstebilar som nyanskaffas krav ställs för att kunna drivas till 100% av förnybart bränsle.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Målet uppnås inte

Kriget i Europa och Coronapandemin påverkar Luleå Lokaltrafiks ekonomi år 2022 mycket. Återhämtningen mot mer normalt resande har varit lovande vilket gett en positiv uppsida på resultatet jämfört med budget. På minussidan har kriget i Europa medfört att dieselkostnaderna skenat för 2022 och minusresultatet för året beror på just dieselkostnaderna.

Utveckla och förbättra vår kvalitet mot kund under hela resan (Kund)

Målet uppnås.

Kund nöjdheten har återhämtats efter pandemin.

Attraktiv arbetsgivare

Målet uppnås.

Flertalet aktiviteter är uppstartade, bland annat ett projekt för att locka fler kvinnor. Även arbete övergripande kring arbetsmiljöfrågor i branschen för att skapa fler intressenter på en bredare front.

Minskad klimatpåverkan

Målet för året uppnås inte.

Det långsiktiga målet för 2030 om en fossil fri fordonsflotta bedöms uppnås.

Reviderad reduktionsplikt, försenade biogasbussar, utebliven el-bussandvändning (ombyggnad laddinfrastruktur, fordonstekniska utmaningar) samt fordonstekniska utmaningar med befintliga biogasbussar under året har föranlett att årsmålet inte uppnås.

Ekonomisk redovisning

<i>Ekonomisk redovisning och personalstatistik</i>		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	186 517	169 966
Kostnader inkl avskr	-195 857	-179 699
Finansiella poster	-377	-354
Resultat efter finansiella poster	-9 717	-10 087
Investeringar	11 555	18 485
Räntabilitet %	neg	neg
Soliditet %	21,6	20,9
Antal anställda	173	170
Frisktal %	63,0	60,0
Sjukfrånvaro %	4,1	5,8

Luleå Miljöresurs AB

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

 Målet bedöms inte uppnås.

Lumire har under 2022 inte tillhandahållit några praktikplatser till nyanlända eller personer långvarigt utanför arbetsmarknaden. Bolaget har under året startat upp verksamheter inom återbruk, prioritet har varit att få verksamheten att fungera. Frågan om personalresurser har även gått till AMF som har haft svårt att erbjuda handledning och personer med behov av arbetsträning och praktik.

Initiativ som stödjer målet om ökad jämlikhet för barn och ungas tillväxtvillkor som påbörjats och/eller genomförts under 2022: Projekt med sopsamlarmonster i förskolor, bolaget har medverkat på en cykelskola som Luleå kommun håller i. Lumires egen avfallstävling med skräpplockardag för alla skolor har genomförts. Ett samverkansprojekt tillsammans med Lulebo och Kultur- och fritidsförvaltningen där miljövänligare konstgräsplaner på för fotboll testas har startat på Hertsö IP.

Måluppfyllelse avseende hela utvecklingsområdet för mandatperioden, dvs för perioden 2019-2022 bedöms som medel.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

 Målet bedöms uppnås.

Utbetalda sponsringsmedel under 2022 har gått ut till män respektive kvinnor för sponsringsavtal där jämställdhetsperspektivet har beaktats.

Inga direkta projekt eller aktiviteter för ökad jämställdhet har skett under 2022.

Måluppfyllelse avseende hela utvecklingsområdet för mandatperioden, dvs för perioden 2019-2022 bedöms som medel.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

 Målet bedöms uppnås.

Under hösten 2022 levererades bolagets första biogasbil för hushållssidan. Leveranstiderna har varit längre än vanligt på grund av kriget i Europa och brist på komponenter till lastbilsproduktionen. Beställning är gjord för ytterligare tre biogasfordon för leverans under 2023.

Under 2022 har Lumire löst ut tre biogasdrivna tjänstebilar och en transportbil för återvinningscentralerna har införskaffats som kan drivas med förnybart bränsle (biogas).

Måluppfyllelse avseende hela utvecklingsområdet för mandatperioden, dvs för perioden 2019-2022 bedöms som medel.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

 Målet bedöms uppnås.

Räntabiliteten för helår 2022 hamnade på 4,3 %.

Soliditeten för helår 2022 hamnade på 34,5 %.

Huvudsakliga utvecklings- och innovationsprojekt som pågår eller har avslutats under 2022 där ökad effektivitet nåtts i samverkan inom kommunkoncernen eller med externa parter: Biogassamverkan med LLT. Hållbarhetshuset öppnades i februari. Bolaget har tagit över insamlingen av returpapper och även hittat en samarbetspartner som säkrar avsättning för detta avfall. Facility Labs, ett system som identifierar företag för betalning av avfall på återvinningscentralerna har under hösten

tagits i bruk. Vidare erbjuder Lumire möjlighet till fettåtervinning genom insamling från restaurang/storkök i samarbete med Svensk Fettåtervinning. Bolaget har fått tillstånd för omlastning av matavfall vid Sunderby avfallsanläggning för vidare transport till Bodens Energi för rötning och biogasproduktion, detta startade upp i december. Ett projekt med LTU har startats upp med avseende att kunna behandla och rena PFAS-förorenade jordmassor.

Inom VA har ett projekt pågått tillsammans med LTU för multifunktionella lösningar för att omhänderta dagvatten, samt ett projekt där test skett av läkemedelsrening på avloppsvatten vid Uddebo reningsverk. Ett samarbete finns mellan Lumire (VA) och Luleå Energi gällande digitalisering för hushållsnära tjänster. Bolaget deltar i projekt Luleå Industripark med bland annat vatten, avlopp och tekniskt vatten.

Pågående eller under året avslutade projekt som har beviljats extern finansiering: En ansökan till Klimatklivet för inköp av tre biogasbilar planeras att skickas in under våren 2023. En ansökan har också skickats in för att möjliggöra sortering av fler avfallsfraktioner i publika miljöer. Projektet genomförs tillsammans med kommunens Stadsbyggnadsförvaltning (Park) och Lunet. Projektet om läkemedelsrening på avloppsvatten har fått bidrag av Naturvårdsverket.

Måluppfyllelse avseende hela utvecklingsområdet för mandatperioden, dvs för perioden 2019-2022 bedöms som hög.

Hållbarhet: Stärka positionen som en hållbar aktör.

Målet bedöms uppnås.

Lumire har under hösten genomfört både en kundenkät inom avfallshantering och slam samt genomfört en plock analys av restavfall och matavfall. Utbyte av fordon följer plan. Bolaget deltar i många olika nätverk tillsammans med bland annat LTU, gymnasie- och grundskola, byggbransch, branschråd. Projektet Minimeringsmästarna har avslutats under 2022. Ett arbete har startats upp med att säkerställa källsortering på samtliga arbetsplatser. Lumire samverkar med ett flertal aktörer gällande förmedling av material som inkommit till återbruk, bland annat har en lägenhet möblerats med bara återbruk i projekt tillsammans med Lulebo, vi tillhandahåller material till Fritidsbanken i både Luleå och Överkalix samt material till sy- och träslöjdlärare i grundskolan. Projektet Returpunkt och butiken Samlat har fått förlängt finansiering till och med år 2024. Lumire har genomfört stora satsningar inom kommunikation med ny webbsida, Lumiretidning till alla hushåll, kontinuerlig information på sociala medier och web.

Kvalitet: Överträffa våra kunders förväntningar och krav.

Målet bedöms uppnås.

Arbete med en ny mobil app, utökade öppettider på återvinningscentralerna har pågått under 2022 med mål att färdigställas under 2023.

Personal: Vara ETT attraktivt bolag med engagerade och ansvarstagande medarbetare.

Målet bedöms uppnås.

Samgåendet med VA vid årsskiftet 2021/2022 har gått bra, nya rekryteringar har skett för att stärka upp organisationen. En uppskattad Workshop skedde i april 2022 där all personal samlades. Under året har ett introduktionsprogram för nyanställda arbetats fram som startar 2023.

Ekonomi: Skapa mest samhällsnytta för pengarna och bidra till hållbar tillväxt.

Målet bedöms uppnås.

Bolaget har levererat ett bra resultat.

Ekonomisk redovisning

<i>Ekonomisk redovisning och personalstatistik</i>			
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall	
Omsättning	396 936	146 061	
Kostnader inkl avskr	-388 256	-136 044	
Finansiella poster	33	87	
Resultat efter finansiella poster	8 713	10 104	
Investeringar	33 829	25 653	
Räntabilitet %	4,3	7,3	
Soliditet %	34,5	64,1	
Antal anställda	153	77	
Frisktal %	63,5	66,3	
Sjukfrånvaro %	4,7	4,9	

Luleå Hamn AB

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Luleå Hamns verksamhet riktar sig primärt ej mot barn/ ungdomar. Bolagets strategi för en jämställd och bred sponsring har fallit väl ut och målet beräknas nå vid årets slut. Bolaget har i sin policy vid sponsring valt att se till de aktiviteter som gynnar både flickor och pojkar på en bredare front för en större massa.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Bolagets strategi för en jämställd och bred sponsring har fallit väl ut och målet har nåtts under året.

Bolaget har haft låg inverkan till mer jämställd fördelning av makt och resurser, inga särskilda insatser har genomförts under mandatperioden.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Luleå hamn når inte målet för 2022 men flera klimatfrämjande aktiviteter är pågående och kommer att rapporteras tydligare för 2023.

Detta gäller t.ex. fjärrvärmeanslutning av bogserbåtarna och utredning av utökad batteripack till den bogserbåt som är en hybrid.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Det ekonomiska utfallet för perioden visare efter finansiella poster på -19 mkr med en räntabilitet på eget kapital med -9,8%. Soliditeten uppgår till 35,5%. Bolagets räntabilitet når således inte upp till avkastningskravet.

Ekonomisk redovisning

Ekonomisk redovisning och personalstatistik		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	109 886	94 806
Kostnader inkl avskr	-128 020	-89 108
Finansiella poster	-864	-581
Resultat efter finansiella poster	-18 998	5 117
Investeringar	17 484	9 726
Räntabilitet %	neg	4,3
Soliditet %	35,3	41,6
Antal anställda	35	32
Frisktal %	88,2	90,6
Sjukfrånvaro %	1,4	1

Nordiskt Flygteknikcentrum AB

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Vi har en anställd som varit långtidsfrånvarande från arbetsmarknaden.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Vi strävar efter att i alla våra aktiviteter ha ett jämställdhetsperspektiv. Vi behöver fler kvinnor i branschen då den idag är mansdominerad. Det styr vår prioritering. Vi har bla valt att sponsra två kvinnliga lag strax under elitnivån.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Vi påverkar klimatet och kan i allt vi gör minska vår klimatpåverkan. Vi har med ett klimatperspektiv i alla våra aktiviteter allt från små inköp till sättet att använda vårt tjänstefordon.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Vi har idag ett statsbidrag som inte täcker våra kostnader.

All verksamhet vid NFTC ska vara i enighet med EASA- och STA-bestämmelser.

Vi följer vår MTOE som baseras på EASA regelverk. Vid vår senaste verksamhetskontroll (VK) fick vi tre anmärkningar vilket är en stor minskning från föregående års VK då vi fick 10 anmärkningar. VK i januari 2023 gav 0 anmärkningar vilket visar på att vi tar steg framåt hela tiden.

Allt vi gör på NFTC ska hålla högsta möjliga säkerhet.

Vi jobbar med säkerhet som fokus och vi har till dags datum 2 incidenter. Dessa omhändertogs på ett systematiskt sätt.

Alla avvikelser vi upptäcker ska hanteras så snabbt som möjligt och i ordnad form.

Vår procedur för avvikelser sätter tidskrav beroende på klassificeringen. Detta kontrolleras av Transportstyreslen och vi har inga anmärkningar på vår hantering.

Utbildningen på NFTC ska leda till att studenterna erhåller ett "Certificates of Recognition (CoR).

En strulig period med anledning av C-19 gav inte önskat resultat vad avser högsta examensbeviset, Basic Training, men trots det avslutade majoriteten av de studerande utbildningen med någon form av examensbevis.

Utbildningen ska spegla arbetssättet på en EASA-godkänd helikopterverkstad.

Vår utbildning ska efterlikna ett arbetssätt som finns på en flygverkstad. Vi har dock ännu ingen metod att mäta detta.

NFTC ska ha den bästa möjliga arbets- och utbildningsmiljön.

Ny lokal och bättre förutsättningar skapar en bra miljö för lärande. Vi har ett fortsatt ökat söktryck, vi har ett bra personalläge med låg sjukfrånvaro.

Ekonomisk redovisning

<i>Ekonomisk redovisning och personalstatistik</i>		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	12 076	12 179
Kostnader inkl avskr	-15 767	-16 014
Finansiella poster	-21	-17
Resultat efter finansiella poster	-3 712	-3 852
Investeringar	47	417
Räntabilitet %	neg	neg
Soliditet %	8,7	9,3
Antal anställda	9	10
Frisktal %	98,6	96,5
Sjukfrånvaro %	1,4	3,5

Luleå Business Region AB

Mål

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Jämlikhet inom bolaget är i balans, bolaget arbetar inom alla projekt med jämlikhet som målparameter och uppföljning av detta finns med.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Ingen sponsring genomförs av bolaget. Pågående och nya projekt har alltid med jämställdhet som målparameter och säkerställd jämlik fördelning gällande deltagande i våra aktiviteter.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Luleå Business Region AB ska så långt det är möjligt alltid välja bästa sättet att resa ur ett miljöperspektiv. Luleå Business Region AB har inga egna tjänstebilar.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Luleå Business Region driver projekt som bidrar till tillväxt.

Etableringar av nya företag som vill komma till Luleå och befintliga företag som växer, där vi ser en klar ökning och positiv tillväxt.

Destination/besöksnäring ser vi en stark återhämtning av antal gästnätter efter pandemin.

Exempel på projekt är TreePower som jobbar positivt mot målet att skapa ett starkt business case för investeringar i bioflygbränsle i regionen, ett nystartat projekt "Sörbyarna – fortsatt tillväxt i Luleås södra kommunal" där insatser drivs för att utveckla näringslivet i Sörbyarna och inom vår del av Arctic Game programmet där insatser kommer att drivas för att få igång spelindustrin även i Luleå.

Ekonomisk redovisning

<i>Ekonomisk redovisning och personalstatistik</i>		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	24 827	23 058
Kostnader inkl avskr	-27 799	-21 776
Finansiella poster	-7	-5
Resultat efter finansiella poster	-2 979	1 277
Investeringar	0	0
Räntabilitet %		
Soliditet %	10,0	19,3
Antal anställda	17	18
Frisktal %	82,4	94,4
Sjukfrånvaro %	1,4	1,1

